Digitized by the Internet Archive
in 2011 with funding from
University of Toronto

http://www.archive.org/details/vitaesanctoruman00cont

SCRIPTORES AETHIOPICI

SERIES ALTERA — TOMUS XVII

VITAE SANCTORUM ANTIQUIORUM

CORPUS
SCRIPTORUM CHRISTIANORUM ORIENTALIUM
CURANTIBUS
I.-B. CHABOT, I. GUIDI
H. HYVERNAT, B. CARRA DE VAUX

SCRIPTORES AETHIOPICI

VERSIO

SERIES ALTERA — TOMUS XVII

VITAE SANCTORUM ANTIQUIORUM

EDIDIT KAROLUS CONTI ROSSINI

ROMAE
EXCUDEBAT KAROLUS DE LUIGI

PARISIIS: CAROLUS POUSSIELGUE BIBLIOPOLA
15, RUE CASSETTE, 15

LIPSIAE: OTTO HARRASSOWITZ

MDCCCCIV

THE INSTITUTE OF MEDIAEVAL STUDIES
ST. MICHAEL'S COLLEGE
LIBRARY

JUN 12 1944

12699

1

GADLA YĀRĒD

SEU

ACTA SANCTI YĀRĒD

INTERPRETATUS EST

KAROLUS CONTI ROSSINI.

Yārēd ab Aethiopibus antiphonarum clarissimarum auctor, et trium musicorum modorum, quibus Aksumitarum ecclesia gaudet, inventor celebratur, haud aliter quam apud nos Gregorius Magnus, cuius fere temporibus Yārēd vixisse dicitur.

Yārēd acta in uno nobis cognito manuscripto servantur: nempe ms. aeth. d'Abbadie n.° 227, quod, Antoine d'Abbadie iubente, exscriptum fuit.

Acta autem multa futilia referunt, sed de Yārēd vita gestisque perpauca, quae et in aethiopico Synaxario, ipsis interdum verbis, inveniuntur. Maioris momenti quae de posteriore aethiopica historia traduntur, ni fallor, videbuntur.

Ut mos apud Aethiopes est, actis in manuscripto subnexum est carmen in Yārēd honorem, m a l k e ʿ e appellatum, in quo per singulas strophas singula sancti membra laudantur, quod et nos ab editione nostra removendum non duximus.

De auctore compositionisque tempore nihil liquet: auctor autem Aksumae aut (cfr. p. 27, v. 16) Dabra Dāmo sacerdos, fortasse Agaw natione (cf. p. 20, v. 23), fuisse videtur.

Complura in actis et in carmine ad hymnorum collectionem D e g g u ā inscriptam respicere videntur, quae recte vel clarius intelligi non possunt quamdiu hymni sancto Yārēd attributi editi non sunt.

Romae, a. d. VI. Id. Apr., MDCCCCIV.

HOMILIA DE SANCTO YĀRĒD.

In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti, unius Dei. p. 3.

Homilia de sancto Yārēd, sacerdote, *qui est* ecclesiae bucina fideles appellans ut Dominum clamore et magna cum voce, veluti Seraphim, laudent. — Homilia de sancto Yārēd, sacerdote, *qui est* spirituale organum clamore et magna cum voce de Sponso sponsaque suavi lingua canens. — Homilia de Yārēd, sacerdote, cuius guttur gratissimum *est* auditu et cordia, magis quam vini potus, laetificans. — Homilia de Yārēd, sacerdote, cuius canticum glorificans suavibus odoribus perfusum est ut tus, et cuius hypostasis glorificans oculo est iucunda. — Homilia de Yārēd, sacerdote, qui Dominum temporum creatorem, cum omnes creaturas memoret, laudat et Eius virtutem enarrat, prout de omnibus in imperii throno colloquium habuit. — Homilia de Yārēd, sacerdote, qui in Dominae nostrae Mariae, Lucis genitricis, magnitudinem gloriamque laudes confert, clamore et magna cum voce, coram populis multis, dum illam Redemptorem in duplici virginitate concipientem enarrat et parientem, quin eius virginitatis sigillum reseratum fuerit; namque virginitatis ianua in ea sigillo erat clausa, et, cum reserata non esset, Domini Verbum in eius ventrem ingressum est genitumque, et Ipsum per illam eius virginitatis ianuam sigillo clausam natum est. O homo, qui sine Librorum scientia « Invisibilis vis cum Gabrielis voce, per eius (*Mariae*) aurium fenestras ingressa et in Virginis utero commorata est » dixisti; quomodo, o homo, « Per Mariae aurium fenestras ingressa est » dixisti, cum haec in Legis libris non inveneris? Mendacia scripsisti, o mendax, cum manifeste Hezechiel propheta dicat: « Et mihi Dominus dixit: haec ianua clausa manebit nec aperietur, et nemo hac ingredietur, Dominus enim, Israelis Deus, per eam ingredietur; ianua clausa manebit, et qui per eam ingredietur est Deus Israelis [1] »; quapropter, Mariae virginitatis ianua sigillo clausa in sempiternum erit; per hanc eius virginitatis ianuam *sigillo clausam *Dominus* ingressus et genitus et natus est, dum *ianua* mirabili opere reserata non est. — Homilia de Yārēd, sacerdote, qui p. 4.

[1] Ez., XLIV, 1-2.

BQ
3794
.I64

Angelorum vigilantium, sine intermissione Trinitatem sanctam praedicantium, encomium cum clamore recepit. — Homilia de Yārēd, sacerdote, qui Prophetarum praedicantium et Apostolorum missorum, qui sunt Evangelii candidi equi, encomii gloriationem clamore et magna cum voce resonare facit. — Homilia de Yārēd, sacerdote, qui Martyrum victorum et Iustorum certatorum, hominum mulierumque, qui sub Evangelii iugo constantes fuerunt, encomium clamore et magna cum voce praecinit. — Hoc est spiritale certamen et encomium Yārēd, sacerdotis, die XI mensis genbot legendum; haec enim eius mortis est dies. Eius precatio et benedictio nobiscum sint, per omnia saecula saeculorum. Amen.

Venite ergo, vos omnes, christianorum populus, filii Sionis *id est* Tutricis Aksum, sponsae uberibus aliti. Venite, vos congregamini ex oriente et ex occidente, e meridie et e septentrione, Romani, Graeci, Syri, Aegyptii, et vos in quattuor orbis terrarum angulis incolentes, christiani; venite, congregamini in ecclesiis hominum Aethiopiae, ad audiendum Sionis filios Dominum clamore magnaque cum voce laudantes, sicut eos docuit Yārēd sacerdos. Dicimus vero vobis: ex urbibus vestris remotis accedite, ad audiendum Yārēd sacerdotis canticum, quod non e mundo sed e caelis est; namque in ecclesiis vestris canticum et clamor magna cum voce non sunt, sicuti canticum Aethiopiae hominum, Yārēd sacerdotis discipulorum [1]. Hic vero Yārēd sacerdos canticum a Seraphim didicit, ut liber de eius spiritali certamine ait: « a quattuor et viginti caelestibus sacerdotibus canticum accepit. Ut Isaias propheta Seraphim Dominum clamore sanctificantes vidit auribusque percepit, sic vero Yārēd sacerdos canticum in Aksum Tutricis ecclesia canebat ». Accedite iterum, ad audiendum cantici psalterium, sicut ipse clamore et magna voce eis *Aethiopibus* instituit, ut pro temporibus, in quattuor
p. 5. *anni partibus, hieme et aestate, vere et autumno, et in omnibus dierum festorum qui in illis occurrunt, hymnis canerent. Audite ergo et discite, o vos quibus facultas discendi canticum Yārēd, scientia pleni, qui sicuti bucinae vox celebrando canit, concessa est; vos autem qui discere non potestis, miramini, et Illi laudes contribuite qui Yārēd sacerdotem magnum, ut Eius opera, quomodo mundum statuerit et bene disposuerit, enarraret, crea-

[1] Ad. litt. « doctrinae filiorum »; ita et in aliis locis.

vit, et Sanctum Spiritum misit super Yārēd qui nos cum clamore musicum modum g e ʿ e z docuit et musicum modum ʿ e z e l et musicum modum a r ā r ā y. Nemo e tribus Yārēd sacerdotis musicis modis excedere potest, sive in hominum cantu sive in bestiarum, et avium, et animalium vocibus; nemo musicum modum novum, qui tribus Yārēd sacerdotis musicis modis adiungatur, adducere potest. Propterea dicimus: nemo ante eum et post eum nemo — post Prophetas Apostolosque — fuit qui magno clamore caneret, ut *ipse* hymnos didicit et accepit e sacerdotibus caelestibus, pro uniuscuiusque melodia et musica suavitate, cordia vocis canore permulcentibus. Et dicimus iterum: nemo post eum usque ad dies nostros venit qui Yārēd sacerdotis tres musicos modos praetergressus sit. Nec vero de novi musici modi inventore, praeter eos quos Yārēd, homines ab eo discentes cum doceret, reliquerit, loquendum est. Qui discere vult, aegre eos memoria prehendere et servare potest. Yārēd vero sacerdotis canticum, quod Domino Eiusque angelis sanctis virisque electis clamore et magna voce canebat, mirabile audientibus et iucundum est canentibus; nam Yārēd sacerdos *Dominum* in sancta ecclesia laudabat et sanctum praedicabat sicuti Eum Seraphim in excelsorum aedibus laudant sanctumque praedicant, ut Isaias propheta prius viderat et audiverat, et ipse in suae prophetiae libro ait [1]: « Postea, anno quo Oseas rex mortuus est, Dominum vidi super thronum amplissimum et sublime sedentem: Eius laudibus domus plena; Seraphim circum eum stantes, et unicuique sex erant alae; duabus alis vultum, duabus pedes suos tegebant, duabus alis volabant, et alter ad alterum clamabant *et dicebant: Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus Sabaoth; terra p. 6. universa Eius laudibus plena est! et postea ianuae limina a voce clamantium elata sunt, et domus fumo impleta est ».

Audite ergo, filii Sionis, Tutricis Aksum, Dominum in sancta ecclesia exsiliendo et clamando et magna voce, sicuti vos Yārēd sacerdos docuit, laudantes: in hoc, laudis sanctificationisque sodales Seraphim estis, de quibus Isaias propheta, cum Deum exsiliendo et clamore et magna voce sanctum praedicantes vidisset, ait: « Et Seraphim circum eum erant, et duabus alis volabant, et alter ad alterum clamabant et dicebant: Sanctus,

[1] Is. VI, 1-4.

Sanctus, Sanctus, Dominus Sabaoth! terra universa Eius laudibus est plena! »

Audite ergo, o filii Sionis, Dominum exsiliendo et clamore et magna voce laudantes ut vos Yārēd sacerdos docuit: Isaias iterum, qui admirabilem Seraphim Dominum sanctum praedicantium clamorem audivit, obstupefactus dixit: « et postea ianuae limina voce clamantium elata sunt ».

Yārēd sacerdos in sancta ecclesia Tutricis Aksum, sacerdotibus et diaconis et populo magno congregatis, Dominum laudare atque sanctum praedicare coepit; ipse in Domini laudibus, totis viribus suis, clamabat, et ecclesiae coetum clamore et magna voce, totis suis viribus, Dominum laudare docebat. Et, cum Yārēd ille magnam gratiam in Sancto Spiritu invenisset, ei soli revelatio data est; et Dominum laudare sanctumque praedicare et canere coram christianorum coetu, magna voce, incepit; iterum, ecclesiae coetum in Domini laudibus, canticis et sanctificatione ad clamorem instituere coepit. At clamor Yārēd, cum Dominum laudans clamaret, et clamor illorum quos docuit, cum Dominum laudarent sanctumque praedicarent, non erat ut clamor clamantis qui librum legat vel Davidis psalterium ceterasque preces canat, sed clamor magnus et excelsus
p. 7. et secundum suos musicos *modos suavissimus. Quae in ecclesiae coetu *extra Aethiopiam* inveniuntur, Yārēd *sacerdotis* cantica esse nolite existimare quae non ex hominibus, sed e Domino *egressa* sunt; nec in corda vestra, cum Dominum in ecclesia exsiliendo et clamore et magna voce laudatis sanctumque praedicatis, incuria ingrediatur, namque Seraphim chorus in excelsorum aedibus Dominum laudans sanctumque praedicans volitat, ut Isaias propheta ait: « Primo, Dominum super eius thronum amplissimum et sublimem sedentem vidi, Seraphim circum eum erant; et expavi, et dixi: miserrimus ego, namque homo ego, immundus enim sum et immunda labia mea, et inter populum cuius labia immunda vivo. Et inde oculis meis Dominum Sabaoth regem adspexi. Et unus e Seraphim ad me missus est, et in eius manu pruna, forcipe ex altari suscepta, erat, eaque labia mea tetigit et mihi dixit: ecce, hac labia tua tetigi et peccata tua submovi, et iniquitatem tuam purgabit » [1].

[1] Sic in ms.; legendum autem est « et iniquitas tua purificata est ». Cfr. Is., VI, 1-7.

Ecce vero, ecclesiae filii, Isaiae prophetae voce, quo modo Seraphim, in excelsorum aedibus, suis alis volitent audistis. Yārēd vero, ut vigilantes Angeli qui Dominum magna voce clamantes laudant, negligens non erat: eius autem clamor in canticis et in psalmodiis usque adhuc utilitati est. Sacerdotes et diaconi in canticis secundum Yārēd sacerdotis clamores clamant et secundum eius verba in ecclesia, magna voce, inclamant usque dum eorum corpora sudorem stillatim effundant et *sudor* quasi aqua fluat, et usque dum eorum ossium artus labefactentur, eorumque corporum membra dissolvantur, eorumque corda deformentur, eorumque guttura rauca evadant, eorumque nervi dissolvantur, eorumque genua tremant, et saucientur eorum manus quibus plaudunt dum canunt: haec et similia eis accidunt. dum Dominum, secundum Yārēd sacerdotis melopoeias, laudant, eius musicis modis verbisque clamantes et vociferantes.

Yārēd vero sacerdos spiritaliter certavit cum clamaret et clamare iuberet, cum laudaret et laudare *iuberet, cum sanctum p. 8.
praedicaret et praedicare iuberet, cum psalleret et psallere iuberet; haec omnia cum faceret spiritale certamen certavit et usque adhuc omnes ecclesiae liberos, mares feminasque, certare iubet cum secundum eius melopoeias canunt, non vero secundum alienas, nam nullus est musicus modus praeter eius modos. Verum quidem, quod in libro de eius spiritali certamine super Yārēd sacerdotem pluisse dicitur [1], non quasi frigida grando fuit, quae descendit et solis fervore liquescit et veluti aqua effunditur, sed Sanctus fuit Spiritus, candoris sui causa grandini similis, qui eum Domini verba, ut hymnos clamore magno, sicuti Eius sacerdotes Seraphim, resonare faceret, docuit.

Yārēd autem, ex quo natus est, in regione Aksum commoratus est; illa enim eius patris et matris terra haereditaria erat. Yārēd ipse ex abbā Gēdēwon, magistri sui, gente erat. Davidis psalmos discebat, quos tamen in memoriam redigere non poterat; *qua re magister* eum acriter verberavit. Cum autem eum *magister* vexaret, constantia amissa, *Yārēd,* e parentum suorum aedibus egressus, aufugit et in desertum ivit ubi Ebna Laḥakim [2] sepultus

[1] Cfr. p. 36, v. 7: narratio autem in hoc gadl deest. — [2] Sic in ms., pro Ebn Al-Ḥakim.

fuerat: *locus* auri argentique thesauris et vestibus plenus est. Arborem quandam attigit, ibique sub umbra sedit. Et blattam adspexit, quae per eam arborem ascendebat, illius arboris dimidium attingebat et ad terram procidebat; atque revertebatur, per eam iterum ascendebat, quo antea perveniebat et procidebat; ad hunc modum compluries egit, nec ad arborem aliam abivit: denique, magno labore magnaque constantia et magna lassitudine, super arborem illam ascendit, et stetit, et ex illius arboris frondibus edit. Vermis constantia adspecta, quomodo ut arborem illam ascenderet operam dedit et e dimidio compluries procidit antequam perveniret, atque postremo aegre quo volebat pervenit et quae petebat invenit; tum sibi dixit: « Cur verberationes constanter non feris neque aegritudines toleras? si constans fuisses, tibi Dominus revelavisset [1] ». His dictis, flevit, ad magistrum suum Gēdēwon regressus est et ei dixit: « Parce mihi, o pater, et mihi ut antea colloquere, quaeso! ». Et eius magister ei: « Sicut dixisti, sit! » inquit. Et ei centum et quinquaginta Davidis psalmos, Canticum canticorum, Dominae nostrae Mariae encomium, unius et octoginta Sacrorum Librorum
p. 9. *explicationem, atque ceterorum librorum numerum exposuit: haec omnia una die ad finem perduxit. Et in diaconali munere in Aksum Tutricis ecclesia commoratus est. Illo tempore officium excelso musico modo, praeter susurrum et gutturale sonum ut apud Aegyptios, non erat; apud enim Aegyptios deest qui cum clamore canat secundum Yārēd sacerdotis canticum, qui a Seraphim didicit; namque Dominus nemini, nisi Aethiopiae hominibus, *hoc canticum* revelavit.

At sanctus Yārēd ad hunc modum multos annos mansit. Mulierem [2] ei spoponderunt et in matrimonium, secundum coniugalem legem, dederunt. Et filios genuit, et in suo munere famulabatur. Tum, homo quidam eius mulierem seduxerat: Yārēd vero, sacerdos, in corde suo aeger et tribulatus erat. Olim, arcu suo suscepto, illum in itinere, ut ipsum clam interficeret, praestolatus est. Eius consilio cognito, Dominus tres ad eum volucres ex Edom hortis, Trinitatis specie, misit. *Volucres* per aërem supra locum ubi Yārēd erat steterunt, atque

[1] Id est: tibi auxilium dedisset; vel in mente psalmos, infuso superiori lumine, edocuisset; vel memoriae velum amovisset. — [2] Sponsae, filiorum adulterique narratio in Synaxario deest.

e tribus volucribus una cum eo, humano eloquio, collocuta: « Cur hominem illum ergo, inquit, interficere vis? nonne sacerdotale munus nuptiis praestantius est? Dixit in Evangelio Dominus: cum princeps eum sciscitatus esset et ei dixisset: « Magister bone, quid pulchri a me faciendum est ut vitam aeternam inveniam? » ei Dominus Iesus; « *vitam aeternam invenies,* si Eius (= *Domini*) iussa observabis: interficere noli! » [1]. Tu autem cur in corde tuo *necem* cogitasti? nonne sacerdotale munus regno et omnibus quae super terram sunt praestantius et maius est? te beatum, Yārēd, et beatum qui te tulit ventrem! » — His auditis, oculos ad caelum sustulit, tres volucres adspexit, et eis Yārēd: « Unde venistis? inquit, an ex Edom hortis, quod sicut homines colloquimini? ». E volucribus una ei: « Ad te missae ex Edom hortis sumus, ut tecum colloqueremur et te de hymnis e quattuor et viginti caelestibus sacerdotibus accipiendis certiorem faceremus ». De his cum colloquerentur, Yārēd raptus est; volucres, vero, illae in Edom hortos ingressae ab eius oculis evanuere, et sanctus Yārēd ibi substitit et post eas Hierosolymam *caelestem* ingressus est. Ibi, tibiarum sonum, organorum sonum et citharārum sonum caelorum *terraeque p. 10. Creatorem laudantes et sanctum praedicantes et celebrantes, cum laudibus et canticis, et excelsis musicis modis, audivit; mane et vespere *Seraphim* Regem magnum, circa sanctum Eius thronum, laudabant. Haec audiens, Yārēd unde erat volitare et ad eos ingredi voluit, sed illuc ingredi non potuit. Et volucres venerunt, quarum una, cum eo collocuta, ei: « Nonne quae audisti, inquit, intellexisti? » Ille ei: « Nihil, inquit, intellexi ». Et illa ei: « Ego quae tibi intellegenda sunt tibi exponam, inquit: novum Domini nomen, quod est Iesus Christus, invoca! ». Et cantica e quattuor et viginti caelorum sacerdotibus, pro eorum musicis modis, accepit. Atque: « Cor meum, inquit, ebullivit! ». Et quo antea fuerat, trium horarum tempore, regressus est. Aliqui autem Domini vocem, magicorum nominum virtute, Yārēd revelatam tradiderunt; et tranquillitas magna fuit. [2] Si autem magicorum nominum virtute Domini vox inventa esset, ecce magica nomina in libro de Yārēd spiritali certamine essent; at liber

[1] Cfr. MATTH., XIX, 16-18; MARC., X, 17-19; LUC., XVIII, 18-20. —
[2] Cfr. MATTH., XIV, 32: textus corruptus vel mutilus est.

de Yārēd spiritali certamine pulcherrimus est; verumtamen in eo mendaces, qui ex uno et octoginta Legis libris assecuti nihil sunt mente, magica nomina miscuerunt. Nec quae mendaces scripserunt credibilia sunt, id est: « magicorum nominum gratia Domini vocem inveniri, nec *Yārēd* sacerdotem magnum fuisse, at tamen Domini vocem invenisse, et canticorum psalmodiarumque thesaurum factum esse verberationum tolerantia et constantia, supplicationibus precibusque ». Sanctus autem Yārēd in caelum raptus canticum e Seraphim audivit atque optime secundum eorum scientiam, didicit; inde ad terram, canticis quae didicerat perspectis, descendit; ad sanctam ecclesiam Tutricis Aksum, trium horarum tempore, progressus, ante eam stetit et excelso musico modo clamavit, dicens: « Alleluia Patri, alleluia Filio, alleluia Spiritui Sancto! primum cuiusvis generis [1] caelum fundavit, et Moysi iterum quomodo tabernaculi opus faciendum esset ostendit », quod canticum abrehām [2] appellavit. Nec vero ubi stetit signum interiit, sed usque ad orbis terrarum consummationem manebit.

Hoc suavissimo et excelso eius cantu audito, rex Gabra Masqal, Kālēb iusti filius, ne calceos pedibus suis induit; regina
p. 11. vero ancillas suas reliquit; simul ad *hanc suavissimam vocem audiendam cucurrerunt. Episcopi vero et sacerdotes et regiae domus principes advenere. Agrorum ferae et iuvencae et caeli aves convenerunt et diem, auscultando operam cum darent, egerunt; novam enim orationem ossa madefacientem cordaque, propter eius melodiae suavitatem, laetificantem invenerant. Cum caneret quae horae tertiae tempore citharārum voce inceperat, diem egit, ad hunc modum, usque ad nonam horam; et wāzēmā canere incepit, secundum suum musicum modum clamabat et continuo psalmos et cantica psallebat, *quorum initia et nomina sunt* [3] aryāmu, et sebḥata bazēmāhu, arbā'eta wa salasta, 'ezel wa salām, et zayetbārak, et zaybārekwo, et zay'ezē, et antiphonas (= mawāse'et), arārāya wa arārāta. Haec omnia et similia pro temporibus, pro hieme et pro aestate, pro vere et pro autumno, pro seminum tempore et pro viridarum frondium tempore, pro fructibus et

[1] Haec est Augusti Dillmann interpretatio. Ad litt.: « primum Sionis », i. e. tamquam primam Sionem. — [2] In Synaxario autem aryām invenitur. — [3] Hymni in Degguā collecti.

pro floribus, pro tonitribus et pro fulminibus, pro maribus et pro abyssis, pro nubibus et pro ventis, instituit. Cum diabolo certatus est eumque sua constantia debellavit.

Olim, cum ad pedes regis Gabra Masqal, Kālēb Aethiopiae regis filii, colloqueretur, *rex* baculum suum ferreum in Yārēd sacerdotis pedis solum infixit, neque id propter cantici melodiae suavitatem percepit. Yārēd autem, ille sacerdos usque ad cantici finem constanter toleravit; hoc enim canticum non e terra sed e caelis est, ut liber de eius spiritali certamine ait: « Didicit et e quattuor et viginti caeli sacerdotibus accepit ». Yārēd igitur sacerdos magna constantia toleravit, nec e suo loco vacillavit, cum infixus regis ferreus baculus in eius pedis solo esset, ne Domini canticum ab ecclesiae coetu intermitteretur. Sicut martyr constanter toleravit, et martyr propter Domini canticum factus est. Eius sanguis quasi aqua extra ecclesiam fluxit. Nos vero ne unius quidem vermiculi, qui nostris in vestibus sit, punctionem tolerare possumus, dum orationis tempore et eucharistiae tempore adsumus; commovemur, agitamur, manus nostras extollimus, in morsum quo nos momordit scrutantes: et Yārēd ille, sacerdos, in constantia sua, cum eius pedis solum ferrea cuspide confossum esset, ne *Domini laudatio intermitteretur, perseveravit. Deinde, cantico ad finem perducto, rex baculum suum sustulit et e sacerdotis pede evulsit: sanguis magna copia per ecclesiam fluxit. His visis, rex admiratione percussus sancto Yārēd sacerdoti magno: « Quod vis, inquit, sanguinis tui pretium a me repete! » Et ei sanctus Yārēd respondit, et: « Te quae velim recusaturum non esse mihi desponde, quaeso! ». Rex Gabra Masqal magnam sancto Yārēd promissionem, se quae ille vellet recusaturum non esse, dedit. Promissione facta, ei Yārēd sacerdos: « Sine me, inquit, abire monachumque fieri ». Rex Gabra Masqal expavit, ad terram pronus cecidit, Yārēd sacerdotis verbis auditis, tristatus est et flevit cum diceret: « Vae mihi, namque a mundo creato vir huic sacerdoti similis, quem mihi Dominus propter me dedit, inventus non est! Hei mihi! vae mihi! cum exaltatus sim, in doloris oceanum cecidi, pro gaudio *quo gavisus sum* eius caelestis melodiae iucunditatis causa! Hei mihi! vae mihi! o oculorum meorum lucem capitisque mei diadema! Hei mihi! vae mihi! o Aksum cathedralis ornamentum! Hei mihi! vae

p. 12.

mihi! o Aksum cathedralis citharam! Hei mihi! vae mihi! o Aksum cathedralis decus!». Tum magnus in regiis aedibus dolor fuit; Tabernaculi sacerdotes omnes et populus universus dolore percussi sunt eius causa, et afflictione pressi. Inde rex, promissione et suo ore egressa memorata, ei recusare nequivit, atque ut monachus fieret concessit. Tum Yārēd, ad Domini legis arcam, id est Aksum cathedralem, ingressus, super arcae verticem manibus impositis, magna voce clamavit cum diceret: « Sancta et beata, laudata et benedicta, honorata et sublimis ianua lucis (anqaṣa berhān), gradus vitae! » et *cetera* usque ad finem.

Cum secundum musicum modum ʻezel clamaret, eius pedes supra terram cubitum elati sunt, et eius manus e medio corpore sunt elatae, cum Dominum exsiliendo, clamore magnaque voce in ecclesia sanctum praedicaret. — Eum suppliciter orate, ut vobis praemium pulcherrimum cum Seraphim praebeat; namque Seraphim Dominum clamore et magna voce sanctum praedicant, sicut Isaias propheta *de Seraphim volatu et clamore, in excelsorum aedibus, dum sanctum Dominum praedicant, enarrat. Iohannes iterum, tonitruum filius, quae viderat et audiverat, Angelis ad Dominum in caelo psallentibus, enarrat et dicit: « Hunc librum cum accepisset, coram Agno se prostraverunt, quattuor vero Eius animalia vocem corroboraverunt et canticum novum psallerunt et dixerunt: Dignus es qui hunc librum accipias eiusque sigilla resolvas, namque crucifixus et interfectus fuisti, et *homines* ex omnibus populis et tribubus et gentibus et terris, sanguine tuo pro Domino emisti, et eos in sacerdotes regesque terrae universae pro Domini imperio elegisti. Et vocem multorum Angelorum circum thronum et quattuor Eius animalium et seniorum audivi: eorum autem numerus decemmilia et milia et miriadum miriades. Et magna voce dicebant: Agnus qui interfectus fuit dignus est ut potentiam et divitias et scientiam et virtutem et imperium et gloriam et laudem et benedictionem accipiat. Omnia quae in caelo et in terra, subter terram et intra terram et in oceano creata sunt, et quae in ipsis sunt dicebant: Ei qui super thronum suum sedet Eiusque Agno laus et virtus et gloria et benedictio sint per omnia saecula saeculorum! [1] ».

p. 13.

[1] *Apoc.*, v, 8-13.

Et liber intus et extra scriptus, atque septem sigillis obsignatus, de quo Iohannes tonitruum filius, arcanorum contemplator, loquitur, est tempus Christi, quem eius sigilla solvere decet, cum interfectus sit et resurrexerit, sicut Iohannes evangelista dicit [1]: « Et multi fleverunt, nemo enim inventus erat cui hunc librum aperire et videre liceret. Atque e senioribus illis unus mihi: Flere noli, inquit; ecce! vicit leo de tribu Iuda, de nervo Davidis, ut librum hunc revelaret et eius sigilla aperiret ». Haec autem Dominus noster Iesus Christus Iohanni tonitruum filio dixit: [2] « Scribe ergo quae esse vidisti et quae post haec erunt! ». Quae vero fuisse dixit acciderunt ex quo e Maria, *bis Virgine [3], natus cum in mundo esset, usque dum interfectus est, et resurrexit, et sigillati libri sigilla aperuit, per annos tres et triginta; et quae futura esse dixit sunt quae usque ad mundi interitum accident. p. 14.

Haec vero sunt quae Iohannes arcanorum contemplator ait [4]: « Cum Agnus septem sigillorum primum aperuisset mihi e quattuor animalibus unum: Accede, inquit, et adspice ». Et vocem tonitru similem audivi, et album equum egredientem adspexi; et qui ei insidebat arcum intendebat; et ei diadema dederunt, et ad victoriam egressus est ». Qui autem albo equo insidebat Christus mundi redemptor erat. — Iterum, Iohannes theologus de Eius Agni nuptiis dicit: « Et mihi dixit: Scribe, beati qui appellabuntur, haec enim iustitiae, id est Domini, verba sunt [5] ». Etiam dixit: « Deinde caelus patefactus est, et equus albus egressus est, et qui ipsi insidebat Fidelis et Iustus appellabatur, qui in iustitia iudicat et certat [6] ». Ut Christus albo cum equo ad interclausum librum aperiendum venit, ita Verbum hoc Domini iterum albo cum equo veniet. Et albi equi explicatio occulta est. O vos qui dicitis: « Albo equo qui insidet Adamus est; arcum ille intendit, et ei diadema dederunt ut vincat; de eo Iohannes tonitruum filius, arcanorum contemplator, loquitur »; ille sane non est, qui vicit. Quomodo vero Adamus vicerit? sed victus ipse fuit, ut Esdras propheta ait: « Nam primus Adamus malo corde indutus est et victus; nec ipse solus, sed etiam qui ex eo generati sunt omnes [7] ». An Adamus obsigna-

[1] *Apoc.*, v, 1-5 — [2] *Apoc.*, i, 19. — [3] I. e. in corpore et in spiritu. — [4] *Apoc.*, vi, 1-2. — [5] *Apoc.*, xix, 9. — [6] *Apoc.*, xix, 11. — [7] Esdr. *Apoc.*, i, 21.

tum librum aperire potuerit? Cum Iohannes fleret, nonne Iohanni unus e senioribus « flere noli, inquit, ecce, vicit leo de tribu Iudae, de nervo Davidis, ut hunc librum revelaret eiusque sigilla aperiret? »....

....[1] sacerdos; et Yārēd vero sacerdos magnus, magna voce, Christi Dei nostri temporibus psalmodias clamabat, ut Iohannes evangelista e quattor et viginti senioribus audivit nec non e
p. 15. quattuor Eius animalibus: « *et omnes tenebant calices ture plenos et psalmorum citharas, quae sanctorum preces sunt [2] ». Yārēd ergo sacerdos psalmodias novas Christi resurrectionis tempore clamabat, cum diceret: « Ecce, vicit leo de tribu Iudae, de nervo Davidis: leo, de quo Dei Filius loquitur, surrexit »: id canticum et similia instituit. Et ecce, omnes eius liberi in ecclesia cum Seraphim canticis clamant, sicut ipse, qui ab illis audiverat, eos docuit. Quapropter Yārēd sacerdotis cantica non e terra, sed e caelis esse cognoscimus; e Seraphim cantica clamore et magna voce accepit, ut Isaias propheta ait.

Iterum, Iohannes tonitruum filius quomodo sanctos ad Dominum coram quattuor Eius animalibus et coram senioribus canentes vidisset et audivisset rettulit, et dixit: « Postea, hic Agnus de monte Sionis stetit, et cum eo centum et quattuor et quadraginta milia erant, in quorum frontibus scriptum erat Eius nomen et nomen Patris Eius et nomen Spiritus Sancti Eius: atque vox e caelo descendit, sicut multae aquae sonus et sicut tonitru magni sonus et sicut musicorum cum suis citharis canentium vox; et canticum novum coram Eius throno et coram Eius quattuor animalibus atque senioribus canebant; et nemo hoc canticum discere poterat, praeter illos centum et quattuor et quadraginta milia, qui e terra Aegypti redempti erant. Hi a feminis mundi, sicuti nati sunt; hi Agnum quocumque iret secuti; hi ex hominibus pro Domino Eiusque Agno primi redempti sunt, mundi enim sunt nec in eorum ore mendacium inventum est [3] ». Adspicite, et quae Iohannes evangelista dixit audite: « Et ad Dominum sancti canticum novum canebant », quod canticum clamore et magna voce erat, sicut Iohannes dixit: « Vox venit e caelo, sicuti multae aquae sonus ». Nonne [4]

[1] In ms. hic versus desideratur. — [2] *Apoc.*, v, 8. — [3] *Apoc.*, xiv, 1-5. — [4] Textus corruptus videtur: akonu pro ako legendum suspicor.

dixit: « sicut multae aquae sonus et sicut tonitru magni sonus »? aquae vero sonus et *tonitru sonus tum altiores sunt tum humiliores: Iohannes quasi multae aquae sonum et tonitru magni sonum percepit, at Dominus abyssorum cavum videt et susurros audit, et hominum cogitationes cordaque cognoscit, et unius vermiculi vocem audit. Circum thronum suum suam laudem constituit et canticum suum magnum, omnium rerum finem dicens [1]. Ad hunc vero modum, Yārēd sacerdos canticum magna voce canebat et ad Dominum in ecclesia clamabat; et omnes eius doctrinae discipuli pro suis viribus magna voce canunt, ut Isaias Seraphim Deum sanctum celebrantes audivit. p. 16.

Iterum, in Paralipomenorum libro de virginibus cum cymbalis, fidibus, tympanis et tubis canentibus loquitur quomodo clamaverunt et voces usque ad excelsa laetissimis et iucundis concentibus extulerunt: « Levitas constituit, et Dominum laudaverunt dicentes: Benedictus sit Dominus, Israëlis Deus, antequam mundus esset et in aeternum; populus universus dicat: sit! sit! » [2]. — Yārēd vero, psallens, clamabat et magna voce vociferabatur; eius verba usque ad excelsa perveniebant, ille in terra cum esset, ut liber de eius certamine spiritali ait.

Et Esdrae prophetae liber [dicit]: « Tempore dedicationis Hierosolymae, sacerdotes per eorum terras requisiverunt ut eos Hierosolymam adducerent, ad festum cum gaudio et ludis, cum cymbalis et psalteriis et canticis celebrandum; et psaltae ex omnibus Hierosolymae terrae finibus atque ex urbibus et agris conventi Hierosolymae psallebant; et Israël universus pari modo psallebat; et psaltae quidem et ostiarii per totam diem alii aliis canendo succedebant « me cum clamore psallere asdpicite! » [3]; namque Esdras, Hierosolymae moeniorum dedicationis tempore, dixerat « sacerdotes adducite, qui festum cum gaudio et ludis, cum canticis et psalteriis celebrent ». — Yārēd vero sacerdos clamore magnaque voce in ecclesia laudabat, psallebat et ministrabat; et omnes eius discipuli evangelici *nomen Domini, sui Dei, laudant. p. 17.

In Siracidis prophetae libro quomodo David psalta pro Domino instituerat narratur [4]; et ait: « Eum in universa Eius

[1] Dubia interpretatio; haec ad D e g g u ā respicere videntur. — [2] I *Chron.*, XVI, 36. — [3] Cfr. NEHEM., XII, 27-28, 42. — [4] *Eccles.* XLVII, 8-9.

gloria laudaverunt [1], et *David* Creatorem suum dilexit, et psaltas coram Eius altari instituit, quorum vocum sonus iucundus erat et suavis ». — Yārēd vero, sacerdos, psaltes in ecclesia fuit; Evangelii cum populo laudes dicebat et ad Dominum clamore magnaque voce psallebat: eorum vocum sonus iucundus erat et suavis.

Isaias equidem propheta ait: « Super montem magnum qui Sionem certiorem facit ascendat. Pro tuis viribus clama, vocem tuam extolle, o qui Hierosolymam certiorem facis: Clamate, metuere nolite, erubescere nolite; Iudaeae urbibus dicite: Ecce, Dominus, Deus vester, cum sua vi veniet et cum brachio suo iudicabit; ecce Eius remuneratio cum Eo est, et Eius opus ante vultum Eius; oves suas in suis ulnis colliget [2] ». — Yārēd vero sacerdos excelsum montem, qui est ecclesia, ascendit, et clamore magnaque voce certiores ecclesiam Christique mysteriorum liberos de Eius praedicatione et adventu fecit; et de Illius, quem caeli et terra comprehendere nequeunt, commoratione in Virginis utero; et quomodo, vero, Virgo, cum eius virginitatis ianua clausa esset, eum concepit; et de Emmanuelis ortu e sancta Virgine, quin eius virginitatis repagula aperirentur; et quomodo ad conceptionem, dum *Virginis* carnis ianua clausa erat, ingressus est; et quomodo, illius virginitatis sigillo insoluto natus est, nuntiavit. Iterum, Domini nostri Iesu Christi circumcisionem et baptismum per sancti Iohannis manum in Iordane flumine nuntiavit. Iterum, Eius passionem, mortem et resurrectionem et ad caelos ascensionem magna cum gloria, et ad Domini, Eius Patris, dexteram commorationem; atque, rursum, Eius adventum cum Eius Patre Spirituque Sancto ad vivos et mortuos iudicandos nuntiavit. De his omnibus ecclesiam certiorem fecit, cum clamore canens; et eius doctrinae discipuli omnes haec, non alia, in ecclesia usque ad mundi interitum canentes clamabunt.

Quas vero prophetae scripserunt prophetiae et quas Apostoli scripserunt doctrinae omnesque eorum constitutiones, ecce, sicuti
p. 18. scripserunt, apud *eum sunt. Apostatae tantum, qui Hananias et Sedecias fuere, surrexerunt et prophetarum prophetias cor-

[5] In Eccl. editione ab Augusto Dillmann data « laudavit ». — [1] Cfr. Is., XL, 9–11.

ruperunt; Simon et qui cum eo erant apostatae surrexerunt et Apostolorum fidem corruperunt. Sed Yārēd sacerdotis canticorum musici modi usque adhuc manent, et usque ad orbis terraru minteritum manebunt. Quemadmodum sol et luna et astra, sola, ad eorum normam, orbem terrarum illuminant, et praeter ea lux altera non est subter caelum illuminans: ita tres Yārēd sacerdotis canticorum sunt musici modi, alius geʿez, alius ʿārārāy, alius ʿezel, praeter quos nullus est hominibus musicus modus; eos nec avium, ferarum vel animalium voces transgrediuntur. Post Prophetas Apostolosque, nemo ante eum cecinit et nemo post eum canet sicuti Yārēd sacerdos, nisi secundum tres eius canticorum musicos modos; nec antea alius, praeter tres Yārēd sacerdotis canticorum musicos modos, auditus est. Domino, autem, si novum postea musicum modum augere velit, impossibile non erit. Sed tres Yārēd sacerdotis canticorum musicos modos, qui sunt geʿez, ʿārārāy et ʿezel, perturbare vel alium augere nemo potest; si infideles surrexerint, si sapientes venerint, a mundo creato usque adhuc, alterum musicum modum adducere non potuerint.

Sed propter tres, qui Yārēd sacerdoti dati sunt, musicos modos accede Dominumque admirare, o christiane populе qui quattuor orbis terrarum fines colis! Ex uno Yārēd sacerdotis gutture tres egressi sunt musici modi: geʿez, ʿezel et arārāy. Ipse autem Yārēd sacerdos, Christi tempore, clamabat et clamare docebat, cum super montem excelsum, qui ecclesia est, ascendisset; ut Isaias ait: « Illa die tibi Dominus ab aegritudine tua et a tua servitute mala, in quam pro eis redactus fueras, quietem dabit; et hunc imperii Babyloniae thronum apprehendes, et illa die dices « quomodo qui tributa exigebat destitutus est? et quomodo qui terrorem inferebat destitutus est? ». Dominus enim peccatorum iugum iugumque imperatorum fregit *et populum irae suae flagello verberavit, et populis ab irae p. 19.
suae flagello pepercit, et quietem dedit confidenti animo [1]. Terra universa in gaudio clamat, et in te Libani arbores laetantur [2] ». Ecce, Isaiae prophetae prophetia obsignata est quae dicit « terra universa in gaudio clamat ». Christi tempore, profecto, ipse Yārēd, sacerdos magnus, in tribus musicis modis cantica a quat-

[1] Haec corrupta videntur. — [2] Cfr. Isai., xiv, 3-8.

tuor et viginti caeli sacerdotibus accepta clamavit et clamare iussit, sicut liber de Eius spiritali certamine dicit: « et clamabat ut Seraphim clamant Dominum sanctum praedicantes », ut Isaias propheta ait: « Et alter ad alterum clamabant et dicebant: Sanctus, sanctus, sanctus, Dominus Sabaoth! terra universa tuis laudibus est plena! Et postea ianuae limina elata sunt ».

Ut dicitur « Regis domus ianuas, quibus aulaea sunt, retege, atque revelabuntur et retegentur », ad hunc modum Isaias quae adspiciebat de Seraphim clamoris vocibus rettulit [1]. At Yārēd sacerdos in suorum canticorum tribus musicis modis clamabat et clamare eius discipulos usque adhuc et usque ad orbis terrarum interitum iubet. O vos Yārēd sacerdotis magni cantica qui spernitis quae e quattuor et viginti caeli sacerdotibus didicit atque recepit, ut in libro de eius spiritali certamine enarratur, Iudaeorum coetus estis, in sanctae Trinitatis gloriam et in sanctae ecclesiae decus odio flagrantes. Quae quidam e vestris monachis dixerat audivimus: hac saltatione et ludo confectis, Yārēd profectum esse: non autem monachus nec christianus, bene vero diabolus fuit, ut dicitur « Dominus diabolum, Adēr Idumaeum, in Salomonem excitavit [2] ». Sed Yārēd sacerdotis cantica saltatio non sunt nec ludus, neque e terra, sed Seraphim sunt cantica qui Dominum, circum Eius thronum mirabilem clamantes, sanctum praedicant. Profecto, *haec* ab excelsorum aedibus accepit et didicit: quam ob rem suis canticis aryām [3] nomen imposuit. Nos vero Yārēd sacerdotis cantica non e terra,
p. 20. sed e caelis, e Domini loco, esse, et *e quattuor et viginti caeli sacerdotibus accepta cognoscamus et putemus. Eius deprecatio et benedictio nobiscum sint, per omnia saecula saeculorum. Amen.

In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti, unius Dei.

Spiritale certamen et martyrium sancti et purissimi et beati et electi Yārēd sacerdotis. Eius deprecatio et benedictio et auxilii donum nobiscum sint, per omnia saecula saeculorum, amen.

Quomodo contra diabolum certavit et vicit, cum Domino magnis canticis ministraret et clamaret veluti Seraphim, quemad-

[1] Sic textus restituendus videtur: in aeth. ms. aliquid desideratur. — [2] Cfr. *Reg.*, I, XI, 14. — [3] Id est « excelsa ».

modum Isaias propheta in caelo Seraphim magnitudine praeditos, qui coeli sacerdotes sunt, Dominum sanctum praedicantes viderat et audiverat, dicemus. Contra diabolum certavit eumque debellavit, cum Domini laudes resonare faceret, veluti Vigilantes [1] in Alleluia; hi enim Dominum cum Alleluia laudant, quemadmodum Iohannes tonitruum filius audivit et in Apocalypsi sua rettulit: « Post haec, vox magna in caelo, ut multorum hominum *vox*, audita est, et dicebant: Alleluia, laus enim et salus et vis Deo nostro sunt, namque Eius iudicia universa iusta et aequa sunt! », et dicebant iterum « Alleluia! »; et sempiternus fumus ascendit, et quattuor et viginti caeli sacerdotes et seniores et quattuor Eius animalia ante Dominum super sanctum thronum suum sedentem se prostraverunt et dixerunt « Amen! Alleluia! »; et vox e caelo, ex Eius throno, exiit dicens « Dominum nostrum vos omnes laudate, servi Eius! Eum timete, parvi et magni! »; et dixerunt iterum: « Alleluia: nam Dominus Rex factus est super omnia imperans! gaudeamus et laetemur et Ei laudem tribuamus, nam Eius Agni nuptiae advenerunt, sponsa vero est parata, cui lucis byssum purissimam induere datum est: illa enim byssus sanctorum iustitia est » [2].

Quae Iohannes arcanorum contemplator de Domini voce et de Eius cantico in clamore altaque voce dicit audite: « Et inde vocem quasi multorum hominum atque tonitru magni audivi ». Yārēd vero sacerdos magnus Domini canticum, Ei laudes magna et admirabili voce tribuens, clamabat, quemadmodum Dominus noster in Pacti libro ait: « Inde *episcopus magna et p. 21.
mirabili voce Eum laudet ». Yārēd sacerdos Vigilantibus similis erat, et laudes cum clamore et sonitu consociabat, ut Apostoli in eorum Didascalia dicunt: « Et sancti Cherubim et Seraphim septem alis praediti Te, magna nunquam quiescente voce, laudant dicentes: « Sanctus, sanctus, sanctus Dominus Sabaoth; caeli et terra tuis sanctis laudibus pleni sunt ». Et, pro eorum numero, Angeli et Archangeli, Throni et Dominationes, Domini, Potestates et Seniores, Cherubim et Seraphim clamant et dicunt: « Benedictus Dominus, Deus Israëlis! ».

At cum Yārēd sacerdos anqaṣa berhān in musico modo ʿezel, de quo antea diximus, clamaret, cubitum elatus est, et

[1] Id est Angeli. — [2] Cfr. *Apoc.*, XIX, 1-8.

Dominam nostram Mariam, bis Virginem, ut sibi vitae iter ostenderet auxiliumque usque ad certaminis finem praeberet, deprecatus est. Post haec, Aksum Tutrix ei dixit, et cum eo collocuta est dicens: « Quomodo relinques sacrarium meum, quod caeleste reddidisti, nec non liberos meos quos caelestes reddidisti et Cherubim Seraphimque socios in psalmodiis et in canticis? » *Ille* preces cum fletu lacrymisque iteravit, usque dum Virgo ei abeundi veniam concessit. Inde, ex ecclesia egressus, Tabernaculi sacerdotibus comitantibus, usque ad Takazē aquam processit, quae e quattuor terrestrem Paradisum irrigantibus fluminibus unum est, Epheson (= Phison) appellatum, et orientem versus fluit. Sacerdotibus ab eo discedentibus, clamavit et « Pacem accepimus, inquit, et pacem reliquimus vobis: Domini pax cum vobis omnibus sit! ». Iterum: « Domini pax, inquit, in qua universa sunt, in aeternum cum vobis omnibus sit! ». His auditis, sacerdotes acerrimum fletum fleverunt; ipse vero cum eis flevit. Deinde, mutuo se osculati sunt. Illi domum reversi sunt; ipse autem Yārēd sacerdos ad solitudinem Samēn, ad terram Ṣalamt progressus est.

Ibi, commoratus est magna cum constantia, in ieiuniis, in precibus, et in Domini laudibus multis, et Domini cantica docebat, sicuti ipse a Seraphim didicerat. Homines *regionum* Ṣalamt et Samēn, et Agaw omnes, et omnes qui ad eum veniebant homines Domini canticum docebat; omnes enim eius doctrinae di-
p. 22. scipuli sumus. Multis post diebus, Tabernaculi sacerdotes *eum visitaverunt, et consalutaverunt: clamavit et: « Pax vobis, inquit, in pace vos osculor! an ecclesiae valent? et quid de sancta Sion? quia me consalutavistis vos cum pacis osculo saluto! ». Iterum, eius frater eum visitavit; et clamavit et « Pax tibi, inquit, o frater mi! pax tibi, dilecte mi, quem gratum anima mea habet! et Domini pax sit tecum! ».

Sanctus autem Yārēd, sacerdos, musicus, in terra Samēn spiritale certamen suum explevit, et diem supremum obiit. Eius corpus usque adhuc in orientali Samēn regione est, nemini cognitum vel patefactum nisi cui Dominus veniam dederit. Novissima die, Yārēd stans in musicis modis quos accepit, cum sacerdotibus Domino gratis, canet. Hunc ad modum, et monachi et iusti et pueri, quorum sanguis effusus fuit, cum Yārēd sacerdote in monte Sionis, Domini civitate, et in templo san-

ctitatis Eius, Eum laudabunt. Cum terra depositum suum restituet; cum sol et luna obscurabuntur; cum Filius regnum suum e Patre accipiet, tunc Dominus puros sacerdotesque discumbere faciet: Yārēd vero sacerdos coram Eo stans psallet.

Hic, sancti Yārēd sacerdotis spiritale certamen absolutum est. Eius deprecatio et benedictio nobiscum sint, per omnia saecula saeculorum.

Et sanctus Yārēd Domino, suo Deo, dixit: « Ei qui commemorationem meam et Gēdēwon magistri mei commemorationem et Adām patris mei commemorationem fecerit, quae ergo erit retributio? ». Eius Dominus ei: « Illum ad primam mensam per annos mille discubiturum esse pro regno meo iuro; ille tecum palam in novissima die sine ignominia transiturus est. Beatus erit qui commemorationem tuam fecerit, et qui librum tui spiritalis certaminis scripserit: ego ei vitam sempiternam nec non gloriae thronum haereditate dabo ». — Id pactum cum eius Dominus ei commisisset, *Yārēd* in solitudine Samēn, orientem versus, clam et occulte, requievit in pace. Eius deprecatio et benedictio nobiscum sint, per omnia saecula saeculorum. Amen.

Miraculum sancti Yārēd, sacerdotis magni, iusti et purissimi, cantoris, suavissimis musicis modis *utentis:* eius intercessio nos custodiat per omnia saecula saeculorum. Amen.

Cum Yārēd sacerdos, *spiritali suo certamine confecto et diabolo per suavissima sua cantica debellato, mortuus esset, omnes Aksum Tutricis Tabernaculi sacerdotes, qui ab eo cantica didicerant — ea sunt psalmi, antiphonae (wazēmā), aryāma, et salām, ʿezel et arārāy, arbāʿeta wa salasta, haec omnia et similia, quorum numerus quem cognoscimus XL est — Dominum celebravere, a tempore regis Gabra Masqal, filii Kālēb regis Aethiopiae, cuius regiae aedes sunt super Aksum Tutricis templum, Samēn versus, ad abbā Liqānos coenobium, qui e novem Sanctis unus est, usque ad imperium Degnāyzān. Degnāyzān, autem, rex Israëlita, Aethiopiam Domini virtute moderatus est, atque a finibus usque ad fines circumivit. Olim, cum rex ad epulas procumberet, sacerdotes advenerunt eumque celebraverunt dicentes: « Ecce, fecit tibi Dominus hanc

p. 23.

potestatem, ut convenias, cum uxore tua, constituta die, si, veluti nunc, per Aethiopiae fines pererrares [1] ». At superbia e diabolo super regem venit; et « ecce, inquit, semper de Domini virtute colloquimini, de virtute autem mea quando colloquemini? ». Quapropter imperium ex eius manibus ablatum est et eius servo Merārā datum. Merārā vero, improviso, eius visceribus cum excrementis egressis, mortuus est; et gentes Zāguē appellatae imperaverunt, usque ad Zēnā Pēṭros. Ille Zēnā Pēṭros ad bellum in Dāmot agendum, cum omnibus copiis suis, et cum Tabernaculi sacerdotibus eorum arcam ferentibus, ivit. Diebus illis, Dāmot *provinciae* praefectus, cui erat nomen Matalomē, paganus, idolatra, erat. *Zēnā Pēṭros* cum illo praelium commisit: Matalomē eum vicit eiusque caput abscidit. Omnibus *regis* copiis in fugam versis, Tabernaculi vero sacerdotes soli ante eorum arcam steterunt, psalmos cum Alleluia magna voce canentes et dicentes « Domino confitemini et in Dominum fidite » usque ad finem, quod Yārēd sacerdotis est canticum. Dāmot praefectus, cum sacerdotes ante Domini legis arcam sine metu stantes vidisset, copias misit: eos circumdederunt et coram eo adduxerunt. Praefectus, interrogans, illis:
p. 24. « Cur, inquit, non timetis *nec a me aufugitis? ». Domini sacerdotes responderunt et ei dixerunt: « Te non timemus: Deus noster [2] in caelo est, qui nos e tua manu redimet ». Praefectus de eis sciscitatus: « Quis, inquit, eorum Deus est? ». Quos interrogaverat dixerunt: « Illi sacerdotes sunt Dei caeli ». Praefectus respondit et tabernaculi sacerdotibus: « Utrum portentum, inquit, agere, ut harioli, et in ignem hodie ingredi et sine ustione egredi potestis? ». Illi ei dixerunt: « Sane, haec agere, Domini Dei nostri virtute, possumus; sed nobis tempus usque ad quadragesimam diem constitue ». Ut dixerant eis concessit. Ex eo tempore sacerdotes inclamare et ad Dominum magna voce clamare inceperunt secundum Yārēd sacerdotis canticorum musicos modos, dicentes: « Praesidium meum et virtus mea, animae meae salus, auxiliator meus! tibi confiteor » usque ad finem; quam *orationem* meʿerāf appellant. Et praefectus omnes incolas *regionis* Dāmot et Gāfāt et omnes Bāryā usque ad diem quadragesimam ligna colligere iussit; et collegerunt; et li-

[1] Textus corruptus videtur. — [2] In ms. « Deus vester ».

gnorum acervi quasi montes fuerunt. Quadraginta diebus confectis, praefectus cum suis hariolis venit; Tabernaculi vero sacerdotes cum aqua venerunt, super quam Yārēd sacerdotis cum canticis deprecati sunt. Et praefectus ignem iniicere iussit; et iniecerunt. Cum ignis flammae elatae essent, harioli boum arvina, qua eorum corpora protegerentur, obtecti, in igne super ferreas sellas steterunt. Statim, Tabernaculi sacerdotes cucurrerunt, et hariolos in igne commorantes circumdederunt; tum magna voce simul cecinerunt dicentes: « In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti! ». Iterum dixerunt: « Praesidium meum et mea virtus, animae meae salus, auxiliator meus, te confiteor! ». Ita, Yārēd sacerdotis magni et purissimi musico modo cecinerunt, et orationis aquam effuderunt: illico diabolus, quo *harioli* induti erant, ipsos reliquit, et igne exarserunt, et pulvis facti sunt, nec eorum vestigium inventum est; hariolorum illorum in igne, super ferreas cathedras sedentium, numerus CCC [1].

Prodigium adspicite, quod Dominus, *propter Yārēd sacer- p. 25.
dotis magni canticorum melodias, per manus eius discipulorum, sacerdotum tabernaculi Tutricis Aksum, patravit, cum hariolos subverteret et ad finem perduceret! ne unus quidem ex eis superfuit. Ita Iosuah princeps Ierichuntis moenia, populo magnum clamorem edente sacerdotibusque bucinas inflantibus, devicit et delevit; sicut Pentateuchus ait [2]: « Populus magnum clamorem edidit et sacerdotes bucinas inflaverunt, et simul populus universus magno et fortissimo clamore clamavit; et moenia quae circum *Ierichuntem erant* omnia ceciderunt, et populus universus in urbem ingressus est, et omnes ante se cucurrerunt, et urbem invenerunt, et Iosuah Ierichuntis moenia omnibus cum Israelis militibus delevit, iudex enim erat ». Illi autem sacerdotes moenia diaboli deleverunt, hariolos necaverunt, et paganos cum eorum praefecto ad fidem converterunt, cum neque rex cum eis neque praefectus neque milites essent. Illi vero Yārēd sacerdotis hymnorum clamorem pro armis habuerunt, decertaverunt et diabolum vicerunt. Et Dāmot praefecto ut hariolos omnes capitis damnaret suaserunt. Quapropter, Yārēd certavisse et vicisse et suorum hymnorum melodia per Tabernaculi sacer-

[1] Cfr. abbatis Takla Hāymānot Acta secundum Wāldebbanam redactionem. — [2] Cfr. Ios., VI, 20.

dotes, eius doctrinae discipulos, superiorem fuisse dicimus. — Illi vero Tabernaculi sacerdotes, discipuli doctrinae Yārēd sacerdotis, cuius canticum suavissimum est, multos dies in terra Dāmot commorati sunt; nec rex eos auxilio iuvabat, nec praefectus liberabat; sed Yārēd sacerdotis magni et purissimi hymnorum clamor eis erat adiutor et ultor. Multis annis peractis, Dominus eis regem, leonis filium, qui e tribu Iudae et e Davidis domo erat, ad eos adiuvandos et liberandos misit; cui erat nomen ʿAmda Ṣyon, nepos *regis* Yekuno Amlāk. ʿAmda Ṣyon iste orthodoxa fide et Domini zelator erat; nec alium nisi Dominum cognoscebat. Ad terram Dāmot progressus est, ibi pervenit, infideles omnes contrivit, et, Domini sui Dei virtute, eorum cornua fregit; Tabernaculi autem sacerdotes, unde Dāmot praefectus eos posuerat, traxit, in eorum regionem reduxit, et in
p. 26. pristinum *honorem restituit.

Adspice, o populo christiane, quomodo Dominus gentium, quibus est nomen Zāguāy, imperium gratum non habuit! Antea, Merārā, qui Israëlis imperium vi abstulerat, repente mala morte mortuus est, cum eius viscera egressa essent: pagani, vero, in terra Dāmot, Zēnā Pēṭros caput absciderunt et tritici mensuram fecerunt; huic *mensurae* nomen Zēnā Pēṭros indiderunt, et omnes regionis incolae, de tritici pretio sciscitantes, inter se dicebant: « Hodie, quanti zēnā pēṭros fuit? quantum tritici venum tradiderunt? [1] ». — Adspicite Domini gesta ubi imperium tradere voluit Israëlitis, qui Dominum Verbum a Maria sancta Virgine genitum, colunt! A populorum manibus rapi ulla die nequit, nec benignitas et pietas ex eis (Israëlitis) recedent; et qui imperium vi auferrent, eis perditio et exitium essent. Laus Domino, tuenti cum Evangelii fide Aethiopiae regum imperium et cum sanctae Trinitatis religione thronum imperii eorum strenuissimi, quod vacillare nequit: ad excelsa in virtute progredietur, et solis instar lucem splendoremque emittet per omnia saecula saeculorum. Amen.

Miraculum sancti Yārēd, sacerdotis magni, decoris ecclesiae propter hymnorum suorum musicos modos, mundi contemptoris

[1] Dubia interpretatio: an pro wagdu est negdu legendum?

in sua constantia, martyris propter sanguinis effusionem regis arundine causatam. Eius deprecatio et benedictio et auxilii donum nobiscum sint, per omnia saecula saeculorum, amen.

Monachus quidam aethiopicus dixit: « Ego quidem profectus Hierosolymam cum homine quodam, Deum timente, descendi: sine calceis ille incedebat. Ubi Redemptor noster ortus et ubi crucifixus et ubi sepultus est pervenimus. Inde ergo ubi baptizatus est, ad Iordanem flumen profecti, ibi lavacrum accepimus, et ex eo bibimus. Tum monachus ille, Deum timens, qui mecum erat: « Sicut haec Iordanis aqua dulcissima, inquit, ad Takazē *fluminis* ripam est dulcissima aqua, de qua Yārēd cecinit cum diceret: « Quasi per aridum eos per magnam Takazē aquam transire pedibus fecisti. Sicuti fortis a vino relicti [1], et sicuti leonis fremitus, *est aquae strepitus ». His ex eo auditis, p. 27. miratus sum, et cor meum ea videndi desiderio affectum est. Postea in terram meam Aethiopiam redii. Ibi hunc monachum reliqui, ad Takazē perveni, atque locum qui quasi leonis fremitus streperet ad inveniendum progressus, ipsum, ut ille me docuerat, inveni, et ex aqua illa bibi, quae mihi dulcis ut aqua ipsa Iordanis fuit. Iterum in ea lavacrum accepi. Postea, per *regionis* Semēn solitudines, sancti Yārēd sacerdotis magni sepulcrum ut invenirem, cum sollicitudine magnaque diligentia pererravi; nec inveni. Duos autem fratres monachos inveni, qui me certiorem quo modo Yārēd sacerdotis magni sepulcrum invenissent fecere. Ex eis alter mihi: « Cum quadraginta dies in ieiuniis egissem, inquit, Domini nostri ascensionis die Yārēd sacerdotis sepulcrum inveni: ad sepulcri ostium perveni, in illud progressus mirabilia magna adspexi, et ibi canticum (q e n ē) a r y ā m canentem audivi, quadragesima die, quae Domini nostri et nostri Redemptoris Iesu Christi ascensionis dies est ». Alter vero mihi: « Per ripas *fluminis* Takazē pererravi, et ubi aqua ut leonis fremitus strepit pervenimus, de quo Yārēd sacerdos magnus cecinit cum diceret: « Ut leo rugiens et ut clamor leonis est magnae aquae clamor ». Ibi, quadraginta dies in ieiuniis perfeci. Illinc ad solitudinem aliam progressus, montem excelsum ascendi, ibique quadraginta dies sine feriis ieiunia perfeci. Postea, me cogitatio mea pressit; surrexi, duos dies progressus sum, et vespertino tempore ad lo-

[1] Sic in ms.: cfr. *Psalm.* LXXVIII, 65.

cum qui Yārēl sacerdotis sepulcrum dicitur perveni. Et tonitrua et fulminum terribilis vox fuere. Tum expavi, et ad terram in vultum meum cecidi, et anqaṣa berhān recitare coepi. Homo quidam, monacho similis, ad me recitantem venit et mihi: « Quid, inquit, petis et quid vis, cum huc perveneris? ». Et ei: « Yārēd sacerdotis, inquam, benedictionem quaerens veni ». Tum, me apprehendit, et ad speluncae ostium, quod nosci non potest, ianuae simile, me duxit, et ibi introduxit. Ingressus, urbem magnam,
p. 28. quasi *solem fulgentem et amplissimam vidi. Homo ille ad virum in urbe illa fulgente iacentem me duxit; *huius viri* magna erat vestis et candidissima, et ad eius caput liber magnus, et baculus ad eius latus. Qui me ducebat vir mihi: « Hic, inquit, pater noster Yārēd sacerdos magnus, electus vir et excelsus, monachali veste indutus, et martyr longanimis est; liber autem psalmorum est, qui sunt eius cantica: quo *libro* canebat et ecclesiae sacerdotes docebat; baculus vero Moysis baculo similis est ». Postea, qui mecum erat vir me paullulum ab illo removit et quo novem erant iustorum cadavera duxit, quorum vestes candidae valde, sicut pruina, erant. Iterum, me ab illis removit et quo arca erat super thronum magnum — et ibi crux quoque erat — adduxit. Et dextrorsum mare magnum adspexi, et, oculis elevatis, aquam albam praecipitem vidi, et subter eam quasi scyphus erat, in quo praecipitans colligebatur. Et qui mecum erat vir mihi: « Ex hac aqua, inquit, bibe! » Et statim bibi. Laetitia et iucunditas cor meum repleverunt, et robur invasit me, et corporis debilitas a me recessit, et fortis fui. Postea me per fenestram illam per quam me introduxerat, manu mea prehensa, eduxit, et speluncae extra ostium sistere fecit; illico a meis oculis evanuit, et eum non repperi, nec quo profectus sit cognovi. Me autem virtus quae in me morabatur commovit et ad coenobium meum uno ictu traxit; in ecclesiam meam ingressus, propter Yārēd sacerdotis magni magnitudinem quam videram et audiveram admiratione percussus steti, et Dominum qui per suos sanctos celebratur celebravi. Mihi vero Domini verbum revelatum est; et usque adhuc, ob Domini viventis — laus Ei! — misericordiam subsisto ». — Haec omnia homo quidam, pius monachus, aetate provectus, mihi enarravit, cum iuraret in nomine Domini excelsi et mirabilis: Cui laus sit per omnia saecula saeculorum. — *Yārēd* deprecatio et benedictio

et hymnorum munus nobiscum sint, per omnia saecula saeculorum. Amen.

Miraculum sancti Yārēd, sacerdotis magni, cui soli gratia *aliis hominum filiis non concessa, id est tres musici modi p. 29. geʿez, ʿezel et arārāy, concessa est. Eius gratiae benedictio nobiscum sit, per omnia saecula saeculorum.

Hic vero sanctus Yārēd, sacerdos et martyr, egressus e sua natali terra Aksum migratus, Gabra Masqal rege iustissimo consentiente, in solitudinem Samēn spiritali certamini *addictus* commoratus est, cum constantiam suam magno labore multiplicaret et cantica sua omnes qui ad eum veniebant doceret. Cum autem sanctam eucharistiam, quae Redemptoris nostri Iesu Christi caro est et sanguis, recipere, vel aliquo loco progredi vellet, iustus et electus, sacerdos magnus Yārēd inclitus lucis currum ascendebat, Aksum ceterosque locos locumque Dāmo, caelestem et sublimem domum a Gabra Masqal sanctae Sionis rege conditam, attingebat; et domum suam, ad solitudinem Samēn, curru revertebatur. Ita Yārēd sacerdos magnus et beatus perstitit, usque dum diem supremum in gloria egit, ut propheta ait: « Iusti mors coram Domino venerabilis [1] ».

In primis, ei gratia magna, ceteris non data, concessa est; antea, cum in Aksum esset, priusquam monachus fieret, ad excelsa raptus, hymnos e Seraphim didicit; deinde cum descendisset, ecclesiam Tutricis Aksum ingressus, coram altari stetit, manum suam super arcam posuit, magno musico modo ʿezel cecinit et: « Sancta, inquit, et beata et laudata et benedicta, gloriosa et excelsa Ianua Lucis (anqaṣa berhān)! » usque ad finem; et eius pedes e terra cubitum circa elati, et manus ex arca cubitum circa elatae fuerunt. Virginis officium, quod Ephrem sapiens per omnes dies homilitice composuit, *cecinit*. Ad fontem quae Māya Kirāḫ, cathedralis septentrionem versus prope Gabra Masqal aedes, cum abbā Heryāqos congressus, musico modo arārāy collocutus est. Beatus igitur Yārēd et celebratus in suo monachismo et in suo spiritali certamine et in martyrio suo! Eius deprecatio et benedictio, et eius favoris acceptum et gratum, integrum et praestans munus tribuant nobis

[1] *Ps.* cxv, 15.

p. 30. *retributionem pulcherrimam in caelorum regno, ubi nec peribit nec praeteribit, per omnia saecula saeculorum. Amen.

Hic Yārēd magni certamen et martyrium et miracula et virtutes finem habent. Eius intercessio sit cum omnibus Sionis, Tutricis Aksum, filiis, eius hymnorum, qui ex excelsis sunt, amore raptis, per omnia saecula saeculorum. Amen.

O vos Aethiopiae populi, ecclesiae filii! patris nostri Yārēd sacerdotis magni, iusti et honorati, electi et sancti, commemorationem celebrate, qui hymnos a Seraphim dignus fuit accipere cum in excelsa raptus esset: hymnos, qui in nulla universi mundi civitate sunt, ipse vos docuit. Et vos praecipue sacerdotes et diaconi, eius commemorationem, cum turis suffimentis, sacrificiis, et hymnis quos vos docuit in tribus musicis modis celebrate; librum de eius certamine scribite, eius spiritale certamen hominibus omnibus enarrate, ut ad primas epulas, quae per annos mille erunt, accumbatis et cum eo palam sine confusione in novissima die transeatis; sicut ei foedus Redemptor noster dedit, cum diceret: « Qui de eius certamine librum scribet vel scribere faciet, eum in primis epulis, quae mille annos durabunt, constaturum palamque sine confusione in novissima die cum Yārēd sacerdote et confessore transiturum esse ego per regnum meum iuro ». — Eius commemorationem, vos omnes, eius doctrinae discipuli, homines et mulieres, celebrate; namque ecclesiae vestrae decus, festorum vestrorum decus, propter musicos suorum hymnorum modos, ille est. Yārēd sacerdotis commemorationem celebrate, cui tria munera concessa fuere, favor plenus: puram monachalem vestem in solitudinem induere; et martyrem sanguinis effusione fieri; et hymnos a Seraphim discere, cum in excelsa raptus esset. Et si Yārēd sacerdotis commemorationem celebrare optatis, perfecti sitis, ut eius benedictionem accipiatis; et ex eius hymnis, Seraphim hymnis, laus Domino *sit* [1]; neque ex ecclesia eius musicis modis, qui alteri dati non sunt, exornata egredimini; et eius hymnorum adiuvantium gratia vacui non eritis. In terra cibum et po-
p. 31. tum, tegumentum et munus in eis invenire licet, *et manebunt, et abundantiora erunt; in caelo autem invenietur in eis spes

[1] Textus corruptus est.

vitae, quae non transiit nec periit, per omnia saecula saeculorum. Amen.

EFFIGIES SANCTI YĀRĒD.

In nomine Domini Trini, patris nostri qui est in caelis,
qui nos in opere (= *in corpore*) et agendi ratione genuit.
Yārēd, de effigie tua homiliam incipio:
mentem meam cordisque mei oculum illumina
et cum mea lingua linguam novam scribe.

Salutem nominis tui memoriae laudandae et benedictae
ore Creatoris Dei!
benedictionis psalmos, o Yārēd, *qui es* sicut Abraham socius,
a te postulo, pro omnibus temporibus, mane et vespere,
ut me e periculo et perturbatione redimas.

Salutem capitis tui capillis, qui delectationis causa non tonde-
et in quibus impudicitiae unguentum non erat! [bantur,
o Yārēd, sacerdos caelestis altaris,
quo te Patris fortis dextera rapuit
tecum me aufer ut coniunctim canam.

Salutem capiti tuo, quod se capillis velavit,
cum super omnia operculum esset!
ut sermonem, o Yārēd, iustitiae Domino proferres
Dominus menti tuae scientiam dedit,
et in capite tuo doctrinam pinxit.

*Salutem faciei tuae, *quae* solis pulchritudine erat fulgentior, p. 32.
et splendidior luna longae noctis dominatrice!
o fidei doctor, Yārēd, Christi resurrectionis praedicator,
me salvum fac et protege adversus hominum linguam perturnamque, parva cum sit, peior omnibus est. [bantem,

Salutem superciliis tuis, quae oculos tuos adumbrabant,
cum, inter se adhaerentia, similia videbantur!
ubi natus es, Yārēd, in media urbe Aksum,
potius quam cum rege in iucunditate deliciisque commorareris,
quomodo mundi divitias repudiavisti?

Salutem oculis tuis, qui ut vinum iucundi sunt,
novum institutum ad videndum!
magne Yārēd, presbyterorum princeps,
pater, noli me quo rete est propellere,
et mihi quae tibi est scientiam discere assigna.

Salutem auribus tuis, quae hymnorum dicta rettulere,
tempore quo in caelos ingressae sunt!
Yārēd beate, sicut certamen tuum enarrat,
propter pulchritudinem agendique rationem tuam beatum te
omnes qui vident, et qui audiunt omnes. [praedicant

Salutem maxillis tuis, quae numquam a lacrymarum effusione
cum misericordiam e Domino, Alpha, peterent! [desistebant
sacerdos Yārēd, *qui es* Sauli socius et socius Cephae,
te anima mea in temporum itinere gubernaculum invocat,
et eius (= *animae meae*) quietis locum in gremio tuo elige.

Salutem naribus tuis, quae Cherubim effluvia odoratae sunt,
cum te Spiritus quo sunt Sancti rapuit!
ut clamorem tuum, Yārēd, musici audirent
homines et mulieres te secuti sunt,
et omnes de facinoribus tuis certiores fecerunt.

p. 33. *Salutem labiis tuis, quae Domini laudaverunt nomen
et quae Sionis (= *Virginis*) Reginae Tabernaculo ave dixerunt!
ob eloquium tuum, o Yārēd, pax et laetitia,
veluti nubes, inde super orbem terrarum sunt expansae,
vita fuit et fuit gloriatio.

Salutem ori tuo, quod sicut palus [1] plenum fuit,
unde lucrum scaturiit et lex!
sacerdos Yārēd, senum pater,
Iacobi Sarugensis benedictionis munus mihi assigna
ut cum eo te coniunctim celebrem.

Salutem dentibus tuis, qui pares non habuerunt,
qui crystallo candidiores erant!
cum Vigilantium vocem, Yārēd, in sublimibus locis percepisses,
sicut illi, in terra « Hallē » dixisti
et « Mariae salutem in qua est virginitas ».

[1] Sic in ms.; an ʿaygan « urceus » pro ʿayg legendum est?

Salutem linguae tuae, quae revelavit excelsa,
atrium templi in Sion!
sacerdos Yārēd, qui mundum sanctificasti,
nec alter tibi similis antea transivit
nec alter tibi similis iterum veniet.

Salutem voci tuae, in Sionis limine
Dei laudem quae cecinit sine defatigatione!
tecum, o Yārēd, qui erant socii
te ad audiendum celeri cursu venerunt,
et rex e bene exstructo throno surrexit.

Salutem dico qui tibi fuit halitui
in quo Sancti Spiritus unguentum dissolutum est! [1]
Yārēd sacerdos, gratia plene,
cum sanctam fecisti in Sionis tabernaculo vocem tuam
spem omnium quibus anima est nactus es.

*Salutem gutturi quod tibi fuit dico, p. 34.
quod aquam non bibebat cum singulis ieiunaret hebdomadibus!
venerande Yārēd, resurrectionis sacerdos,
hostes meos dissipa, ut ventus dissipat,
tempore quo in me conveniunt societatemque ineunt.

Salutem collo tuo, ut torquem et monile [2]
quod maiestatis vestes cinxit!
hymnorum auctor, Yārēd, magni musici modi inventor,
ut Effigiem hanc tuam ad finem perducam
aves Nominum nomen [3] dicant.

Salutem humeris tuis, qui adamanta tulerunt
in interiori sancti Tabernaculi parte!
sacerdos Yārēd, *qui es* Eliae socius et socius Hesdrae,
antequam imperii laetitiam gestaque noverim
ne moriar, ora pro servo tuo semper.

[1] Textus corruptus videtur: t a m a s w a forte legendum est. —
[2] W a m ā corruptum esse videtur: fortasse, w a q ā m ā legendum. —
[3] Cfr. antea, p. 9, v. 29.

Salutem dorso tuo, quod operis velamine est amictum,
quod aureo calamo descriptum est!
Yārēd, gloria tua Angelorum gloriam vicit:
sicuti Epheson (*Phison*) et Tigris, in omnium corda se extendit,
vocis tuae eloquium in segnitie non mansit.

Salutem pectori tuo, sua voluntate et suo arbitrio
quod peccati iugi onus non tulit!
priusquam, Yārēd, in tribus melopoeis non dissociares
martyres et sanctos qui in pace quieverunt et mortui sunt,
tua narratio huic mundo (*vel* in aeternum) est eorum gloria [1].

Salutem sinui tuo, quem amplexa est
Cherubim officii vox!
Yārēd, qui Christi resurrectionem praedicabat,
ecce, eius die festo gavisi sunt, ecce!
magnus enim vir fuit et venerandus.

p. 35. *Salutem manibus tuis, quae in hominum caede non peccacum arcum reliquerint et clypeum dimiserint! [verunt,
venerande Yārēd, Aksum Tutricis domus sacerdos;
ut nos, huius *domus* sacerdotes, dispersos *Dominus* colligat, ora,
ut coniunctim in illa simus.

Salutem brachiis tuis, fortibus quasi fundamentis,
orationis propter virtutem!
quam in sanctae Sionis aedibus bibisti
spiritalis est potio quam Apostoli biberunt,
cum illi domi congregati essent.

Salutem, salutem ulnae tuae, quae fortior est quam exercitus
praefecti Serpentis!
Yārēd, pater mi, prudentia plene intellegentiaque,
me servum tuum, usque dum provectiorem aetatem attingam,
et me morbo et infirmitati tradere noli. [praestolare

Salutem cubito tuo, quod pro hominibus non est dimensum
sed peccatorum mensura fuit!
o qui in osorum consessu, Yārēd, non stetisti,
cum *Dominus* veniet, pro me apud Eum intercede
ut Verbum Patris Domini misereatur mei.

[1] Incerta interpretatio: haec ad Degguā respicere videntur.

Salutem palmis manuum tuis, quae ut darent properae erant,
sicuti *ad vorandum* fame enectus venter![1]
prae sermone quem ad effigiem tuam, Yārēd, attuli,
mentem meam in sacerdotii thesaurum converte;
ceteri autem *thesaurum hoc* custodire nequeunt.

Salutem digitis tuis, qui ad scribendum parati erant
Domini praestantis iussa!
tecum Yārēd, labiis et ore colloquentes
me adduc quo tres volucres adduxerunt
cum alae in alas colliderentur.

*Salutem unguibus manus tuae, qui erant super p. 36.
ex digitorum carne rationem excipientes!
ut tibi, Yārēd, laudes dicam coram omnibus, palam,
ne mortis Angelus repente adveniens me auferat,
pater, pro me tu ora.

Salutem lateri tuo: pro cilicio super quod cubuit
illud Dominus auri virore obtexit!
sacerdos Yārēd, senum puerorumque gloria,
ne cadam, me vacillantem sustenta,
noli me in profundam foveam prodere.

Salutem dico ventri tuo, *quod* fuit tabula
in qua laudis munus donumque scripta sunt!
pro me, Yārēd, ut linguae tuae mos est,
Mariam et Iesum eius filium deprecare, quaeso,
ut me e tentatione culpaque liberent.

Salutem cordi tuo quod non simultatem cognovit,
sed tantum pacem!
cum Mariae nomen, o Yārēd, nominaveris,
hominum ora e colloquiis ad silentium sunt redacta
et puer tunc substitit.

[1] Dubia interpretatio. Fortasse reḥeba est pro reḫeba legendum, et « sicut amplus venter » interpretandum: i. e. « palmae manuum tuae sicut magnus venter erant latae (= permulta ferre poterant ut darent) ».

Salutem renibus tuis, quae Dominus scrutatus est
lucis cum lampade!
o laudande in facinoribus omnibus Yārēd sacerdos,
me precibus tuis ab huius temporis probatione libera
et a mali diaboli laqueis.

Salutem menti tuae, quae minime cogitavit
consilium pravum!
Yārēd sacerdos, cum huc accesseris,
oratione tua guttur meum quod raucum est factum suavibus
et Domini laude os meum reple. [odoribus suffi,

p. 37. *Salutem visceribus tuis, quae metu perturbata non sunt
cum Deum colerent!
nomen tuum, Yārēd, *est* sicut Iared filius Barachiae,
Christi resurrectionis diem « diem lucis et fulgoris » dixisti,
hanc pascham, hanc pascham!

Salutem interioribus tuis, *quae* occulta invisibilia sunt,
plus quam noctes!
Yārēd sacerdos, iucundi psalmi voce
ut Christi magni resurrectionem celebrares,
ad caelos Hypostasis vivificans te raptim deduxit.

Salutem umbilico tuo, quem in medio corpore fundavit
Dominus scientiae caput!
qui cum rege in caritate, o Yārēd, commoratus es,
te canticum canentem cum adspicerent
copiae omnes admiratione percussae sunt.

Salutem lumbis tuis, pro ferreo cingulo quod cinxerunt
ad iustitiam gratiamque inveniendam!
sacerdos Yārēd, multarum catervarum magister,
Tutricis Aksum, *quae* tua civitas *est* et locus natalis in carne,
ora ut institutiones et praecepta sanctificentur.

Salutem tibiis tuis, quae super genua extructae sunt,
cum consociatae essent!
beate Yārēd, qui improbitatis actiones non cognovisti,
ut tui oris vocis rumorem audirent
omnia avium genera ad te cucurrerunt.

Salutem genibus tuis, quae ad deprecandum se prostravere
ante Christi Verbi vultum!
sacerdos Yārēd, novi Evangelii praedicator,
ratione e Seraphim accepta,
Aksum Tutricem canticis et *musico modo* ‘ezel sanctam [praedicasti.

*Salutem pedibus tuis, qui numero duo sunt, p. 38.
utrumque cum osculer!
te in hoc tuo die festo deprecor:
ora, ut e diaboli seductoris laqueis me serves,
Mariam Virginem, Mati [1] filiam.

Salutem solis pedum tuis quae secundum Davidis prophetae [vocem
peccatum non circumvenit!
cum « sancta et beata » diceres, Yārēd,
supra terram cubitum elatus es
ante Sionis Domini arcam, in qua Lex mosaica est.

Salutem plantis pedum tuis, quae ad Evangelii iussa perfi- [cienda
in itinere non sunt defatigatae!
cum Aksum hominibus, o Yārēd, fisus esses,
salutem ex eis accepisti
et salutem tuam eis reliquisti.

Salutem digitis tuis, qui in pedum castris fundati sunt
et cum eis coniuncti sunt!
iuste Yārēd, sicut Certamen tuum enarrat,
cum parvae erucae agendi rationem vidisses,
propterea ut psalmos disceres regressus es.

Salutem ungulis pedum tuorum, quibus saxa offendiculo non [fuerunt,
et quibus *saxa* non supervenere!
Yārēd sacerdos, eloquio dulcissime,
cum ad *regionem* Samēn incolendam proficiscereris,
Aksum homines magno in moerore congregati sunt.

---

[1] Mātān, Mariae Virginis avus.

O Yārēd sacerdos, statura pulcherrime,
salutem, salutem!
cum omnibus carnis sanguinisque effigiebus (= *partibus*) tuis,
quae non invocavi vel proprio nomine invocavi,
et quae vero singulatim describendae sunt.

p. 39. *Salutem dico substantiae carnis tuae, *quae* septum *est*
cuius munimentum grando est!
o Yārēd sacerdos, qui nobili genere ortus es,
me tuis precibus e profundo segnitiei somnio suscita
ut Christum Unigenitum laudem.

Ecce, pauca mea attuli,
canticum ad Effigiem tuam!
mihi dicere noli, o Yārēd: « quid ad me refert? »
sed accipe — et ad caelos ascendam —
ut Christus Abelis sacrificium accepit.

II

GADLA PANṬALĒWON

SEU

ACTA SANCTI PANTALEONIS

INTERPRETATUS EST

KAROLUS CONTI ROSSINI.

Panṭalēwon, unus ex novem sanctis qui christianam fidem in Aethiopiae finibus, praesertim in interioribus Tigrē trans Belesa et Mareb flumina provinciis, evulgasse traduntur, e Byzantiorum imperio venisse, apud urbem Aksum vitam egisse, Aethiopum regem Kālēb ut bellum in Arabiam, Nagranensium cladis causa, gereret hortatus esse dicitur.

Huius sancti Acta in ms. aeth. D'Abbadie n.° 110 servantur: codex saeculo XVIII exaratus est. Manoel de Almeida († apr. 1646) libellum prae manibus habuisse et de Nagranensi bello complura in sua *Historia da Ethiopia a Alta ou Abassia* transtulisse videtur.

Auctor se ipsum « orthodoxum episcopum qui Aksum metropolita electus fuit » libelli initio profitetur, fine autem et nomen suum refert: Yesḥāq nempe. Eum metropolitam esse existimo, qui, cum anno Domini 1480 in Aethiopiam venisset, de Virgine Maria homiliam ex arabico in aethiopicum sermonem transtulit. Cfr. C. Conti Rossini, *Note per la storia letteraria abissina*, Roma 1900, §§ 17 et 20.

Romae, pridie Kal. Febr., MDCCCCIV.

DE SANCTO PANṬALĒWON CELLA RECLUSO.

In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti, unius Dei. p. 43.

Sancti et beati Panṭalēwon [1], cella *reclusi* in Aethiopia spiritale certamen quod orthodoxus episcopus, qui Aksum metropolita electus fuit, per modum homiliae scripsit. Eius certaminis finis die VII *mensis* ṭeqemt accidit. Eius deprecatio et benedictio nobiscum sint, in sempiternum, amen et amen, sit! sit!

Ut Scriptura ait [2]: « Populi historiam iustorum audientes laetantur, et iustorum precibus civitas servabitur nec corrumpetur »; et ego quidem propter huius sancti anachoretae amorem et fidem et constantiam laetor. Ecce, de iustorum historiis aliquid vobis enarrabo. E Graecia egressi, patres nostri sancti per montes nostros pererravere. Thesaurus enim in terra reconditus et invisibilis est quasi non esset; invisibilia omnia quasi increata habentur, at vero quae semper visibilia sunt spernuntur. Quae dicturus sum, *enarrabo* ne Sanctorum, qui nos dilexerunt, historia occulta sit; nos autem eos, qui pro nobis deprecantur, diligimus, et eorum, qui suas voces cum consociarent fidem nostram gratam habuerunt, commemorationis festum agimus. Per montes nostros et speluncas et terrae foveas, frigore et nuditate, sudore et lassitudine, siti et fame pererraverunt, nec tamen quo induerentur vel quo satiarentur eo carebant; sed omnia propter Dominum abiecerant. Imperii enim liberi erant [3]. De eorum historia vos certiores facere volumus, ut Dominus noster in Evangelio ait [4]: « Quae audivimus dicemus et quae vidimus testabimur ».

Ante Serpentis imperium, Aksum nullum regum nomen auribus acceptum est. Post Serpentis imperium usque ad Bāzēn regem, cuius regni temporibus Christus Dominus noster in mundo apparuit, decem et quinque reges fuerunt. Post Bāzēn usque ad

[1] In hoc ms. semper « Panṭalēwon » invenitur: in aliis interdum et Pānṭalēwon. Secundum vulgarem in Tigré pronuntiationem, Pănṭälyòn dicitur; et, cum sonus *p* quam maxime Tigrinis alienus sit, Mänṭälyòn, Mänṭälyòs etc.: etiam Mantellē, id est lepus, egomet audivi! — [2] *Prov.*, XI, 10-11. — [3] l. e. in imperio nobiles erant ». — [4] MATTH., XI, 4.

Abrehā et Aṣbeḥa, lucis manifestatores, decem et novem reges fuerunt. Omnes ergo inde a Serpentis imperio usque ad Abrehā
p. 44. *et Aṣbeḥa cathedralis ecclesiae aedificatores, reges quattuor et triginta fuerunt: anni [1] vero MCCCCXLIV misericordiae anni, secundum Diocletiani imperatoris aeram MI.

Caput I.

Cathedrali ecclesia condita, Christiana fides apud Aksum reges stabilis fuit. Rex noster Christus Romae imperium et Aethiopiae imperium corroboravit, adeo ut ambo in oppidum terrae Bārnikos et Bālinos et Bādos et Tereb et Sābā inciderent. Et Dominus Iudaeorum crucifixorum imperium delevit, ut Caiphas dixerat: « Si hunc relinquimus, omnes eum sequentur et confitebuntur. Romani venient et nos delebunt [2] »; hoc modo, qui Christum non confitebantur deleti sunt; et qui Christum confessi erant reges Romae et reges Aethiopiae superiores facti sunt, vicerunt et praevaluerunt.

Diebus Al'āmēdā filii Sa'aldobā, Sancti illi cum sua supellectili suisque sacris rebus exierunt et ad regem terrae Aksum venerunt. Haec sunt eorum nomina: abbā Alēf, et abbā Ṣeḥmā, et abbā Afṣē, et abbā Aragāwi de Dabra Halē Luyā, et abbā Garimā, et abbā Yem'atā, et abbā Gubā, et abbā Liqānos, et abbā Panṭalēwon. In regiis aedibus, una fide et in pace, cum rege et metropolita Aksum et sacerdotibus et episcopis steterunt, pacifice agentes et concordes et Christi fidem confirmantes. Cum vero rex inter eos commoraretur eosque valde diligeret eorumque dicta audiret, et propter eorum facinora miraretur, et eorum faciei formam mirabilemque speciem virtutumque pulchritudinem vitaeque suavitatem verborumque dulcis et suavis odoris suffimentum susciperet, annum et menses novem commorati sunt. Postea, rex mortuus est; quem in regum sepulchris honorifice et cum lacrimis tumulaverunt. Et Tazēnā, pater Kālēb regis, Aksum rex factus est. Iste *Sanctorum* voluntatem facere incepit. Postea dixerunt: « Nos hic terrenis in otiis commorari dedecet; nos vero hic in angustiis commorari et per montes et speluncas terraeque

[1] Haec de annis nullius momenti sunt. — [2] Ioh., xi, 48.

foveas pererrare oportet ». — Et mutuo se osculati sunt, et ab invicem discesserunt, unusquisque cum discipulo suo.

Caput II.

*Hic autem sanctus et beatus Panṭalēwon, iustus, e cella, in p. 45.
patria sua inde a pueritia sicut Samuel in Domini domo vixerat. Pater eius bonus erat, et tertius inter viros qui ad Romanorum imperatoris dexteram sedent. A tempore quo matris ubera reliquerat, in monachorum coenobiis fuerat, cum sapientiam et morum disciplinam et vigilias, ieiunium et preces, et advenas hospitari et maiores colere et aegrotis mederi et famelicos satiare et nudos vestibus induere disceret. Postea, eremita in Ag'āzi regione fuit. Ipse vero, cum in regiis aedibus cum fratribus esset, in ecclesia tamquam columna noctem totam vigilabat, neque ulla diei vel noctis hora otiabatur. Postea, cum Domini servi per montium vertices ab invicem discederent, populus eos ne procul a se abirent deprecatus est: et Panṭalēwon et Liqānos magno cum fletu valde urserunt; rex vero et sacerdotes et episcopi, homines et mulieres fleverunt. In urbe manere noluerunt: paullulum, quinque circiter milia, propter populi clamorem secesserunt. Et sanctus abbā Liqānos Dabra Quanāṣel ascendit et Dominum magno cum labore laudavit et Domino acceptus fuit, et post annos unum et viginti diem supremum obiit, et, *rege* Kālēb antequam bellum in regionem Sābā inferret imperante, die xxviii mensis ḫedār [1] ibi sepultus est. Eius deprecatio et benedictio nobiscum sint in sempiternum. Amen.

Caput III.

Hic autem sanctus Panṭalēwon collem supra planitiem veluti scopulum eminentem conscendit: *montis* altitudo et longitudo xxii cubitorum erant: hic mons in Aethiopiae regionibus quasi nihil habetur [2]. Locus vero incultus et vicinus terris arboribus et

[1] De Liqānos et Panṭalēwon antiquis apud Aksum coenobiis, cfr. Francisco Alvarez, *Verdadeira informação das terras do Preste João das Indias*, Lisboa, 1883, p. 41. — [2] Sancti Panṭalēwon mons prope Aksum, orientem versus, supra iter Adua–Aksum e septentrione imminens, m. 2360 altus (Aksum autem m. 2203) est.

aqua carentibus. Super hunc *montem* commoratus est: cellam
p. 46. quinque cubitos altam, duos cubitos longam, duos cubitos *et spithamam latam, fecit et saxis texit; ostium non erat nec fenestra, sed foramen parvum sub ea. Ibi annos XLV in pedes constitit, quin sederet aut obdormiret aut frondem gustaret aut aquam biberet, sed cum semper Dominum celebraret et psalleret. Postquam in hanc *cellam* ingressus est, nec diem nec noctem cognovit; terrenas cogitationes reliquit, et laudationes cum Angelis coniunxit; quae super terram est carnem reliquit, et cum Spiritalibus consociatus est, ut Dominus noster in Evangelio ait [1]: « Non solo pane homo vivit, sed omnibus dictis quae e Domini ore exeunt ». Semetipsum occlusit, et dixit: « Anima mea doloris causa dormitavit; tuis verbis me corrobora, *quaeso*; peccati iter procul a me remove [2]; mihi secundum tuam legem condona: per tuorum mandatorum iter curram, cum cor meum dilataveris [3] ». O abbā Panṭalēwon, quis quidem sicut te mundum obstupefecit? Tu vere dixisti: « Anima mea doloris causa dormitavit »; non tamen tibi huius mundi dolor erat, nam a te huius mundi sollicitudo abfuit et Angelis similis in vita tua fuisti. Ciborum saporem et potum reliquisti, et caelestis vitae pabulum dilexisti; aëris suavitatis speciem repudiasti, et quae oculus non viderat auris non audiverat, quae hominum corda non excogitaverant et Dominus pro eis qui eum diligunt paravit [4], prae caeteris dilexisti. O pater, quomodo cor tuum in tuo Domino confisum est? Cum tu vivens in tua carne esses, quasi mortuum tibi visus es. Te mundi spectaculum concupiscere nec solis fulgor fecit, nec luna, nec astra. etsi ipsorum pulchritudinem scires. Quomodo agrorum flores non videbas quorum in singulis Dominus iucunditatem, fructuum suavitatem et odorem creavit, vinearum flores et pomorum fructus, malorum punicorum flores et fructus amygdalorum? « nardus odorem dedit: fasciculus styracis » [5]. Nec videre tantum, sed etiam audire pulcherrima Domini tui opera renuisti. Haec omnia cum scires, quasi ignorans fuisti; cum tibi oculi essent quibus videres, quasi caecum te habuisti ut eum, indefectam Lucem, videres; cum tibi aures ad audiendum essent,

[1] MATTH., IV, 4. — [2] Cfr. *Ps.* CXIX, 101. — [3] *Ps.* CXIX, 32. — [4] Cfr. I *Cor*, II, 9. — [5] Cfr. *Cant. Cant.*, I, 11.

surdo similis fuisti, ut peccatorum verba non perciperes, sed Domini tui vocem perciperes qui sub terram mortuos expergefaciet *dicens quasi tenui susurro [1]: « Panṭalēwon, serve p. 47.
mi, salve! certamen tuum ad finem perduxisti, praemium tuum accipe! » — O pater, quomodo constantiam elegisti? Cum pulchre et suaviter loqui posses, os tuum quasi mutus esses fecisti, ut dulcem vocem perciperes, quae dicet: « Panṭalēwon, serve mi, accede, a patre meo benedicte, ut regnum quod magis quam mundus te decet hereditate accipias [2] ». O pater, quomodo humilitatem elegisti? Cum tibi manus essent et pedes quibus procederes et attrectares, tua sponte perinde ac cadaver, quod se ipsum movere nequit, fuisti, ut Eliae curru usque ad aetherem ires, et ibi cum Angelis hymnos celebrares. O pater, quomodo parvam hanc cellam, potius quam urbium, fororum palatiorumque speciem elegisti? *Haec fecisti* ut tibi magna sit in caelorum regno domus. O pater quomodo parvam hanc saxi cellam, sepulcro similem, elegisti?

Sina monti super quem, temporibus Moysis prophetae, Patris viventis vox descendit et legem Moysi dedit, et eius verticem nebulis et fumo, obscuritate et turbine texit, et fragore sonitus tubarum *populos* qui in timore erant monuit, similis etiam hic mons factus est propter Domini vocem quae super eum descendit; Domini enim servus in eo consederat. O parve mons, Thabor monti similis fuisti, super quem Patris vox e caelo descendit dicens: « Hic est filius meus quem diligo et gratum habeo », et Iesus cum Moyse et Elia colloquebatur, et Patris vox Apostolos perterruit, ut *Liber* ait: « Perterriti enim erant nec quid dicerent sciebant [3] ». Ad hunc modum, hic mons fulminibus terribilis fuit propter Patris vocem quae ad sanctum Panṭalēwon descenderat. Hic mons Iordani similis fuit ad quem Patris vox descendit dum Iesus in profundo cum Iohanne est, et aquarum abyssi perterriti sunt: ita hic mons peccatores, malos spiritus, perterret propter Patris vocem quae ad Sancti habitaculum descendit. Hic mons Vigilantibus habitaculum fuit. O mons, sanctorum praedicator; o mons, peccatorum purificator; o mons, iustorum corroborator; o mons, adflictorum consolator; o mons, caecorum lumen propter *Domini vocem, quae p. 48.

[1] Cfr. III *Reg.*, XIX, 12. — [2] Cfr. MATTH., XXV, 34. — [3] LUC., IX, 33.

ad te descendit! Hic mons occidentis orientisque montibus et austri septentrionisque montibus minor est; sed propter Domini vocem quae super eum descendit omnibus Aethiopiae montibus est maior, propter huius Sancti constantiam.

Caput IV.

Audite, dilecti mei, ut vobiscum loquar! — Si vero quis: « Quamobrem quadraginta et quinque annos hic Sanctus in hoc monte stetit? an propter peccata sua? » dicat, ipsi respondebo et dicam: « O tu, qui haec mendacia dixisti, non sic res se habet; sed *ea ratione ille se gessit* ut Domino gratus sua agendi pulchritudine fieret, et pro omnibus misericordiam peteret, in primis vero pro hac sua terra Aethiopia; pro Rege: in hostes victoriam et tranquillitatem et cum praefectis pacem; pro episcopis, presbyteris diaconisque: pulchrum sacerdotium ut ecclesiae famuli in sanctimonia sint; pro monachis, virginibus viduisque: pulchram continentiam et in constantia commorationem; pro christianis qui in coniugio sunt: in puritate coniunctionem et immaculatam vivendi rationem; pro pueris provectiorem aetatem, et pro impiis pulchram vitam; pro aegris auxilium, et pro incipientibus finem; pro peccatoribus remissionem, et pro iustis custodiam; pro infirmis valetudinem, et pro negotiatoribus portum; pro captivis reditum, et pro infidelibus conversionem; pro Iudaeis exilium, et pro christianorum populo in orthodoxa fide firmitatem; pro ecclesia columnam et fundamentum; pro civitatibus tranquillitatem et benedictionem, imbrum initium et aquarum fluminum eluvionem secundum mensuram opportuno tempore; herbarum donum pro animalibus, et pro hominibus opes; pro arboribus floribusque fontes aquarum; pro tauris robur et pro vaccis lac. Haec pro nobis petebat et postulabat. Videte, o fratres mei, quanta in eius corde esset misericordia, ut eius Deus creatorum suorum miseretur, eodem modo et ipse pro nobis petebat et postulabat.

Iterum, si stultus interrogans dicat: « Quid per quadraginta et quinque annos, quos gessit in cella defossa in modum sepul-
p. 49. cri et fenestris carente, comedit? »; *egomet: Ad hunc vero modum mansit, dicam, nec ei nutrimentum fuit nisi Domini vox quae in eius corde erat; et eius quidem potio suorum

oculorum lacrimae fuerunt: huius vitae enim spem reliquerat et alteram vitam expectabat, cum Dominus in sua gloria omnibus cum Angelis suis sanctis ad iudicium faciendum veniet et ad omnibus secundum uniuscuiusque agendi rationem retribuendum. Tum oves dextrorsum, hircos sinistrorsum collocabit; Christus omnibus secundum uniuscuiusque agendi rationem retribuet: namque Christus personarum acceptionem non faciet [1] quando epulae eius manibus parabuntur. Eo tempore, Phison per Paradisum fluet, quando Pater retributionis vestes induet, et ultionis velis amictus erit: quando sol et luna expulsi erint, Deus, terribilis rex, cuius fulgor septies sole maior erit, in iudicio sistet. Quando nos in terribili foro redarguet, tunc omnia quae fecimus peccata revelabuntur, enarrabuntur et spectaculo exponentur: quando mater liberos suos non servabit, anima tunc sua peccata cognoscet. Quando frater fratres suos non servabit, et quae in terra sunt relinquentur; quando amicus amicum suum non servabit, et filiorum familiaeque pietas repudiabitur; nemo pro socio suo, sed pro semetipso intercedet, ut misericordia ad eum perveniet; tunc, peccator et improbus quo venient? iustus vero aegre redimetur. Quando duo vaccae mactabuntur, tunc servi in sponsi aedibus ad mensam accumbent. Quando Domini dies magna et gloriosa erit, quando ultionis dies *erit* et omnes creaturae coram Eo sistent; quando peccatores propter se et iusti propter peccatores flebunt; quando Domini Angeli propter hominum liberos aegro animo erunt, et dies metus terrorisque erit; quando irae tremorisque dies erit, et dies tonitruum fulminumque; quando emptio et venditio cessabunt, et excusatio et vultus sublatio non erunt; quando adulatio et mendacium, et quando gloriatio et ornamentum non erunt; quando rex quislibet et potens removebitur, et quando superbi humiliabuntur; quando Vigilantium vultus illucent et insolentes ignominia afficientur: quando submissi superiores, et quando divites inopes erunt; tunc pauperes divites erunt, tunc peccatores flebunt, tunc *iusti laetabuntur, tunc timentes operabuntur, tunc p. 50.
constantes laudabuntur. Quando nobiles in viliorem conditionem deiicientur, tunc depressi revelabuntur; quando oppressores ignominia afficientur, tunc recti manifestabuntur; quando satures

[1] Cfr. *Eph.*, VI, 9; *Rom.*, III, 22; MATTH., XXII, 16 etc.

esurient, tunc ieiuni laetabuntur; quando ebriosi sitient, tunc sitientes potu satiabuntur; quando peccatores quiescent, tunc vigilantes obambulabunt; quando ridentes adflictabuntur, tunc excubias agentes canent; quando insolentes opprimentur, tunc submissi magni fient; tunc satanae eiusque praefectis, et peccatoribus omnibus per eius vias perambulantibus, Si'ol os suum aperiet ipsosque vorabit; tunc constantibus et ieiunis, monachis et iustis et misericordibus vitae nutrimentum et redemptionis potum ab Excelsi manibus dabuntur; tunc iustis ianua aperietur et via revelabitur: vitae fons fluet, sitientes advocabuntur; mensa extruetur et epulae parabuntur; bovina altilia mactabuntur, redemptionis calices miscebuntur, servi advocabuntur et convivium parabitur, et semetipsos parabunt: lux enim eis orta est. Sanctimonia adveniet, vestis quae non humano opere est confecta et dilectio parabitur. Praeco adveniet, cornu canet, sepulcra aperientur, et mortui resurgent; sepulcrale monumentum detegetur, et vivi ad Christum recipiendum volitabunt; qui aerumnas subierunt laetabuntur et qui otio se dederunt perterrebuntur; ad scelestos in iudiciis nemo *auxiliaturus* accedet; qui ad dexteram *Domini* erunt laetabuntur, qui ad sinistram, flebunt et eiulabunt; qui adflicti fuerunt delectabuntur, et qui vitae voluptatibus fruiti sunt adfligentur, et redemptionis calices cupient ut suas linguas madefacerent. Haec et similia e Prophetarum Apostolorumque libris, in Veteri Testamento et in Novo, cum didicisset sanctus Panṭalēwon verbis Domini se aluit; neque videre, neque tritici vel aquae vel ceterorum fructuum vel frondium gustum gustare appetiit: Spiritus enim Sanctus eum corroborabat. Eius costarum ossa cum ventre et coxis inhaeserunt; eius genuum ossa ac si tibiis carerent recta evaserunt; eius manus semper ad caelum extensae erant; eius oculorum cilia depilata et fletus magnitudine erant deleta: nec constitit neque obdormivit, sed lumbis cinctus semper erat;
p. 51. *ut servus bonus coram domino suo et domini domum adspiciens paratamque mensam custodiens, coram Eo sanctus abbā Panṭalēwon firmus erat et constans.

O pater, constantiam tuam miror, namque hac vivendi ratione quinque et quadraginta annos egisti. O pater, quomodo vim tuam celebrem? namque in hac fame et siti et vigilantia, sine quiete et sine somno, numquam otii aliquantulum quaesi-

visti; martyrum enim constantia a temporis impiis vel igne vel gladio vel saxorum ictu manifestabatur, tuam autem constantiam, o pater, nulla hominum cogitatio invenit; sed Deus solus quibus te probavit *experimenta* cognovit, nos vero referre nequimus. Utinam te homines carne et sanguine praeditum inspexissent! At vero, cum de tuis facinoribus et de tua constantia cogitamus, Spiritalium *vitae* similem vitam tuam putamus. Laus Ei qui te corroboravit tibique virtutem et constantiam dedit! Nos autem infirmi et segnes cum vespere cenaverimus mane esurie laboramus, et cum mane epulati simus iterum vespere cenamus; si horam stetimus defatigamur et statim cadimus. Ora pro nobis, o pater, pro nobis infirmis, pro nobis obdormientibus! namque iusti deprecatio virtutem habet et potestatem, et auxilium praebet, et in ipsa est spes. Quam magnum encomium tuum est, et constantia tua! Tuarum vestium odor sicut turis odor; cella tua sicut Paradisus! Ille qui purpureis vestibus in Eden descenderat vocem suam ad te misit, et Sanctus Spiritus te in tuo habitaculo solamine affecit. Cum Angelis diu noctuque in laudibus consociatus es, coram Domino tuo exstans, cum in tua carne super terram esses.

Caput V.

Postea, huius sancti abbā Panṭalēwon fide adspecta, eius frater Yesḥaq, is est abbā Garimā, et ipse suam virtutem sua constantia manifestavit. Semen attulit, sua arva adivit et mane cum voce Domini semen sparsit: *quod* confestim germinavit, spicam emisit, fructum dedit, maturavit; ille vero messuit, *mergetes collegit, ligavit, super acaciae gerār lignum p. 52. expandit: boves ibi ascendere fecerunt; et trituravit. Vespere, in suam aream immisit. Discipulum suum ad cellam misit qui pro sacrificio similaginem molitam attulit. Haec enim Christi fide gesserat.

Caput VI.

Iterum, sanctus discipulum suum e foramine misit, ut parvam arborem quae ramulos nondum emisisset adferret, ad parvulo suae fidei virtutem ostendendam. Inde progressus, *discipulus* mane parvam arborem attulit. Discipulum suum *arborem* prope

foramen ad cellae dexteram super rupem ponere, sub ipsius radicibus humum parare, ter aqua irrigare iussit; haec ille discipulus fecit. Arbor gemmas emisit, percrebuit, ramos longissimos fecit; confestim, arbor illa inaruit. Discipulus arborem fidit; eam sanctus comburere iussit: discipulus combussit, et in prunam reducta est. Utrem afferre, carbonem in ipsa reponere, in turibulum immittere, ea noctis hora qua arbor plantata erat, *sanctus* iussit. Et sic *discipulus* fecit; et detulit ad Yesḥaq sacerdotem, *coenobii* Madarā *dicti* presbyterum. Ibi pervenit, quin vero pannus combureretur; ignem in turibulum deposuit, et adoluit tus, neque eius ignis usque ad mane periit, et ter turis suffimenta excitavit. Haec enim in Christi fide gesserat. — Aspicite ergo o fratres nostri, quomodo sancti illi intercessores orthodoxi fuerunt, qui sua fide montes migrare faciebant, et suis precibus aegrotos sanabant. Permulta eorum sunt miracula, quae enarrari non possunt. Sed haec ad quid celebremus? nonne quem Dominus laudavit ipse beatus est?

Caput VII.

Rex vero noster Kālēb strenuus fuit et prudens et orthodoxus. Timotheus, Aegypti et Alexandriae patriarcha, ad eum de Nagranensibus, quos Iudaeus scelestus, cui erat nomen Fineḥas, ad extremum exitium perduxerat, litteras misit, ut accederet eisque auxilium afferret. Quae cum grata habuisset, bellum
p. 53. paravit. Postea, *prius decem milia peditum et quingentos [1] e nigris regiis militibus, qui primum iter facerent, misit. Sed illi, cum eos Kālēb rex misisset, omnes siti perierunt. Cum Kālēb regi, eius milites, quos antea pedestri itinere miserat, aestu et siti interemptos fuisse rettulissent, expavit, et ad sancti Panṭalēwon cellam, laceris vestibus indutus et privato similis, progressus, sancti discipulo: « Age, inquit, cellam pulsa: ego vero sum tecum ». Ambo progressi sunt. Rex cellam salutavit et osculatus est, et sanctum invocavit; ad eum cum lacrimis clamavit et dixit: « O pater, pater, pax tibi! apud Deum tuum intercede, tui servi oblivisci noli; o pater, vocem tuam reverendam fac ut audiam; namque ecce! quos ante me terrestri itinere mise-

[1] D'Almeida: mille et quingentos.

ram, qui iter meum complanarent, strenuos milites et nigros pedites, sitis aestusque causa periisse mihi rettulerunt. Quapropter omnes meae domus viri qui eos cognoverant, expaverunt; plurimi in tristitiam, non propter decem milia et quingentos, bene vero propter se redacti sunt, dum dicunt: Nonne et ipsi morituri sicut illi sumus? Qua de causa, o pater, ad te clamo, ut me certiorem facias, utrum mihi *huius* belli agendi vis sit necne. Pater, non quidem pro me pugnaturus sum ut gloriam et auri argentique divitias addendo augeam; sed Deus meus me propter Christi Dei mei imperium zelo accensum esse novit: qua de caussa bellum paravi. O pater, pater, nihil aliud quaero, nec in alio quam in Christo, Deo meo et Deo tuo, confido. Ecce! te deprecor, o pater; te deprecor, columna; te deprecor, magister: qui enim Sancto Spiritu tenetur omnia cognoscit, eum autem nemo cognoscit ». Haec rex per foramen contrito corde et submissa voce et cum cordis lacrimis locutus est, ut puer ad patrem suum suamque matrem clamat. Et dixit: « Veni mihi in auxilium, pater, pater, pater, et filio tuo responde ».

Caput VIII.

His a Kālēb rege dictis, sancta voce ei Panṭalēwon respondit et: « In nomine Trinitatis, inquit, Patris et Filii et Spiritus *Sancti, vade in pace: Christi adversarios devinces. Quae vero p. 54. de illis servis tuis dixisti, *acciderunt* quia Satanas bellum intulit et te experimento tentavit, an timeres et retrorsum regredereris. Nunc, autem, metuere noli; sed lubenti et firmo animo esto; i, certa: Dominus quidem in manus tuas suos hostes reducet. Omnes funditus evertes, ecclesiasque [1] condes, fidemque obfirmabis, pacemque panges, atque hic incolumis et in pace et magno cum gaudio reverteris ». Kālēb laetatus est, et sancti Panṭalēwon vocem quasi Domini sui Dei *vocem* habuit. Iterum, ei rex: « Ora pro me, inquit, o pater, ut Dominus in itinere nostro nos custodiat et nos auxilio in omnibus quae cogitavimus adiuvet ». Et sanctus ei: « Dominus, inquit, qui super omnes imperat, sit tecum ». Iterum rex: « Hunc discipulum tuum, inquit, a me suffimentum tuis precibus accipere et tuis precibus

[1] Almeida: ecclesiam.

pro me ad Dominum igni comburere iube ». Et rex discipulo sex turis pastilla tradidit; erat in illis aurum absconditum, decem in unoquoque denarii. Sanctus in cella profanas divitias in eis esse cognovit: discipulum suum ne acciperet admonuit, et regi equidem: « Improbitatem, inquit, e tuo corde aufer! ». Rex: « Quid, inquit, egi, o pater? ». Et ei sanctus: « Nonne Dominus noster, inquit, in Evangelio ait: ' Da nobis hodie nutrimentum nostrum cotidianum et dimitte nobis crimina et peccata nostra? '. Tu autem discipulo plus quam cotidianum nutrimentum tradis. Nonne nociva est duorum vel trium dierum abundantia? Iterum: ' Vobis, o divites qui thesauros coacervatis, dico: Amicos ex nocivis copiis vobis parate; cum moriemini, vobis in gremio vestro superabundanter et fuse dabunt [1] '. Nunc autem procede, quaeso; hoc modo age, pauperibus *tuas divitias* da, ut praemium magnum accipias ». Et rursum rex repetiit et dixit: « Ora pro me, o pater! ». Et sanctus ei: « Sancti Timothei, Alexandriae patriarchae, inquit, deprecatio, et Iustini Romae imperatoris lacrimae, et martyrum sacrificium, qui martyres ob Christi nomen in Nagran urbe fuerunt, et quorum sacrificii exhalatio quasi suavis odor ad Domini aram in caelis adscendit, sint tecum; et te Dominus auxilio adiuvet, et virtu-
p. 55. tem tibi et victoriam in hostes tuos det; amen! ». Rex *hanc vocem quasi gratum clypeum habuit; neque in equis suis cum frenis arcendis, neque in telorum ictu, neque in peditum multitudine, quasi arena, spem habuit; sed in Domino et in sancti Panṭalēwon precibus confisus est; valde enim eum diligebat, et in eius precibus confidebat, et hanc vocem qua ei e sua cella benedixerat prae oculis habebat.

Caput IX.

Deinde, Kālēb rex, magna auctoritate, magnis cum copiis profectus est: Christi favor eum secutus est, Christi enim gratia bellum gerebat. Iudaeus ille impius magnas ferreas catenas fecit et hic inde vinxit, ne naves, quae multae erant — ducentae et sexaginta una circiter maiores, centum et triginta circiter minores [2] — transire possent. Et naves transire non potuerunt.

[1] Cfr. Luc. xvi, 9. — [2] Almeida: naves, quae centum et septuaginta erant, e quibus tres magnae.

THE INSTITUTE OF MEDIAEVAL ST. MICHAEL'S COLLEGE

Homo *autem* eremitae similis, cuius corpus pulchrum erat et vultus fulgens et caro rubra, venit, dextrorsum regi nutu significavit et catenas contrivit; navis, Domini voluntate, exsiliit, et undecim post regem naves traiecerunt; in alium locum *rex e navi* exiit, nec eum e mari exeuntem eius copiae neque incolae viderunt. Cum egressus esset, visio illa statim eum quo *Iudaeus* paucis cum militibus vini pocula bibebat adduxit; bellatores suos ad mare, ne Aethiopiae Rex e navibus evaderet ut obstarent, miserat, ipse autem paucis cum viris erat. Quos *Aethiopiae rex* contudit et ad finem perduxit. In eius urbem progressus, omnia delevit et combussit. Regis servi quae eorum dominus gesserat nesciebant; sed esurientes contristati sunt, et clamaverunt, et Dominum deprecati sunt: alii, Panṭalēwon de cella cum precibus, invocaverunt. Et Dominus eorum preces exaudivit. Monachum in anteriorem agminis partem venisse, equi caudam apprehendisse ipsumque cum funiculo suo contudisse rumor fuit, et huius monachi nomen Gabrielem — id enim eius erat nomen — dixerunt; tum, Iudaei, Christi osores, in fugam declinaverunt, et qui in mari erant eos persecuti sunt; denuo rex eis obviam veniens magna eos clade affecit. Cum rex Kālēb stetisset, de iis *quae in mari acciderint et de modo quo eos in terram p. 56.
appulerit et de modo quo regem Fineḥas ceperit, collocuti sunt, et Aethiopiae rex: « Mihi quidem, inquit, et sociis qui in navi mea erant monachus nutu significavit catenasque contrivit usque dum disrumperentur, et navem transire fecit: ipse vero per mare quasi per terram procedebat. Ille mihi eremita, qui in nostra terra est, videbatur. Ante me incedebat et viam mihi ostendebat usque dum me ad pravum illum deduxerit; praecessit, eum apprehendit, et mihi tradidit, ipsum arcte constringere usque dum ecclesiam condiderim ipsumque ibi interficere nos iussit ». — Iterum, regis praefecti singuli quomodo eis, cum eorum naves naufragio proximae essent, apparuisset, et quomodo sui baculi summitate salvos fecisset et quomodo sua resticula naves confractas firmiter constrinxisset narraverunt; et omnes, communi consensu, quid *de monacho* viderint testati sunt, quomodo, equi cauda apprehensa, in primo agmine eum cum suo funiculo contudit et hostes fugati sunt. Et Domino laudem dederunt, qui *haec* propter sancti Panṭalēwon de cella preces gesserat.

Adspicite, fratres mei, quomodo isti in Domino confisi sint et

ipse illorum desiderium expleverit! In primis quidem hic sanctus Panṭalēwon, cum corporaliter in sua cella esset, precibus cum rege certavit, ita ut rex suis cum copiis in mari et in proelio testis de eo fieret; at, cum *milites* e proelio ad castra redirent, non amplius videbatur. Hoc autem loco in cella, miracula et prodigia multa gessit, ita ut aegrotos sanaret, caecorum oculos aperiret et mortuos loqui faceret; cum eius fides *erga Deum* divulgata esset.

Caput X.

His diebus, homo quidam erat in Aethiopiae regione, prope regionem eius cellae; et ei erat filius paralyticus, nec incedendi capax, sed semper reptabat. Eum annos quindecim nutriverunt; et parentibus suis, propter ingressum egressumque domo rus rureque domum, molestus erat. Ceteri de illo dicebant: « Eum potius mori quam hac ratione vivere de-
p. 57. cet ». Olim, eius pater eum ante Sancti cellam deferre *ibique proiicere corde suo cogitavit; inde, eum sustulit, attulit et ante cellam proiecit, ibique reliquit, et profectus est. Paralyticus ille: « Pater, pater, pater, inquit, me per Dominum relinquere noli », montis enim ob terrorem pavescebat. Eius pater regressus, ei: « Hic mane, inquit, donec Dominus, huius sancti patris nostri precibus, misereatur tui ». Et puer clamavit. Ferre vero non potuit: statim Sanctus ex habitaculo suo locutus ei: « Cum eo abi, inquit; patrem tuum sequere! ». His a sancto Panṭalēwon dictis, puer ille surrexit et ad patrem suum cucurrit; pater enim iam ad montis dimidium, cui est nomen Mandeq, descenderat. Filius, vestigia eius premens, celeri cursu, eum ad domus ostium attigit. Filium suum profecto cum post se advenientem perciperet, suas manus tetendit, eius collum amplexus et osculatus est, et ei: « Quid tibi accidit, inquit, o fili mi? ». Et illi *puer:* « Cum me reliquisses, inquit, et profectus esses, ad te clamavi, namque expavescebam et viscera mea tremebant, et flevi; et qui intra latericium opus erat mecum collocutus est, et mihi: Age, inquit, patrem tuum sequere! et illico surrexi, ac si aegrotus non fuissem, et huc veni ». Qui sancti Panṭalēwon intercessionem viderunt et audiverunt, omnes Dominum laudaverunt.

His auditis, caecus quidam, ad montis dimidium progressus, sancti discipulo: « Mihi, inquit, aliquantulum pulveris e cella trade quaeso! ». Discipulus, progressus, quod caecus dixerat sancto rettulit, et sanctus discipulo suo respondit, et ei: « Non quae egomet iubeam, inquit, sed quae ille dixit ei secundum eius fidem trade! nunc vero, procede, et cum eo sicut dixit age ». Discipulus pulverem ei attulit; *eum* caecus in oculos suos iniecit et statim vidit, et Dominum celebravit et huius sancti Panṭalēwon intercessionem.

Caput XI.

Quadam die, sanctus Panṭalēwon discipulum suum ad fratres misit, ut eos salutationis causa visitaret. Cum iter faceret, mulierem vidit, cuius fletus acerbus erat: *sola post messores spicas collegebat, nec fletum suum intermittebat. Iterum, cum progressus reverteretur, eodem modo acriter flentem suis cum liberis illam inspexit; de ea agrorum dominum et tritici contritores interrogavit, atque ei dixerunt: « Eius vir improviso, cum minime aegrotaret, mortuus est: ei multum erat aurum, a socio ad custodiendum commissum. Auri dominus *mulieri:* « Mea quae viro tuo commisi, inquit, mihi trade! si vero non tradideris, te cum liberis tuis operibus faciendis adigam et in servitutem redigam ». Et ecce! in fideiussionem reducta est; fletum non intermittit; quo vir suus socii aurum posuit nescit ». Quibus auditis, discipulus rediit et haec magistro suo rettulit. Sanctus discipulo respondit, et: « Mane proficiscere, inquit, ipsa tibi sui *viri* sepulcrum ostendet, tum ab illo sciscitaberis et *ille* tecum colloquetur ». Deinde, discipulus ille, mane profectus, ad agros pervenit, et eodem modo eam acriter flentem invenit et spicas colligentem et dicentem: « An mortui causa flebo? pro vobis vero fleo liberi mei, namque vos et me vobiscum in servitutem reducent ». Ei *mulieri* discipulus: « Ubinam viri tui, inquit, est sepulcrum? ». Ipsa ei flens: « O mi domine, inquit, hic est! ». Discipulus ei: « Accede, inquit, id ego ut videam ». Multi, homines et mulieres, aufugerunt, sancti enim missum esse cognoverunt; iterum, ut quid discipulus ille ad sepulcrum dicturus esset viderent venerunt. Quo progressus, ei *mulieri:* « Quodnam, inquit, eius nomen fuit? ». p. 58.

Et illa ei: « Ta'ammana Egzi' », inquit. Eum ter magna voce *discipulus* vocavit; et ei mortuus: « Quid, inquit, o mi domine? ». Discipulus ei: « Ubinam talis viri aurum, inquit, quod tibi custodiendum tradiderat, abdidisti? ». Mortuus: « Ad ianuae domus meae interioris dexteram, inquit, cubitum fode, illic in urceo integrum est. Me autem hic adduxisti, cum adsisterem usque dum de me iudicium facerent, et duo mei causa verba opponebant; namque hodie dies quadraginta ex obitu meo sunt, magnus enim me serpens momordit. Nunc vero, cum magister tuus precatus esset, huc me statim adduxerunt. Ecce, anima mea in Angeli manibus est! Sed nunc tu, o mi domine, ascendere ad cellam festina, et magistrum tuum certiorem fac, ut pro me oret, antequam in me iudicium et infernalis poenae supplicium persolvant. Eum enim stantem et ante igneas flammas loquentem vidi; eius vultus laetitia perfusus et venerandus
p. 59. apud Angelos, eius vox vero *sicuti regis potentis vox ». Quibus dictis, obdormivit, nec denuo respondit. Inde profecti foderunt, aurum illud invenerunt, creditori tradiderunt. *Discipulus* liberam mulierem misit, et omnia sanctis [1] rettulit.

Sancti Panṭalēwon miracula permulta fuerunt, quae nemo enarrare potest; pauca vero ut legantur satis sunt.

Iterum, monachi ad eum veniebant, et quae cogitabant referebant; et ipsos constantiam docebat.

Caput XII.

Illis diebus, filius regis, frater Kālēb, erat et monachus factus fuerat; cui erat nomen inditum Musē. Ad foramen progressus, quae cogitabat sancto Panṭalēwon exposuit. Et sanctus Panṭalēwon ei respondit: « Tu vero, inquit, sicuti nos fias: sic ut in terram quae nostra non est nos peregrinati sumus, hunc ad modum, tu ad aliam terram peregrineris; nam Domino gratum agere monachus in paterna civitate non potest. Hierosolymam i; et mihi de eius constitutionis statu et mensuris scribe, et mihi quae venerarer dona mitte ». Ille obtemperavit, duodecim cum monachis abiit, et scripsit, et huc misit; ipse vero

[1] Nisi error sit in ms. pro « sancto », de sanctis ad quos visitandos discipulus missus erat intelligendum est.

illic spiritale suum certamen absolvit et mercedem suam accepit. Et de Hierosolyma narrationem dedit, et sic dixit: « His qui in cella sunt, et qui de sancta urbe narrationem audire cupiunt, pax! » Adspicite, fratres mei, quomodo Dominus in Evangelio ait [1]: « Qui in me confitetur, quae Ego ago aget et maiora aget ». Vox quidem Domini Nostri mendacii non est convicta. Laus Domino, et super nos Eius misericordia ob sancti Panṭalēwon cella *reclusus* preces sit. Amen.

Postea, precibus confectis, benedictione omnibus data, *Panṭalēwon* Domino dixit: « Animam meam recipe, quaeso! ». Et ei Dominus: « Veni, inquit, o serve mi, dilecte mi, me enim valde dilexisti. Ecce, tibi loquar! Qui nomen tuum invocaverit, et commemorationem tuam fecerit, et qui de tuo spiritali certamine librum et hanc narrationem tuam scripserit, ei cum iustis retribuam, namque iustitiam divitiis multis potiorem habuisti; qui ecclesiam in tuo nomine condiderit, ego preces eius exaudiam. Nec *Satanas ad domum tuam accedet. Peccatoribus peccatorum criminumque remissionem in domo tua concedam. Tibi autem caeleste regnum sit remuneratio. In pace conside, namque tibi *quod vixisti* sat est ». Cum haec Domini vox eum per foramen subter terram allocuta esset statim *Panṭalēwon* consedit; et eius ossa sonum ediderunt, et animam suam commisit, et in pace requievit, sine morbo neque aegritudine. Postea, cum hic sanctus Panṭalēwon quievisset, Spiritus Sanctus de hoc Yesḥaq certiorem fecit, qui ad eum recipiendum venit. Ubi quieverat ipsum invenit, et deflevit, et dixit: « O pater mirabilis, me obstupefecisti! ». Sanctus cum eo collocutus est, et, mortuus cum esset: « Mirabilis (g e r u m) fias! [2] », inquit, et obdormivit. Et Yesḥaq cum discipulo suo eum recepit. p. 60.

Eius obitus die VIII *mensis* k ā n u n secundum Romanorum aeram, secundum Aethiopum aeram die VII *mensis* ṭ e q e m t accidit. Et Dominus, precibus et benedictionibus huius Sancti, nos a sua ira liberet regnique sui participes faciat, precibus Dominae nostrae Mariae, genitricis Dei, et precibus Iohannis Baptistae, et precibus sancti Panṭalēwon, et precibus sanctorum

[1] Ioh., XIV, 12. — [2] Explicatio ad abbatis Garimā nomen spectat. Explicatio altera, quam magis Aethiopes noverunt et sequuntur, in Garimā Actis invenitur.

omnium et martyrum, per omnia saecula saeculorum. Amen et amen.

Eius obitus diebus Augusti [1], Romae imperatoris, accidit; in Aethiopia, Sāhel rex erat; anno secundum Diocletiani aeram CCXLVI.

Quam historiam ego Yesḥaq literis consignavi, propter sancti Panṭalēwon iusti amorem. Eius deprecatio et benedictio cum omnibus baptismatis filiis sint, per omnia saecula saeculorum. Amen et amen.

[1] Sic auctor apud Aethiopes vero pauca et confusissima de alienigenarum gentium historiis communiter inveniuntur.

SCRIPTORES AETHIOPICI

SERIES ALTERA — TOMUS XVII

VITAE SANCTORUM ANTIQUIORUM

CORPUS
SCRIPTORUM CHRISTIANORUM ORIENTALIUM
CURANTIBUS
I.-B. CHABOT, I. GUIDI
H. HYVERNAT, B. CARRA DE VAUX

SCRIPTORES AETHIOPICI

TEXTUS

SERIES ALTERA — TOMUS XVII

VITAE SANCTORUM ANTIQUIORUM

EDIDIT KAROLUS CONTI ROSSINI

ROMAE
EXCUDEBAT KAROLUS DE LUIGI

PARISIIS: CAROLUS POUSSIELGUE BIBLIOPOLA
15, RUE CASSETTE, 15

LIPSIAE: OTTO HARRASSOWITZ

MDCCCCIV

I

GADLA YĀRĒD

SEU

ACTA SANCTI YĀRĒD

EDIDIT

KAR. CONTI ROSSINI.

Yārēd ab Aethiopibus antiphonarum clarissimarum auctor, et trium musicorum modorum, quibus Aksumitarum ecclesia gaudet, inventor celebratur, haud aliter quam apud nos Graegorius Magnus, cuius fere temporibus Yārēd vixisse dicitur.

Yārēd acta in uno nobis cognito manuscripto servantur: nempe ms. aeth. d'Abbadie n.° 227, quod, Antoine d'Abbadie iubente, exscriptum fuit.

Acta autem multa futilia referunt, sed de Yārēd vita gestisque perpauca, quae et in aethiopico Synaxario, ipsis interdum verbis, inveniuntur. Maioris momenti quae de posteriore aethiopica historia traduntur, ni fallor, videbuntur.

Ut mos apud Aethiopes est, actis in manuscripto subnexum est carmen in Yārēd honorem, malkeʿe appellatum, in quo per singulas strophas singula sancti membra laudantur, quod et nos ab editione nostra removendum non duximus.

De auctore compositionisque tempore nihil liquet: auctor autem Aksumae aut (cfr. p. 29, v. 13) Dabra Dāmo sacerdos, fortasse Agaw natione (cf. p. 21, v. 33), fuisse videtur.

Romae, a. d. VI. Id. Apr., MDCCCCIV.

ድርሳን ፡ ወገድል ፡ ዘያሬድ ።

D'Abbadie, ms. n.º 227, fol. 1 *r.*

*በስመ ፡ አብ ፡ ወወልድ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ፩አምላክ ። ድርሳን ፡ ዘቅዱስ ፡ ያሬድ ፡ ካህን ፡ ቀርን ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ዘይጼውዮሙ ፡ ለመሃይምናን ፡ ከመ ፡ ይሰብሕዎ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ በክላሕ ፡ ወበዓቢይ ፡ ቃል ፡ ከመ ፡ ሱራፌል ። ድርሳን ፡ ዘቅዱስ ፡ ያሬድ ፡ ካህን ፡ መንፈሳዊ ፡ አርጋኖን ፤ ዘየኃሊ ፡ በክላሕ ፡ ወበዓቢይ ፡ ቃል ፡ ለመርዓዊ ፡ ወለመርዓት ፡ በጥዑም ፡ ልሳን ። ድርሳን ፡ ዘያሬድ ፡ ካህን ፡ ጉርጌሁ ፡ መዓርጊር ፡ ለሰሚዓ ፡ እዝን ፤ ወያሰተ ፈሥሕ ፡ ልበ ፡ እምስታየ ፡ ወይን ። ድርሳን ፡ ዘያሬድ ፡ ካህን ፡ ማኅሌተ ፡ ስብሐቲሁ ፡ ዘይምዕገ ፡ ከመ ፡ ዕጣን ፤ ወባሕርየ ፡ ስብሐቲሁ ፡ ዘይሜድም ፡ ለዓይን ። ድርሳን ፡ ዘያሬድ ፡ ካህን ፡ ዘይሴብሖ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ፈጣሬ ፡ አዝማን ፤ በዘክሮ ፡ ኵሉ ፡ ፍጡራን ፤ ወዘይነግር ፡ ክሂሎቶ ፡ ዘከመ ፡ አስተናገረ ፡ ኵሎ ፡ በመንበረ ፡ ሥልጣን ። ድርሳን ፡ ዘያሬድ ፡ ካህን ፡ ዘይቄድስ ፡ ዕበያ ፡ ወክብራ ፡ ለእግዝእትነ ፡ ማርያም ፡ እመ ፡ ብርሃን ፤ በክላሕ ፡ ወበወቢይ ፡ ቃል ፡ በቅድመ ፡ ሕዝብ ፡ ብዙኃን ፤ ወእንዘ ፡ ይነግር ፡ ዘከመ ፡ ፀንሰቶ ፡ ለመድኅን ፡ በክልኤ ፡ ድንግልናሃ ፡ ወዘከመ ፡ ወለደቶሂ ፡ እንዘ ፡ ኢይትረኃው ፡ ማኅተመ ፡ ድንግልናሃ ፡ እስመ ፡ በይእቲ ፡ አንቀጸ ፡ ድንግልናሃ ፡ ኅትምት ። ወእንዘ ፡ ኢይትረኃው ፡ ቦአ ፡ ውስተ ፡ ከርሣ ፡ ዘእግዚአብሔር ፡ ቃል ፡ ወተፀንሰ ። ወበይእቲ ፡ አንቀጸ ፡ ድንግልናሃ ፡ ኅትምት ፡ ተወልደ ፡ ውእቱ ። አብእሲ ፡ ዘትቤ ፡ በኢያእምሮ ፡ መጻሕፍት ፤ ቦአ ፡ ኃይል ፡ ዘኢያስተርኢ ፡ ምስለ ፡ ቃለ ፡ ገብርኤል ፡ እንተ ፡ መሳክወ ፡ እዝና ፡ ወኃደረ ፡ ውስተ ፡ ማኅፀና ፡ ለድንግል ። እፎኑ ፡ ትብል ፡ አብእሲ ፤ ቦአ ፡ እንተ ፡ መሳክወ ፡ እዝና ፡ ለማርያም ፡ ድንግል ፤ ዘኢረከብከ ፡ እመጻሕፍተ ፡ ሕግ ። ወጸሐፍከ ፡ ሐሰተ ፡ አሐሳዊ ፡ እንዘ ፡ ገሃደ ፡ *ይነግር ፡ ሕዝቅኤል ፡ ነቢይ ፡ እንዘ ፡ ይብል ፤ ወይቤለኒ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዛቲ ፡ ኖኅት ፡ ዕፁታ ፡ ትነብር ፡ ወኢትትረኃው ፡ ወአልቦ ፡ ዘይበውእ ፡ እንተ ፡ ህየ ፡ እስመ ፡ እግዚአብሔር ፡ አምላክ ፡ እስራኤል ፡ ይበውእ ፡ ውስቴታ ፡ ኖኅትሰ ፡ ዕፁታ ፡ ትነብር ፤ ወዘበአ ፡ ውስቴታ ፡ አምላክ ፡ እስራኤል ። እንተ ፡ ህየ ፡ አንቀጸ ፡ ድንግልናሃ ፡ ለማርያም ፡ ዕፁታ ፡ ትነብር ፡ እስከ ፡ ለዓለም ። ወበይእቲ ፡ አንቀጸ ፡ ድንግልና

f. 1 *v.*

ሃ ፡ ኅትምት ፡ በአ ፡ ወተፀንሰ ፤ ወተወልደሂ ፡ እንዘ ፡ ኢይትረኃ
ው ፡ በመንክር ፡ ኪን ። ድርሳን ፡ ዘያሬድ ፡ ካህን ፡ ዘያስተናሥእ ፡
ው-ዳሴሆሙ ፡ በክላህ ፡ ለመላእክት ፡ ትጉሃን ፡ እለ ፡ ይቄድስዎሙ ፡
ዘእንበለ ፡ ዕርዓት ፡ ለሥሉስ ፡ ቅዱስ ። ድርሳን ፡ ዘያሬድ ፡ ካህን ፡
ዘያደምፅ [1] ፡ በክላህ ፡ ወበዓቢይ ፡ ቃል ፡ ዝኅረ ፡ ው-ዳሴሆሙ ፡ ለነቢ
ያት ፡ ሰባክያን ፡ ወለሐዋርያት ፡ ፍንዋን ፡ አፍራሰ ፡ ወንጌል ፡ ፀዓ
ድ-ሚዳን ። ድርሳን ፡ ዘያሬድ ፡ ካህን ፡ ዘያጐደጉድ ፡ በክላህ ፡ ወበ
ዓቢይ ፡ ቃል ፡ ው-ዳሴሆሙ ፡ ለሰማዕት ፡ መዋዕያን ፡ ወለጻድቃን ፡
መስተጋድላን ፤ ለእድ ፡ ወለአንስት ፤ በአርዐ-ተ ፡ ወንጌል ፡ እለ ፡
ጽሙ-ዳን ። ዝንቱ ፡ ገድሉ ፡ ወው-ዳሴሁ ፡ ለያሬድ ፡ ካህን ፡ ዘይትነ
በብ ፡ አመ ፡ ፲ወ፩ ፡ ለወርኀ ፡ ግንቦት ፡ እስመ ፡ ይእቲ ፡ ዕለተ ፡ ዕረ
ፍቱ ፤ ጸሎቱ ፡ ወበረከቱ ፡ የሀሉ ፡ ምስሌነ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡
አሜን ።

ንዑኬ ፡ ዅልክሙ ፡ ሕዝበ ፡ ክርስቲያን ፡ ደቂቃ ፡ ለጽዮን ፡ ገበ
ዘ ፡ አክሱም ፡ በአጥባተ ፡ መርዓት ፡ ሕፁናን ፤ ንዑ ፡ ተጋብኡ ፡ እ
ምሥራቅ ፡ ወእምዕራብ ፡ እምሰሜን ፡ ወእምደቡብ ፤ ሮማውያን ፡
ወዕርዓውያን ፡ ሶርያውያን ፡ ወግብጻውያን ፡ ወ፬መአዝነ ፡ ዓለም ፡
እለ ፡ ሀሎክሙ ፡ ክርስቶሳውያን ። ንዑ ፡ ተጋብኡ ፡ ውስተ ፡ አብ
ያተ ፡ ክርስቲያናቲሆሙ ፡ ለሰብአ ፡ ኢትዮጵያ ፡ ከመ ፡ ትስምዑ ፡
እንዘ ፡ ይሴብሕዎ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ደቂቀ ፡ ጽዮን ፡ በክላህ ፡ ወ
f. 2r. በዓቢይ ፡ ቃል ፡ ዘከመ ፡ መሀሮሙ ፡ ያሬድ ፡ *ካህን ። ወዘንቤለክሙ
ሰ ፤ ንዑ ፡ እምነ ፡ አህጉሪክሙ ፡ ርኁቅ ፡ ከመ ፡ ትስምዑ ፡ ማኅሌ
ተ ፡ ዚአሁ ፡ ለያሬድ ፡ ካህን ፡ ዘኢኮነ ፡ እምድር ፡ ዘእንበለ ፡ እም
ሰማያት ፤ እስመ ፡ ኢሀሎ ፡ ውስተ ፡ አብያተ ፡ ክርስቲያናቲክሙ ፡
ማኅሌት ፡ ወክላህ ፡ በዓቢይ ፡ ቃል ፡ ዘከመ ፡ ማኅሌቶሙ ፡ ለሰብአ ፡
ኢትዮጵያ ፡ ደቂቀ ፡ ትምህርቱ ፡ ለያሬድ ፡ ካህን ። ወው-እቱሰ ፡ ያ
ሬድ ፡ ካህን ፡ ተምህረ ፡ ማህሌተ ፡ እምኀበ ፡ ሱራፌል ፡ በከመ ፡ ይ
ቤ ፡ መጽሐፈ ፡ ገድሉ ፤ ነሥአ ፡ እምኀወ፬ ፡ ካህናተ ፡ ሰማይ ፡ ማኅ
ሌተ ፡ በከመ ፡ ርእየ ፡ ወሰምዓ ፡ ኢሳይያስ ፡ ነቢይ ፡ እንዘ ፡ ይቄድ
ስዎ ፡ በክላህ ፡ ሱራፌል ፤ ወከማሁ ፡ ያሬድኒ ፡ ካህን ፡ ይኬልህ ፡ ማ
ኅሌተ ፡ በቤተ ፡ ክርስቲያና ፡ ለገበዘ ፡ አክሱም ። ንዑ ፡ ካዕበ ፡ ከ
መ ፡ ትስምዑ ፡ መዝሙረ ፡ ማኅሌት ፡ በከመ ፡ ሠርዓ ፡ ሎሙ ፡ በክ
ላህ ፡ ወበዓቢይ ፡ ቃል ፡ ከመ ፡ ይኅልዩ ፡ በበዘመኑ ፡ በ፬ክፍለ ፡ ዓ

[1] Ms. ዘይደምፅ.

መት ፡ በክረምት ፡ ወበሐጋይ ፡ በመጸው ፡ ወበጸደይ ፡ ምስለ ፡ ኵ
ሉ ፡ ማኅሌተ ፡ በዓላት ፡ ዘሀሎ ፡ ውስቴቶን ። ስምዑኬ ፡ ወተመሀ
ሩ ፡ እለ ፡ ትክሉ ፡ ተምህሮ ፡ ማኅሌቶ ፡ ለያሬድ ፡ ምሉአ ፡ አእም
ሮ ፤ ዘይኬልህ ፡ ከመ ፡ ቃለ ፡ ቀርን ፡ ለዘምሮ ። ወእለሂ ፡ ኢትክሉ ፡
ተምህሮ ፤ ሰሚዓክሙ ፡ አንክሩ ፡ አንክሮ ፤ ወሰብሕዎ ፡ ለዘፈጠሮ ፤
ለያሬድ ፡ ካህን ፡ ዓቢይ ፡ በክላሕ ፡ ወበዓቢይ ፡ ቃል ፡ ከመ ፡ ይንግ
ር ፡ ግብሮ ፤ ዘከመ ፡ ሠርዖ ፡ ለዓለም ፡ ወአስተናበሮ ፤ ወፈነዎ ፡ ላዕ
ለ ፡ ያሬድ ፡ መንፈሰ ፡ ቅዱሰ ፡ በክላሕ ፡ ዘይሜህረን ፡ ማኅሌተ ፡ ዜ
ማ ፡ ግዕዝ ፡ ወዜማ ፡ ዕዝል ፡ ወዜማ ፡ አራራይ ። ወአልቦ ፡ ዘይክ
ል ፡ ወሚአ ፡ እምፀዜማሁ ፡ ለያሬድ ፡ ካህን ። እመሂ ፡ ዜማ ፡ ሰ
ብእ ፡ ወእመሂ ፡ ንቃወ ፡ አራዊት ፡ ወአእዋፍ ፡ ወእንስሳ ፡ አልቦ ፡
ዘይክል ፡ አምጽአ ፡ ካልአ ፡ ዜማ ፡ ዘይትዌሰክ ፡ ዲበ ፡ ፀዜማሁ ፡ ለ
ያሬድ ፡ ካህን ። ወበእንተዝ ፡ ንብል ፤ አልቦ ፡ እምቅድሜሁ ፡ ወአ
ልቦ ፡ እምድኅሬሁ ፡ እምድኅረ ፡ ነቢያት ፡ ወሐዋርያት ፡ ዘየኃሊ ፡
በዓቢይ ፡ ክላህ ፡ በከመ ፡ ተምህረ ፡ ወነሥአ ፡ ማኅሌተ ፡ እምካህና
ት ፡ *ሰማይ ፡ በዘዚአሁ ፡ ቃለ ፡ ቃና ፡ ወበዘዚአሁ ፡ ጣዕመ [1] ፡ ዜማ ፡ f. 2 v.
ዘያስተፌሥሕ ፡ ልበ ፡ ጉማ ፡ ቃሉ ። ወኀዕበ ፡ ንብል ፤ አልቦ ፡ ዘ
መጽአ ፡ እምድኅሬሁ ፡ እስከ ፡ መዋዕሊነ ፡ ዘየዓዱ ፡ እምፀዜማ
ሁ ፡ ለያሬድ ፡ ካህን ። ኅድግሰ ፡ ከመ ፡ ያምጽእ ፡ ካልአ ፡ ዜማ ፡ እ
ምዘ ፡ ኃደገ ፡ ያሬድ ፡ ምሂሮ ፡ ለሰብእ ፡ እለ ፡ ተምህሩ ፡ እምኔሁ ፤
ወዘይፈቅድሂ ፡ ተምህሮ ፡ እምዕፀ-ብ ፡ ይክል ፡ አጽንዖቶ ፡ ወዓቂ
ቦቶ ፤ ወማኅሌቱሰ ፡ ለያሬድ ፡ ካህን ፡ ዘየኃሊ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ወ
ለመላእክቲሁ ፡ ቅዱሳን ፡ ወለሰብእ ፡ ኅሩያን ፡ በክላህ ፡ ወበዓቢይ ፡
ቃል ፡ መንክር ፡ ውእቱ ፡ ለሰማዕያን ፡ ወሐዋዝ ፡ ለኃላይያን ፡ እስ
መ ፡ ይሴብሖ ፡ ወይቄድሶ ፡ [ለእግዚአብሔር ፡] ያሬድ ፡ ካህን ፡ በ
ቅድስት ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ በከመ ፡ ይሴብሕዎ ፡ ወይቄድስዎ ፡ ሱ
ራፌል ፡ በጽርሐ ፡ አርያም ፡ በከመ ፡ ርእየ ፡ ወሰምዓ ፡ ኢሳይያስ ፡
ነቢይ ፡ እምቅድም ፡ ወበከመ ፡ ይቤ ፡ ለሊሁ ፡ በመጽሐፈ ፡ ትንቢ
ቱ ፤ ወእምገዝ ፡ በዓመተ ፡ ሞተ ፡ ዖዝያን ፡ ንጉሥ ፡ ርኢክዎ ፡ ለእ
ግዚአብሔር ፡ ይነብር ፡ ዲበ ፡ መንበሩ ፡ ነዋኅ ፡ ወልዑል ፡ ወምሉ
እ ፡ ቤተ ፡ ስብሐቲሁ ፤ ሱራፌል ፡ ይቀውሙ ፡ ዓውዶ ፡ ወለፅፅ ፡
ፅክነፊሆሙ ፡ በፅክነፊሆሙ ፡ ይከድኑ ፡ ገጾሙ ፡ በፅክነፊሆሙ ፡ ይ
ከድኑ ፡ እግሮሙ ፡ በፅክነፊሆሙ ፡ ይሰሩ ፤ ወይኬልሑ ፡ ፅፅምስለ ፡

[1] Ms. ማዕመ.

ካልኡ ፡ ወይብሉ ፤ ቅዱስ ፡ ቅዱስ ፡ ቅዱስ ፡ እግዚኣብሔር ፡ ፀባኦ
ት ፡ መልኣ ፡ ኵሎ ፡ ምድረ ፡ ስብሐቲሁ ፤ ወእምዝ ፡ ተለዐለ ፡ ምር
ፋቀ ፡ ኖኅት ፡ እምቃል ፡ ዘይኬልሑ ፡ ወመልኣ ፡ ቤት ፡ ጢሰ ። ስ
ምዑኬ ፡ ደቂቀ ፡ ጽዮን ፡ ገበዘ ፡ አክሱም ፡ እለ ፡ ትሴብሕዎ ፡ ለእ
ግዚኣብሔር ፡ በቅድስት ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ በሰሪር ፡ ወበክላሕ ፡
ወበዓቢይ ፡ ቃል ፡ በከመ ፡ መሀረክሙ ፡ ያሬድ ፡ ካህን ፡ በዝንቱ ፡
ትክውኑ ፡ ሱቱፋን ፡ ስብሐት ፡ ወቅዳሴ ፡ ምስለ ፡ ሱራፌል ፡ ዘበእን
f. 3 r. ቲኣሆሙ ፡ ይቤ ፡ ኢሳይያስ ፡ ነቢይ ፡ ዘርእዮሙ ፡ ለእለ ፡ *ይቄድስ
ዎ ፡ ለእግዚኣብሔር ፡ በሰሪር ፡ ወበክላሕ ፡ ወበዓቢይ ፡ ቃል ፤ ወሱ
ራፌል ፡ ይቀውሙ ፡ ዓውዶ ፡ ወበ፪ክነፊሆሙ ፡ ይሰሩ ፤ ወይኬል
ሑ ፡ ፩፩ምስለ ፡ ካልኡ ፡ ወይብሉ ፤ ቅዱስ ፡ ቅዱስ ፡ ቅዱስ ፡ እግዚ
ኣብሔር ፡ ፀባኦት ፤ መልኣ ፡ ኵሎ ፡ ምድረ ፡ ስብሐቲሁ ። ስምዑ
ኬ ፡ ደቂቀ ፡ ጽዮን ፡ እለ ፡ ትሴብሕዎ ፡ ለእግዚኣብሔር ፡ በሰሪር ፡
ወበክላሕ ፡ ወበዓቢይ ፡ ቃል ፡ በከመ ፡ መሀረክሙ ፡ ያሬድ ፡ ካህን ፤
ወኢሳይያስ ፡ ካዕበ ፡ ዘሰምዓ ፡ ክላሆሙ ፡ መንክረ ፡ ለሱራፌል ፡ እ
ንዘ ፡ ይቄድስዎ ፡ ለእግዚኣብሔር ፡ ይቤ ፡ እንዘ ፡ ያነክር ፤ ወእ
ምዝ ፡ ተለዓለ ፡ ምርፋቀ ፡ ኖኅት ፡ እምቃል [1] ፡ ዘይኬልሑ ። ያሬ
ድ ፡ ካህን ፡ አኃዘ ፡ ይሰብሐ ፡ ወይቀድሶ ፡ ለእግዚኣብሔር ፡ በቅድ
ስት ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ዘገበዘ ፡ አክሱም ፡ አስተጋቢኡ ፡ ካህናተ ፡
ወዲያቆናተ ፡ ወሕዝበ ፡ ብዙኃን ፡ ወይኬልሕ ፡ ለሊሁ ፡ በስባሔ ፡
እግዚኣብሔር ፡ በኵሉ ፡ ኃይሉ ፡ ወይሚህሮሙ ፡ ለማኅበረ ፡ ቤተ ፡
ክርስቲያን ፡ ከመ ፡ ይሴብሕዎ ፡ ለእግዚኣብሔር ፡ በክላሕ ፡ ወበዓ
ቢይ ፡ ቃል ፡ በኵሉ ፡ ኃይሎሙ ፡ ወውእቱ ፡ ያሬድ ፡ ረኪቦ ፡ ጸ
ጋ ፡ ዓቢየ ፡ በመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ተክሥተ ፡ ሎቱ ፡ ለባሕቲቱ ፡ ወአ
ኃዘ ፡ ይሰብሕ ፡ ወይቀድስ ፡ ወይዘምር ፡ ለእግዚኣብሔር ፡ በቅድ
መ ፡ ማኅበረ ፡ ክርስቲያን ፡ በዓቢይ ፡ ቃል ። ወአኃዘ ፡ ካዕበ ፡ ያስተ
ካልሐሙ ፡ ለማኅበረ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ በስባሔ ፡ ወበዝማሬ ፡
ወበቅዳሴ ፡ ለእግዚኣብሔር ። ወክላሑሰ ፡ ለያሬድ ፡ ዘይኬልሕ ፡
እንዘ ፡ ይሴብሐ ፡ ለእግዚኣብሔር ፡ ወክላሆሙኒ ፡ ለእለ ፡ መሀሮ
ሙ ፡ እንዘ ፡ ይሴብሕዎ ፡ ወይቄድስዎ ፡ ለእግዚኣብሔር ፡ ወኢኮነ ፡
ክላሑ ፡ ለብእሲ ፡ ዘይኬልሕ ፡ እንዘ ፡ ያነብብ ፡ መጽሐፈ ፡ ወኢክ
f. 3 v. መ ፡ ክላሑ ፡ ዘይዜምር ፡ በመዝሙረ ፡ ዳዊት ፡ ወበካልኣ*ንሂ ፡ ጸ
ሎታት ። አላ ፡ ክላሕ ፡ ዓቢይ ፡ ወልዑል ፡ ወጥዑም ፡ ፈድፋደ ፡

[1] Ms. ወእምቃል.

ዘዘዚአሁ ፡ ዜማሁ ። ዘሀለ ፡ ውስተ ፡ ማኅበረ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ኢይምሰልክሙ ፡ መኃልዩሁ ፡ ለያሬድ ፡ ዘ[ኢ]እምኅበ ፡ ሰብእ ፡ አ
ላ ፡ እምኅበ ፡ እግዚአብሔር ፡ ውእቱ ፡ ወኢይባእ ፡ ውስተ ፡ ልብ
ክሙ ፡ አስትቶ ፡ ሰበ ፡ ትሴብሕዎ ፡ ወትቄድስዎ ፡ ለእግዚአብሔ
5 ር ፡ በቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ በሰሪር ፡ ወበክላሕ ፡ ወበዓቢይ ፡ ቃል ፡ እ
ስመ ፡ ማኅበረ ፡ ሱራፌል ፡ ይሰሩ ፡ በጽርሐ ፡ አርያም ፡ እንዘ ፡ ይ
ሴብሕዎ ፡ ወይቄድስዎ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ በከመ ፡ ይቤ ፡ ኢሳይያ
ስ ፡ ነቢይ ፡ ቀዳሚ ፡ ርኢክዎ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ይነብር ፡ ዲበ ፡
መንበሩ ፡ ነዋኅ ፡ ወልዑል ፡ ሱራፌል ፡ ይቀውሙ ፡ +ዓውዶ ፡ ወደ
10 ንገፅኩ ፡ ወእቤ ፡ አነ ፡ ኅርቱም ፡ እስመ ፡ ሰብእ ፡ አነ ፡ እስመ [1] ፡
ርኩስ ፡ አነ ፡ ወርኩሰን ፡ ከናፍርየ ፡ ወማእከለ ፡ ሕዝብ ፡ ዘርኩስ ፡
ከናፍሪሆሙ ፡ ሀለኩ ፡ አነ ፡ ወእምዝ ፡ ርኢክዎ ፡ በአፅይንትየ ፡ ለ
እግዚአብሔር ፡ ፀባኦት ፡ ንጉሥ ፡ ወተፈነወ ፡ ኀቤየ ፡ ፩እምሱራ
ፌል ፡ ወውስተ ፡ እዴሁ ፡ ፍሕም ፡ ዘነሥአ ፡ በጕጠት ፡ እምሥዋ
15 ዕ ፡ ወአልከፈኒ ፡ ከናፍርየ ፡ ወይቤለኒ ፡ ናሁ ፡ አልከፍኩከ ፡ ከናፍ
ረከ ፡ ዘንተ ፡ ወአእተትኩ ፡ ኃጢአተከ ፡ ወአበሳከ ፡ ያነጽሐከ ። ና
ሁኬ ፡ ሰማዕክሙ ፡ ደቂቃ ፡ ለቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ እምቃለ ፡ ኢሳይ
ያስ ፡ ነቢይ ፡ ዘከመ ፡ ይሰሩ ፡ ሱራፌል ፡ በክነፊሆሙ ፡ በጽርሐ ፡
አርያም ፡ ወያሬድኒ ፡ ኢያሰትት ፡ ከመ ፡ ትጉሃን ፡ መላእክት ፡ ዘይ
20 ቄድስዎ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ እንዘ ፡ ይኬልሑ ፡ በቃል ፡ ዓቢይ ፡
ወክላሑሰ ፡ በማኅሌታት ፡ ወበዝማሬያት ፡ ኮነ ፡ በቀዳሜት ፡ እስከ ፡
ዮም ፡ ካህናት ፡ ወዲያቆናት ፡ ይኬልሑ ፡ በማኅሌት ፡ በከመ ፡ ክላ
ሑ ፡ ለያሬድ ፡ ካህን ፡ ወበቃላቲሁ ፡ ይጸርሑ ፡ በቤተ ፡ ክርስቲያ
ን ፡ በቃል ፡ ዓ*ቢይ ፡ እስከ ፡ ያንጸፈጽፍ ፡ ሐፈ ፡ ሥጋሆሙ ፡ ወይ f. 4 r.
25 ውሕዝ ፡ ከመ ፡ ማይ ፡ ወእስከ ፡ ያንቀለቅል ፡ መለያልየ ፡ አፅፅም
ቲሆሙ ፡ ወይትመሰው ፡ አባለ ፡ ሥጋሆሙ ፡ ወየኃስም ፡ ልቦሙ ፡
ወይስሕክ ፡ ጕርዔሆሙ ፡ ወይትፈታሕ ፡ አሥራዊሆሙ ፡ ወይርዕ
ድ ፡ አብራኪሆሙ ፡ ወይቄስል ፡ እደዊሆሙ ፡ ዘይጠፍሑ ፡ ቦቱ ፡
ሰበ ፡ ይትቀነዩ ፡ ዘንተ ፡ ወዘይመስለ ፡ ይረክቡ ፡ እንዘ ፡ ይሴብሕ
30 ዎ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ በቃለ ፡ ዜማሁ ፡ ለያሬድ ፡ ካህን ፡ እንዘ ፡ ይ
ኬልሑ ፡ ወይጸርሑ ፡ በዜማሁ ፡ ወበቃላቲሁ ። ወያሬድኒ ፡ ካህን ፡
ተጋደለ ፡ እንዘ ፡ ይኬልሕ ፡ ወያኬልሕ ፡ እንዘ ፡ ይሴብሕ ፡ ወያሴብ

[1] Ms. ዓውዶ ፡ አነ ፡ ኅርቱም ፡ እስመ ፡ ሰብእ ፡ አነ ፡ ወደንገፀኩ ፡ ወእቤ ፡ እስመ.

ሕ ፡ እንዘ ፡ ይቄድስ ፡ ወያቄድስ ፡ እንዘ ፡ ይዜምር ፡ ወያዜምር ፡ ወ
ዘንተ ፡ ኵሎ ፡ እንዘ ፡ ይገብር ፡ ተጋደለ ፡ ወእስከ ፡ ይእዜ ፡ ያስተ
ጋድል ፡ ኵሎ ፡ ደቂቀ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ እደ ፡ ወአንስተ ፡ እን
ዘ ፡ የኃልዩ ፡ በቃለ ፡ ዜማሁ ፡ ወአኮ ፡ በባዕድ ፡ እስመ ፡ አልቦ ፡ ካ
ልእ ፡ ዜማ ፡ ዘእንበሌሁ ፡ ወኢምንትኒ ። ወዘኒ ፡ ተበህለ ፡ በመጽ
ሐፈ ፡ ገድሉ ፡ ከመ ፡ ይዘንም ፡ ላዕለ ፡ ያሬድ ፡ ካህን ፡ አኮ ፡ ከመ ፡
በረድ ፡ ቄሬር ፡ ዘይወርድ ፡ ወይምሁ ፡ በዋዕየ ፡ ፀሐይ ፡ ወይትከዓ
ው ፡ ከመ ፡ ማይ ፡ አላ ፡ መንፈስ ፡ ውእቱ ፡ ዘተመሰለ ፡ በረደ ፡ በ
ዕዕድውናሁ ፡ ዘመሀሮ ፡ ቃለ ፡ እግዚአብሔር ፡ ከመ ፡ ያድምፅ ፡ ማ
ኅሌተ ፡ በክላሕ ፡ ዓቢይ ፡ ከመ ፡ ሱራፌል ፡ ካህናቲሁ ።

ወያሬድሰ ፡ እምአመ ፡ ተወልደ ፡ ነበረ ፡ ብሔረ ፡ አክሱም ፡ እስ
መ ፡ ይእቲ ፡ ርስተ ፡ አቡሁ ፡ ወአሙ ፡ ወውእቱኒ ፡ ያሬድ ፡ እምአ
ዝማዲሁ ፡ ለአባ ፡ ጌዴዎን ፡ መምህሩ ፡ ውእቱ ። ወነበረ ፡ እንዘ ፡
ይትሜሀር ፡ መዝሙረ ፡ ዳዊት ፡ ወአበዮ ፡ በዊእ ፡ ውስተ ፡ ልቡ ፡
ወዘበጠ ፡ ብዙኃ ። ወሶበ ፡ አሕመሞ ፡ ስእነ ፡ ተዓግሦ ፡ ወወፅአ ፡
f. 4 v. እምቤተ ፡ አበ*ዊሁ ፡ ወተኃጥአ ፡ ወሖረ ፡ ውስተ ፡ ገዳም ፡ ዘተቀብ
ረ ፡ ቦቱ ፡ እብነ ፡ ለሐኪም ። ወምሉእ ፡ ውስቴቱ ፡ መዛግብተ ፡ ወ
ርቅ ፡ ወብሩር ፡ ወአልባስ ። ወበጽሐ ፡ ኀበ ፡ አሐቲ ፡ አም ፡ ወአጽ
ለለ ፡ ህየ ። ወርእየ ፡ ፃሬ ፡ እንዘ ፡ የዓርግ ፡ ኃቤሃ ፡ ወይበጽሕ ፡ ኀ
በ ፡ መንፈቃ ፡ ለይእቲ ፡ አም ፡ ወይወድቅ ፡ ውስተ ፡ ምድር ፡ ወይ
ገብእ ፡ ወየዓርግ ፡ ካዕበ ፡ ውስቴታ ፡ ወይበጽሕ ፡ ኀበ ፡ ቀዳሚ ፡ ወ
ይወድቅ ። ወከማሁ ፡ ይገብር ፡ ብዙኃ ፡ ጊዜ ፡ ወኢየሐውር ፡ ኀበ ፡
ካልእ ። ወእምድኅረ ፡ ዝንቱ ፡ በብዙኅ ፡ ፃዕር ፡ ወበብዙኅ ፡ ትጋ
ህ ፡ ወበብዙኅ ፡ ድካም ፡ ዓርገ ፡ መልዕልተ ፡ ውእቱ ፡ አም ፡ ወነበ
ረ ፡ ወበልዓ ፡ እምኒ ፡ ቈጽላ ፡ ለይእቲ ፡ አም ። ወሶበ ፡ ርእየ ፡ ቅዱ
ስ ፡ ያሬድ ፡ ትጋሆ ፡ ለዕፄ ፡ ዘከመ ፡ ይተግህ ፡ ከመ ፡ ይዕርግ ፡ መ
ልዕልተ ፡ ውእቱ ፡ አም ፡ ወይወድቅ ፡ ብዙኃ ፡ ጊዜ ፡ እማእከል ፡
እምቅድመ ፡ ይብጻሕ ፡ ወእምድኅሬሁ ፡ በዕፁብ ፡ በጽሐ ፡ ኀበ ፡ ኃ
ለየ ፡ ወረከበ ፡ ዘኃሠሠ ። ወውእተ ፡ ጊዜ ፡ ይቤላ ፡ ለነፍሱ ፤ እፎ
ኑ ፡ ኢትትዔገሢ ፡ ቅሥፈታተ ፡ ወኢትጸውሪ ፡ ሕማማተ ፡ ሶበሰ ፡
አብዛኅኪ ፡ ተዓግሦ ፡ እምከሠተ ፡ ለኪ ፡ እግዚአብሔር ። ወዘንተ ፡
ብሂሎ ፡ በከየ ፡ ወገብአ ፡ ኀበ ፡ መምህሩ ፡ ጌዴዎን ፡ ወይቤሎ ፤ ስ
ረይ ፡ ሊተ ፡ አአባ ፡ ወንግረኒ ፡ ከመ ፡ ቀዳሚ ። ወይቤሎ ፡ መምህ
ሩ ፤ ይኩን ፡ በከመ ፡ ትቤ ። ወነገሮ ፡ ፲ወ፱መዝሙረ ፡ ዳዊት ፡ ወ
መኃልየ ፡ መኃልይ ፡ ወውዳሴ ፡ እግዝእትነ ፡ ማርያም ፡ ወትርጓ

ሚ ፡ ፲ወ፩መጻሕፍት ፡ ወኑልቄ ፡ ካልኣን ፡ መጻሕፍት ፡ ዘንተ ፡ ኵሎ ፡ ፈጸመ ፡ በአሐቲ ፡ ዕለት ። ወነበረ ፡ በሕገ ፡ መልእክተ ፡ ዲ
ያቆናት ፡ በመዓርጊሁ ፡ ውስተ ፡ ቤታ ፡ ለገበዘ ፡ አክሱም ። ወአሚ
ሃ ፡ አልቦ ፡ ቅኔ ፡ በልዑል ፡ ዜማ ፡ ዘእንበለ ፡ በለኖሳስ ፡ ወጕርሜ ፡
5 በከመ ፡ ግብጻውያን ፡ እስመ ፡ በጎበ ፡ ግብጻውያንሰ ፡ አልቦ ፡ ዘየ
ኃሊ ፡ በክላሕ ፡ በከመ ፡ ማኅሌቱ ፡ ለያሬድ ፡ ካህን ፡ ዘተምህረ ፡ እ
ምኅበ ፡ ሱራፌል ፡ እስመ ፡ አልቦ ፡ ዘከሠተ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዘእ
ንበለ ፡ ለሰብአ ፡ ኢትዮጵያ ።

ወቅዱስሰ ፡ ያሬድ ፡ *ነበረ ፡ ከመዝ ፡ ብዙኃ ፡ ዓመታተ ። ወኃፀ f. 5 *r*.
10 ዩ ፡ ለቱ ፡ ብእሲተ ፡ ወአስተዋሰብዎ ፡ በከመ ፡ ሕገ ፡ ሰብሳብ ። ወ
ወለደ ። ወነበረ ፡ እንዘ ፡ ይትለአክ ፡ በመልእክቱ ። ወአሚሃ ፡ ሀ
ሎ ፡ ፩ብእሲ ፡ ዘየኃይጣ ፡ ለብእሲቱ ። ወያሬድኒ ፡ ካህን ፡ ነበረ ፡ እ
ንዘ ፡ የኃዝን ፡ ወይቴክዝ ፡ በልቡ ። ወአሐተ ፡ ዕለተ ፡ ነሥአ ፡ ቀ
ስቶ ፡ ወጸንሐ ፡ በፍኖት ፡ ከመ ፡ ይቅትሎ ፡ በጎቡአ ። ወሶበ ፡ አእ
15 መረ ፡ እግዚአብሔር ፡ ልቦ ፡ ፈነወ ፡ ለቱ ፡ ፫አዕዋፈ ፡ እምገነተ ፡
ኤዶም ፡ በአምሳለ ፡ ሥላሴ ፡ ወቆማ ፡ መልዕልተ ፡ አየር ፡ ጎበ ፡ ሀ
ሎ ፡ ያሬድ ፡ ወተናገረቶ ፡ አሐቲ ፡ እምኔሆን ፡ እም፫አዕዋፍ ፡ በነ
ገረ ፡ ሰብእ ፡ ወትቤሎ ፤ ለምንት ፡ እንከ ፡ ትቀትሎ ፡ ለውእቱ ፡ ብ
እሲ ። አኮኑ ፡ ክህነት ፡ ተኄይስ ፡ እምአውስቦ ። ወይቤ ፡ እግዚእ
20 ነ ፡ በወንጌል ፡ አመ ፡ ተሰአሎ ፡ መልአክ ፡ ወይቤሎ ፤ ሊቅ ፡ ኄር ፡
ምንተ ፡ ሠናየ ፡ ገቢርየ ፡ እረክብ ፡ ሕይወተ ፡ ዘለዓለም ፤ ወይቤሎ ፡
እግዚእ ፡ ኢየሱስ ፤ እመሰ ፡ ተዓቅብ ፡ ትእዛዛቲሁ ፡ ኢትቅትል ፡
ነፍሰ ። አንተኒ ፡ በምንት ፡ ኃለይከ ፡ በልብከ ። አኮኑ ፡ ክህነት ፡ ት
ኄይስ ፡ ወተዓቢ ፡ እመንግሥት ፡ ወእምኵሉ ፡ ዘሀሎ ፡ ዲበ ፡ ምድ
25 ር ። ብፁዕ ፡ አንተ ፡ ያሬድ ፡ ውብፅዕት ፡ ከርሥ ፡ እንተ ፡ ጸረተከ ።
ወሶበ ፡ ሰምዓ ፡ ዘንተ ፡ አንቃዕደወ ፡ ሰማየ ፡ ወነጸረ ፡ ፫አዕዋፈ ፡
ወይቤሎን ፡ ያሬድ ፤ እምአይቴኑ ፡ መጻእክን ፤ እምገነተ ፡ ኤዶም
ኑ ፡ ዘትትናገራ ፡ ከመ ፡ ሰብእ ። ወትቤሎ ፡ አሐቲ ፡ ያፍ ፤ ተፈነው
ነ ፡ ኀቤከ ፡ እምገነተ ፡ ኤዶም ፡ ከመ ፡ ንንግርከ ፡ ወንዜንውከ ፡ ዘ
30 ከመ ፡ ትነሥእ ፡ ማኅሌተ ፡ እም፳ወ፬ካህናተ ፡ ሰማይ ። ወእንዘ ፡ ዘ
ንተ ፡ ይትናገራ ፡ ተመሥጠ ፡ ያሬድ ፡ ወእማንቱኒ ፡ አዕዋፍ ፡ ቦአ ፡
ውስተ ፡ ገነተ ፡ ኤዶም ፡ ወተሠወራ ፡ እምአዕይንቲሁ ፡ ወቅዱስ ፡
ያሬድ ፡ ቆመ ፡ በሀየ ፡ ወደኅሬሆን ፡ ቦአ ፡ ውስተ ፡ ኢየሩሳሌም ።
ወሰምዓ ፡ በሀየ ፡ ቃለ ፡ ዕንዚራ ፡ ወቃለ ፡ አርጋኖን ፡ ወቃለ ፡ መሰ
35 ናቅው ፡ ይሴብሕዎ ፡ ወይቄድስዎ ፡ ወየአኵትዎ ፡ ለፈጣሬ ፡ ሰማያ

ት ፡ ወምድር ፡ በስብሐታት ፡ ወበማኅሌት ፡ በቅኔ ፡ ወበልዑል ፡ ዜ
f. 5 v. ማ ፡ ነግሀ ፡ ወሰርክ ፡ ይሴብ*ሕዎ ፡ ለንጉሥ ፡ ዓቢይ ፡ በዓውደ ፡ መ
ንበሩ ፡ ቅዱስ ። ወሶበ ፡ ሰምዓ ፡ ዘንተ ፡ ያሬድ ፡ ፈቀደ ፡ ይሥርር ፡
እምዘ ፡ ሀለወ ፡ ወይባእ ፡ ኀቤሆሙ ። ወኢተክህሎ ፡ በዊአ ፡ ህየ ።
ወመጽአ ፡ እማንቱ ፡ አዕዋፍ ፡ ወተናገረቶ ፡ አሐቲ ፡ እምኔሆን ፡
ወትቤሎ ፤ ኢለበውከኑ ፡ ዘሰማዕከ ። ወይቤላ ፤ አልብየ ፡ ዘለበው
ኩ ። ወትቤሎ ፤ አነ ፡ እነግረከ ፡ በዘትሌቡ ፤ ጸውዕ ፡ ስሞ ፡ ሐዲሰ ፡
ለእግዚአብሔር ፡ ዝውእቱ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ። ወነሥአ ፡ ማኅ
ሌተ ፡ እምፀወፀክህናተ ፡ ሰማይ ፡ በበዜማሁ ። ወይቤ ፤ ጐሥዓ ፡ ል
ብየ ። ወገብአ ፡ ኀበ ፡ ህላዌሁ ፡ ዘቀዳሚ ፡ በጊዜ ፡ ፫ሰዓት ። ወአሚ
ሃ ፡ በእለ ፡ ይቤሉ ፡ እስመ ፡ በአስማት ፡ ተከሥተ ፡ ሎቱ ፡ ቃለ ፡ እ
ግዚአብሔር ፡ ለያሬድ ፡ ወኮነ ፡ ዛኅነ ፡ ዓቢየ ። ወእመሰ ፡ በአስማ
ት ፡ ይትረከብ ፡ ቃለ ፡ እግዚአብሔር ፡ ናሁ ፡ ሀለወ ፡ አስማት ፡ ው
ስተ ፡ መጽሐፈ ፡ ገድሉ ፡ ለያሬድ ፤ መጽሐፈ ፡ ገድሉሰ ፡ ለያሬድ ፡
ሠናይ ፡ ውእቱ ፤ ወበሕቱ ፡ ቶስሐ ፡ ውስቴቱ ፡ አስማተ ፡ ሐሳው
ያን ፡ ዘኢረከቡ ፡ እም፸ወ፩መጻሕፍተ ፡ ሕግ ፤ ወኢኮነ ፡ እሙነ ፡
ዘጸሐፉ ፡ ዘንተ ፡ ሐሳውያን ፡ ዘይብል ፤ በአስማት ፡ ይትረከብ ፡ ቃ
ለ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወኢኮነ ፡ ካህነ ፡ ዓቢየ ፡ አላ ፡ ዳእሙ ፡ ረከበ ፡
ቃለ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወኮነ ፡ መዝገበ ፡ ለማኅሌታት ፡ ወለዝማሬ
ያት ፡ በጸዊረ ፡ ዝብጠታት ፡ ወትዕግሥት ፡ በምሕላ ፡ ወበጸሎት ።
ወቅዱስሰ ፡ ያሬድ ፡ ተመሥጠ ፡ ውስተ ፡ ሰማይ ፡ ወሰምዓ ፡ ማኅ
ሌተ ፡ እምሱራፌል ፤ ወተምህረ ፡ ብዙኃ ፡ ዘከመ ፡ ትምህርቶሙ ።
ወእምዝ ፡ ወረደ ፡ ምድረ ፡ ለቢዎ ፡ ዘተምህረ ፡ ማኅሌተ ፡ ወቦአ ፡
ውስተ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ቅድስት ፡ ዘገበዘ ፡ አክሱም ፡ በጊዜ ፡
፫ሰዓት ፡ ወቆመ ፡ ቅድመ ፡ ገጻ ፡ ወከልሐ ፡ በልዑል ፡ ዜማ ፡ እንዘ ፡
ይብል ፤ ሃሌ ፡ ሉያ ፡ ለአብ ፡ ሃሌ ፡ ሉያ ፡ ለወልድ ፡ ሃሌ ፡ ሉያ ፡ ለ
መንፈስ [1] ፡ ቅዱስ ፤ ቀዳሚሃ ፡ ለጽዮን ፡ ሰማየ ፡ ኅረረ ፤ ወበዳግም ፡
አርአዮ ፡ ለሙሴ ፡ ዘከመ ፡ ይገብር ፡ ግብራ ፡ ለደብተራ ። ወለዛ
ቲኒ ፡ ማኅሌት ፡ ሰመያ ፡ አብርሃም [2] ። ወዘቆመሂ ፡ ባቲ ፡ ኢትጠፍ
f. 6 r. እ ፡ *ትእምርታ ፡ ወትነብር ፡ እስከ ፡ ኅልቀተ ፡ ዓለም ። ወሶበ ፡ ሰ
ምዓ ፡ ዘንተ ፡ ዜማሁ ፡ ጥዑመ ፡ ወልዑለ ፡ ንጉሥ ፡ ገብረ ፡ መስቀ
ል ፡ ወልደ ፡ ካሌብ ፡ ጸድቅ ፡ ኢወደየ ፡ አኀእኒሁ ፡ ውስተ ፡ እገሪ
ሁ ፤ ወንግሥትኒ ፡ ኃደገት ፡ አእማቲሃ ፤ ወሮጹ ፡ ኀቡረ ፡ ከመ ፡ ይ

[1] Ms. ወለመንፈስ, — [2] In Synaxario አርያም.

ስምዕዎ ፡ ለውእቱ ፡ ቃል ፡ ጥዑም ። ጳጳሳትኒ ፡ ወካህናት ፡ ወዓበይ
ት ፡ ቤተ ፡ ንጉሥ ፡ መጽኡ ። እንስሳ ፡ ገዳምኒ ፡ ወአልህምት ፡ ወአ
ዕዋፈ ፡ ሰማይ ፡ ተጋብኡ ፡ ወወዓሉ ፡ እንዘ ፡ ይሰምዕዎ ፡ እስመ ፡ ረ
ከቡ ፡ ሐዲስ ፡ ነገረ ፡ ዘያጠልል ፡ አዕዕምተ ፡ ወያስተፈሥሕ ፡ አ
ልባበ ፡ እምጣዕመ ፡ ቃናሁ ። ወዘበ፫ሰዓትኒ [1] ፡ ወጠነ ፡ በቃለ ፡ መ
ሰናቅው ፡ ወወዓለ ፡ እንዘ ፡ ይዜምር ፡ ወከማሁ ፡ እስከ ፡ ጊዜ ፡ ፱ሰ
ዓት ። ወወጠነ ፡ ዋዜማ ፡ በዜማሁ ፡ ይኬልሕ ፡ ወይዜምር ፡ ወትረ ፡
በመዝሙር ፡ ማኅሌተ ፤ ወአርያሙ ፤ ወስብሐተ ፡ በዜማሁ ፤ አርባ
ዕተ ፡ ወሠለስተ ፤ ዕዝለ ፡ ወሰላመ ፤ ወዘይትባረክ ፤ ወዘይባርክዎ ፤
ወዘይእዜ ፤ ወመዋሥዕተ ፤ አራራየ ፡ ወአራራተ ፤ ዘንተ ፡ ኵሎ ፡
ወዘይመስሎ ፡ ሠርዓ ፡ በበዘመኑ ፡ ዘክረምት ፡ ወዘሐጋይ ፡ ዘመጸ
ው ፡ ወዘጸደይ ፡ ዘዘርእ ፡ ወዘሐመልማል ፡ ዘፍሬያት ፡ ወዘጽጌያት ፡
ዘንጐድጓድ ፡ ወዘመባርቅት ፡ ዘአብሕርት ፡ ወዘልጐታት ፡ ዘደመና
ት ፡ ወዘነፋሳት ። ወተጋደሎ ፡ ለሰይጣን ፡ ወሞአ ፡ በትዕግሥቱ ።
ወአሐተ ፡ ዕለተ ፡ እንዘ ፡ ይትናገር ፡ ቀዊሞ ፡ ታሕተ ፡ መከየደ ፡
እገሪሁ ፡ ለንጉሥ ፡ ገብረ ፡ መስቀል ፡ ወልደ ፡ ካሌብ ፡ ንጉሠ ፡ ኢ
ትዮጵያ ፡ ተከለ ፡ በትሮ ፡ እንተ ፡ ባቲ ፡ ሐፂን ፡ በምክያዱ ፡ ሰኰና
ሁ ፡ ለያሬድ ፡ ካህን ፡ እንዘ ፡ ኢየአምር ፡ እምጣዕመ ፡ ዜማሁ ፡ ለ
ማኅሌት ። ወውእቱሰ ፡ ያሬድ ፡ ካህን ፡ ተዓገሠ ፡ እስከ ፡ ይትፈጸ
ም ፡ ቃለ ፡ ማኅሌት ፡ እስመ ፡ ይእቲ ፡ ማኅሌት ፡ ኢኮነት ፡ እምድ
ር ፡ አላ ፡ እምሰማያት ፡ ይእቲ ፤ በከመ ፡ ይቤ ፡ መጽሐፈ ፡ ገድሉ ፤
ተምህረ ፡ ወነሥአ ፡ እም፭ወ፬ካህናተ ፡ ሰማይ ። ተዓገሠኬ ፡ ያሬ
ድ ፡ ካህን ፡ ትዕግሥተ ፡ ዓቢየ ፡ ወኢያንቀልቀለ ፡ እምቅዋሙ ፡ እ
ንዘ ፡ ትኩል ፡ በትረ ፡ ንጉሥ ፡ ዘበቱ ፡ ኃጢን ፡ ውስተ ፡ ም*ክያዱ ፡ f. 6 v.
ሰኰናሁ ፡ ከመ ፡ ኢይጸራዕ ፡ ማኅሌተ ፡ እግዚአብሔር ፡ እማኅበ
ረ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ። ተዓገሠ ፡ ከመ ፡ ሰማዕት ፤ ወኮነ ፡ ሰማዕተ ፡
በእንተ ፡ ማኅሌተ ፡ እግዚአብሔር ። ወወኀዘ ፡ ደሙ ፡ ከመ ፡ ማ
ይ ፡ አፍአ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፤ ወንሕነሰ ፡ ኢንክል ፡ ተዓግሦ ፡ ን
ስከተ ፡ ፩ዕፄ ፡ ዘውስተ ፡ አልባሲሁ ፡ እንዘ ፡ ንቀውም ፡ በጊዜ ፡ ጸሎ
ት ፤ ወበጊዜ ፡ ቅዳሴ ፡ ቍርባን ፡ ናንቀለቅል ፤ ወንትሐወስ ፡ ወናነ
ሥእ ፡ እደዊነ ፡ እንዘ ፡ ነኃሥሥ ፡ ውስተ ፡ ንስከተ ፡ ዘነሰከነ ። ወ
ወውእቱ ፡ ያሬድ ፡ ካህን ፡ አዝለፈ ፡ ትዕግሥቶ ፡ እንዘ ፡ ርጉዝ ፡ መ
ክየደ ፡ ሰኰናሁ ፡ በብልሐ ፡ ኃጢን ፡ ከመ ፡ ኢይጸራዕ ፡ ማኅሌተ ፡

[1] Ms. ወዘበ፫ሰዓትኒ. Cfr. vero fol. 5 *v.*

ስብሐቲሁ ፡ ለእግዚአብሔር ። ወእምገዝ ፡ ሶበ ፡ ተፈጸመ ፡ ማኅሌ
ት ፡ አንሥአ ፡ ንጉሥ ፡ በትሮ ፡ ወነቀለ ፡ እምእግሩ ፡ ለካህን ፡ ወ
ውኅዘ ፡ ደም ፡ ብዙኅ ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ። ወሶበ ፡ ርእየ ፡
ንጉሥ ፡ አንከረ ፡ ወተደመ ፡ ወይቤሎ ፡ ለቅዱስ ፡ ያሬድ ፡ ካህን ፡
ዓቢይ ፤ ሰዓለኒ ፡ ዘትፈቅድ ፡ ሚጠ ፡ ደምከ ። ወአውሥአ ፡ ቅዱስ ፡ 5
ያሬድ ፡ ወይቤሎ ፤ ሀበኒ ፡ ኪዳነ ፡ ከመ ፡ ኢትክልኣኒ ፡ ዘፈቀድ
ኩ ። ወወሀበ ፡ ኪዳነ ፡ ጽኑዓ ፡ ንጉሥ ፡ ገብረ ፡ መስቀል ፡ ለቅዱስ ፡
ያሬድ ፡ ከመ ፡ ኢይክልኦ ፡ ዘፈቀደ ። ወሶበ ፡ ወሀቦ ፡ ኪዳነ ፡ ይቤ
ሎ ፡ ያሬድ ፡ ካህን ፤ ጎደገኒ ፡ እሐር ፡ ወእኩን ፡ መነኮሰ ። ወደንገ
ፀ ፡ ንጉሥ ፡ ገብረ ፡ መስቀል ፡ ወወድቀ ፡ ዲበ ፡ ምድር ፡ በገጹ ፡ ሶ 10
በ ፡ ሰምዓ ፡ ቃሎ ፡ ለያሬድ ፡ ካህን ፡ ወኃዘነ ፡ ወበከየ ፡ እንዘ ፡ ይብ
ል ፤ አሌ ፡ ሊተ ፡ እስመ ፡ ኢተረክበ ፡ እምአመ ፡ ኮነ ፡ ዓለም ፡ ከ
መ ፡ ዝንቱ ፡ ካህን ፡ ዘወሀበኒ ፡ እግዚአብሔር ፡ በዕብሬትየ ። ወይ ፡
ሊተ ፡ አሌ ፡ ሊተ ፡ ተልዒልየ ፡ ዘወደቁ ፡ ውስተ ፡ ባሕረ ፡ ኃዘን ፡
ህየንተ ፡ ዘተፈጻሕኩ ፡ እምጣዕመ ፡ ዜማሁ ፡ ሰማያዊ ። ወይ ፡ ሊተ ፤ 15
አሌ ፡ ሊተ ፤ ብርሃነ ፡ አዕይንትየ ፡ ወአክሊለ ፡ ርእስየ ። ወይ ፡ ሊ
ተ ፤ አሌ ፡ ሊተ ፤ ሠርጎሃ ፡ ለገበዘ ፡ አክሱም ። አሌ ፡ ሊተ ፤ መሰን
ቆሃ ፡ ለገበዘ ፡ አክሱም ። ወይ ፡ ሊተ ፤ አሌ ፡ ሊተ ፤ ሥርጋዌሃ ፡ ለ
ገበዘ ፡ አክሱም ። ወአሜሃ ፡ ኮነ ፡ ኃዘን ፡ ዓቢይ ፡ በቤተ ፡ መንግሥ
ት ፡ ወኵሎሙ ፡ ካህናተ ፡ ደብተራ ፡ ወኵሉ ፡ ሕዝብ ፡ ኃዘኑ [1] ፡ ወ 20
ተከዙ ፡ በእንቲአሁ ። ወእምገዝ ፡ ተዘከረ ፡ ንጉሥ ፡ ኪዳኖ ፡ ዘወፅ
f. 7 r. አ ፡ እምአፉሁ ፡ ወኢ*ክህለ ፡ ይክልኦ ፡ ወአብሐ ፡ ከመ ፡ ይመንኩ
ስ ። ወሶቤሃ ፡ ቦአ ፡ ያሬድ ፡ ውስተ ፡ ታቦተ ፡ ሕጉ ፡ ለእግዚአብሔ
ር ፡ እንተ ፡ ይእቲ ፡ ገበዘ ፡ አክሱም ፡ ወአንበረ ፡ ፪እደዊሁ ፡ ውስ
ተ ፡ ርእሰ ፡ ታቦት ፡ ወከልሐ ፡ በልዑል ፡ ቃል ፡ እንዘ ፡ ይብል ፤ ቅ 25
ድስት ፡ ወብፅዕት ፡ ስብሕት ፡ ወቡርክት ፡ ክብርት ፡ ወልዕልት ፡ አ
ንቀጸ ፡ ብርሃን ፡ መግርግ ፡ ሕይወት ፤ እስከ ፡ ተፍጻሜቱ ። ወእንዘ ፡
ይኬልሕ ፡ በዜማ ፡ ዕዝል ፡ ተለዓለ ፡ እገሪሁ ፡ እምድር ፡ መጠነ ፡ እ
መት ፡ ወእደዊሁ ፡ ተለዓለ ፡ እማእከሌሁ ፡ እንዘ ፡ ይቄድሶ ፡ ለእግ
ዚአብሔር ፡ በሰሪር ፡ ወበክላሕ ፡ ወበዓቢይ ፡ ቃል ፡ በቤተ ፡ ክርስ 30
ቲያን ። ሰአልዎ ፡ ከመ ፡ የሀብክሙ ፡ ዕዜተ ፡ ሠናየ ፡ ምስለ ፡ ሱ
ራፌል ፡ እስመ ፡ እሙንቱ ፡ ሱራፌል ፡ ይቄድስዎ ፡ ለእግዚአብሔ
ር ፡ በክላሕ ፡ ወበዓቢይ ፡ ቃል ፡ በከመ ፡ ነገረ ፡ ኢሳይያስ ፡ ነቢይ ፡

[1] Ms. ወኃዘኑ.

ሰሪሮቶሙ ፡ ወክላሐሙ ፡ ለሱራፌል ፡ በጽርሐ ፡ አርያም ፡ እንዘ ፡ ይቄድስዎ ፡ ለእግዚአብሔር ። ወካዕበ ፡ ይቤ ፡ ዮሐንስ ፡ ወልደ ፡ ነ
ጐድጓድ ፡ ዘከመ ፡ ርእየ ፡ ወሰምዓ ፡ እንዘ ፡ ይዜምሩ ፡ ሎቱ ፡ መላ
እክት ፡ ለእግዚአብሔር ፡ በሰማይ ፡ ወይቤ ፤ ወሶበ ፡ ተመጠዋ ፡ ለ
ይእቲ ፡ መጽሐፍ ፡ ሰገዱ ፡ ሎቱ ፡ ቅድሜሁ ፡ ለውእቱ ፡ በግዕ ፡
እልክቱሂ ፡ ፬እንስሳሁ ፡ ያጸንዑ ፡ ቃሎሙ [1] ፡ ወይዜምሩ ፡ በመዝ
ሙር ፡ ሐዲስ ፡ ወይብሉ ፤ ይደልወከ ፡ ትንሥእ ፡ ለዛቲ ፡ መጽሐ
ፍ ፡ ወትፍታሕ ፡ ማኅተሚሃ ፡ እስመ ፡ ተሰቀልከ ፡ ወተቀተልከ ፡
ወተሣየጥከ ፡ በደምከ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ እምነ ፡ ኵሉ ፡ ሕዝብ ፡
ወአሕዛብ ፡ ወነገድ ፡ ወበሓውርት ፡ ወረሰይከ ፡ እምኔሆሙ ፡ ለመ
ንግሥተ ፡ እግዚአብሔር ፡ ካህናተ ፡ ወነገሥተ ፡ ኵሉ ፡ ምድር ። ወ
ሰማዕኩ ፡ ቃለ ፡ መላእክት ፡ ብዙኃን ፡ በዓውዱ ፡ ለውእቱ ፡ መንበ
ር ፡ ወዘ፬እንስሳሁ ፡ ወዘእልክቱኒ ፡ ሊቃናት ፡ ወኑልቆሙሰ ፡ ፲፪
ወአእላፍ ፡ ወትእልፊተ ፡ አእላፋት ፡ ዘ፲፪አግዓዚ ፤ ወይብሉ [2] ፡ በ
ቃል ፡ ዓቢይ ፤ ይደልዎ ፡ ለውእቱ ፡ በግዕ ፡ ዘተቀትለ ፡ ከመ ፡ ይን
ሣእ ፡ ኃይለ ፡ ወብዕለ ፡ ወጥበበ ፡ ወጽንዓ ፡ ወመንግሥተ ፡ ወክብ
ረ ፡ ወስብሐተ ፡ ወበረከተ ። ወኵሉ ፡ ዘተፈጥረ ፡ በሰማይ ፡ ወበም
ድር ፡ ወዘታሕተ ፡ ምድር ፡ ወዘውስተ ፡ ምድር ፡ ወዘውስተ ፡ ባሕ
ር ፡ ወኵሉ [3] ፡ ዘውስቴቶሙ ፡ ይብሉ ፤ ስብሐት ፡ ወኃይል ፡ ወክብ
ር ፡ ወባርከት ፡ ለዘይነብር ፡ ዲበ ፡ መንበሩ ፡ ወለበግዑ ፡ ለዓለመ ፡
ዓለም ። ወመጽሐፍ ፡ *ጽሕፍት ፡ እንተ ፡ ውሥጣ ፡ ወእንተ ፡ አፍ f. 7 v.
አሃ ፡ ወጎትምት ፡ በ፯ማኅተም ፡ ዘይቤ ፡ ዮሐንስ ፡ ወልደ ፡ ነጐድ
ጓድ ፡ ረአዬ ፡ ኅቡአት ፡ ዘመነ ፡ ክርስቶስ ፡ ውእቱ ፡ ዘይደልዎ ፡ ይ
ፍታሕ ፡ ማኅተሚሃ ፡ እምድኅረ ፡ ተቀትለ ፡ ወተንሥአ ፡ በከመ ፡ ይ
ቤ ፡ ዮሐንስ ፡ ወንጌላዊ ። ወብዙኃን ፡ እለ ፡ በከዩ ፡ እስመ ፡ አል
በ ፡ ዘተረክበ ፡ ዘይደልዎ ፡ ይክሥታ ፡ ለይእቲ ፡ መጽሐፍ ፡ ወይር
አያ ። ወይቤለኒ ፡ ፬እምውስተ ፡ እልክቱ ፡ ሊቃናት ፤ ኢትብኪ ፡
ናሁ ፡ ሞአ ፡ አንበሳ ፡ ዘእምነገደ ፡ ይሁዳ ፡ እምውስተ ፡ ሥርው ፡
ለዳዊት ፡ ከመ ፡ ይክሥታ ፡ ለይእቲ ፡ መጽሐፍ ፡ ወይፍታሕ ፡ መ
ኃትሚሃ ። ወዘኒ ፡ ይቤሎ ፡ እግዚእነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ለዮሐ
ንስ ፡ ወልደ ፡ ነጐድጓድ ፤ ጸሐፍ ፡ እንከ ፡ ዘርኢከ ፡ ዘሀልው ፡ ወ
ዘሀለወ ፡ ይኩን ፡ እምድኅረ ፡ ዝንቱ ። ወዘይቤሂ ፡ ሀልው ፡ እምአ
መ ፡ ተወልደ ፡ እማርያም ፡ ድንግል ፡ በክልኤ ፡ ዘነበረ ፡ ውስተ ፡

[1] Ms. ዅሎሙ. — [2] Ms. ወይብል. — [3] Ms. ወዅሉ.

ዓለም ፡ እስከ ፡ አመ ፡ ተቀትለ ፡ ወተንሥአ ፡ ወፈትሐ ፡ ማኅተሚ
ሃ ፡ ለመጽሐፍ ፡ ኅትምት ፡ ፴ወ፫ዓመተ ፡ ወዘሀለወ ፡ ይኩን ፡ እም
ድኅረ ፡ ዝንቱ ፡ ዘይቤ ፡ እስከ ፡ ተፍጻሜተ ፡ ዓለም ፡ ውእቱ ። ወዘ
ኒ ፡ ዘይቤ ፡ ዮሐንስ ፡ ረአዬ ፡ ኅቡኣት ፤ ወሶበ ፡ ፈትሐ ፡ ገዝጉ ፡ በ
ግዕ ፡ ፩እምን ፡ ፯መኃትሚሃ [1] ፡ ይቤለኒ ፡ ፩እምን ፡ እልክቱ ፡ ፬እንስ
ሳሁ ፤ ነዓ ፡ ርኢ ፤ ወሰማዕኩ ፡ ቃለ ፡ ከመ ፡ ነጐድጓድ ፡ ወርኢኩ ፡
ፈረሰ ፡ ፀዓዳ ፡ ወፅአ ፡ ወዘይቄዓኖ ፡ ቀስተ ፡ ያጸንዕ ፡ ወወሀበዎ ፡
አክሊለ ፡ ወወፅአ ፡ ከመ ፡ ይማእ ። ወዘይቄዓንሰ ፡ ፈረሰ ፡ ፀዓዳ ፡ ክ
ርስቶስ ፡ መድኅኑ ፡ ለዓለም ፡ ውእቱ ። ወካዕበ ፡ ይቤ ፡ ዮሐንስ ፡ ቴ
ዎሎስ [2] ፡ በእንተ ፡ መርዓ ፡ በግዑ ፤ ወይቤለኒ ፤ ጸሐፍ ፡ ብፁዓ
ን ፡ እለ ፡ ተጸውዑ ፡ እስመ ፡ ዝንቱ ፡ ቃለ ፡ ጽድቅ ፡ ዘእግዚአብ
ሔር ፡ ውእቱ ። ወዓዲ ፡ ይቤ ፤ ወእምዝ ፡ ተርኅወ ፡ ሰማይ ፡ ወወፅ
አ ፡ ፈረስ ፡ ፀዓዳ ፡ ወዘይቄዓኖ ፡ ስሙ ፡ መሃይምን ፡ ወጻድቅ ፡ ዘበ
ጽድቅ ፡ ይኰንን ፡ ወይፀብእ ። በከመ ፡ መጽአ ፡ ክርስቶስ ፡ በፈረ
ስ ፡ ፀዓዳ ፡ ከመ ፡ ይፍትሐ ፡ ለመጽሐፍ ፡ ኅትምት ፡ ከማሁ ፡ ይመ
ጽእ ፡ ዳግመ ፡ በፈረስ ፡ ፀዓዳ ፡ ውእቱ ፡ ቃለ ፡ እግዚአብሔር ። ወ
ትርጓሜሁ ፡ ለፈረስ ፡ ፀዓዳ ፡ ኅቡእ ፡ ውእቱ ። ወእለሰ ፡ ትብሉ ፤
ዘይቄዓን ፡ በፈረስ ፡ ፀዓዳ ፡ አዳም ፡ ውእቱ ፤ ቀስተ ፡ ያጸንዕ ፡ ወወ
f. 8 r. ሀበዎ ፡ አ*ክሊለ ፡ ከመ ፡ ይማእ ፡ ዘይቤ ፡ ዮሐንስ ፡ ወልደ ፡ ነጐድ
ጓድ ፡ ረአዬ ፡ ኅቡኣት ። ኢኮነኬ ፡ ውእቱ ፡ ዘሞአ ። እፎኑ ፡ ሞአ ፡
አዳም ። አላ ፡ ውእቱሰ ፡ ተሞአ ፡ በከመ ፡ ይቤ ፡ ዕዝራ ፡ ነቢይ ፤
እስመ ፡ ልበ [3] ፡ እኩየ ፡ ለብሰ ፡ አዳም ፡ ቀዳማዊ ፡ ወተመውአ ፡ ወ
እኩ ፡ ውእቱ ፡ በሕቲቱ ፡ አላ ፡ ሶሎሙ ፡ እለ ፡ ተወልዱ ፡ እምኔ
ሁ ። አዳምኑ ፡ ፈትሐ ፡ ለመጽሐፍ ፡ ኅትምት ። ማእዜኑ ፡ በከየ ፡
ዮሐንስ ፡ ወለዮሐንስ ፡ ይቤሎ ፡ ፩እምውስተ ፡ እልክቱ ፡ ሊቃና
ት ፤ ኢትብኪ ፤ ናሁ ፡ ሞአ ፡ አንበሳ ፡ ዘእምነገደ ፡ ይሁዳ ፡ ዘእም
ውስተ ፡ ሥርው ፡ ለዳዊት ፡ ከመ ፡ ይክሥታ ፡ ለዛቲ ፡ መጽሐፍ ፡
ወይፍታሕ ፡ መኃትሚሃ ።

. . . . . [4]

ካህን ፡ ወያሬድኒ ፡ ካህን ፡ ዓቢይ ፡ ይኬልሕ ፡ በቃል ፡ ዓቢይ ፡ በዘ
መን ፡ ክርስቶስ ፡ አምላክነ ፡ ዝማሬያተ ፡ በከመ ፡ ሰምዓ ፡ ዮሐንስ ፡
ወንጌላዊ ፡ እምኀ፬ሊቃናት ፡ ወእምእልክቱሂ ፡ ፬እንስሳሁ ፡ ወያ

[1] Ms. ማኅትሚሃ. — [2] Sic in ms. — [3] Ms. አልቦ. — [4] In ms., hic, versus unus, scriptura omissa, desideratur.

ጸንዑ ፡ ኵሎሙ ፡ ጽዋዓተ ፡ ዘምሉእ ፡ ዕጣነ ፡ ወመሰንቆ ፡ መገ
መ·ር ። ወገዘውእቱ ፡ ጸሎቶሙ ፡ ለቅዱሳን ። ይኬልሕኬ ፡ ያሬድ ፡
ካህን ፡ ዝማሬያተ ፡ ሐዲሳተ ፡ በዘመነ ፡ ትንሣኤሁ ፡ ለክርስቶስ ፡ እ
ንዘ ፡ ይብል ፤ ናሁ ፡ ሞአ ፡ አንበሳ ፡ ዘእምነገደ ፡ ይሁዳ ፡ ዘእምው
ስተ ፡ ሥርው ፡ ለዳዊት ፡ አንበሳ ፡ ዘይቤ ፡ ወልደ ፡ አምላክ ፡ ተን
ሥአ ፤ ዘንተ ፡ ማኅሌተ ፡ ወዘይመስሎ ፡ ሠርዓ ። ወናሁ ፡ ይኬልሑ ፡
ኵሎሙ ፡ ደቂቁ ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ በማኅሌተ ፡ ሱራፌ
ል ፡ በከመ ፡ መሀሮሙ ፡ ውእቱ ፡ ሰሚያ ፡ እምኔሆሙ ። ወበእንተ
ዝ ፡ ነአምር ፡ ከመ ፡ ኢኮነት ፡ እምድር ፡ ማኅሌቱ ፡ ለያሬድ ፡ ካህን ፡
አላ ፡ እምሰማያት ፡ ይእቲ ። እምኀበ ፡ ሱራፌል ፡ ነሥአ ፡ ማኅሌተ ፡
በክላሕ ፡ ወበዓቢይ ፡ ቃል ፡ በከመ ፡ [ይቤ ፡] ኢሳይያስ ፡ ነቢይ ። ወ
ካዕበ ፡ አይድዓ ፡ ዮሐንስ ፡ ወልደ ፡ ነጐድጓድ ፡ ዘከመ ፡ ርእየ ፡ ወሰ
ምዓ ፡ እንዘ ፡ የኀልዩ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ቅዱሳን ፡ በቅድመ ፡ እል
ክቱ ፡ ፬እንስሳሁ ፡ ወበቅድመ ፡ እልክቱ ፡ ሊቃናት ፡ ወይቤ ፤ ወእ
ምዝ ፡ ቆመ ፡ ዝክቱ ፡ በግዕ ፡ ዘደብረ ፡ ጽዮን ፡ ወምስሌሁ ፡ ፲ወ፬
፻ወ፵፬እለ ፡ ጽሑፍ ፡ ውስተ ፡ ፍጽሞሙ ፡ ስሙ ፡ ወስመ ፡ አ*ቡ f. 8 v.
ሁ ፡ ወስመ ፡ ቅዱስ ፡ መንፈሱ ፡ ወመጽአ ፡ ቃል ፡ እምሰማይ ፡ ከ
መ ፡ ቃለ ፡ ማይ ፡ ብዙኅ ፡ ወከመ ፡ ቃለ ፡ ነጐድጓድ ፡ ዓቢይ ፡ ወከ
መ ፡ ቃለ ፡ መሰናቁት ፡ ሶበ ፡ ይሰነቀዉ ፡ በመሰንቆታቲሆሙ [1] ፡ ወየ
ኀልዩ ፡ በማኅሌት ፡ ኀዲስ ፡ ቅድመ ፡ መንበሩ ፡ ወቅድመ ፡ እልክ
ቱ ፡ ፬እንስሳሁ ፡ ወእልክቱኒ ፡ ሊቃናት ፡ ወአልቦ ፡ ዘይክል ፡ አእ
ምሮታ ፡ ለይእቲ ፡ ማኅሌት ፡ ዘእንበለ ፡ እልክቱ ፡ ፲ወ፬፻ወ፵፬እ
ለ ፡ ተቤዘዉ ፡ እምነ ፡ ምድረ ፡ ግብጽ ፡ እለ ፡ ንጹሓን ፡ እሙንቱ ፡
+እምአንስት ፡ በከመ [2] ፡ ተወልዱ ፡ እሉ ፡ እሙንቱ ፡ እለ ፡ ተለው
ዎ ፡ ለበግዑ ፡ ኀበ ፡ ሖረ ፡ እለ ፡ ቀደሙ ፡ ተቤዝዎ ፡ እምነ ፡ እጓለ ፡
እመሕያው ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ወለበግዑ ፡ እስመ ፡ ንጹሓን ፡ እሙ
ንቱ ፡ ወኢተረክበ ፡ ሐሰት ፡ ውስተ ፡ አፉሆሙ ። ርእዩ ፡ ወሰምዑ ፡
ዘይቤ ፡ ዮሐንስ ፡ ወንጌላዊ ፤ ወየኀልዩ ፡ ሎቱ ፡ ለእግዚአብሔር ፡
ቅዱሳን ፡ ማኅሌተ ፡ ሐዲሰ ። ወይእቲ ፡ ማኅሌት ፡ በክላሕ ፡ ወበዓ
ቢይ ፡ ቃል ፡ በከመ [3] ፡ ይቤ ፡ ዮሐንስ ፤ መጽአ ፡ ቃል ፡ እምሰማይ ፡
ከመ ፡ ቃለ ፡ ማይ ፡ ብዙኅ ። እከ [4] ፡ ዘይቤ ፡ ከመ ፡ ቃለ ፡ ማይ ፡ ብ
ዙኅ ፡ ወከመ ፡ ቃለ ፡ ነጐድጓድ ፡ ዓቢይ ፡ ቃለ ፡ ማይሰ ፡ ወቃለ ፡

[1] Ms. መስንቆታቲሆን. — [2] Ms. እምአንስት ፡ በከመ ፡ ተወልዱ ፡ እሉ ፡ እ
ሙንቱ ፡ እምአንስት ፡ በከመ. — [3] Ms. ወበከመ. — [4] Textus corruptus
videtur.

ንጐድጓድ ፡ ቦኀበ ፡ ይትሌዓል ፡ ወቦኀበ ፡ ይቴሐት ፡ ዮሐንስ ፡ ርእ
የ ፡ ከመ ፡ ቃለ ፡ ማይ ፡ ብዙኅ ፡ ወከመ ፡ ቃለ ፡ ነጐድጓድ ፡ ዓቢይ ። ወእግዚአብሔር ፡ ይሬኢ ፡ ከርሠ ፡ ቀላያት ፡ ወይሰምዕ ፡ ዘለኖሳስ ፡ ወየአምር ፡ ሕሊና ፡ ወልበ ፡ ሰብእ ፡ ወይሰምዕ ፡ ቃለ ፡ ፩ዕፃ ። ሠርዓ ፡ በዓውዲ ፡ መንበሩ ፡ ስብሐተ ፡ ዚአሁ ፡ ወማኅሌት ፡ ዚአሁ ፡ ዓቢየ [1] ፡ ሶበ ፡ ይብል ፡ ተፍጻሜቶ [2] ፡ ለኵሉ ፡ ግብር ። ወከማሁ ፡ ያሬድኒ ፡ ካህን ፡ የኃሊ ፡ ማኅሌተ ፡ በቃል ፡ ዓቢይ ፡ ወይኬልሕ ፡ በቤተ ፡ ክርስቲያኑ ፡ ለእግዚአብሔር ፣ ወኵሉሙ ፡ ደቂቀ ፡ ትምህርቱ ፡ የኃልዩ ፡ በቃል ፡ ዓቢይ ፡ በአምጣነ ፡ ኃይሎሙ ፡ በከመ ፡ ሰምዓ ፡ ኢሳይያስ ፡ እንዘ ፡ ይቄድስዎ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ሱራፌል ። ወካዕበ ፡ ተብህለ ፡ በመጽሐፈ ፡ ሕፀፃን ፡ በእንተ ፡ መዘምራን ፡ ደናግል ፡ በጸናጽል ፡ ወበዕንዚራ ፡ ወበከበሮ ፡ ወበቃለ ፡ ቀርን ፡ ከመ ፡ ይጽርሑ ፡ ወያልዕሉ ፡ ቃላቲሆሙ ፡ ውስተ ፡ አርያም ፡ በቃለ ፡ ፍሥሐ ፡ ወኃሢት ፡ አቀሞሙ [3] ፡ ለሌዋውያን ፡ ወሰብሕዎ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ እንዘ ፡ ይብሉ ፤ ይትባረክ ፡ እግዚአብሔር ፡ አምላከ ፡ እስራኤል ፡ እምቅድመ ፡ ዓለም ፡
f. 9 r. ወእስከ ፡ ለዓ*ለም ፡ ለይበሉ ፡ ኵሉ ፡ ሕዝብ ፤ ለይኩን ፡ ለይኩን ። ወያሬድኒ ፡ ካህን ፡ ሶበ ፡ ይዜምር ፡ ይኬልሕ ፡ ወይጸርሕ ፡ በቃል ፡ ዓቢይ ፡ ወይበጽሕ ፡ ቃላቲሁ ፡ ውስተ ፡ አርያም ፡ እንዘ ፡ ሀሎ ፡ በምድር ፡ በከመ ፡ ይቤ ፡ መጽሐፈ ፡ ገድሉ ፡ ወመጽሐፈ ፡ ዕዝራ ፡ ነቢይ ፡ አመ ፡ መድቅሐ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ ኃሠሥዎሙ ፡ ለካህናት ፡ ውስተ ፡ በሓውርቲሆሙ ፡ ያምጽእዎሙ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ ከመ ፡ ይግበሩ ፡ መጥቅዓ ፡ በትፍሥሕት ፡ ወበተውኔት ፡ በጸናጽል ፡ ወበመዝሙር ፡ ወበማኅሌት ። ወተጋብኡ ፡ መዘምራን ፡ እምነ ፡ ኵሉ ፡ አድዋለ ፡ ብሔር ፡ ዘኢየሩሳሌም ፡ ወእምአህጉር ፡ ወአዕፃዳት ፡ እለ ፡ ይዜምሩ ፡ በኢየሩሳሌም ፡ ወኵሉሙ ፡ እስራኤል ፡ ይዜምሩ ፡ በበዕሪናሆሙ ፡ መዘምራንኒ ፡ ወዓፀውትኒ ፡ ኵሎ ፡ አሚረ ፡ ይትባረዩ ፡ ዘምሮ ፡ እእምሩ ፡ ከመ ፡ አነ ፡ እዜምር ፡ በክላሕ ፡ እስመ ፡ ይብል ፡ አመ ፡ መድቅሐ ፡ አረፍተ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ አምጽእዎሙ ፡ ለካህናት ፡ ከመ ፡ ይግበሩ ፡ መጥቅዓ ፡ በትፍሥሕት ፡ ወበተውኔት ፡ ወበማኅሌት ፡ ወበመዝሙር ። ወያሬድኒ ፡ ካህን ፡ ይሴብሕ ፡ ወይዜምር ፡ ወይትቀነይ ፡ በክላሕ ፡ ወበዓቢይ ፡ ቃል ፡ በቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ወኵሉሙ ፡ ደቂቀ ፡ ትምህርቱ ፡ ወንጌላውያን ፡ ይሴብሑ ፡ ለ

[1] Ms. ዓቢይ. — [2] Ms. ተፍጻሜቱ. — [3] Ms. አቀዐሞሙ.

ስመ ፡ እግዚአብሔር ፡ አምላክሙ ። ወበመጽሐፈ ፡ ሲራክኒ ፡ ነቢ
ይ ፡ ተብህለ ፡ ወተነግረ ፡ ዘከመ ፡ ዓቀመ ፡ ዳዊት ፡ መዘምራን ፡ ለእ
ግዚአብሔር ፡ ወይቤ ፡ ሰብሕዎ ፡ በኵሉ ፡ ክብሩ ። ወአፍቀሮ ፡ ለ
ፈጣሪሁ ፡ ወዓቀመ ፡ መዘምራን ፡ ቅድመ ፡ ምሥዋዑ ፡ ወጉማ ፡ ቃ
ለሙ ፡ ሐዋዝ ፡ ወጥዑም ። ወያሬድኒ ፡ ካህን ፡ ኮነ ፡ መዘምረ ፡ በ
ቤተ [1] ፡ ክርስቲያን ፡ ይሴብሕ ፡ ወይዜምር ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ምስ
ለ ፡ ሕዝበ ፡ ወንጌል ፡ በክላሕ ፡ ወበዓቢይ ፡ ቃል ፡ ወጉማ ፡ ቃለ
ሙ ፡ ሐዋዝ ፡ ወጥዑም ። ኢሳይያስኒ ፡ ነቢይ ፡ ይቤ ፤ ይዕርግ ፡ ው
ስተ ፡ ደብር ፡ ነዋኅ ፡ ዘይዜንዋ ፡ ለጽዮን ፡ ክላሕ ፡ በኃይልከ ፡ ወአ
ንሥእ ፡ ቃለከ ፡ ዘትዜንዋ ፡ ለኢየሩሳሌም ፡ ክልሑ ፤ ወኢትፍርሁ ፡
ወኢትኅፈሩ ፤ ወበልዎን ፡ ለአህጉረ ፡ ይሁዳ ፡ ነዋ ፡ እግዚአብሔር ፡
አምላክክን ፡ ይመጽእ ፡ ምስለ ፡ ኃይሉ ፡ ወይኴንን ፡ በመዝራዕቱ ፡
ወነዋ ፡ ዕሤቱ ፡ ምስሌሁ ፡ ወምግባሩ ፡ ቅድመ ፡ ገጹ ፡ ወያስተጋብእ ፡
አባግዒሁ ፡ በመዝራዕቱ ። ወያሬድኒ ፡ ካህን ፡ ዓርገ ፡ ውስተ ፡ ደብ
ር ፡ ነዋኅ ፡ እንተ ፡ ይእቲ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፤ ወዜነዋ ፡ በክላሕ ፡ ወ
በዐቢይ ፡ ቃል ፡ ለቤተ ፡ ክርስቲያን ፤ ወለደቂቀ ፡ ምሥጢራ*ቲሁ ፡ f. 9 v.
+ለክርስቶስ ፡ ስብከቶ [2] ፡ ወምጽአቶ ፡ ወኅድረቶ ፡ ውስተ ፡ ማኅፀነ ፡
ድንግል ፡ ለዘኢያገምርዎ ፡ ሰማያት ፡ ወምድር ። ወድንግልኒ ፡ ዘከ
መ ፡ ፀንሰቶ ፡ እንዘ ፡ ኅቱም ፡ እንቅጸ ፡ ድንግልናሃ ። ወዜነዋ ፡ ል
ደቶ ፡ ለአማኑኤል ፡ እምቅድስት ፡ ድንግል ፡ ዘእንበለ ፡ ይትረኃ
ው ፡ መናስግተ ፡ ድንግልናሃ ፡ ወዘከመ ፡ በአ ፡ ለተፀንሰ ፡ እንተ ፡
ውእቱ ፡ እንቅጸ ፡ ሥጋሃ ፡ ኅቱም ፡ ወከመሂ ፡ ተወልደ ፡ እንዘ ፡ ኢ
ይትፈታሕ ፡ ማኅተመ ፡ ድንግልናሃ ። ወዓዲ ፡ ዜነዋ ፡ ግዝረቶ ፡ ለ
እግዚእነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ወጥምቀቶ ፡ በእደ ፡ ቅዱስ ፡ ዮሐ
ንስ ፡ በፈለገ ፡ ዮርዳኖስ ። ወዓዲ ፡ ዜነዋ ፡ ሕማማቲሁ ፡ ሞቶ ፡ ወ
ትንሣኤሁ ፡ ወዕርገቶ ፡ ውስተ ፡ ሰማያት ፡ በዓቢይ ፡ ስብሐት ፡ ወ
ንብረቶ ፡ በየማነ ፡ እግዚአብሔር ፡ አቡሁ ። ወካዕበ ፡ ምጽአቶ ፡
ምስለ ፡ አቡሁ ፡ ወምስለ ፡ ቅዱስ ፡ መንፈሱ ፡ ከመ ፡ ይኴንን ፡ ሕ
ያዋን ፡ ወሙታን ። ዘንተ ፡ ኵሎ ፡ ዜነዋ ፡ ለቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ እን
ዘ ፡ የኃሊ ፡ በክላሕ ፡ ወኵሎሙ ፡ ደቂቀ ፡ ትምህርቱ ፡ ይኬልሑ ፡
ሶበ ፡ የኃልዩ ፡ በቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ዘንተ ፤ ወአከ ፡ ካልእ ፡ እስከ ፡
ኅልቀተ ፡ ዓለም ። ነቢያትኒ ፡ ዘጸሐፉ ፡ ትንቢቶሙ ፤ ወሐዋርያት
ኒ ፡ ዘጸሐፉ ፡ ትምህርቶሙ ፤ ወኵሎ ፡ ሥርዓቶሙ ፤ ናሁ ፡ ሀሎ ፡ ኅ

[1] Ms. ለቤተ. — [2] Ms. ለክርስቶስ ፡ ዜነዋ ፡ በክላሕ ፡ ዓቢይ ፡ ስብከት.

ቤሁ ፡ በከመ ፡ ጸሐፉ ። ወበሕቱ ፡ ተንሥኡ ፡ ዕልዋን ፡ እለ ፡ ሐናን
ያ ፡ ወሴዶቅያስ ፡ ወቶስሐ ፡ ውስተ ፡ ትንቢቶሙ ፡ ለነቢያት ። ሲ
ሞንሂ ፡ ወእለ ፡ ምስሌሁ ፡ ዕልዋን ፡ ተንሥኡ ፡ ወቶስሐ ፡ ውስተ ፡
ሃይማኖቶሙ ፡ ለሐዋርያት ። ወዜማ ፡ ማኅሌቱኒ ፡ ለያሬድ ፡ ካህን ፡
ሀሎ ፡ እስከ ፡ ይእዜ ፡ ወይሄሉ ፡ እስከ ፡ ኅልቀተ ፡ ዓለም ። ወበከ
መ ፡ ፀሐይ ፡ ወወርኅ ፡ ወከዋክብት ፡ በበሥርዓቶሙ ፤ እንዘ ፡ ያ
በርሁ ፡ ለዓለም ፡ ባሕቲቶሙ ፤ ወዘእንበሌሆሙ ፡ አልቦ ፡ ካልእ ፡
ብርሃን ፡ ዘያበርህ ፡ እምታሕተ ፡ ሰማይ ፤ ወከማሁ ፡ ፫ዜማ ፡ ማኅ
ሌቱ ፡ ለያሬድ ፡ ካህን ፤ ፩ዜማ ፡ ግዕዝ ፡ ወካልእ ፡ ዜማ ፡ ዓራራ
ይ ፡ ወሣልስ ፡ ዜማ ፡ ዕዝል ፡ ወዘእንበለ ፡ እሎንቱ ፡ አልቦ ፡ ካ
ልእ ፡ ዜማ ፡ ለሰብእ ፡ ንቃወ ፡ አዕዋፋት ፡ ወአራዊት ፡ ወእንስ
ሳ ፡ ኢይከውን ፡ እምዝንቱ ። እምድኅረ ፡ ነቢያት ፡ ወሐዋርያት ፡
አልቦ ፡ እምቅድሚሁ ፡ ወአልቦ ፡ እምድኅሬሁ ፡ ዘየኃሊ ፡ ከመ ፡
ያሬድ ፡ ካህን ፡ ዘኢኮነ ፡ ዘእንበለ ፡ ፫ዜማ ፡ ማኅሌቱ ። ወእምቅ
ድመ ፡ ገንቱ ፡ ኢተሰምዓ ፡ ካልእ ፡ ዜማ ፡ ዘእንበለ ፡ ፫ዜማ ፡ ማ
f. 10 r. ኅ*ሌቱ ፡ ለያሬድ ፡ ካህን ፤ ለእግዚአብሔር ፡ ሰ [1] ፡ አልቦ ፡ ዘይሰማ
ኖ ፡ ለእመ ፡ ፈቀደ ፡ ያምጽእ ፡ ካልአ ፡ ዜማ ፡ እምድኅረዝ ። ወ
በዜማ ፡ ማኅሌቱሰ ፡ ለያሬድ ፡ ካህን ፤ ዝውእቱ ፡ ግዕዝ ፡ ወዓራራ
ይ ፡ ወእዝል ፤ አልቦ ፡ ዘይክል ፡ ይቶስሕ ፡ በእሎን ፡ ፫ዜማ ፡ ወያ
ምጽእ ፡ ካልአ ፡ ዜማ ፤ እመኒ ፡ ተንሥኡ ፡ ዓላውያን ፤ ወእመኒ ፡
መጽኡ ፡ ጠቢባን ፡ ኢክህሉ ፡ ያምጽኡ ፡ ካልአ ፡ ዜማ ፡ እምፍጥ
ረተ ፡ ዓለም ፡ እስከ ፡ ይእዜ ። ወበእንተሰ ፡ ፫ዜማ ፡ ዘተውህበ ፡ ሎ
ቱ ፡ ለያሬድ ፡ ካህን ፡ ንው ፡ ታንክርዎ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ አሕዝ
በ ፡ ክርስቲያን ፡ እለ ፡ ሀሎክሙ ፡ ውስተ ፡ ፬አጽናፈ ፡ ዓለም ። እ
ም፬ጕርጌሁ ፡ ለያሬድ ፡ ካህን ፡ ይወፅእ ፡ ፫ዜማ ፡ ግዕዝ ፤ ወዕዝል ፤
ወአራራይ ። ወውእቱሰ ፡ ያሬድ ፡ ካህን ፡ ይኬልሕ ፡ ወያኬልሕ ፡
በዘመነ ፡ ክርስቶስ ፡ ዓሪጎ ፡ ውስተ ፡ ደብር ፡ ነዋኅ ፡ እንተ ፡ ይእ
ቲ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ በከመ ፡ ይቤ ፡ ኢሳይያስ ፤ ውእተ ፡ አሚ
ረ ፡ ያሳርፈከ ፡ እግዚአብሔር ፡ እምሕማምከ ፡ ወእምቅኔከ ፡ እኩ
ይ ፡ ዘተቀነይከ ፡ ለሙ ፤ ወትነሥእ ፡ ዘንተ ፡ መንበረ ፡ ዘመንግሥ
ተ ፡ በቢሎን ፤ ወትብል [2] ፡ ውእተ ፡ አሚረ ፤ እፎኑ ፡ ተሥዕረ ፡ ዘያ
ቀቱ ፤ ወእፎ ፡ ተሥዕረ ፡ ዘያሚምዕ ፤ እስመ ፡ ቀጥቀጠ ፡ እግዚአብ
ሔር ፡ አርዑተ ፡ ኃጥኣን ፡ ወአርዑተ ፡ መላእክት ፡ ወቀሠፎሙ ፡

[1] Sic in ms. — [2] Ms. ወትብሉ.

ለሕዝብ ፡ በመቅሠፍት ፡ መዓቱ ፡ ወመሀከሙ ፡ ለአሕዛብ ፡ እመቅ
ሠፍት ፡ መዓቱ ፡ ወአዕረፈ ፡ ተአሚኖ [1] ፡ ኵላ ፡ ምድር ፡ ትኬልሕ ፡
በትፍሥሕት ፡ ወይትኃሠዩ ፡ ብከ ፡ ዕፀወ ፡ ሊባኖስ ። ናሁ ፡ ተዓት
በ ፡ ትንቢቱ ፡ ለኢሳይያስ ፡ ነቢይ ፡ ዘይቤ ፤ ኵላ ፡ ምድር ፡ ትኬል
ሕ ፡ በትፍሥሕት ። ዘመነ ፡ ክርስቶስ ፡ ውእቱ ፡ ዘይኬልሕ ፡ ወያ
ኬልሕ ፡ ውእቱ ፡ ያሬድ ፡ ካህን ፡ ዓቢይ ፡ በቍዜማ ፡ ማኅሌቱ ፡ ዘነ
ሥአ ፡ እም፯ወ፩ካህናተ ፡ ሰማይ ፡ በከመ ፡ ይቤ ፡ መጽሐፈ ፡ ገድ
ሉ ፤ ወይኬልሕ ፡ ከመ ፡ ሱራፌል ፡ ዘይኬልሑ ፡ እንዘ ፡ ይቄድስ
ዎ ፡ ለእግዚአብሔር ፤ በከመ ፡ ይቤ ፡ ኢሳይያስ ፡ ነቢይ ፤ ይኬል
ሑ ፡ ፭፭ምስለ ፡ ካልኡ ፡ ወይብሉ ፤ ቅዱስ ፡ ቅዱስ ፡ ቅዱስ ፡ እግዚ
አብሔር ፡ ፀባኦት ፤ ወመልአ ፡ ኵሎ ፡ ምድረ ፡ ስብሐቲከ ፤ ወእም
ዝ ፡ ተለዓለ ፡ ምርፋቀ ፡ ኖኅት ። በከመ ፡ ይትበሃል ፡ ለአናቅጸ ፡ ቤ
ተ ፡ ንጉሥ ፡ ዘበቱ ፡ መንጠዋልዕ ፡ ቅላዕ ፡ ወይትቀፈጽ ፡ ወይት
ቀላዕ ፡ ከማሁ ፡ እንዘ ፡ ይሬኢ ፡ ኢሳይያስ ፡ ነቢይ ፡ እምቃለ ፡ ክላ
ሐሙ ፡ ለሱራፌል [2] ። ወያሬድሰ ፡ ካህን ፡ *ይኬልሕ ፡ በቍዜማ ፡ f. 10 *v.*
ማኅሌቱ ፡ ወያኬልሕ ፡ ደቂቀ ፡ ትምህርቱ ፡ እስከ ፡ ይእዜ ፡ ወእ
ስከ ፡ ኅልቀተ ፡ ዓለም ። አእለ ፡ ትሜንኑ ፡ ክላሐ ፡ ማኅሌቱ ፡ ለያ
ሬድ ፡ ካህን ፡ ዓቢይ ፡ ዘተምህረ ፡ ወነሥአ ፡ እም፯ወ፩ካህናተ ፡
ሰማይ ፡ በከመ ፡ ተብህለ ፡ በመጽሐፈ ፡ ገድሉ ፡ ማኅበረ ፡ አይሁ
ድ ፡ አንትሙ ፡ እለ ፡ ትጸልኡ ፡ ስብሐተ ፡ ሥሉስ ፡ ቅዱስ ፡ ወሠ
ርጐ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ቅድስት [3] ። ሰማዕነ ፡ ዘይቤ ፡ ፩መነኮስ ፡
እምኔክሙ ፤ ዘንተ ፡ ዘፈነ ፡ ወተውኔተ ፡ ገቢሮ ፡ ያሬድ ፡ ሐረ ፤ ኢ
ኮነኬ ፡ ውእቱ ፡ መነኮሰ ፡ ወኢክርስቲያነ ፡ አላ ፡ ሰይጣን ፡ ውእቱ ፡
በከመ ፡ ተብህለ ፤ ወዓቀመ ፡ እግዚአብሔር ፡ ላዕለ ፡ ሰሎሞን ፡
ሰይጣነ ፡ አያዕርሃ ፡ እዶማዊ ። ወማኅሌቱሰ ፡ ለያሬድ ፡ ካህን ፡ ኢ
ኮነ ፡ ዘፈነ ፡ ወተውኔተ ፡ ወኢኮነ ፡ እምድር ፡ አላ ፡ ማኅሌተ ፡
ሱራፌል ፡ ውእቱ ፡ ዘይቄድስዎ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ እንዘ ፡ ይኬ
ልሑ ፡ በዓውደ ፡ መንበሩ ፡ መንክረ [4] ። በአማን ፡ ነሥአ ፡ ወተምህ
ረ ፡ እምጽርሐ ፡ አርያም ፤ ወበአንተዝ ፡ ሰመየ ፡ ማኅሌቶ ፡ አርያ
መ ። ወንሕነኒ ፡ ናእምር ፡ ወንእመን ፡ ከመ ፡ ኢኮነት ፡ እምድር ፡
ማኅሌቱ ፡ ለያሬድ ፡ ካህን ፡ ዘእንበለ ፡ እምሰማያት ፡ እምኅበ ፡ እግ

[1] Haec corrupta videntur: cfr. Is. XIV, 6-7. — [2] Hic aliquid desideratur. — [3] In ms. antea scriptum erat, tigrayce, ቅድስቲ. — [4] Sic in ms.

ዚአብሔር ፡ በከመ ፡ ተምህረ ፡ እም፲ወ፬ካህናተ ፡ ሰማይ ። ጸሎቱ ፡ ወበረከቱ ፡ የሃሉ ፡ ምስሌነ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ። አሜን ።

። ። ። ። ። ። ። ።

በስመ ፡ አብ ፡ ወወልድ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ፩አምላክ ። ገድል ፡ ወስምዕ ፡ ዘቅዱስ ፡ ወንጹሕ ፡ ወብፁዕ ፡ ወጎሩይ ፡ ያሬድ ፡ ካህን ። ጸሎቱ ፡ ወበረከቱ ፡ ወሀብተ ፡ ረድኤቱ ፡ የሀሉ ፡ ምስሌነ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ። አሜን ።

ንንግር ፡ ከመ ፡ ተጋደለ ፡ ምስለ ፡ ሰይጣን ፡ ወሞአ ፡ እንዘ ፡ ይትቀነይ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ በብዙሕ ፡ መኃልይ ፡ ወይኬልሕ ፡ ከመ ፡ ሱራፌል ፡ በከመ ፡ ርእየ ፡ ወሰምዓ ፡ ኢሳይያስ ፡ ነቢይ ፡ በሰማይ ፡ እንዘ ፡ ይቄድስዎ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ እሙንቱ ፡ ሱራፌል ፡ እለ ፡ ሥርግዋን ፡ በዕበይ ፡ ዘውእቶሙ ፡ ካህናተ ፡ ሰማይ ። ተጋደለ ፡ ምስለ ፡ ሰይጣን ፡ ወሞአ ፡ እንዘ ፡ ያደምፅ ፡ ስብሐተ ፡ እግዚአብሔር ፡ ከመ ፡ ትጉሃን ፡ በሃሌ ፡ ሉያ ፡ እስመ ፡ እሙንቱ ፡ ይሴብሕዎ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ በሃሌ ፡ ሉያ ፡ በከመ ፡ ሰምዓ ፡ ወአይድዓ ፡ ዮሐንስ ፡ ወልደ ፡ ነጐድጓድ ፡ በራእዩ ። ወእምድኅረ ፡ ዝንቱ ፡ ተሰምዓ ፡ ቃል ፡ ዓቢይ ፡ በውስተ ፡ ሰማይ ፡ ከመ ፡ ዘብዙኅ ፡ ሰብእ ፡ ወይብሉ ። ሃሌ ፡ ሉያ ፡ እስመ ፡ ስብሐት ፡ ወፍርቃን ፡ ወኃይል ፡ ለ
f. 11 r. እምላክነ ፡ እስመ ፡ *ጽድቅ ፡ ወርትዕ ፡ ኵሉ ፡ ኵነኔሁ ። ወይብሉ ፡ ዳግመ ። ሃሌ ፡ ሉያ ። ወዓርገ ፡ ጢስ ፡ ዘለዓለም ፡ ወሰገዱ ፡ ፳ወ፬ካህናተ ፡ ሰማይ ፡ ወሊቃናት ፡ ወእልክቱ ፡ ፬እንስሳሁ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ዘይነብር ፡ ላዕለ ፡ መንበሩ ፡ ቅዱስ ፡ ወይቤሉ ። አሜን ፡ ሃሌ ፡ ሉያ ። ወወፅአ ፡ ቃል ፡ እምሰማይ ፡ እምውስተ ፡ መንበሩ ፡ ዘይብል ። ሰብሑ ፡ ለአምላክነ ፡ ኵልክሙ ፡ አግብርቲሁ ፡ እለ ፡ ትፈርሕዎ ፡ ንዑስክሙ ፡ ወዓቢይክሙ ። ወይብሉ ፡ ዳግመ ። ሃሌ ፡ ሉያ ፡ እስመ ፡ እግዚአብሔር ፡ ነግሠ ፡ ዘኵሎ ፡ ይመልክ ፡ ለንትፈሣሕ ፡ ወንትኃሠይ ፡ ወነህብ ፡ ሎቱ ፡ ስብሐተ ፡ እስመ ፡ በጽሐ ፡ መርዓ ፡ በግዑ ፡ ወብእሲትኒ ፡ ድሉት ፡ ይእቲ ፡ ወተውህበ ፡ ላቲ ፡ ከመ ፡ ትልበስ ፡ ሜላተ ፡ ብርሃን ፡ ንጹሐ ፡ እስመ ፡ ውእቱ ፡ ሜላተ ፡ ጽድቆሙ ፡ ለቅዱሳን ። ስምዑ ፡ ዘይቤ ፡ ዮሐንስ ፡ ረእዩ ፡ ኅቡኣት ፡ ከመ ፡ ኮነ ፡ ቃለ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወማኅሌቱ ፡ በክላሕ ፡ ወበዓቢይ ፡ ቃል ። ወእምዝ ፡ ሰማዕኩ ፡ ቃለ ፡ ከመ ፡ ዘብዙኅ ፡ ሰብእ ፡ ወከመ ፡ ቃለ ፡ ነጐድጓድ ፡ ዓቢይ ። ወያሬድኒ ፡ ካህን ፡ ዓቢይ ፡ ይኬልሕ ፡ ማኅሌተ ፡ እግዚአብሔር ፡ እንዘ ፡ የአኵቶ ፡ በቃል ፡ ዓቢይ ፡ ወግሩም ፡ በከመ ፡ ይቤ ፡ እግዚእነ ፡ በመጽሐፈ ፡ ኪዳን ። ወእምዝ ፡ የአ

ኵቶ ፡ ኤጲስ ፡ ቆጶስ ፡ በቃል ፡ ዓቢይ ፡ ወግሩም ። ያሬድ ፡ ካህን ፡ ይመስል ፡ ከመ ፡ ትጉሃን ፡ ወየኃብር ፡ ስብሐታተ ፡ በክላሕ ፡ ወበጽራሕ ፡ በከመ ፡ ይቤሉ ፡ ሐዋርያት ፡ በዲድስቅልያሆሙ ፤ ወቅዱሳን ፡ ኪሩቤል ፡ ወሱራፌል ፡ እለ ፡ ፮ክነፊሆሙ ፡ ኪያከ ፡ ይሴብሑ ፡ በዓቢይ ፡ ቃል ፡ ዘኢያረምም ፡ ወይብሉ ፤ ቅዱስ ፡ ቅዱስ ፡ ቅዱስ ፡ እግዚአብሔር ፡ ፀባኦት ፡ ፍጹም ፡ ምሉእ ፡ ሰማያተ ፡ ወምድረ ፡ ቅድሳተ ፡ ስብሐቲከ ። ወበበኍልቆሙ ፡ እሙንቱ ፡ መላእክት ፡ ወሊቃን ፡ መላእክት ፡ መናብርት ፡ ወሥልጣናት ፡ አጋእዝት ፡ ኃይላት ፡ ወሊቃናት ፡ ኪሩቤል ፡ ወሱራፌል ፡ ይጸርሑ ፡ ወይብሉ ፤ ይትባረክ ፡ እግዚአብሔር ፡ አምላከ ፡ እስራኤል ። ወእንዘ ፡ ይኬልሕሰ ፡ ያሬድ ፡ ካህን ፡ አንቀጸ ፡ ብርሃን ፡ በዜማ ፡ ዕገል ፡ ዘዘከርነ ፡ ቀዳሚ ፡ ተለዓለ ፡ መጠነ ፡ እመት ፡ ወሰዓለ ፡ ጎበ ፡ እግዝእትነ ፡ ማርያም ፡ ድንግል ፡ በክልኤ ፡ ከመ ፡ ትምርሐ ፡ ፍኖተ ፡ ሕይወት ፡ ወትርድአ ፡ ለፍጻሜ ፡ ገድሉ ። ወእምድኅረዝ ፡ ትቤሎ ፡ ገበዘ ፡ አክሱም ፡ ወተናገረቶ ፡ ቃለ ፡ በቃል ፡ እንዘ ፡ ትብል ፤ እፎ ፡ ተኃድግ ፡ መቅደስየ ፡ ዘረሰይከ ፡ ሰማያዊተ ፡ ወደቂቅየ ፡ ዘረሰይከሙ ፡ ሰማ*ያ f. 11 v.
ውያነ ፡ ዘውገ ፡ ኪሩቤል ፡ ወሱራፌል ፡ በዝማሬ ፡ ወበማኅሌት ። ወደገመ ፡ ጸልዮ ፡ በብካይ ፡ ወበአንብዕ ፡ እስከ ፡ ፈቀደት ፡ አስተፋንዎተ ፡ መንገዱ ። ወእምዝ ፡ ወፅአ ፡ እምቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ወሖረ ፡ እንዘ ፡ ያስተፋንውዎ ፡ ካህናተ ፡ ደብተራ ፡ እስከ ፡ ማየ ፡ ተከዜ ፡ ፩እም፩አፍላጋት ፡ እለ ፡ ይሰቅይዋ ፡ ለገነት ፡ ዘተሰምየ ፡ ኤፌሶን ፡ ወየሐውር ፡ መንገለ ፡ ምዕራብ ። ወጊዜ ፡ ተፈልጠቶሙ ፡ እምኔሁ ፡ ከልሐ ፡ ወይቤ ፤ ሰላመ ፡ ኑኅእነ ፡ ወሰላመ ፡ ኃደግነ ፡ ለከሙ ፤ ሰላመ ፡ እግዚአብሔር ፡ ምስለ ፡ ኵልክሙ ። ወካዕበ ፡ ይቤ ፤ ሰላመ ፡ እግዚአብሔር ፡ እንተ ፡ ኵሉ ፡ በቲ ፡ ተሀሉ ፡ ወትረ ፡ ምስለ ፡ ኵልክሙ ። ወዘንተ ፡ ሰሚያሙ ፡ ካህናት ፡ በከዩ ፡ ብካየ ፡ መሪረ ፤ ውእቱኒ ፡ በከየ ፡ ምስሌሆሙ ። ወእምዝ ፡ ተአምኑ ፡ በበይናቲሆሙ ። ወእሙንቱ ፡ ገብኡ ፡ ውስተ ፡ ሀገሮሙ ፡ ወውእቱሰ ፡ ያሬድ ፡ ካህን ፡ ሖረ ፡ ውስተ ፡ ገዳመ ፡ ሰሜን ፡ ምድረ ፡ ጸለምት ። ወነበረ ፡ በህየ ፡ በብዙኅ ፡ ትጋህ ፡ በጾም ፡ ወበጸሎት ፡ ወበስብሐት ፡ እግዚአብሔር ፡ ፈድፋደ ፡ ወእንዘ ፡ ይሜህር ፡ ማኅሌተ ፡ እግዚአብሔር ፡ በከመ ፡ ተምህረ ፡ እምሱራፌል ። ለሰብአ ፡ ጸለምት ፡ ወለሰሜን ፡ ወለኵለሙ ፡ ሰብአ ፡ አገው ፡ ወለኵሉ ፡ ሰብእ ፡ ዘመጽኡ ፡ ኃቤሁ ፡ ይሜህር ፡ ማኅሌተ ፡ እግዚአብሔር ፡ እስመ ፡ ኵልነ ፡ ደቂቀ ፡ ትምህርቱ ፡ ንሕነ ። ወእምድኅረ ፡ ብዙኅ ፡ መዋዕል ፡

ሐወጽዎ ፡ ካህናተ ፡ ደብተራ ፡ ወተአምኅዎ ፡ ወከልሐ ፡ ወይቤ ፤ ሰላም ፡ ለክሙ ፡ ወበሰላም ፡ እኤምኅክሙ ። ጸጎናትኑ ፡ አብያተ ፡ ክርስቲያናት ፤ ወሚመ ፡ ጽዮን ፡ ቅድስት ። ተአምኅክሙ ፡ አማኅክሙኒ ፡ አምኃ ፡ ሰላም ። ወካዕበ ፡ ሐወጸ ፡ እኁሁ ፡ ወከልሐ ፡ ወይቤ ፤ ሰላም ፡ ለከ ፡ እኁየ ፤ ሰላም ፡ ለከ ፡ ፍቁርየ ፡ ዘሠምረት ፡ ነፍስየ ፤ ወሰላመ ፡ እግዚአብሔር ፡ ይኩን ፡ ምስሌከ ።

ወቅዱስሰ ፡ ያሬድ ፡ ካህን ፡ አርጋኖን ፡ ፈጸመ ፡ ገድሎ ፡ በምድረ ፡ ሰሜን ፡ ወአዕረፈ ። ወሀሎ ፡ ሥጋሁ ፡ እስከ ፡ ይእዜ ፡ በምሥራቀ ፡ ሰሜን ፡ አንዘ ፡ ኢይትዓወቅ ፡ ወኢይትከሠት ፡ ኢለመኑሂ ፡ ዘእንበለ ፡ ለዘፈቀደ ፡ ሎቱ ፡ እግዚአብሔር ። ወበደኃሪትሂ ፡ ዕለት ፡ ይዜምር ፡ ያሬድ ፡ ቀዊሞ ፡ በውእቱ ፡ ዜማ ፡ ዘነሥአ ፡ ምስለ ፡ ካህናት ፡ እለ ፡ አሥመርዎ ፡ ለእግዚአሙ ። ወከማሁ ፡ መነኮሳት ፡ ወጻድቃን ፡ ወሕፃናት ፡ እለ ፡ ተክዕወ ፡ ደሞሙ ፡ ይሴብሕዎ ፡ ምስለ ፡ ያሬድ ፡ ካህን ፡ በደብረ ፡ ጽዮን ፡ ሀገሩ ፡ ወበመቅደሰ ፡ ቅድ
f. 12 *r.* *ሳቱ ። ምድር ፡ አመ ፡ ታኅብእ ፡ ማኅፀንታ ፤ ፀሐይ ፡ ወወርኅ ፡ አመ ፡ ይጸልማ ፤ ወአመ ፡ ተወፈየ ፡ ወልድ ፡ መንግሥቶ ፡ እምአብ ፡ አሜሃ ፡ ያረፍቆሙ ፡ እግዚእ ፡ ለንጹሓን ፡ ወለካህናት ። ወያሬድኒ ፡ ካህን ፡ ይዜምር ፡ ቀዊሞ ፡ ቅድሜሁ ። በዝየ ፡ ተፈጸመ ፡ ገድሉ ፡ ለቅዱስ ፡ ያሬድ ፡ ካህን ። ጸሎቱ ፡ ወበረከቱ ፡ የሃሉ ፡ ምስሌነ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ።

ወይቤሎ ፡ ቅዱስ ፡ ያሬድ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ አምላኩ ፤ ዘገብረ ፡ ተዝካርየ ፡ ወተዝካረ ፡ ጌዴዎን ፡ መምህርየ ፡ ወተዝካረ ፡ አዳም ፡ አቡየ ፡ ምንት ፡ እንከ ፡ ዓስቡ ። ወይቤሎ ፡ እግዚኡ ። መሐልኩ ፡ በመንግሥትየ ፡ ከመ ፡ አርፍቆ ፡ ውስተ ፡ ዘቀዳሚ ፡ ምሳሕ ፡ ዘ፲፪ዓመት ፡ ወይሳልፍ ፡ ምስሌከ ፡ በግህደት ፡ በደኃሪት ፡ ዕለት ፡ ዘእንበለ ፡ ኃፍረት ፤ ብፁዕ ፡ ውእቱ ፡ ዘገብረ ፡ ተዝካረከ ፤ ወዘጸሐፈ ፡ መጽሐፈ ፡ ገድልከ ፡ እነ ፡ እሁበ ፡ ሕይወተ ፡ ዘለዓለም ፡ ወአወርሶ ፡ መንበረ ፡ ክብር ። ወዘንተ ፡ ኪዳነ ፡ እምድኅረ ፡ ወሀበ ፡ እግዚኡ ፡ አዕረፈ ፡ በሰላም ፡ በገዳመ ፡ ሰሜን ፡ መንገለ ፡ ምሥራቅ ፡ በኅቡእ ፡ ወበክቡት ። ጸሎቱ ፡ ወበረከቱ ፡ የሃሉ ፡ ምስሌነ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ።

። ። ። ። ። ። ። ።

ተአምሪሁ ፡ ለቅዱስ ፡ ያሬድ ፡ ካህን ፡ ዓቢይ ፡ ጻድቅ ፡ ወንጹሕ ፡ ማኅሌታይ ፡ መዓርዒረ ፡ ዜማ ፤ ትንብልናሁ ፡ ይዕቀበነ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ። ወእምድኅረ ፡ አዕረፈ ፡ ያሬድ ፡ ካህን ፡ ፈጺሞ ፡

ገድሎ ፡ ወመዊአ ፡ ሰይጣነ ፡ በመኃልዩሁ ፡ ጥዑም ፡ ዅሎሙ ፡ ካህ
ናተ ፡ ደብተራ ፡ ዘገበዘ ፡ አክሱም ፡ እለ ፡ ተምህሩ ፡ እምኔሁ ፡ መ
ኃልያተ ፡ ዘዘዚአሁ ። መዝሙረ ። ወዋዜማ ። አርያመ ። ወሰላመ ።
ዕዝለ ። ወአራራየ ። አርባዕተ ፡ ወሠለስተ ። ዘንተ ፡ ዅሎ ፡ ወዘይ
መስሎ ፡ እስከ ፡ ይከውን ፡ ጎልቄ ፡ መክበቡ ፡ ዘነአምር ፡ ፴በዝን
ቱ ፡ ማኅሌት ፡ ነበሩ ፡ እንዘ ፡ ይቄድስዎ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ እመ
ዋዕሊሁ ፡ ለገብረ ፡ መስቀል ፡ ንጉሥ ፡ ወልደ ፡ ካሌብ ፡ ንጉሠ ፡
ኢትዮጵያ ፡ ዘጸርሐ ፡ መንግሥቱ ፡ መልዕልተ ፡ መቅደሳ ፡ ለገበ
ዘ ፡ አክሱም ፡ አንጻረ ፡ ሰሜን ፡ በገቦ ፡ ደብሩ ፡ ለአባ ፡ ሊቃኖስ ፡
፩እም፱ቅዱሳን ፡ እስከ ፡ መንግሥተ ፡ ድግናይዛን ። ወድግናይዛን
ሰ ፡ ንጉሥ ፡ እስራኤላዊ ፡ ኰነና ፡ ለኢትዮጵያ ፡ በኃይለ ፡ እግዚአ
ብሔር ፡ ወአደ ፡ እምጽንፍ ፡ እስከ ፡ ጽንፍ ። ወአሐተ ፡ ዕለተ ፡ እ
ንዘ ፡ ይገብር ፡ ንጉሥ ፡ ማዕደ ፡ መጽኡ ፡ ካህናት ፡ ወወደስዎ ፡ እ
ንዘ ፡ ይብሉ ። ናሁ ፡ ገብ*ረ ፡ ለክ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዘመጠነዝ ፡ ኃ f. 12 v.
ይለ ፡ ከመ ፡ ትትራከብ ፡ ምስለ ፡ ብእሲትክ ፡ በዕለተ ፡ ተዓደምክ
ሙ ፡ አመ ፡ ከመ ፡ የም ፡ በዓዊደ ፡ ጽንፈ ፡ ኢትዮጵያ ። ወመጽ
አ ፡ ትዕቢት ፡ እምኀበ ፡ ሰይጣን ፡ ላዕለ ፡ ንጉሥ ፡ ወይቤ ። ናሁ ፡
ትነግሩ ፡ ኃይሎ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ወትረ ። ወኃይለ ፡ ዚአየሰ ፡ ማ
እዜ ፡ ትነግሩ ። ወበእንተዝ ፡ ቃል ፡ ተሀይደ ፡ መንግሥት ፡ እምእ
ዴሁ ፡ ወተውህበ ፡ ለገብሩ ፡ ምራራ ። ምራራኒ ፡ ሞተ ፡ ፍጡነ ፡ ወ
ዒአ ፡ አማዑቱ ፡ እንተ ፡ ምኵሳሑ ። ወነግሡ ፡ አሕዛብ ፡ እለ ፡ ይሰ
መዩ ፡ ዛጌ ፡ እስከ ፡ ዜና ፡ ጴጥሮስ ። ወውእቱ ፡ ዜና ፡ ጴጥሮስ ፡ ሐረ ፡
ከመ ፡ ይግበር ፡ ፀበአ ፡ ብሔረ ፡ ዳሞት ፡ ምስለ ፡ ዅሉ ፡ ሠራዊቱ ፡
ወካህናተ ፡ ደብተራ ፡ ምስለ ፡ ታቦቶሙ ። ወበውእቱ ፡ መዋዕል ፡
ሀለ ፡ መኰንነ ፡ ዳሞት ፡ አረማዊ ፡ ዘስሙ ፡ መተሎሚ ፡ ዘያመል
ክ ፡ ጣዖተ ። ወገብረ ፡ ፀበአ ፡ ምስሌሁ ። ወሞአ ፡ መተሎሚ ፡ ወ
መተረ ፡ ርእሶ ፡ ለዜና ፡ ጴጥሮስ ፡ ወዅሉሙ ፡ ሠራዊቱ ፡ ገዩ ።
ወካህናተ ፡ ደብተራሰ ፡ ቆሙ ፡ በሕቲቶሙ ፡ ቅድመ ፡ ታቦቶሙ ፡
እንዘ ፡ ይትቀነዩ ፡ መዝሙረ ፡ በሃሌ ፡ ሉያ ፡ በዓቢይ ፡ ቃል ፡ ወይ
ቤሉ ። ተወከሉ ፡ በእግዚአብሔር ፡ ወአስምኩ ፡ ላዕለ ፡ እግዚአብ
ሔር ። እስከ ፡ ተፍጻሜቱ ፡ ዘውእቱ ፡ ማኅሌቱ ፡ ለያሬድ ፡ ካህን ።
ወሶበ ፡ ርእዮሙ ፡ መኰንነ ፡ ዳሞት ፡ ለካህናት ፡ ቀዊሞሙ ፡ ቅድ
መ ፡ ታቦተ ፡ ሕጉ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ዘእንበለ ፡ ፍርሃት ፡ ወፈነወ ፡
ሠራዊቱ ፡ ወዓገትዎሙ ፡ ወአምጽእዎሙ ፡ ኀቤሁ ። ወተስእሎሙ ፡
መኰንን ፡ ወይቤሎሙ ። ለምንት ፡ ኢትፈርሁ ፡ እንትሙ ፡ ወኢ

ትገይዩ ፡ እምኔየ ። ወአወሥኡ ፡ ካህናቲሁ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ወይቤልዎ ፤ ኢንፈርህ ፡ እምኔከ ፡ ሀሎ ፡ አምላክነ ፡ ውስተ ፡ ሰማይ ፡ ዘያድኅነነ ፡ እምእዴከ ። ወተስእለ ፡ መኰንን ፡ በእንቲአሆሙ ፡ እንዘ ፡ ይብል ፤ መኑ ፡ ውእቱ ፡ አምላኮሙ [1] ። ወይቤልዎ ፡ እለ ፡ ተስእሎሙ ፤ እሉ ፡ እሙንቱ ፡ ካህናቲሁ ፡ ለአምላክ ፡ ሰማይ ። ወአውሥአ ፡ መኰንን ፡ ወይቤሎሙ ፡ ለካህናተ ፡ ደብተራ ፤ ትክሉኑ ፡ ገቢረ ፡ ኃይል ፡ በከመ ፡ ይገብሩ ፡ ማርያን ፡ ወትበውኡኑ ፡ ውስተ ፡ እሳት ፡ ዮም ፡ ወትወፅኡኑ [2] ፡ እንዘ ፡ ኢትውዕዩ ። ወይቤልዎ ፤ እወ ፡ ንክል ፡ በኃይለ ፡ እግዚአብሔር ፡ አምላክነ ፡ ወበሕቱ ፡ ሀበነ ፡ ዕድሜ ፡ እስከ ፡ ፯ዕለተ ። ወወሀቦሙ ፡ በከመ ፡ ሰአሉ ። ወእምአሚሃ ፡ አኀዙ ፡ ካህናተ ፡ ደብተራ ፡ ይጽርሑ ፡ ወይከልሑ ፡ ኀበ ፡ እግዚአብሔር ፡ በዓቢይ ፡ ቃል ፡ በዜማ ፡ ማኅሌቱ ፡ ለያሬድ ፡ ካህን ፡ እንዘ ፡ ይብሉ ፤ ፀወንየ ፡ ወኃይልየ ፡ መድኃኒተ ፡ ነፍስየ ፡ ረዳእየ ፤
f. 13 r. ወኪያከ ፡ ተወከልኩ ፤ እስከ ፡ ተፍጻሚቱ ። ወለዛቲኒ ፡ ሰመ*ያ ፡ ምዕራፈ ። ወመኰንንኒ ፡ አዘዘሙ ፡ ለኵሉሙ ፡ ሰብአ ፡ ዳሞት ፡ ወለሰብአ ፡ ጋፋት ፡ ወለኵሉሙ ፡ ሰብአ ፡ ባርያ ፡ ያስተጋብኡ ፡ ዕፀወ ፡ እስከ ፡ ፯መዋዕል ፤ ወአስተጋብኡ ፤ ወኮኑ ፡ ክምረ ፡ ዕፀው ፡ መጠነ ፡ ደብር ። ወበተፍጻሚተ ፡ ፯መዋዕል ፡ መጽአ ፡ መኰንን ፡ ምስለ ፡ ማርያኑ ፡ ወካህናተ ፡ ደብተራኒ ፡ መጽኡ ፡ ምስለ ፡ ማይ ፡ ወጸለዩ ፡ ቦቱ ፡ በዜማ ፡ ማኅሌቱ ፡ ለያሬድ ፡ ካህን ። ወአዘዘ ፡ መኰንን ፡ ያንድዱ ፡ እሳተ ፡ ወአንደዱ ። ወሶበ ፡ ተለዓለ ፡ ነበልባለ ፡ እሳት ፡ በኡ ፡ ማርያን ፡ እንዘ ፡ ይትገለበቡ ፡ ስብሐ ፡ አልሀምት ፡ ዘይገለብቦ ፡ ለክርሥሙ ፤ ወነበሩ ፡ ማእከለ ፡ እሳት ፡ በመናብርቲሆሙ ፡ ዘሐሚን ። ወካህናተ ፡ ደብተራኒ ፡ ሮጹ ፡ ፍጡነ ፡ ወአድምሙ ፡ ለማርያን ፡ እለ ፡ ሀለዉ ፡ ማእከለ ፡ እሳት ። ወሶቤሃ ፡ ከልሑ ፡ በዓቢይ ፡ ቃል ፡ ኅቡረ ፡ እንዘ ፡ ይብሉ ፤ በስመ ፡ አብ ፡ ወወልድ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ። ወካዕበ ፡ ይቤሉ ፤ ፀወንየ ፡ ወኃይልየ ፡ መድኃኒተ ፡ ነፍስየ ፡ ረዳእየ ፤ ኪያከ ፡ ተወከልኩ ። ወከልሑ ፡ ከመዝ ፡ በዜማሁ ፡ ለያሬድ ፡ ካህን ፡ ዓቢይ ፡ ወንጹሕ ፡ ወነዝኑ ፡ ማየ ፡ ጸለዮት ፤ ወበጊዜሃ ፡ ኃደጎሙ ፡ ሰይጣን ፡ ዘይለብስዎ ፡ ወውዕዩ ፡ በእሳት ፡ ወኮኑ ፡ ሐመደ ፡ ወኢተረክበ ፡ አሰሮሙ ፤ ወኮነ ፡ ጕልቆሙ ፡ ለእሙንቱ ፡ ማርያን ፡ ፫ሺእለ ፡ ነበሩ ፡ ማእከለ ፡ እሳት ፡ በመናብርተ ፡ ኃጢን ። ርእዩ ፡ ዘንበረ ፡ እግዚአብሔር ፡ ተአምረ ፡

[1] Ms. አምላክክሙ. — [2] ወትወትወፅኡ.

በዜማ ፡ ማኅሌቱ ፡ ለያሬድ ፡ ካህን ፡ ዓቢይ ፡ በእደዊሆሙ ፡ ለደቂ
ቀ ፡ ትምህርቱ ፡ ካህናተ ፡ ደብተራ ፡ ዘገበዘ ፡ አክሱም ፤ ወአንሀል
ዎሙ ፡ ለማርያን ፤ ወአጥፍእዎሙ ፤ ወኢተርፈ ፡ ፩እምውስቴቶ
ሙ ፡ በከመ ፡ አንሀለ ፡ ወአውደቀ ፡ ኢያሱ ፡ መስፍን ፡ ጥቅመ ፡
ኢያሪክ ፡ በውውዓ ፡ ሕዝብ ፡ ወበመጣቅዕተ ፡ ካህናት ፡ በከመ ፡ ት
ቤ ፡ አሪት ፤ ወውዑ ፡ ሕዝብ ፡ ወጠቅዑ ፡ ካህናት ፡ በመጣቅዕት ፤
ወኅቡረ ፡ ወውዑ ፡ ኵሉ ፡ ሕዝብ ፡ በዓቢይ ፡ ውውዓ ፡ ወጽኑዕ ፤
ወወደቀ ፡ ኵሉ ፡ አረፋቲሃ ፡ ዘዓውዳ ፤ ወቦኡ ፡ ኵሉ ፡ ሕዝብ ፡ ው
ስተ ፡ ሀገር ፡ ወኵሎሙ ፡ ሮጹ ፡ ቅድሜሆሙ ፤ ወረከብዋ ፡ ለሀገር ፤
ወኢያሱ ፡ አንሀላ ፡ ለጥቅመ ፡ ኢያሪክ ፡ ምስለ ፡ ኵሎሙ ፡ መስተ
ቃትላን ፡ እስራኤል ፡ እስመ ፡ መስፍን ፡ ውእቱ ። ወውእቶሙሰ ፡
ካህናት ፡ አንሀሉ ፡ ጥቅመ ፡ ሰይጣን ፡ ወቀተሉ ፡ ማርያነ ፡ ወሜ
ጡ ፡ መንገለ ፡ አሚን ፡ አረማውያን ፡ ምስለ ፡ መኰንኖሙ ፡ እንዘ ፡
አልበሙ ፡ ንጉሥ ፡ ወኢመኰንን ፡ ወኢመስተቃትላን ። ወእሙ-
ንቱሰ ፡ ረሰዩ ፡ ንዋየ ፡ ኃቅሎሙ ፡ ክላሐ ፡ ማኅሌቱ ፡ ለያሬድ ፡ ካ
ህን ፡ ተጋደሉ ፡ ወሞእዎ ፡ ለሰይጣን ። ወረሰይዎ ፡ ለመኰንን ፡ *ዳ f. 13 v.
ሞት ፡ ከመ ፡ ይቅትሎሙ ፡ ለኵሎሙ ፡ [1] ፡ ማርያን ። ወበእንተዝ ፡
ንብል ፡ ያሬድሰ ፡ ተጋደለ ፡ ወሞአ ፡ ወአስተጋደለ ፡ በዜማ ፡ ማኅ
ሌቱ ፡ በካህናተ ፡ ደብተራ ፡ ደቂቀ ፡ ትምህርቱ ። ወእሙንቱሰ ፡ ካ
ህናተ ፡ ደብተራ ፡ ደቂቀ ፡ ትምህርቱ ፡ ለያሬድ ፡ ካህን ፡ ዘጥዑም ፡
ማኅሌቱ ፡ ነበሩ ፡ በምድረ ፡ ዳሞት ፡ ብዙኃ ፡ መዋዕለ ፡ እንዘ ፡ አ
ልበ ፡ ንጉሥ ፡ ዘይረድኦሙ ፡ ወኢመልእክ ፡ ዘይበልሐሙ ፡ አላ ፡
ኮኖሙ ፡ ረዳኤ ፡ ወበላሔ ፡ ክላሐ ፡ ማኅሌቱ ፡ ለያሬድ ፡ ካህን ፡ ዓ
ቢይ ፡ ወንጹሕ ። ወእምድኅረ ፡ ብዙኅ ፡ ዓመታት ፡ ፈነወ ፡ ለሙ ፡
እግዚአብሔር ፡ ዘይረድኦሙ ፡ ወዘይበልሖሙ ፡ ንጉሠ ፡ እጓለ ፡
እንበሳ ፡ ዘእምነገደ ፡ ይሁዳ ፡ ወዘእምቤተ ፡ ዳዊት ፤ ወስሙ ፡ ዓም
ደ ፡ ጽዮን ፡ ወልደ ፡ ወልዱ ፡ ለይኩኖ ፡ አምላክ ። ወውእቱ ፡ ዓም
ደ ፡ ጽዮን ፡ ርቱዐ ፡ ሃይማኖት ፤ ወመፍቀሬ ፡ እግዚአብሔር ፡ ውእ
ቱ ፡ ወኢየአምር ፡ ባዕደ ፡ ዘእንበሌሁ ። ወሖረ ፡ ምድረ ፡ ዳሞት ፡
ወበጽሐ ፡ ህየ ፡ ወቀጥቀጠሙ ፡ ለኵሎሙ ፡ ዓላውያን ፡ ወሰበረ ፡
አቅርንቲሆሙ ፡ በኃይለ ፡ እግዚአብሔር ፡ አምላኩ ፤ ወለካህናተ ፡
ደብተራኒ ፡ እውዕአሙ ፡ እምኀበ ፡ አንበሮሙ ፡ መኰንን ፡ ዳሞት ፡
ወሜጠሙ ፡ ውስተ ፡ ብሔሮሙ ፡ ወሠርያሙ ፡ ውስተ ፡ ዘቀዳ

[1] Ms. ይቅትልዎ ፡ ወለዙሎሙ.

ሚ ፡ ሥርዓቶሙ ። ርእዩ ፡ ሕዝበ ፡ ክርስቲያን ፡ ከመ ፡ ኢሠምረ ፡ እግዚአብሔር ፡ መንግሥተ ፡ አሕዛብ ፡ እለ ፡ ይሰመዩ ፡ ዛጎይ ። ቀዳሚኒ ፡ ዘሄደ ፡ ምራራ ፡ መንግሥተ ፡ እስራኤል ፡ ሞተ ፡ ፍጡነ ፡ በእኩይ ፡ ሞት ፡ ወሚአ ፡ አማዑቱ ። ወለዜና ፡ ጴጥሮስሂ ፡ መተርዎ ፡ ርእሶ ፡ አረማውያን ፡ በምድረ ፡ ጳሞት ፤ ወረሰይዋ ፡ ለርእሱ ፡ መስፈረ ፡ እክል ፡ ወሰመይዎ ፡ ለውእቱ ፡ ርእስ ፡ ዜና ፡ ጴጥሮስ ፤ ወነበሩ ፡ እንዘ ፡ ይትበሀሉ ፡ በበይናቲሆሙ ፡ ኵሉ ፡ ሰብአ ፡ ሀገር ፡ እለ ፡ የኃሡ ፡ ሜጠ ፡ ረባሕ ፡ እክለ [1] ፤ በምንት ፡ ወዓለ ፡ ዮም ፡ ዜና ፡ ጴጥሮስ ፤ ወእስፍንተ ፡ አውዕኡ ፡ ወግዱ [2] ። ርእዩ ፡ ዘገበረ ፡ እግዚአብሔር ፡ ጎበ ፡ ፈቀደ ፡ መንግሥተ ፡ ዘወሀበ ፡ ለእስራኤል ፡ እለ ፡ ያመልክዎ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ቃል ፡ ዘተወልደ ፡ እማርያም ፡ እም ቅድስት ፡ ድንግል ። ኢይትከሀል ፡ ይትሀየድ ፡ በእደ ፡ አሕዛብ ፡ በኵሉ ፡ መዋዕል ፤ ወእምኔሆሙ ፡ ኢርኅቀ ፡ ምሕረት ፤ ወሣህል ፤ ወእለ ፡ የሀይድዎ ፡ ለሙስና ፡ ወሐጕል ። ስብሐት ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ዘየዓቅብ ፡ መንግሥቶሙ ፡ ለነገሥተ ፡ ኢትዮጵያ ፡ በሃይማኖተ ፡ ወንጌል ፤ ወበአሚነ ፡ ሥሉስ ፡ ቅዱስ ፡ መንበረ ፡ መንግሥቶሙ ፡ ጽኑዕ ፡ ዘኢያንቀለቅል ። ወበእንተዝ ፡ ጎበ ፡ ይትሌዓል ፡ የሐውር ፡ በኃይል ፤ ወከመ ፡ ፀሐይ ፡ ያበርህ ፤ ወያፀድል ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ።

f. 14 *r* *ተአምሪሁ ፡ ለቅዱስ ፡ ያሬድ ፡ ካህን ፡ ዓቢይ ፡ ሠርጐ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ በዜማ ፡ ማኅሌቱ ፤ ወመናኔ ፡ ዓለም ፡ በትዕግሥቱ ፤ ወሰማዕት ፡ በክዕወቱ ፡ ደም ፡ ለንጉሥ ፡ በሕለቱ ፤ ጸሎቱ ፡ ወበረከቱ ፡ ወሀብተ ፡ ረድኤቱ ፡ የሃሉ ፡ ምስሌነ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ። ይቤ ፡ ፩በእሲ ፡ መነኮስ ፡ ኢትዮጵያዊ ፤ ሐርኩ ፡ አንሰ ፡ ወወረድኩ ፡ ውስተ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ ምስለ ፡ ፩በእሲ ፡ ፈራሄ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወውእቱ ፡ የሐውር ፡ ዘእንበለ ፡ አሣእን ። ወበጸሐነ ፡ ኀበ ፡ ተወልደ ፡ መድኀኒነ ፤ ወኀበ ፡ ተሰቅለ ፤ ወኀበ ፡ ተቀብረ ። ወእምዝ ፡ እንከ ፡ ሐርነ ፡ ኀበ ፡ ተጠምቀ ፡ ውስተ ፡ ፈለገ ፡ ዮርዳኖስ ፤ ወተጠመቅነ ፡ በሀየ ፡ ወሰተይነ ፡ እምኔሁ ። ወአሜሃ ፡ ይቤለኒ ፡ ውእቱ ፡ መነኮስ ፡ ፈራሄ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዘሀሎ ፡ ምስሌየ ፤ ከመ ፡ ዝንቱ ፡ ማየ ፡ ዮርዳኖስ ፡ ዘይጥዕም ፡ ሀሎ ፡ ጽንፈ ፡ ተከዜ ፡ ማይ ፡ ጥዑም ፡ ዘበእንቲአሁ ፡ ተቀንየ ፡ ያሬድ ፡ ካህን ፡ እንዘ ፡ ይብል ፤ አኅለፍኩሙ ፡ እንተ ፡ የብስ ፡ ማእከለ ፡ ባሕር ፡ ተከዜ ፡ በእግር ፡ ከመ ፡ ኃያል ፡ ወጎዳገ ፡ ወይን ፡ ወከመ ፡ ድምፀ ፡ አንበሳ ፡ ድ

[1] Sic in ms. — [2] Sic in ms.

ምፃ ፡ ለባሕር ። ሶበ ፡ ሰማዕኩ ፡ ዘንተ ፡ እምኔሁ ፡ አንከርኩ ፡ ወ
ጽህቀ ፡ ልብየ ፡ ከመ ፡ እርአዮ ። ወእምዝ ፡ ተመየጥኩ ፡ ውስተ ፡
ሀገርየ ፡ ኢትዮጵያ ፡ ወጎደግዎ ፡ ለውእቱ ፡ መነኮስ ፡ ህየ ፡ ወበ
ጻሕኩ ፡ ጎበ ፡ ተከዜ ፡ ወአንሶሰውኩ ፡ ከመ ፡ እርከብ ፡ ውእተ [1] ፡
መካነ ፡ ዘይደምፅ ፡ ከመ ፡ ድምፀ ፡ አንበሳ ፡ ወረከብክዎ ፡ በከመ ፡
አመረኒ ፤ ወሰተይኩ ፡ እምውእቱ ፡ ማይ ፡ ወጥዕመኒ ፡ ከመ ፡ ው
እቱ ፡ ማየ ፡ ዮርዳኖስ ። ወዓዲ ፡ ተጠመቁ ፡ ቦቱ ። ወእምዝ ፡ አ
ድኩ ፡ ውስተ ፡ ገዳመ ፡ ስሚን ፡ በጽሂቅ ፡ ወአስተሐምሞ ፡ ከመ ፡
እርከብ ፡ መቃብሮ ፡ ለቅዱስ ፡ ያሬድ ፡ ካህን ፡ ዓቢይ ፤ ወኢረከብ
ክዎ ። ወበሕቱ ፡ ረከብክዎሙ ፡ ለፍኣሁ ፡ መነኮሳት ፡ ወአይ
ድዑኒ ፡ ከመ ፡ ረከቡ ፡ መቃብሮ ፡ ለያሬድ ፡ ካህን ፡ ዓቢይ ። ወ
ይቤለኒ ፡ ፩እምኔሆሙ ፤ ሶበ ፡ ጾምኩ ፡ ፵ዕለተ ፡ በዕለተ ፡ ዕርገቱ ፡
ለእግዚእነ ፡ ረከብኩ ፡ መቃብሮ ፡ ለያሬድ ፡ ካህን ፡ ወበጻሕኩ ፡ ጎ
በ ፡ ኖኅተ ፡ መቃብር ፤ ወበእኩ ፡ ውስቴቱ ፤ ወርኢኩ ፡ በህየ ፡ ብ
ዙኃ ፡ መንክራተ ፤ ወሰማእኩ ፡ በህየ ፡ እንዘ ፡ ይትቀነይ ፡ ቅኔ ፡ አ
ርያም ፡ በዕለተ ፡ ፵እንተ ፡ ይእቲ ፡ ዕለተ ፡ ዕርገቱ ፡ ለእግዚእነ ፡
ወመድኀኒነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክር*ስቶስ ። ወካልኡኒ ፡ ይቤለኒ ፤ አድኩ ፡ f. 14 v.
ውስተ ፡ ጽንፈ ፡ ተከዜ ፤ ወበጻሕነ ፡ ጎበ ፡ ይደምፅ ፡ ማይ ፡ ከመ ፡
ንቃወ ፡ አንበሳ ፡ ዘበእንቲአሁ ፡ ተቀንየ ፡ ያሬድ ፡ ካህን ፡ ዓቢይ ፡
እንዘ ፡ ይብል ፤ ከመ ፡ አንበሳ ፡ ዘይጥሩር ፡ ወከመ ፡ ድምፀ ፡ አንበ
ሳ ፡ ድምፃ ፡ ለባሕር ፤ ወበህየ ፡ ጾምኩ ፡ ፵ዕለተ ። ወእምህየ ፡ ሖር
ኩ ፡ ጎበ ፡ ካልእ ፡ ገዳም ፡ ወዓረጉ ፡ ውስተ ፡ ደብር ፡ ነዋኅ ፡ ወጸ
ምኩ ፡ በህየኒ ፡ ፵ዕለተ ፡ ዘእንበለ ፡ ሰናብት ። ወእምዝ ፡ ተሀውከ
ኒ ፡ ሕሊናየ ፡ ወተንሣእኩ ፡ ወሖርኩ ፡ ምሕዋረ ፡ ፪ዕለት ፡ ወበጻ
ሕኩ ፡ በጊዜ ፡ ሰርክ ፡ ጎበ ፡ ይትበሀል ፡ መቃብረ ፡ ያሬድ ፡ ካህን ።
ወከነ ፡ ነገሮጓድ ፡ ወቃለ ፡ መብረቅ ፡ ግሩም ። ወሶቤሃ ፡ ደንገጽ
ኩ ፡ ወወደቁ ፡ በገጽየ ፡ ውስተ ፡ ምድር ፡ ወአኃዝኩ ፡ አንብብ ፡ አ
ንቀጸ ፡ ብርሃን ። ወእንዘ ፡ አነብብ ፡ መጽአ ፡ ጎቤየ ፡ ፩ብእሲ ፡ በ
አምሳለ ፡ መነኮስ ፡ ወይቤለኒ ፤ ምንተ ፡ ተኃሥሥ ፡ ወምንተ ፡ ት
ፈቅድ ፡ ዘመጻእከ ፡ ገዪ ። ወእቤሎ ፤ መጻእኩ ፡ እንዘ ፡ እፈቅድ ፡
በረከቶ ፡ ለያሬድ ፡ ካህን ። ወሶቤሃ ፡ አኃዘኒ ፡ ወወሰደኒ ፡ ጎበ ፡ ሀ
ለወት ፡ አንቀጸ ፡ በዓት ፡ ዘኢትትአመር ፡ አምሳለ ፡ ኖኅት ፡ ወአብ
አኒ ፡ ውስቴታ ። ወሶበ ፡ ቦእኩ ፡ ርኢኩ ፡ ሀገረ ፡ ዓባየ ፡ ብርሀተ ፡ ከ

[1] Ms. ውስተ.

መ ፡ ፀሐይ ፡ ወርኀብተ ፡ ጥቀ ። ወአብጽሐኒ ፡ ውእቱ ፡ ብእሲ ፡ ኀበ ፡ ሀሎ ፡ ብእሲ ፡ ስኩብ ፡ ውስተ ፡ ይእቲ ፡ ሀገር ፡ ብርህት ፡ ወልብሱ ፡ ዓቢይ ፡ ወፀዓዳ ፡ ጥቀ ፡ ወመንገለ ፡ ርእሱ ፡ ዓቢይ ፡ መጽሐፍ ፡ ይነብር ፡ ወበትርሂ ፡ ምርጉዝ ፡ እንተ ፡ ገበ ፡ ሀሎ ። ወይቤለኒ ፡ ውእቱ ፡ ብእሲ ፡ ዘይመርሐኒ ፤ ዝንቱ ፡ ውእቱ ፡ አቡነ ፡ ያሬድ ፡ ካህን ፡ ዓቢይ ፡ ብእሲ ፡ ኀሩይ ፡ ወክቡር ፡ ለባሴ ፡ አስኬማ ፡ መነኮስ ፡ ወሰማዕት ፡ መስተዓግሥ ፡ ወመጽሐፍሂ ፡ መዝሙር ፡ ውእቱ ፡ እንተ ፡ ይእቲ ፡ ማኅሌቱ ፡ ዘነበረ ፡ እንዘ ፡ የኃሊ ፡ ቦቱ ፡ ወይሜህሮሙ ፡ ለካህናተ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ። ወበትርሂ ፡ ምርጉዝ ፡ ውእቱ ፡ ዘተመሰለ ፡ ከመ ፡ በትረ ፡ ሙሴ ። ወእምዝ ፡ ወሰደኒ ፡ ንስቲተ ፡ እምኔሁ ፡ ውእቱ ፡ ብእሲ ፡ ዘሀሎ ፡ ምስሌየ ፤ ወአብጽሐኒ ፡ ኀበ ፡ ሀለዉ ፡ ፱አብድንት ፡ ጸድቃን ፤ ወአልባሲሆሙ ፡ ፀዓዳ ፡ ጥቀ ፡ ከመ ፡ በረድ ። ወአዲ ፡ ወሰደኒ ፡ እምኔሆሙ ፡ ወአብጽሐኒ ፡ ኀበ ፡ ሀሎ ፡ ታቦት ፡ ዲበ ፡ መንበር ፡ ዓቢይ ፤ ወመስቀልሂ ፡ ሀሎ ፡ ህየ ። ወርኢኩ ፡ መንገለ ፡ የማን ፡ ባሕረ ፡ ዓቢየ ፤ ወአንቃዕደውኩ ፡ ላዕለ ፡ ወርኢኩ ፡ ማየ ፡ ፀዓዳ ፡ እንዘ ፡ ያንጠበጥብ ፡ ታሕተ ፤ ወአምሳለ ፡ ገይብ ፡ ሀሎ ፡ ታሕቴሁ ። ወይትአለድ ፡ ውስቴቱ ፡ ውእቱ ፡ ዘያንጠበጥብ ። ይቤለኒ ፡ ውእቱ ፡ ብእሲ ፡ ዘሀሎ ፡ ምስሌየ ፤ ስተ
f. 15 r. ይ ፡ እምዝንቱ ፡ ማይ ። ወሰቤ*ሃ ፡ ሰተይኩ ፡ ወመልአ ፡ ውስተ ፡ ልብየ ፡ ትፍሥሕት ፡ ወኃሤት ። ወኃደረ ፡ ላዕሌየ ፡ ኃይል ። ወሰሰለ ፡ እምኔየ ፡ ድኅመ ፡ ሥጋ ፤ ወጸናዕኩ ። ወእምድኅረዝ ፡ አውዕአኒ ፡ እንተ ፡ ይእቲ ፡ መስከት ፡ እንተ ፡ አግብአኒ ፡ እ'ኒዘ ፡ እዴየ ፡ ወአቀመኒ ፡ አፍአ ፡ አንቀጸ ፡ በዓት ። ወሰቤሃ ፡ ተሠወረ ፡ እምኔየ ፡ ወኃጣእክዎ ፡ ወኢያእመርኩ ፡ ኀበ ፡ ሖረ ። ወለተኒ ፡ ነሥአኒ ፡ ኃይል ፡ ዘኃደረ ፡ ላዕሌየ ፡ ወአብጽሐኒ ፡ ኀበ ፡ ደብርየ ፡ በምዕር ። ወበእኩ ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያንየ ፡ ወነበርኩ ፡ እንዘ ፡ አንክር ፡ ዘርኢኩ ፡ ወዘሰማዕኩ ፡ ዕበየ ፡ ዘአሁ ፡ ለያሬድ ፡ ካህን ፡ ዓቢይ ፤ ወሰባሕክዎ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ዘይሴባሕ ፡ በቅዱሳኒሁ ። ወለተኒ ፡ ተከሥተ ፡ ለተ ፡ ቃለ ፡ እግዚአብሔር ፤ ወሀሎኩ ፡ እስከ ፡ ዮም ፡ በምሕረተ ፡ አምላክ ፡ ሕያው ፡ ለዓቱ ፡ ስብሐት ። ወዘንተ ፡ ኩሎ ፡ ነገረኒ ፡ ፩ብእሲ ፡ ምእመን ፡ መነኮስ ፡ አረጋዊ ፡ እንዘ ፡ ይምህል ፡ በስመ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዓቢይ ፡ ወግሩም ፡ ዘለዓቱ ፡ ስብሐት ፡ እስከ ፡ ለዓለም ። ጸለዑ ፡ ወበረከቱ ፡ ወሀብተ ፡ ማኅሌቱ ፡ የሃሉ ፡ ምስሌነ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ።

ተአምሪሁ ፡ ለቅዱስ ፡ ያሬድ ፡ ካህን ፡ ዓቢይ ፡ ዘተውህበ ፡ ጸጋ ፡

ለባሕቲቱ ፡ ዘኢተወህበ ፡ ለውሉደ ፡ ሰብእ ፤ ዘውእቱ ፡ ፫ዜማ ፡ ማኅሌት ፡ ግዕዝ ፡ ወዕዝል ፡ ወአራራይ ። በረከተ ፡ ጸጋሁ ፡ የሃሉ ፡ ምስሌነ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ። ወገዝንቱሰ ፡ ቅዱስ ፡ ያሬድ ፡ ካህን ፡ ወሰማዕት ፡ እምድኅረ ፡ ወፅአ ፡ ወፈለሰ ፡ እምድረ ፡ ሙላ
ዱ ፡ አክሱም ፡ በመባኅተ ፡ ገብረ ፡ መስቀል ፡ ንጉሥ ፡ ጻድቅ ፡ ነበ
ረ ፡ ውስተ ፡ ገዳመ ፡ ሰሜን ፡ በበዙኅ ፡ ገድል ፡ እንዘ ፡ የኃልፍ ፡ ትዕግሥቶ ፡ በዓማ ፡ ፍድፋድ ፡ ወይሜህር ፡ ማኅሌት ፡ ዘአሁ ፡ ለ
ኩሉ ፡ ዘመጽአ ፡ ኀቤሁ ። ወአመ ፡ ፈቀደ ፡ ጻድቅ ፡ ወኅሩይ ፡ ካህ
ን ፡ ዓቢይ ፡ ያሬድ ፡ ወክቡር ፡ ከመ ፡ ይንግእ ፡ ቀኙርባን ፡ ዘውእቱ ፡
ሥጋሁ ፡ ወደመ ፡ ለመድኃኒነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ወአመሂ ፡
ፈቀደ ፡ የሐውፅ ፡ መካናተ ፡ የሐውር ፡ በሠረገላ ፡ ብርሃን ፡ ወይበ
ጽሕ ፡ ኀበ ፡ አክሱም ፡ ውኀበ ፡ ካልኣን ፡ መካናት ፡ ውኀበ ፡ አሐቲ ፡
መካነ ፡ ጻሞ ፡ ሰማያዊት ፤ ወጽርሕ ፡ አርያማዊት ፡ ዘሐነጻ ፡ ገብረ ፡
መስቀል ፡ ንጉሥ ፡ ጽዮን ፡ ቅድስት ፤ ወይትመየጥ ፡ ኀበ ፡ ማኅ
ደሩ ፡ ገዳመ ፡ ስሜን ፡ በሠረገላ ። ወከመዝ ፡ ነበረ ፡ ያሬድ ፡ ካህ
ን ፡ ዓቢይ ፡ ወብፁዕ ፡ እስከ ፡ አመ ፡ አዕረፈ ፡ በክብር ። በከመ ፡
ይቤ ፡ ነቢይ ፤ ክቡር ፡ ሞቱ ፡ ለጻድቅ ፡ በቅድመ ፡ እግዚአብሔ
ር ። ወፈድፋደ ፡ ተወህበ ፡ ጸጋ ፡ ዓቢይ ፡ ዘኢተወህበ ፡ ለካልኣ
ን ። ቀዳሚኒ ፡ እንዘ ፡ ሀሎ ፡ ውስተ ፡ አክሱም ፡ *እምቅድመ ፡ f. 15 v.
ይኩን ፡ መነኮሰ ፡ ተመሥጠ ፡ ውስተ ፡ አርያም ፡ ወተምህረ ፡ ማ
ኅሌተ ፡ እምሱራፌል ። ወእምድኅረ ፡ ወረደ ፡ እምህየ ፡ በአ ፡ ው
ስተ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ዘገበዘ ፡ አክሱም ፡ ወቆመ ፡ ቅድመ ፡
ምሥዋዕ ፡ ወአንበረ ፡ እደሁ ፡ ዲበ ፡ ታቦት ፡ ወከልሐ ፡ በዓቢ
ይ ፡ ዜማ ፡ ዕዝል ፡ ወይቤ ፤ ቅድስት ፡ ወብፅዕት ፤ ስብሕት ፡ ወቡ
ርክት ፤ ክብርት ፡ ወልዕልት ፡ እንቀጸ ፡ ብርሃን ፤ እስከ ፡ ተፍጻ
ሜቱ ፤ ወተለዓለ ፡ እምድር ፡ እገሪሁ ፡ መጠነ ፡ እመት ፡ ወእደዊ
ሁኒ ፡ ተለዓለ ፡ እምነ ፡ ታቦት ፡ መጠነ ፡ እመት ። ወውዳሴሃኒ ፡ ለ
ድንግል ፡ ዘደረሰ ፡ ኤፍሬም ፡ ለባዊ[1] ፡ ለለዕለቱ[2] ። ወተራከበ ፡ በአ
ሐቲ ፡ ነቅዕ ፡ ዘትሰመይ ፡ ማየ ፡ ኪራኅ ፡ ምስለ ፡ አባ ፡ ሀርያቆስ ፡
አንጻረ ፡ ሰሜና ፡ ለገበዝ ፡ ቅሩበ ፡ ቤቱ ፡ ለገብረ ፡ መስቀል ፡ ተና
ገረ ፡ በዜማ ፡ አራራይ ። ብፁዕኬ ፡ ያሬድ ፡ ወውዱስ ፡ በምንኩስና
ሁ ፡ ወበገድሉ ፡ ወበስምዑ ። ጸሎቱ ፡ ወበረከቱ ፡ ወሀብተ ፡ ጸጋ
ሁ ፡ ሥሙር ፡ ወውኩፍ ፡ ምሉእ ፡ ወትሩፍ ፡ ይክፍል ፡ ለነ ፡ ዕሴ

[1] Ms. ለብሕዊ. — [2] Hic aliquid desideratur.

ተ ፡ ሠናየ ፡ በመንግሥተ ፡ ሰማያት ፡ ኀበ ፡ ኢይጠፍእ ፡ ወኢየኃ
ልፍ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ።

፡ ፡ ፡ ፡ ፡ ፡ ፡ ፡

ተፈጸመ ፡ በዝየ ፡ ገድሉ ፡ ወስምዑ ፡ ወተአምራቲሁ ፡ ወትሩፋ
ቲሁ ፡ ለያሬድ ፡ ዓቢይ ። ትንብልናሁ ፡ የሃሉ ፡ ምስለ ፡ ኵሎሙ ፡ 5
ደቂቃ ፡ ለጽዮን ፡ ገበዘ ፡ እክሱም ፡ እለ ፡ ተመሥጡ ፡ በፍቅረ ፡ ማ
ኅሌቱ ፡ ዘአርያም ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ።

አኵልክሙ ፡ አሕዛበ ፡ ኢትዮጵያ ፡ ውሉደ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡
ግበሩ ፡ ተገዝካሮ ፡ ለአቡነ ፡ ያሬድ ፡ ካህን ፡ ዓቢይ ፡ ጻድቅ ፡ ወክቡ
ር ፡ ወኅሩይ ፡ ወቅዱስ ፡ ዘደለዎ ፡ ይንሣእ ፡ ማኅሌተ ፡ እምሱራፌ 10
ል ፡ ተመሂጠ ፡ ውስተ ፡ አርያም ። ወመሀረክሙ ፡ ውእቱ ፡ ማኅ
ሌተ ፡ ዘኢሀሎ ፡ ውስተ ፡ ኵሉ ፡ አህጉረ ፡ ዓለም ። ፈድፋደሰ ፡ ካ
ህናት ፡ ወዲያቆናት ፡ ግበሩ ፡ ተገዝካሮ ፡ በአዕርጎ ፡ ዕጣን ፡ ወመሥ
ዋዕት ፡ ወበማኅሌት ፡ ዘመሀረክሙ ፡ በቍዔማ ፤ ወጸሐፉ ፡ መጽሐ
ፈ ፡ ገድሉ ፡ ወንግሩ ፡ ለኵሉ ፡ ሰብእ ፡ ገድለ ፡ ዚአሁ ፡ ከመ ፡ ትር 15
ፍቁ ፡ ውስተ ፡ ዘቀዳሚት ፡ ምሳሕ ፡ ዘ፲፪ዓመት ፡ ወትኅልፉ ፡ ምስ
ሌሁ ፡ በግሀደት ፡ ዘእንበለ ፡ ኃፍረት ፡ በደኃሪት ፡ ዕለት ። በከመ ፡
ወሀበ ፡ ኪዳነ ፡ መድኅን ፡ እንዘ ፡ ይብል ፤ መሐልኩ ፡ በመንግሥ
ትየ ፡ ከመ ፡ አነብሮ ፡ ውስተ ፡ ዘቀዳሚት ፡ [ምሳሕ ፡] ዘ፲፪ዓመት ፡ ለ
ዘጸሐፈ ፡ ወአጽሐፈ ፡ መጽሐፈ ፡ ገድሉ ፡ ወይኅልፍ ፡ በግሀደት ፡ ዘ 20
f. 16 r. እንበለ ፡ ኃፍረት ፡ በደኃሪት ፡ ዕለት ፡ ምስለ ፡ ያሬድ ፡ ካህ*ን ፡ ወሰማ
ዕተ ። ግበሩ ፡ ተዝካሮ ፡ ኵልክሙ ፡ ደቂቀ ፡ ትምህርቱ ፡ እድ ፡ ወአ
ንስት ፡ እስመ ፡ ሠርገሙ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያንክሙ ፡ ወሠርገሙ ፡ በዓላቲ
ክሙ ፡ ውእቱ ፡ በዜማ ፡ ማኅሌቱ ። ግበሩ ፡ ተዝካሮ ፡ ለያሬድ ፡ ካህ
ን ፡ ዘተውህበ ፡ ፫ሀብታት ፡ ጸጋ ፡ ፍጹም ፤ ወለብሰ ፡ አስኬማ ፡ ን 25
ጹሐ ፡ በውስተ ፡ ገዳም ፤ ወኮነ ፡ ሰማዕተ ፡ በውኂዘ ፡ ደም ፤ ወነሥ
አ ፡ ማኅሌተ ፡ እምሱራፌል ፡ ተመሂጠ ፡ ውስተ ፡ አርያም ። ወለ
እመ ፡ ጽህቅክሙ ፡ ገቢረ ፡ ተዝካሩ ፡ ለያሬድ ፡ ካህን ፡ ኩኑ ፡ ፍጹ
ማነ ፡ ከመ ፡ ትንሥኡ ፡ በረከቶ ፡ ወእምነ ፡ ማኅሌቱ ፡ ማኅሌተ ፡ ሱ
ራፌል ፡ ስብሐት ፡ እግዚእ [1] ። ወኢትኩኑ ፡ ውፀኢነ ፡ እምቤተ ፡ 30
ክርስቲያን ፡ ዘተሠርገወት ፡ በቍዔማ ፡ ማኅሌቱ ፡ ዘኢተውህበ ፡
ለካልእ ። ወኢትኩኑ ፡ ብጡላነ ፡ እምጸጋ ፡ ማኅሌቱ ፡ በቋዒ ። በ
ምድር ፡ መብልዕ ፡ ወመስቴ ፤ ክዳን ፡ ወሚመት ፡ ቦቱ ፡ ይትረከ

[1] Textus corruptus videtur.

ብ ፡ ወይቀውም ፡ ወይጸንዕ ። ወበሰማይኒ ፡ ቦቱ ፡ ይትረከብ ፡ ተስ
ፋ ፡ ሕይወት ፡ ዘኢየኃልፍ ፡ ወኢይጠፍዕ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡
አሜን ። ። ። ። ። ።

መልክዐ ፡ ያሬድ ።

በስመ ፡ እግዚአብሔር ፡ ሥሉስ ፡ ዘበሰማያት ፡ አቡነ ።
በምግባር ፡ ወግዕዝ ፡ ዘወለደነ ።
ያሬድ ፡ ወጠንኩ ፡ ለመልክዕከ ፡ ድርሳነ ።
አብርሀ ፡ ጎሊናየ ፡ ወዘልብየ ፡ ዓይነ ።
ወበልሳንየ ፡ ጸሐፍ ፡ ሐዲሰ ፡ ልሳነ ።

ሰላም ፡ ለዝክረ ፡ ስምከ ፡ እኩት ፡ ወቡሩክ ።
በአፈ ፡ ፈጣሪ ፡ አምላክ ።
መዝሙረ ፡ በረከት ፡ ያሬድ ፡ ከመ ፡ አብርሃም ፡ ዓርክ ።
አስተበቍዓክ ፡ ለለጊዜ ፡ በጽባሕ ፡ ወሰርክ ።
ከመ ፡ ታድኅነኒ ፡ እመንሱት ፡ ወሀውክ ።

ሰላም ፡ ለሥዕርተ ፡ ርእስክ ፡ ዘኢትቀርጻ ፡ ለፈጊዕ ።
ወዘኢሀለወ ፡ ውስቴቶን ፡ ዘደነስ ፡ ቅብዕ ።
ካህን ፡ ያሬድ ፡ ዘሰማያዊት ፡ ምሥዋዕ ።
ኅበ ፡ መሠጠክ ፡ የማነ ፡ አብ ፡ ጽኑዕ ።
ሰደረ ፡ ምስሌክ ፡ አሀሉ ፡ በስንዕ ።

ሰላም ፡ ለርእስክ ፡ ጸጕረ ፡ ዘተገልበበ ።
መልዕልተ ፡ ኵሉ ፡ ከዊኖ ፡ ተድባበ ።
ከመ ፡ ታቅርብ ፡ ያሬድ ፡ ለአምላክ ፡ ጽድቀ ፡ ንባበ ።
እግዚአብሔር [1] ፡ ለሕሊናክ ፡ አእምሮ ፡ ወሀበ ።
ወበርእስክ ፡ ሠዓለ ፡ ጥበበ ።

[1] Ms. እግአብሔር.

ሰላም ፡ ለገጽከ ፡ እምስነ ፡ ፀሓይ ፡ ያዋኪ ።
ወእምነ ፡ ፅዱል ፡ ወርኅ ፡ ዘኑኃ ፡ ሌሊት ፡ መላኪ ።
መምህረ ፡ ሃይማኖት ፡ ያሬድ ፡ ትንሣኤ ፡ ክርስቶስ ፡ ሰባኪ ።
አድኅንኒ ፡ ወሰውረኒ ፡ እምልሳነ ፡ ሰብእ ፡ ሀዋኪ ።
እስመ ፡ ንስቲት ፡ ይእቲ ፡ እምኵሉ ፡ ተአኪ ።

ሰላም ፡ ለቀራንብቲከ ፡ ዘአዕይንቲከ ፡ ይጼልላ ።
f. 16 v. *ለለፅልጹቀ ፡ እንዘ ፡ ይትማሰላ ።
ኀበ ፡ ተወለድከ ፡ ያሬድ ፡ ለሀገረ ፡ አክሱም ፡ በማእከላ ።
እምትንበር ፡ ምስለ ፡ ንጉሥ ፡ በፍግዕ ፡ ወተድላ ።
እፎ ፡ መነንከ ፡ ለዓለም ፡ ብዕላ ።

ሰላም ፡ ለአዕይንቲከ ፡ ከመ ፡ ወይን ፡ ፍሡሓት ።
ለነጽሮ ፡ ሐዲስ ፡ ሥርዓት ።
ዓቢይ ፡ ያሬድ ፡ ሊቀ ፡ ካህናት ።
አባ ፡ ኢትሰደኒ ፡ ኀበ ፡ ሀሎ ፡ መሥገርት ።
ወክፍለኒ ፡ እትመሀር ፡ ዘለከ ፡ ትምህርት ።

ሰላም ፡ ለአእዛኒከ ፡ ነገረ ፡ ማኅሌት ፡ ዘእምጽአ ።
አመ ፡ ሰማያት ፡ ቦአ ።
ብፁዕ ፡ ያሬድ ፡ ከመ ፡ ገድልከ ፡ አይድዓ ።
በስንከ ፡ ወበምግባርከ ፡ ያስተበፅዑከ ፡ ብፅዓ ።
ኵሉ ፡ ዘርእየ ፡ ወኵሉ ፡ ዘሰምዓ ።

ሰላም ፡ ለመላትሒከ ፡ አውኀዘ ፡ አንብዕ ፡ ዘኢያዕረፉ ።
እንዘ ፡ ይስእላ ፡ ምሕረተ ፡ እምእግዚአብሔር ፡ አልፉ ።
ካህን ፡ ያሬድ ፡ ቢጸ ፡ ሳውል ፡ ወቢጸ ፡ ኬፋ ።
ነፍስየ ፡ ትስእለከ ፡ እምነገደ ፡ አዝማን ፡ ሐድፋ ።
ወበሐፅንከ ፡ ረሲ ፡ ምዕራፋ ።

ሰላም ፡ ለአዕናፊከ ፡ መዓዛ ፡ ኪሩብ ፡ ዘአፄነዉ ።
አመ ፡ መሠጠከ ፡ መንፈስ ፡ ኀበ ፡ ቅዱሳን ፡ ሀለዉ ።
ከመ ፡ ይስምዑ ፡ ያሬድ ፡ ለጕሕናከ ፡ መሰናቅው ።
ዕድ ፡ ወአንስት ፡ ድኅሬከ ፡ ተለዉ ።
ወምግባራቲከ ፡ ለኵሉ ፡ ዜነዉ ።

ሰላም ፡ ለከናፍሪከ ፡ ስመ ፡ እምላክ ፡ ዘሰብሐ ።
ወለታበተ ፡ ጽዮን ፡ ንግሥት ፡ ዘይቤላ ፡ በሃ ።
በንባብከ ፡ ያሬድ ፡ ሰላም ፡ ወፍሥሐ ።
እምሳለ ፡ ያመና ፡ ድኅረ ፡ በዓለም ፡ ተሰፍሐ ።
ከነ ፡ ሕይወተ ፡ ወከነ ፡ ምክሐ ።

ሰላም ፡ ለአፉከ ፡ ዘተመልአ ፡ ከመ ፡ እይግ ።
ፊልፊለ ፡ ረባሕ ፡ ወሕግ ።
ካህን ፡ ያሬድ ፡ አበ ፡ አዕሩግ ።
ክፍለኒ ፡ ሀብተ ፡ በረከቱ ፡ ለያዕቆብ ፡ ዘሥሩግ ።
ከመ ፡ እሰብሐከ ፡ ምስሌሁ ፡ በደርግ ።

ሰላም ፡ ለአስናኒከ ፡ ዘአልቦን ፡ ምሳሌ ።
እለ ፡ ይጸዓድዋ ፡ እምቢረሌ ።
ሰሚዓከ ፡ ያሬድ ፡ ቃለ ፡ ትጉሃን ፡ በሉዓሌ ።
ትቤ ፡ ከማሆሙ ፡ በምድር ፡ ሃሌ ።
ወሰላም ፡ ለማርያም ፡ ዘባቲ ፡ ድንጋሌ ።

ሰላም ፡ ለልሳንከ ፡ ዘከሠተ ፡ አርያመ ።
በጽዮን ፡ ኤላመ ።
ቀሲስ ፡ ያሬድ ፡ እንተ ፡ ቀደስከ ፡ ዓለመ ።
አልቦ ፡ ከማከ [1] ፡ ዘኃለፈ ፡ ቅድመ ።
ወአልቦ ፡ ዘይመጽእ ፡ ከማከ ፡ ዳግመ ።

ሰላም ፡ ለቃልከ ፡ በጽዮን ፡ አንቀጽ ።
ስብሐተ ፡ እምላክ ፡ ዘከልሐ ፡ እንበለ ፡ ኅፀፅ ።
ምስሌከ ፡ ያሬድ ፡ ነበሩ ፡ አብያጽ ።
መጽኡ ፡ ይስምዑከ ፡ በጕጕሣ ፡ ወረዊጽ ።
ወንጕሥ ፡ ተንሥአ ፡ እመንበር ፡ ኅኑፅ ።

ሰላም ፡ እብል ፡ ለዘዚአከ ፡ እስትንፋስ ።
ዘተመሥጠ ፡ ቦቱ ፡ ዕፍረተ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ።
ያሬድ ፡ ካህን ፡ ምሉአ ፡ ሞገስ ።
ለቃልከ ፡ ሶበ ፡ ቀደስከ ፡ በጽዮን ፡ መቅደስ ።
እድማዕከ ፡ ተስፋ ፡ ለኵሉ ፡ ዘነፍስ ።

[1] Ms. አልቦ ፡ ከመ ፡ ከመ ፡ ከማከ.

f. 17 *r*. ሰላም ፡ እብል ፡ ለ*ዘዘ.አከ ፡ ጕርዔ ።
ዘኢ.ሰትየ ፡ ማየ ፡ እንዘ ፡ ይጸውም ፡ ለለሰ·ባዔ ።
ክቡር ፡ ያሬድ ፡ ካህነ ፡ ትንግኤ ።
ዝርዎሙ ፡ ለአዕራርየ ፡ ከመ ፡ ይዘሩ ፡ መስዔ ።
ጊዜ ፡ ላዕሌየ ፡ ኃብሩ ፡ ወገብሩ ፡ ጉባኤ ።

ሰላም ፡ ለክሣድከ ፡ ከመ ፡ ባዝግና ፡ ወማ ።
ዘእነቀ ፡ አልባሰ ፡ ግርማ ።
ማኅሌታይ ፡ ያሬድ ፡ በዓለ ፡ አቢይ ፡ ዜማ ።
ለመልክዕከ ፡ ዛቲ ፡ ከመ [1] ፡ እፈጽማ ።
ይንግራ ፡ አዕዋፍ ፡ ለአስማት ፡ ስማ ።

ሰላም ፡ ለመትከፍትከ ፡ መረግደ ፡ እለ ፡ ጸራ ።
በውሣጤ ፡ ቅድስት ፡ ደብተራ ።
ካህን ፡ ያሬድ ፡ ዘውግ ፡ ኤልያስ ፡ ወዘውግ ፡ ዕዝራ ።
እንበለ ፡ አእምር ፡ ለመንግሥት ፡ ትፍሥሕታ ፡ ወግብራ ።
ከመ ፡ ኢ.ይሙት ፡ ጸሊ ፡ ገብርከ ፡ ለግሙራ ።

ሰላም ፡ ለዘበንከ ፡ ሞጣሕተ ፡ ሱራሄ ፡ ዘተዓፅፈ ።
በቀለመ ፡ ወርቅ ፡ ዘተጽሕፈ ።
ያሬድ ፡ ክብርከ ፡ እምክብረ ፡ መላእክት ፡ ኃለፈ ።
ከመ ፡ ኤፈሶን ፡ ወጤግሮስ ፡ ውስተ ፡ ልበ ፡ ኵሉ ፡ ሰፈፈ ።
ንባበ ፡ ቃልከ ፡ በሐኬት ፡ ኢ.ተርፈ ።

ሰላም ፡ ለእንግድዓከ ፡ በእንተ ፡ ፈቃዱ ፡ ወሥምረቱ ።
ዘኢ.ጸረ ፡ ለጌጋይ ፡ ጸረ ፡ አርዐቱ ።
እንበለ ፡ ትፍልጥ ፡ ያሬድ ፡ በዜማ ፡ ቃላት ፡ ፫ ።
ሰማዕታተ ፡ ወጻድቃን ፡ እለ ፡ አዕረፉ ፡ ወሞቱ ።
ክብሮሙ ፡ ዜናከ ፡ ለዓለም ፡ ዝንቱ ።

ሰላም ፡ ለሕፅንከ ፡ ዘተሐቅፈ ፡ ዲቤሁ ።
ለኪሩብ ፡ ቃለ ፡ ቅዳሴሁ ።
ዘይሰብክ ፡ ያሬድ ፡ ለክርስቶስ ፡ ትንግኤሁ ።
ናሁ ፡ በበዓሉ ፡ ተፈሥሑ ፡ ናሁ ።
እስመ ፡ ዓቢይ ፡ ውእቱ ፡ ወክቡር ፡ ብእሲሁ ።

[1] Ms. ኪመ ?

ሰላም ፡ ለአእዳዊከ ፡ ለቀቲለ ፡ ብእሲ ፡ ዘኢስሕታ ።
እንዘ ፡ የኃድጋ ፡ ቀስተ ፡ ወገደፋ ፡ ወልታ ።
ክቡር ፡ ያሬድ ፡ ለገበዘ ፡ አክሱም ፡ ካህነ ፡ ቤታ ።
ጸሊ ፡ ያስተጋብአነ ፡ ለዝርዋን ፡ ካህናታ ።
ከመ ፡ በፅጎበረ ፡ ነህሉ ፡ ውስቴታ ።

ሰላም ፡ ለመዛርዒከ ፡ ጽኑዓን ፡ ከመ ፡ መሠረት ።
በኃይለ ፡ ጸሎት ።
ዘሰተይከ ፡ ያሬድ ፡ በጽርሐ [1] ፡ ጽዮን ፡ ቅድስት ።
ስቴ ፡ መንፈስ ፡ ዘሰተይዎ ፡ ሐዋርያት ።
እንዘ ፡ ጉቡኣን ፡ እሙንቱ ፡ በቤት ።

ሰላም ፡ ሰላም ፡ ለኵርናዕከ ፡ እምሰርዌ ።
ለመልአከ ፡ አርዌ ።
ያሬድ ፡ አቡየ ፡ ምሉአ ፡ ጥበብ ፡ ወልባዌ ።
ጽንሐኒ ፡ ለገብርከ ፡ እስከ ፡ እበጽሕ ፡ ውርዛዌ ።
ወኢትመጥወኒ ፡ ለሕማም ፡ ወደዌ ።

ሰላም ፡ ለእመትከ ፡ ዘኢሰፈረ ፡ ለሰብእ ።
መስፈርተ ፡ ኃጣውእ ።
ወዘኢቆምከ ፡ ያሬድ ፡ ውስተ ፡ ዓውደ ፡ ጽልእ ።
በእንቲአየ ፡ አስተበቍዖ ፡ አመ ፡ ይመጽእ ።
ከመ ፡ ይምሐረነ ፡ ቃለ ፡ አብ ፡ እግዚእ ።

ሰላም ፡ ለእራኃቲከ ፡ ዘያፈጥና ፡ ውሂበ ።
ከመ ፡ ከርሥ ፡ ዘርኅበ ።
ፍዳ ፡ አቅረብኩ ፡ ያሬድ ፡ ለመልክዕከ ፡ ንባበ ።
ረስዮ ፡ ለሕሊናየ ፡ ዘክህነት ፡ መዝገበ ።
ካልኣንሰ ፡ ኢይክሉ ፡ ዓቂበ ።

ሰላም ፡ ለአፃብዒከ ፡ እለ ፡ ተደለዋ ፡ ለጽሒፍ ።
ትእዛዘ ፡ አምላክ ፡ ትሩፍ ።
እንዘ ፡ ይትና*በባከ ፡ ያሬድ ፡ በከናፍር ፡ ወአፍ ። f. 17 v.
ሰደኒ ፡ ኀበ ፡ ወሰዳከ ፡ ሠላስ ፡ አዕዋፍ ።
እንዘ ፡ ይትጓደዓ ፡ አክናፈ ፡ በክንፍ ።

[1] Ms. በጽረሐ.

ሰላም ፡ ለአጽፋረ ፡ እዴከ ፡ ዘይነብራ ፡ መልዕልተ ።
እምሥጋ ፡ አፃብዕ ፡ ነሢአን ፡ ሥርዓተ ።
ከመ ፡ እወድሰከ ፡ ያሬድ ፡ ቅድመ ፡ ገጸ ፡ ኵሉ ፡ ክሡት ።
መጺኦ ፡ መልአከ ፡ ሞት ፡ ኢይሰደኒ ፡ ግብተ ።
አባ ፡ በእንቲአየ ፡ ጸሊ ፡ አንተ ።

ሰላም ፡ ለገቦከ ፡ ህየንተ ፡ ሰከበ ፡ በሠቅ ።
እግዚአብሔር ፡ ገልበቦ ፡ ሐመልማለ ፡ ወርቅ ።
ካህን ፡ ያሬድ ፡ ምክሐ ፡ አዕሩግ ፡ ወደቂቅ ።
ሠቀኒ ፡ እምትንታኔ ፡ ከመ ፡ ኢይደቅ ።
ወኢታግብአኒ ፡ ውስተ ፡ ግብ ፡ ዕመቅ ።

ሰላም ፡ እብል ፡ ለከርሥከ ፡ ሰሌዳ ።
ዘተጽሕፈ ፡ ቦቱ ፡ አምኃ ፡ ስብሐት ፡ ወጋዳ ።
በእንቲአየ ፡ ያሬድ ፡ ለልሳንከ ፡ ከመ ፡ ልማዳ ።
ጸሊ ፡ ጎበ ፡ ማርያም ፡ ወጎበ ፡ ኢየሱስ ፡ ወልዳ ።
ከመ ፡ ታድኅኑኒ ፡ እመንሱት ፡ ወዕዳ ።

ሰላም ፡ ለልብከ ፡ ዘኢያእመረ ፡ ቂመ ።
እንበለ ፡ ዳእሙ ፡ ሰላመ ።
እንዘ ፡ ትሰሚ ፡ ያሬድ ፡ ዘማርያም ፡ ስመ ።
ለነቢብ ፡ እምትናግሮ ፡ አፈ ፡ ሰብእ ፡ አርመመ ።
ወሕፃን ፡ ሶቤሃ ፡ አቀመ ።

ሰላም ፡ ለኵልያቲከ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዘፈተኖን ።
በማኅቶተ ፡ ብርሃን ።
ውዱሰ ፡ ምግባር ፡ በኵሉ ፡ ያሬድ ፡ ካህን ።
አድኅነኒ ፡ በጸሎትከ ፡ እመከራ ፡ ዝንቱ ፡ ዘመን ።
ወእመሣግሪሁ ፡ ለእኩይ ፡ ሰይጣን ።

ሰላም ፡ ለኅሊናከ ፡ ንስቲተ ፡ ዘኢሐለየ ።
ምክረ ፡ እኩየ ።
ያሬድ ፡ ካህን ፡ ቀሪበከ ፡ ዝየ ።
አምዕገ ፡ በጸሎትከ ፡ ዘስሕከ ፡ ጕርዔየ ።
ወስብሐተ ፡ አምላክ ፡ ምላእ ፡ አፉየ ።

ሰላም ፡ ለአማዑቲከ ፡ በፍርሃት ፡ ዘኢተሀውከ ።
እንዘ ፡ በአምላክ ፡ ያመልካ ።
ስምከ ፡ ያሬድ ፡ ከመ ፡ ያሬድ ፡ ወልደ ፡ ባረክ ።
ለትንሣኤ ፡ ክርስቶስ ፡ ትቤላ ፡ ዕለተ ፡ በርሀ ፡ ወዋከ ።
ዛቲ ፡ ፋሲካ ፡ ዛቲ ፡ ፋሲካ ።

ሰላም ፡ ለንዋየ ፡ ውሥጥከ ፡ ኅቡእ ፡ ዘኢይትረአይ ።
እመልያልይ ።
ያሬድ ፡ ካህን ፡ በቃለ ፡ መዝሙር ፡ ሠናይ ።
ከመ ፡ ትሰብሖ ፡ ለትንሣኤ ፡ ክርስቶስ ፡ ዓቢይ ።
መንገለ ፡ ሰማያት ፡ መሠጠከ ፡ ማኅየዊ ፡ ባሕርይ ።

ሰላም ፡ ለኅንብርትከ ፡ ማእከለ ፡ መላክዕ ፡ ዘኣረሮ ።
እግዚአብሔር ፡ ርእሰ ፡ አእምሮ ።
ዘነበርከ ፡ ያሬድ ፡ ምስለ ፡ ንጉሥ ፡ በተፋቅሮ ።
ሶበ ፡ ነጸሩከ ፡ እንዘ ፡ ትዜምሮ ፡ ዘምሮ ።
ሠራዊት ፡ ኩሎሙ ፡ አንከሩ ፡ አንክሮ ።

ሰላም ፡ ለሐቌከ ፡ ህየንተ ፡ ዘቀነተ ፡ ጋጋ ።
ለነሢአ ፡ ጽድቅ ፡ ወጸጋ ።
ካህን ፡ ያሬድ ፡ መምህረ ፡ ብዙኃን ፡ እንግልጋ ።
ለገበዘ ፡ አክሱም ፡ ሀገርከ ፡ ወሙላድከ ፡ በሥጋ ።
ከመ ፡ ይትቀደስ ፡ ጸሊ ፡ ሥርዓታ ፡ ወሕጋ ።

ሰላም ፡ ለአቍያጺከ ፡ መልዕልተ ፡ አብራክ ፡ ዘተሐንጻ ።
እንዘ ፡ ይትባየዓ ።
ብፁዕ ፡ ያሬድ ፡ ዘኢያእመርከ ፡ ግብረ ፡ ዓመፃ ።
ለቃለ ፡ አፉከ ፡ ከመ ፡ ይስምዓ ፡ ድምፃ ።
ዘመደ ፡ አዕዋፍ ፡ ኩሎን ፡ መንገሌከ ፡ ሮጸ ።

ሰላም ፡ ለአብራኪከ ፡ ዘሰገዳ ፡ ለስኢል ።
ቅድመ ፡ ገጸ ፡ ክርስቶስ ፡ ቃል ።
ካህን ፡ ያሬድ ፡ ሰባኬ ፡ ሐዲስ ፡ ወንጌል ።
ነሢአከ ፡ ዖታ ፡ እምኪሩቤል ።
ለገበዘ ፡ አክሱም ፡ ቀደ*ስካ ፡ በማኅሌት ፡ ወዕገል ። f. 18 *r*.

ሰላም ፡ ለእእጋሪከ ፡ ዘጕልቆን ፡ ክልኤቲ ።
እንዘ ፡ እኤምኖን ፡ ለለአሐቲ ።
አስተበቍዓከ ፡ ያሬድ ፡ በዕለተ ፡ በዓልከ ፡ ዛቲ ።
ጸሊ ፡ ከመ ፡ ታድኅነኒ ፡ እመሥገርተ ፡ ሰይጣን ፡ መስሐቲ ።
ኅበ ፡ ማርያም ፡ ድንግል ፡ ወለቱ ፡ ለማቲ ።

ሰላም ፡ ለሰኳንዊከ ፡ ከመ ፡ ቃለ ፡ ነቢይ ፡ ዳዊት ።
ዘአዓገቶን ፡ ኃጢአት ።
ጊዜ ፡ ትብል ፡ ያሬድ ፡ ቅድስት ፡ ወብፅዕት ።
እምድር ፡ ተለዓልከ ፡ መጠነ ፡ እመት ።
ቅድመ ፡ ታቦተ ፡ አምላከ ፡ ጽዮን ፡ ዘባቲ ፡ አሪት ።

ሰላም ፡ ለመከየድከ ፡ ትእዛዘ ፡ ወንጌል ፡ ከመ ፡ ይፈጽሙ ።
በሐዊረ ፡ ፍኖት ፡ ዘአደክሙ ።
ለሰብአ ፡ አክሱም ፡ ያሬድ ፡ እንዘ ፡ ትትአመኖሙ ።
ነሣእከ ፡ ሰላመ ፡ እምኔሆሙ ።
ወሰላመከ ፡ ኃደገ ፡ ለሙ ።

ሰላም ፡ ለአፃብዒከ ፡ በከተማ ፡ አእጋር ፡ ዘተሣረረ ።
እንዘ ፡ ምስሌሁ ፡ ይከውን ፡ ኅቡረ ።
ጸድቅ ፡ ያሬድ ፡ ከመ ፡ ገድልከ ፡ ነገረ ።
እምንኡስ ፡ ዕዜ ፡ ነጺረከ ፡ ምግባረ ።
ወበእንተዝ ፡ ተመየጥከ ፡ ትትመሀር ፡ መዝሙረ ።

ሰላም ፡ ለአጽፋረ ፡ እግርከ ፡ ዘአያዕቆን ፡ እብን ።
ወዘአተዳደቆን ።
ያሬድ ፡ ካህን ፡ ጥዑመ ፡ ልሳን ።
ሶበ ፡ ሐርከ ፡ ለነቢር ፡ መንገለ ፡ ሰሜን ።
ሰብአ ፡ አክሱም ፡ ተረክቡ ፡ በብዙኅ ፡ ኃዘን ።

ያሬድ ፡ ካህን ፡ ለቆምከ ፡ አዳም ።
ሰላም ፡ ሰላም ።
ምስለ ፡ መላክዒከ ፡ ኵሎን ፡ ዘሥጋ ፡ ወደም ።
እለ ፡ አጸዋዕኩ ፡ ወጸዋዕኩ ፡ ዘዚአሆን ፡ ስም ።
ለለዐለመ ፡ በዓዕም ።

ሰላም ፡ እብል ፡ ለሀላዌ ፡ ሥጋከ ፡ ዓፀድ ።
ዘቅጽራ ፡ በረድ ።
ያሬድ ፡ ካህን ፡ ክቡረ ፡ ዘመድ ።
አንቅሀኒ ፡ በጸሎትከ ፡ እምንዋመ ፡ ሀኬት ፡ ክቡድ ።
ከመ ፡ እሰብሖ ፡ ለክርስቶስ ፡ ዋሕድ ።

ናሁ ፡ አቅረብኩ ፡ እምዘ ፡ ብየ ፡ ንስቲተ ።
ለመልክዕከ ፡ ማኅሌተ ።
ኢትበለኒ ፡ ያሬድ ፤ ለምንት ፡ ሊተ ።
ተወከፍ ፡ ባሕቱ ፡ ወአዕርግ ፡ ሰማያተ ።
ከመ ፡ ክርስቶስ ፡ ተወከፈ ፡ ዘአቤል ፡ መሥዋዕተ [1] ።

[1] In ms. haec sequuntur: ዝንቱ ፡ መጽሐፍ ፡ ዘአንጦንዮስ ፡ ፍራንሳዊ ፡ ወጥዑመ ፡ ልሳን ። « Hic liber est Antonii Franci, eloquio dulcissimo ». Invocationes quae in Yārēd actis inveniuntur pro eodem Antonio — is est Antoine d'Abbadie — sunt.

II

GADLA PANṬALĒWON

SEU

ACTA S. PANTALEONIS

EDIDIT

KAR. CONTI ROSSINI.

Panṭalēwon, unus ex novem sanctis qui christianam fidem in Aethiopiae finibus, praesertim in interioribus Tigrē trans Belesa et Mareb flumina provinciis, evulgasse traduntur, e Byzantiorum imperio venisse, apud urbem Aksum vitam egisse, Aethiopum regem Kālēb ut bellum in Arabiam, Nagranensium cladis causa, gereret hortatus esse dicitur.

Huius sancti acta in ms. aeth. D'Abbadie n.° 110 servantur: codex saeculo XVIII exaratus est. Manoel de Almeida († apr. 1646) libellum prae manibus habuisse et de Nagranensi bello complura in sua *Historia da Ethiopia a Alta ou Abassia* transtulisse videtur.

Auctor se ipsum « orthodoxum episcopum qui Aksum metropolita electus fuit » libelli initio profitetur, fine autem et nomen suum refert: Yesḥāq nempe. Eum metropolitam esse existimo, qui, cum anno Domini 1480 in Aethiopiam venisset, de Virgine Maria homiliam ex arabico in aethiopicum sermonem transtulit. Cfr. C. Conti Rossini, *Note per la storia letteraria abissina*, Roma 1900, §§ 17 et 20.

Romae, pridie Kal. Febr., MDCCCCIV.

ዘቅዱስ ፡ ጸንጠሌዎን ፡ ዘጸማዕት ።

D'Abbadie, ms. n.º 110, fol. 116 r.

በስመ ፡ አብ ፡ ወወልድ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ፩አምላክ ።
ገድሉ ፡ ለቅዱስ ፡ ወብፁዕ ፡ ጸንጠሌዎን ፡ ዘጸማዕት ፡ ዘኢትዮ
ጵያ ፡ ዘደረሰ ፡ ርቱዐ ፡ ሃይማኖት ፡ ኤጲስ ፡ ቆጶስ ፡ ዘተሠይመ ፡ ጳ
ጳሰ ፡ ዘአክሱም ። ወፍጻሜ ፡ ገድሉ ፡ አመ ፡ ፯ ፡ ለጥቅምት ። ጸለ
ቱ ፡ ወበረከቱ ፡ የሀሉ ፡ ምስሌነ ። ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ፡ ወአ
ሜን ። ለይኩን ፡ ለይኩን ።
። ። ። ። ። ። ። ።

በከመ ፡ ይቤ ፡ መጽሐፍ ፡ ይትፌሥሑ ፡ አሕዛብ ፡ በሰሚዐ ፡ ዜ
ናሆሙ ፡ ለጻድቃን ፡ ወበጸለዮተ ፡ ጻድቃን ፡ ትድኅን ፡ ወኢትት
ማሰን ፡ ሀገር ፤ ወአነሂ ፡ እትፌሣሕ ፡ በእንተ ፡ ፍቅሩ ፡ ወሃይማ
ኖቱ ፡ ወትዕግሥቱ ፡ ለዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ መነኮስ ፡ ዘጸማዕት ። ወና
ሁ ፡ ጎዳጠ ፡ እዜንወክሙ ፡ ዜና ፡ ጻድቃን ። ወዒአሙ ፡ እምዕርዕ ፡
አበዊነ ፡ ቅዱሳን ፡ ዔሉ ፡ ውስተ ፡ አድባሪነ ። እስመ ፡ መዝገብ ፡ ጎ
በ፟እ ፡ ውስተ ፡ ምድር ፡ ወዘኢያስተርኢ ፡ ከመ ፡ ዘኢሀሎ ፡ ኵሉ ፡
ዘኢያስተርኢ ፡ ወዘኢተገብረ ፡ ይመስል ። ወዘሂ ፡ ወትረ ፡ ያስተር
ኢ ፡ ምኑን ፡ ይከውን ። ወዘንተ ፡ ዘእብል ፡ ከመ ፡ ኢይጎበአ ፡ ዜና
ሆሙ ፡ ለቅዱሳን ፡ እለ ፡ አፍቀሩ ፡ ኪያነ ፡ ወንሕነኒ ፡ አፍቀርናሆ
ሙ ፡ እለ ፡ ይጼልዩ ፡ በእንቲአነ ፡ ወንሕነሂ ፡ ንገብር ፡ ተዝካሮ
ሙ ፡ እለ ፡ ጎብሩ ፡ ቃለመ ፡ ወሠምሩ ፡ ሃይማኖተነ ። ወዔሉ ፡ ው
ስተ ፡ አድባሪነ ፡ ወበአታት ፡ ወግበበ ፡ ምድር ፡ በቍር ፡ ወበዕርቃ
ን ፡ በሀፍ ፡ ወበድካም ፡ በጽምዕ ፡ ወበረኃብ ፤ አኮ ፡ ስኢኖሙ ፡ ዘ
ይለብሱ ፡ ወዘይሴሰዩ ፡ አላ ፡ እስመ ፡ መነንዎ ፡ በእንተ ፡ እግዚአ
ብሔር ። እስመ ፡ ደቂቀ ፡ መንግሥት ፡ እሙንቱ ። ወንፈቅድ ፡ ጥ
ዩቀ ፡ ንንግርክሙ ፡ ዜናሆሙ ፤ በከመ ፡ ይቤ ፡ እግዚእነ ፡ በወንጌ
ል ፤ ዘሰማዕነ ፡ ንነግር ፡ ወበዘርኢነ ፡ ሰማዕተ ፡ ንከውን ።

እምቅድመ ፡ መንግሥተ ፡ አርዌ ፡ አልቦ ፡ ዘተሰምዓ ፡ ስሞሙ ፡
ለነገሥተ ፡ አክሱም ። ወእመንግሥተ ፡ አርዌ ፡ እስከ ፡ ባዜን ፡ ንጉ
ሥ ፡ ዘበመንግሥተ ፡ ዚአሁ ፡ አስተርአየ ፡ ክርስቶስ ፡ ንጉሥነ ፡
ውስተ ፡ ዓለም ፡ ከነ ፡ ነገሥት ፡ ፲ተ ወ፭ተ ። ወእምባዜን ፡ ንጉ
ሥ ፡ እስከ ፡ አብርሃ ፡ ወአጽብሐ ፡ ክሣትያነ ፡ ብርሃን ፡ ፲ወ፬ነገ
ሥት ። ወከነ ፡ ኵሉ ፡ ድሙረ ፡ እመንግሥተ ፡ አርዌ ፡ እስከ ፡ አብ

ርሃ ፡ ወአጽብሐ ፡ ሐናጽያኒሃ ፡ ለገበዝ ፡ ፵ወ፬ነገሥት ። ወዓመታ-
ትኒ ፡ ፲፱ወ፬፲፱ወ፬ ። ወዓመተ ፡ ምሕረትሂ ፡ ፲፱ወ፭ ፡ በውስተ ፡ ቀ
መረ ፡ ዲዮቅልጥያኖስ ፡ ንጉሥ ።

ክፍል ፡ ፩ ።

ወእምድኅረ ፡ ሕንፄሃ ፡ ለገበዝ ፡ ጸንዐ ፡ ሃይማኖተ ፡ ክርስቶስ ፡ ላዕለ ፡ ነገሥተ ፡ አክሱም ። ወንጉሥነ ፡ ክርስቶስ ፡ አጽንዐ ፡ መን
ግሥተ ፡ ሮሜሃ ፡ ወመንግሥተ ፡ ኢትዮጵያሃ ፡ እስከ ፡ ይትራከቡ ፡
ቅጽረ ፡ ምድረ ፡ ባርኒከስ ፡ ወበሊኖስ ፡ ወበዶስ ፡ ወትርብ ፡ ወሳባ ።
ወአጥፍአ ፡ እግዚአብሔር ፡ መንግሥቶሙ ፡ ለአይሁድ ፡ ሰቃልያ
ን ፡ በከመ ፡ ይቤ ፡ ቀያፋ ፣ እመ ፡ ኀደግናሁ ፡ ለዝ ፡ ኵሉ ፡ ይተል
ዎ ፡ ወየአምኑ ፡ ቦቱ ፡ ወይመጽኡ ፡ ሰብአ ፡ ሮሜ ፡ ወያጠፍኡነ ።
ወከማሁ ፡ ጠፍኡ ፡ እለ ፡ ኢየአምኑ ፡ በክርስቶስ ፡ ወጸንዐ ፡ ወሞ
ኡ ፡ ወኀየሉ ፡ እለ ፡ በክርስቶስ ፡ አምኑ ፡ ነገሥተ ፡ ሮሜ ፡ ወነገሥ
f. 116 v. ተ ፡ ኢትዮጵያ ። *ወበመዋዕለ ፡ አልዓሜዳ ፡ ወልደ ፡ ሰአልዶባ ፡
ወፅኡ ፡ እሉ ፡ ቅዱሳን ፡ ምስለ ፡ ንዋየ-ሙ ፡ ወቅድሳቲሆሙ ፡ ወመ
ጽኡ ፡ ኀበ ፡ ንጉሥ ፡ ዘብሔረ ፡ አክሱም ። ወዝንቱ ፡ አስማቲሆሙ ፤
አባ ፡ አሌፍ ፤ ወአባ ፡ ጽሕማ ፤ ወአባ ፡ አፍጼ ፤ ወአባ ፡ አረጋዊ ፡
ዘደብረ ፡ ሃሌ ፡ ሉያ ፤ ወአባ ፡ ገሪማ ፤ ወአባ ፡ ይምአታ ፤ ወአባ ፡ ጉ
ባ ፤ ወአባ ፡ ሊቃኖስ ፤ ወአባ ፡ ጰንጠሌዎን ። ወነበሩ ፡ ቤተ ፡ ቀጢን ፡
በአሐቲ ፡ ሃይማኖት ፡ ወበሰላም ፡ ምስለ ፡ ንጉሥ ፡ ወጳጳስ ፡ ዘአክሱ
ም ፡ ወካህናት ፡ ወኤጲስ ፡ ቆጶስ ፡ እንዘ ፡ ይገብሩ ፡ ሰላመ ፤ ወእንዘ ፡
የኃብሩ ፡ ወየጸንዑ ፡ ሃይማኖተ ፡ ክርስቶስ ። ወንጉሥኒ ፡ እንዘ ፡ ይ
ነብር ፡ ማእከሌሆሙ ፡ ወያፈቅሮሙ ፡ ፈድፋደ ፡ ወይሰምዕ ፡ ነገሮ
ሙ ፡ ወያነክር ፡ ግብሮሙ ፡ ወያስተዓጽብ ፡ ላህየ ፡ ገጸመ ፡ ወመንክ
ረ ፡ ራእዮ-ሙ ፡ ወሠናየ ፡ ኂሩቶሙ ፡ ወአዳመ ፡ ቆሞሙ ፡ ወሳዕሳእ ፡
መዓዛ ፡ ጣዕመ ፡ ቃለ-ሙ ፡ ነበሩ ፡ አሐተ ፡ ዓመተ ፡ ወ፬አውራኃ ።
ወእምድኅሬሁ ፡ አዕረፈ ፡ ንጉሥ ፡ ወቀበርዎ ፡ ውስተ ፡ መቃብረ ፡
ነገሥት ፡ በክብር ፡ ወበአንብዕ ። ወነግሠ ፡ ታዜና ፡ አቡሁ ፡ ለካሌ
ብ ፡ ንጉሠ ፡ አክሱም ። ወውእቱሂ ፡ አኀዘ ፡ ይግበር ፡ ፈቃዶሙ ።
ወእምዝ ፡ ይቤሉ ፤ ኢይደልወነ ፡ ንንበር ፡ ዝየ ፡ ውስተ ፡ ዕረፍት ፡
ዘምድር ። አላ ፡ ንንበር ፡ ውስተ ፡ ዓማ ፡ በዝየ ፡ ወንዒል ፡ እድባ
ረ ፡ ወበአታተ ፡ ወግበበ ፡ ምድር ። ወተአምኑ ፡ ወተፋለጡ ፡ በበ
ይናቲሆሙ ፡ ምስለ ፡ አርዳኢሆሙ ፡ በበ፩፩ ።

ክፍል ፡ ፪ ።

ወዝንቱሰ ፡ ቅዱስ ፡ ወብፁዕ ፡ ጳንጠሌዎን ፡ ጻድቅ ፡ ዘጸማዕት ፡ በብሔሩ ፡ ሐይወ ፡ እምንእሱ ፡ ከመ ፡ ሳሙኤል ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡ እግዚአብሔር ። ወአቡሁ ፡ ኄር ፡ ወሣልሶሙ ፡ ውእቱ ፡ ለእለ ፡ ይ
5 ነብሩ ፡ በየማነ ፡ ንጉሥ ፡ ሮሜ ። ወእምአመ ፡ ጎደገ ፡ ጥበ ፡ እሙ ፡ ነበረ ፡ ውስተ ፡ ምኔታተ ፡ መነኮሳት ፡ እንዘ ፡ ይትሜሀር ፡ ጥበበ ፡ ወተግሣጸ ፡ ወትጋህ ፡ ጸመ ፡ ወጸሎተ ፡ ወተወክፎ ፡ ነግድ ፡ ወአክ ብሮ ፡ ልሂቃን ፡ ወተልእኮ ፡ ለሕሙማን ፡ ወአጽግቦ ፡ ርኁባን ፡ ወአልብሶ ፡ ዕሩቃን ። ወእምድኅረዝ ፡ ኮነ ፡ ፈላሴ ፡ በብሔረ ፡ አግ
10 ዓዚ ። ወውእቱሰ ፡ እንዘ ፡ ይነብር ፡ ምስለ ፡ አኃው ፡ በቤተ ፡ ቀጠ ን ፡ ይነብር ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ከመ ፡ ዓምድ ፡ ወይተግ ህ ፡ ኵላ ፡ ሌሊተ ። ወኢያፀርዕ ፡ ሰዓታተ ፡ መዓልት ፡ ወሌሊት ። ወእምዝ ፡ ሶበ ፡ ተፈልጡ ፡ አግብርተ ፡ እግዚአብሔር ፡ ውስተ ፡ አርእስተ ፡ አድባር ፡ ሰአልዎሙ ፡ ሕዝብ ፡ ከመ ፡ ኢይሑሩ ፡ እም
15 ኔሆሙ ፡ ርሑቀ ። ለጳንጠሌዎንሂ ፡ ወለሊቃኖስ ፡ አጽሐብዎሙ ፡ ፈድፋደ ፡ በብዙኅ ፡ ብካይ ። ወአንብዑ ፡ ንጉሥኒ ፡ ወካህናት ፡ ወ ጳጳሳት ፡ እድ ፡ ወአንስት ፡ ወአበዩ ፡ ነቢረ ፡ ውስተ ፡ ሀገር ። ወወ ዕኡ ፡ ሕቀ ፡ መጠነ ፡ ፷ምዕራፍ ፡ በእንተ ፡ ጽራሐ ፡ ሕዝብ ። ወኅ ርገ ፡ ቅዱስ ፡ አባ ፡ ሊቃኖስ ፡ ውስተ ፡ ደብረ ፡ ቄናጽል ። ወሰብሐ ፡
20 ለእግዚአብሔር ፡ በብዙኅ ፡ ፃማ ፡ ወአሥመሮ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ወአዕረፈ ፡ በ፸ወ፩ዓመት ፡ ወእምድኅረ ፡ ነግሠ ፡ ካሌብ ፡ እምቅድ መ ፡ ይፅባእ ፡ ብሔረ ፡ ሳባ ፡ አመ ፡ ፸ወ፰ለወርኃ ፡ ኅዳር ፡ ተቀብ ረ ፡ በሀየ ። ጸሎቱ ፡ ወበረከቱ ፡ የሀሉ ፡ ምስሌነ ፡ ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ።

25

ክፍል ፡ ፫ ።

ወዝንቱሰ ፡ ቅዱስ ፡ ጳንጠሌዎን ፡ *ዓርገ ፡ ውስተ ፡ ንስቲት ፡ ደብ f. 117 r.
ር ፡ እንተ ፡ ተለዓለት ፡ እመሬት ፡ መጠነ ፡ አሐቲ ፡ እብን ። ወተአ ክል ፡ ኑኃ ፡ ወግድማ ፡ በበ፸ወ፪እመት ። ወበብሔረ ፡ ኢትዮጵያ ሰ ፡ ይእቲ ፡ ደብር ፡ ከመ ፡ ወኢምንት ። ወምድረ ፡ በድው ፡ ወኅ
30 በ ፡ አልቦ ፡ ዕፅ ፡ ወማይ ፡ ቅርብት ። ወነበረ ፡ ዲቤሃ ፡ ወገብረ ፡ ጸ ማዕተ ፡ ዘኑኃ ፡ ፭በእመት ፡ ወግድማ ፡ ፪በእመት ፡ ወራኅባ ፡ ፫በ

እመት ። ወአሐቲ ፡ [ስገር ፡ ወ]ጠፈራ ፡ በእብን ፤ አልቦ ፡ ኖኅት ፡ ወአልቦ ፡ መስኮት ፡ ዘእንበለ ፡ ንስቲት ፡ ስቍረት ፡ በታሕቲሃ ። ወ
ቆመ ፡ በእገሪሁ ፡ ውስቴታ ፡ ፸ወ፮ዓመተ ፡ እንዘ ፡ ኢይነብር ፡ ወ
ኢይነውም ፡ ወኢይጥዕም ፡ ቈጽለ ፡ ወኢይሰቲ ፡ ማየ ፡ ዘእንበለ ፡
ዘይሴብሕ ፡ ወይዜምር ፡ ወትረ ። ወውስቴታሰ ፡ እምድኅረ ፡ ቦአ ፡
ኢያእመረ ፡ መዓልተ ፡ ወሌሊተ ። ኀደገ ፡ ዘበምድር ፡ ሕሊና ፡ ወ
ኃበረ ፡ ስባሔ ፡ ምስለ ፡ መላእክት ። ኀደገ ፡ ዘበምድር ፡ ሥጋ ፡ ወ
ተኀለቈ ፡ ምስለ ፡ መንፈሳውያን ። በከመ ፡ ይቤ ፡ እግዚእነ ፡ በወ
ንጌል ፤ አከ ፡ ከመ ፡ በኅበስት ፡ ባሕቲቱ ፡ ዘየሐዩ ፡ ሰብእ ። አላ ፡
በኵሉ ፡ ቃል ፡ ዘይወፅእ ፡ እምአፉሁ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ዓፀወ ፡
ርእሶ ። ወይቤ ፤ ደቀሰት ፡ ነፍስየ ፡ እምኀዘን ። አጽንዓኒ ፡ በነቢብከ ።
ፍኖተ ፡ ዓመፃ ፡ አርኅቅ ፡ እምኔሃ ። ወበሕግከ ፡ ተሣሃለኒ ። ፍኖተ ፡
ትእዛዝከ ፡ ሮጽኩ ። ሶበ ፡ አርኃብከ ፡ ለልብየ ። አአብ ፡ ጸንጠሌዎ
ን ፡ በአማን ፡ መኑ ፡ ከማከ ፡ ዘተናከሮ ፡ ለዓለም ። እስመ ፡ ትቤ ፤
ደቀሰት ፡ ነፍስየ ፡ እምኀዘን ። አልብከ ፡ ወኢምንትኒ ፡ ኀዘነ ፡ ዝን
ቱ ፡ ዓለም ፡ እስመ ፡ አልብከ ፡ ትካዘ ፡ ዝንቱ ፡ ዓለም ፡ ወከመ ፡ መ
ላእክት ፡ አስተማሰልከ ፡ ሕይወተከ ። ኀደገ ፡ ጣዕመ ፡ መባልዕት ፡
ወስቴ ፡ ወአፍቀርከ ፡ መብልዓ ፡ ሕይወት ፡ በሰማያት ። ወመነንከ ፡
ራእየ ፡ ሐውዘ ፡ አየራት ፡ ወአብደርከ ፡ ዘዓይን ፡ ኢርእየ ፡ ወእዝ
ን ፡ ኢሰምዓ ፡ ውስተ ፡ ልበ ፡ ሰብእ ፡ ዘኢተሐለየ ፡ ዘአስተዳለወ ፡
እግዚአብሔር ፡ ለእለ ፡ ያፈቅርዎ ። አአብ ፡ እፎ ፡ ጠበዓ ፡ ልብከ ፡
ኀበ ፡ አምላክከ ። እንዘ ፡ ሕያው ፡ አንተ ፡ በሥጋከ ፡ ከመ ፡ ምው
ት ፡ ረሰይከ ፡ ርእሰከ ። ኢያጽሐቀከ ፡ ነጽሮ ፡ ዓለም ፡ ብርሃነ ፡ ፀሐ
ይ ፡ ወወርኅ ፡ ወከዋክብት ፡ እንዘ ፡ ተአምር ፡ ሠናየ ፡ ራእዮሙ ።
እፎ ፡ ኢትሬኢ ፡ ጽጌያተ ፡ ገዳም ፡ ዘገብረ ፡ እግዚእከ ፡ ዘዘ ፡ ዚአ
ሁ ፡ አርአያሁ ፡ ወዘዘ ፡ ዚአሁ ፡ ጣዕመ ፡ ፍሬሁ ፡ ወዘዘ ፡ ዚአሁ ፡
መዓዛሁ ፤ ጽጌ ፡ ወይን ፡ ወፍሬ ፡ አቅማሕ ፡ ጽጌ ፡ ሮማን ፡ ወፍሬ ፡
ከርካዕ ። ናርዶስ ፡ ወሀበ ፡ መዓዛሁ ፡ ዕቍረ ፡ ማየ ፡ ልብን ። ወአ
ከ ፡ ለርእይ ፡ ባሕቲቱ ፡ ዳእሙ ፡ ለሰሚዕኒ ፡ አጸም ፡ ምግባረ ፡ አም
ላክከ ። ወእንዘ ፡ ተአምር ፡ ዘንተ ፡ ኵሎ ፡ ተመሰልከ ፡ ከመ ፡ ዘኢ
ተአምር ። ወእንዘ ፡ ብከ ፡ አዕይንት ፡ ዘቦቶን ፡ ትሬኢ ፡ ርእሰከ ፡
ረሰይከ ፡ ከመ ፡ ዕውር ፤ ከመ ፡ ትርአይ ፡ ኪያሁ ፡ ብርሃነ ፡ ዘኢይጠ
ፍ ። ወእንዘ ፡ ብከ ፡ እዝን ፡ ለሰሚዕ ፡ ተመሰልከ ፡ ከመ ፡ ጽሙም ፡
ከመ ፡ ኢትስማዕ ፡ ነገረ ፡ ኃጥኣን ፡ ዛውዓ ፡ ወከመ ፡ ትስማዕ ፡ ቃ
ለ ፡ እግዚአከ ፡ ዘእመትሕተ ፡ ምድር ፡ ያነቅሕ ፡ ምውታን ፡ እንዘ ፡

ይብል ፡ ከመ ፡ ፋጻ ፡ ቀጢን ፤ ጸንጠሌዎን ፡ ገብርየ ፡ ሰላም ፡ ለከ ፡ ፈጸምከ ፡ ገድለከ ፡ ንሣእ ፡ ዕሤተከ ። አአባ ፡ እፎ ፡ ኃረይከ ፡ ትዕ
ግሥተ ። ወእንዘ ፡ ትክል ፡ ተናግሮ ፡ ሠናየ ፡ ወጥዑ*መ ፡ ቃለ ፡ ከ f. 117 v.
መ ፡ በሀም ፡ ረሰይከ ፡ አፋከ ፡ ከመ ፡ ትስማዕ ፡ ቃለ ፡ ጥዑመ ፡ ዘይ
ብል ፤ ጸንጠሌዎን ፡ ገብርየ ፡ ነዓ ፡ ቡሩኩ ፡ ለአቡየ ፡ ከመ ፡ ትረስ ፡
መንግሥተ ፡ ዘድልው ፡ ለከ ፡ እምቅድመ ፡ ዓለም ። አአባ ፡ እፎ ፡
ኃረይከ ፡ ትሕትና ። እንዘ ፡ ብከ ፡ እድ ፡ ወእግር ፡ ከመ ፡ ትሑር ፡
ወትግሥሥ ፡ ኮንከ ፡ በፈቃድከ ፡ ከመ ፡ ነፍስተ ፡ በድን ፡ ዘኢይክ
ል ፡ አንሰሐስሐ ፡ ከመ ፡ ትሑር ፡ በሰረገላ ፡ ኤልያስ ፡ እስከ ፡ አየ
ር ፡ ወትሰብሕ ፡ በሀየ ፡ ምስለ ፡ መላእክት ። አአባ ፡ እፎ ፡ ኃረይከ ፡
ለዛቲ ፡ ንስቲት ፡ ጸማዕት ፡ እምአርአያ ፡ አህጉር ፡ ወጽጐጕ ፡ ወአ
ጽራሕ ። ከመ ፡ ይኩን ፡ ማኅደርከ ፡ ዐቢየ ፡ በመንግሥተ ፡ ሰማያ
ት ። አአባ ፡ እፎ ፡ ኃረይከ ፡ ለዛቲ ፡ ጸማዕት ፡ ንስቲት ፡ ዘእብን ፡ ከ
መ ፡ መቃብር ፡ እንተ ፡ ተመሰለት ።

ከመ ፡ ደብረ ፡ ሲና ፡ በመዋዕለ ፡ ሙሴ ፡ ነቢይ ፡ እንተ ፡ ወረደ ፡
ላዕሌሃ ፡ ቃለ ፡ አብ ፡ ሕያው ፡ ወወሀበ ፡ ሕገ ፡ ለሙሴ ፡ ወከደነ ፡ ር
እሰ ፡ ደብር ፡ በጊሜ ፡ ወጠሰ ፡ በጽልመት ፡ ወነፋስ ፡ ወበድምፀ ፡
ቃለ ፡ አቅርንት ፡ ይጌሥጽ ፡ ለእለ ፡ ይቀውሙ ፡ በፍርሃት ፡ ከማ
ሁ ፡ ዛቲኒ ፡ ደብር ፡ ተመሰለት ፡ በእንተ ፡ ቃለ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዘ
ወረደ ፡ ኀቤሃ ፤ እስመ ፡ ኃደረ ፡ ገብረ ፡ እግዚአብሔር ፡ ውስቴታ ።
አንስቲት ፡ ደብር ፡ ተመሰልኪ ፡ ከመ ፡ ደብረ ፡ ታቦር ፡ ዘወረደ ፡
ላዕሌሁ ፡ ቃለ ፡ አብ ፡ እምሰማይ ፤ እንዘ ፡ ይብል ፤ ዝንቱ ፡ ውእቱ ፡
ወልድየ ፡ ዘአፈቅር ፡ ወኪያሁ ፡ ሠመርኩ ፤ ወኢየሱስኒ ፡ ይትናገር ፡
ምስለ ፡ ሙሴ ፡ ወኤልያስ ፡ ወእደንገያሙ ፡ ቃለ ፡ አብ ፡ ለሐዋርያ
ት ። በከመ ፡ ይቤ ፤ እስመ ፡ ድንጉፃን ፡ እሙንቱ ፡ ወኢየአምሩ ፡
ዘይነብቡ ። ወከማሁ ፡ ዝንቱኒ ፡ ደብር ፡ መደንግፅ ፡ እመበርቅት ፡
በእንተ ፡ ቃለ ፡ አብ ፡ ዘወረደ ፡ ኀበ ፡ ቅዱስ ፡ ጸንጠሌዎን ። ዝንቱ ፡
ደብር ፡ ተመሰለ ፡ ከመ ፡ ዮርዳኖስ ፡ ዘወረደ ፡ ኀቤሁ ፡ ቃለ ፡ አብ ፡
እንዘ ፡ ሀሎ ፡ ኢየሱስ ፡ ውስተ ፡ ቀላይ ፡ ምስለ ፡ ዮሐንስ ፡ ወደንገ
ፀ ፡ ቀላያተ ፡ ማያት ። ከማሁ ፡ ዝንቱኒ ፡ ደብር ፡ ያደነግያሙ ፡ ለ
ኃጥኣን ፡ መናፍስት ፡ ርኩሳን ፡ በእንተ ፡ ቃለ ፡ አብ ፡ ዘወረደ ፡ ኀ
በ ፡ ማኅደሩ ፡ ለቅዱስ ። ዝንቱ ፡ ደብር ፡ ማኅደሮሙ ፡ ለትጉሃን ።
አደብር ፡ ዘይቄድሶሙ ፡ ለቅዱሳን ፤ አደብር ፡ መንጽሒሆሙ ፡ ለ
ኃጥኣን ፤ አደብር ፡ መጽንዒሆሙ ፡ ለጻድቃን ፤ አደብር ፡ መናዝዚ
ሆሙ ፡ ለኅዙናን ፤ አደብር ፡ ብርሃኖሙ ፡ ለዕውራን ፡ በእንተ ፡ ቃ

ለ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዘወረደ ፡ ኀቤከ ። ዝንቱ ፡ ደብር ፡ ይንእስ ፡ እ
ምአድባረ ፡ ምዕራብ ፡ ወምሥራቅ ፡ ወእምአድባረ ፡ ደቡብ ፡ ወሰ
ሜን ፤ ባሕቱ ፡ በእንተ ፡ ቃለ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዘወረደ ፡ ላዕሌሁ ፡
የዓቢ ፡ እምኵሉሙ ፡ አድባረ ፡ ኢትዮጵያ ፡ በእንተ ፡ ትዕግሥቱ ፡
ለዝንቱ ፡ ቅዱስ ።

ክፍል ፡ ፬ ።

ስምዑ ፡ ፍቁራንየ ፡ እንግርክሙ ። እመቦ ፡ ዘይበል ፤ በእንተ ፡
ምንት ፡ ቆመ ፡ ፵ወ፭ተ ፡ ዓመተ ፡ ውስተ ፡ ዝንቱ ፡ ደብር ፡ ዝንቱ ፡
ቅዱስ ፤ በእንተ ፡ ኃጢአቱኑ ፤ አወሥእ ፡ ወእብል ፤ አዘትቤ ፡ ዘን
ተ ፡ ሐሰ ፡ ወኢኮነ ፡ ከመዝ ፡ አላ ፡ ከመ ፡ ያሥምሮ ፡ ለእግዚአብ
ሔር ፡ በሥነ ፡ ግብሩ ፡ ወከመ ፡ ይስእል ፡ ምሕረተ ፡ ለኵሉ ፡ ወፈ
ድፋደሰ ፡ ለዛቲ ፡ ሀገሩ ፡ ኢትዮጵያ ፡ ለንጉሥኒ ፡ ግረተ ፡ ፀር ፡ ወ
ዳኅና ፡ ወሰላመ ፡ ምስለ ፡ መኳንንቲሁ ፡ ለጳጳሳትኒ ፡ ወለቀሳውስ
f. 118 *r*. ት ፡ ወለዲያቆናት ፡ ሠናየ ፡ ክህነተ ፡ ከመ ፡ ይኩኑ ፡ ላእካነ ፡ ለ*ቤ
ተ ፡ ክርስቲያን ፡ በንጽሕ ፡ ለመነኮሳትኒ ፡ ወለደናግል ፡ ወለመዓ
ስብ ፡ ሠናየ ፡ ንጽሐ ፡ ወበትዕግሥት ፡ ህላዌ ፤ ለሕዝበ ፡ ክርስቲያን
ኒ ፡ እለ ፡ ውስተ ፡ ሰብሳብ ፡ በንጽሕ ፡ ትድምርተ ፡ ወዘእንበለ ፡ ጥ
ልቀት ፡ ንብረተ ፤ ለሕፃናት ፡ ልህቅና ፡ ወለርሱዓን ፡ ሠናየ ፡ ሕይ
ወተ ፤ ለዕፀ-ባን ፡ ረድኤተ ፡ ወለው-ጡናን ፡ ተፍጻሜተ ፤ ለኃጥኣን ፡
ስርየተ ፤ ወለጻድቃን ፡ ዕቅበተ ፤ ለድውያን ፡ ፈውሰ ፤ ወለነጋድያ
ን ፡ መርሶ ፤ ለዒው-ዋን [1] ፡ ግብኣተ ፤ ወለአረሚ ፡ ሚጠተ ፤ ለአይሁድ ፡
ስደተ ፤ ወለሕዝበ ፡ ክርስቲያን ፡ ጽንዓተ ፡ በርትዕት ፡ ሃይማኖት ፤
ለቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ዓምደ ፡ ወድደ ፤ ለአህጉር ፡ ኅድኣተ ፡ ወበረ
ከተ ፤ አርኅዎ ፡ ክረምት ፡ ወምልአተ ፡ አፍላግ ፡ ማያት ፡ እስከ ፡ መ
ስፈርቶሙ ፡ ለጊዜሁ ፤ ሀብተ ፡ ሣዕር ፡ ለእንስሳ ፡ ወለሰብእ ፡ ተግባ
ረ ፤ ለአትክልት ፡ ወለጽጌያት ፡ አንቅዕተ ፡ ማያት ፤ ለአበዕር ፡ ኃይ
ለ ፡ ወለአልህምት ፡ ሐሊበ ። ዘንተ ፡ ይስእል ፡ ወያስተምሕር ፡ በእ
ንቲአነ ። ርእዩ ፡ አኃዊነ ፡ ምሕረተ ፡ ዘበ ፡ ውስተ ፡ ልቡ ፡ ከመ ፡
አምላኩ ፡ ዘይምሕር ፡ ተግበሮ ፤ ከማሁ ፡ ይስእል ፡ ወያስተምሕር ፡
ለነ ። ወካዕበ ፡ ለእመ ፡ ተስእለ ፡ ልበ ፡ አብድ ፡ ወይቤ ፤ ምንተ ፡ ተ
ሴሰየ ፡ ዘመጠነዝ ፡ መዋዕለ ፡ ፵ወ፭ተ ፡ ዓመታተ ፡ በውስተ ፡ ጸማ
ዕት ፡ እንተ ፡ ድፍንት ፡ ከመ ፡ መቃብር ፡ ወአልባ ፡ መስክት ፤ እብ

[1] Ms. ለዒዊዋን.

ሎ ፡ አነሂ ፤ በአማን ፡ ነበረ ፡ ከማሁ ፡ ወአልቦቱ ፡ ሲሳይ ፡ ዘእንበ
ለ ፡ ቃለ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዘውስተ ፡ ልቡ ፡ ወስቴሁኒ ፡ አንብዕ ፡
ዘውስተ ፡ አዕይንቲሁ ። እስመ ፡ ኃደገ ፡ ተስፋ ፡ ዘገዝ ፡ ሕይወት ፡
ወተሰፈወ ፡ ደኃራይት ፡ ሕይወተ ፡ ዘአመ ፡ ይመጽእ ፡ እግዚአብ
ሔር ፡ በስብሐቲሁ ፡ ምስለ ፡ ኵሎሙ ፡ መላእክቲሁ ፡ ቅዱሳን ፡ ከ
መ ፡ ይግበር ፡ ኵነኔ ፡ ወይፈድዮ ፡ ለኵሉ ፡ በከመ ፡ ምግባሩ ። አ
መ ፡ ያቀውም ፡ አባግዓ ፡ በየማኑ ፡ ወአጣሌ ፡ በፀጋሙ ። ክርስቶስ ፡
ይፈድዮ ፡ ለኵሉ ፡ በከመ ፡ ምግባሩ ፡ እስመ ፡ ክርስቶስ ፡ ኢያደ
ሉ ፡ ለገጽ ፡ አመ ፡ በእደዊሁ ፡ ይትገበር ፡ ምሳሕ ። አሜሃ ፡ ይውኅ
ዝ ፡ ኤፌሶን ፡ ውስተ ፡ ገነት ። አመ ፡ ይለብስ ፡ አብ ፡ ልብሰ ፡ ፍ
ዳ ፡ ወይትሞጣሕ ፡ ሞጣሕተ ፡ በቀል ፡ ፀሐይ ፡ ወወርኅ ፡ አመ ፡ ይ
ሰደዱ ፡ ወይነብር ፡ አምላክ ፡ ግሩም ፡ ንጉሥ ፡ ለኰንኖ ፡ ዘየዓቢ ፡
ብርሃኑ ፡ ምስብዒተ ፡ እምነ ፡ ፀሐይ ። አመ ፡ ይወቅሰነ ፡ በግርም
ት ፡ ዓውድ ፡ አሜሃ ፡ ይትከሠት ፡ ወይትነበብ ፡ ወይሰጣሕ ፡ ኵሉ ፡
ኃጢአት ፡ ዘገበርነ ። አመ ፡ ኢታድኅነን ፡ እም ፡ ውሉዳ ፡ ወነፍስኒ ፡
አሜሃ ፡ ተአምር ፡ ኃጢአታ ። አመ ፡ ኢያድኅነን ፡ እኁ ፡ እኅዋሁ ፡
ወዘበምድርኒ ፡ አመ ፡ ይትኃደግ ፤ አመ ፡ ኢያድኅን ፡ ዓርክ ፡ ዓር
ኪ ፡ ወይትገደፍ ፡ ፍቁረ ፡ ውሉድ ፡ ወዘመድ ። አልቦ ፡ ዘያስተም
ሕር ፡ በእንተ ፡ ቢጹ ፡ ዘእንበለ ፡ ለርእሱ ፡ እመ ፡ ትበጽሖ ፡ ምሕረ
ት ። አሜሃ ፡ ኃጥእ ፡ ወዓማሚ ፡ ውስተ ፡ ምንት ፡ ይበጽሕ ። ጻድቅ
ሰ ፡ አሜሃ ፡ እምዕፀ-ብ ፡ ይድኅን ። አመ ፡ ይጠብሖ ፡ ክልኤ ፡ አል
ሀምት ። አሜሃ ፡ ይረፍቁ ፡ አግብርት ፡ ውስተ ፡ ጽርሑ ፡ ለመርዓ
ዊ ። አመ ፡ ዕለተ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዓባይ ፡ ወክብርት ። አመ ፡ ዕለ
ተ ፡ ፍዳ ፡ ወአመ ፡ ይቀውሙ ፡ ቅድሜሁ ፡ ኵሉ ፡ ፍጥረት ። አመ ፡
ይበክዩ ፡ ኃጥኣን ፡ በእንተ ፡ ርእሶሙ ። ወአመ ፡ ይበክዩ ፡ ጻድቃ
ን ፡ *በእንተ ፡ ኃጥኣን ። አመ ፡ የኃዝኑ ፡ መላእክተ ፡ እግዚአብሔ f. 118 *v.*
ር ፡ በእንተ ፡ ውሉደ ፡ እጓለ ፡ እመሕያው ። ወአመ ፡ ዕለተ ፡ ፍርሃ
ት ፡ ወድንጋፄ ። አመ ፡ ዕለተ ፡ ምምዓ ፡ ወረዓድ ። ወአመ ፡ ዕለተ ፡
ፀዓዕ ፡ ወመባርቅት ። አመ ፡ አልቦ ፡ ሜጥ ፡ ወምሥያጥ ። ወአመ ፡
አልቦ ፡ ምክንያት ፡ ወነሢአ ፡ ገጽ ። አመ ፡ አልቦ ፡ አድልዎ ፡ ወሐ
ሰት ። ወአመ ፡ አልቦ ፡ ተካብሮ ፡ ወተሣንዮ ። አመ ፡ ይሠሪር ፡ ኵ
ሉ ፡ ንጉሥ ፡ ወኃያል ። ወአመ ፡ ያቴሕቱ ፡ ርእሶሙ ፡ ዕቡያን ።
አመ ፡ ይበርሁ ፡ ገጸሙ ፡ ትጉሃን ፤ ወአመ ፡ ይትኃፈሩ ፡ ዝ኉ራን ።
አመ ፡ ይትሌዓሉ ፡ ትሑታን ። ወአመ ፡ ይነድዩ ፡ አብዕልት ። አ
ሜሃ ፡ ይብዕሉ ፡ ነዳያን ። አሜሃ ፡ ይበክዩ ፡ ኃጥኣን ። አሜሃ ፡ ይት

ፈሥሐ ፡ ጻድቃን ። አሚሃ ፡ ይትፈጸሙ ፡ ምሙዓን ። አሚሃ ፡ ይ
ሴብሑ ፡ ዕጉሣን ። አመ ፡ የኃሥሩ ፡ ክቡራን ። አሚሃ ፡ ያስተርእ
ዩ ፡ ምኑናን ። አመ ፡ የኃፍሩ ፡ ዓማፅያን ። አሚሃ ፡ ይትገሃዱ ፡ ር
ቱዓን ። አመ ፡ ይርኅቡ ፡ ጽጉብን ። አሚሃ ፡ ይትፈሥሑ ፡ ጸዋም
ያን ። አመ ፡ ይጸምዑ ፡ ሰካርያን ። አሚሃ ፡ ይረውዩ ፡ ጽሙዓን ። 5
አመ ፡ ያረምሙ ፡ ኃጥኣን ። አሚሃ ፡ ይትወሐውሁ ፡ ዕጉሣን ። አ
መ ፡ የኃዝኑ ፡ ሰሓቅያን ። አሚሃ ፡ ይዜምሩ ፡ ህልዋን ። አመ ፡ ይ
ትገፍዑ ፡ ዝኑራን ። አሚሃ ፡ የዓብዩ ፡ ትሑታን ። አሚሃ ፡ ለሰይ
ጣን ፡ ወለመኳንንቲሁ ። ወለሶሎሙ ፡ ኃጥኣን ፡ እለ ፡ ሐሩ ፡ በፍ
ኖቱ ፡ ትፈትሕ ፡ አፉሃ ፡ ሲኦል ፡ ወትውኅጠሙ ። አሚሃ ፡ ለዕጉሣ 10
ን ፡ ወለጸዋምያን ። ለፈላስያን ፡ ወለጻድቃን ፡ ወለመሐርያን ፡ ትት
ወሀብ ፡ ሎሙ ፡ መብልዓ ፡ ሕይወት ፡ ወጽዋዓ ፡ መድኃኒት ፡ በእደ
ዊሁ ፡ ለልዑል ። አሚሃ ፡ ለጻድቃን ፡ አንቀጽ ፡ ተፈትሐ ፡ ወፍኖ
ት ፡ አስተርአየ ። ነቅዓ ፡ ሕይወት ፡ ውኅዘ ፡ ጽሙዓን ፡ ተጸውዑ ፡
ወማዕድ ፡ ተሠርዓ ፡ ወምሳሕ ፡ ተደለወ ። ላህም ፡ መግዝዕ ፡ ተጠ 15
ብሐ ፡ ወጽዋዓ ፡ መድኃኒት ፡ ተቶስሐ ። አግብርት ፡ ተጸውዑ ፡ ወ
ምርፋቅ ፡ ተደለወ ። ወአስተዳለዉ ፡ ርእሶሙ ፡ እስመ ፡ ብርሃን ፡
ሠረቀ ፡ ሎሙ ። ንጽሕ ፡ በጽሐ ፡ ልብስ ፡ ዘኢተገብረ ፡ በእደ ፡ ሰብ
እ ፡ ዘአስተዳለወ ፡ ለኅሩያን ። ዓዋዲ ፡ በጽሐ ፡ ቀርን ፡ ጸርሐ ። መ
ቃብራት ፡ ተርኅዉ ፡ ወምውታን ፡ ተንሥኡ ። መድፍን ፡ ተከሥ 20
ተ ። ወሕያዋን ፡ ይሰርሩ ፡ ይትቀበልዎ ፡ ለክርስቶስ ። እለ ፡ ፃመ
ዉ ፡ ይትፈሥሑ ፡ ወእለ ፡ ተሀከዩ ፡ ይደነግፀ ። ለረሲዓን ፡ ውስ
ተ ፡ ቅስት ፡ አልቦ ፡ ዘያቀርቦሙ ፡ እለ ፡ በየማኑ ፡ ይትፈሥሑ ። ወ
እለ ፡ በፀጋሙ ፡ ይበክዩ ፡ ወየአወይዉ ። ወእለ ፡ ተመንደቡ ፡ ይት
ፈግዑ ። ወእለ ፡ ተፈግዑ ፡ ይትመነደቡ ። ወይፈቅዱ ፡ እምጽዋ 25
ዓ ፡ መድኃኒት ፡ ያጥልሉ ፡ ልሳኖሙ ። ዘንተኬ ፡ ወዘይመስሎ ፡ ለ
ዝንቱ ፡ እመጻሕፍተ ፡ ነቢያት ፡ ወሐዋርያት ፡ በብሉይ ፡ ወበሐዲ
ስ ፡ ተምሂሮ ፡ ተሴሰየ ፡ ቅዱስ ፡ ጳንጠሌዎን ፡ ቃለ ፡ እግዚአብሔ
ር ። ወኢፈተወ ፡ ይርአይ ፡ ወይጥዓም ፡ ጣዕመ ፡ እክል ፡ ወማይ ።
ወኢ ፡ ካልአ ፡ ፍሬያተ ፡ ወኢ ፡ ቈጽለ ፡ እስመ ፡ አጽንዖ ፡ መንፈ 30
ስ ፡ ቅዱስ ። ጠግዓ ፡ አዕፅምተ ፡ ገበዋቲሁ ፡ ውስተ ፡ ከርሡ ። ወው
ስተ ፡ አዕፅምተ ፡ ሐቄሁ ። ረትዓ ፡ አዕፅምተ ፡ ብረኪሁ ፡ ከመ ፡ ዘ
አልቦ ፡ ቍየጽ ። ወእደዊሁ ፡ ስፉሓት ፡ ወትረ ፡ ውስተ ፡ ሰማይ ፡ ወ
f. 119 r. ቀራንብተ ፡ ዓይኑ ፡ ተመልጠ ፡ ወ*ማሰነ ፡ እምብዝኃ ፡ ብካይ ። ኢነ
በረ ፡ ወኢኖመ ፡ አላ ፡ እንዘ ፡ ቅኑት ፡ ሐቄሁ ፡ ህልው ፡ ዘልፈ ፡ ከ 35

መ ፡ ገብር ፡ ኄር ፡ ቅድመ ፡ ሊቁ ፡ ወከመ ፡ ዘይሬኢ ፡ ቤተ ፡ በዓል ፡ ወማዕደ ፡ ሥሩዓ ፡ ከመ ፡ ዘይትዌከፍ ፡ በቅድሚሁ ፡ ይጸንዕ ፡ ወይ ትዔገሥ ፡ ቅዱስ ፡ ጸንጠሌዎን ። አአባ ፡ አነክር ፡ ትዕግሥተከ ፡ እ ስመ ፡ ከመገዘ ፡ ቆምከ ፡ ፵ወ፭ተ ፡ ዓመተ ። አአባ ፡ እፎ ፡ እዌድስ ፡ ጽንዓከ ፡ እስመ ፡ እምዘ ፡ መጠነገዘ ፡ ረኃብ ፡ ወጽምዕ ፡ ወትጋህ ፡ ኢነቢር ፡ ወኢነዊም ፡ ኢኃሠሥከ ፡ ጊዜ ፡ ለዕረፍት ፡ ንስቲተ ። እ ስመ ፡ ትዕግሥቶሙ ፡ ለሰማዕት ፡ እምኀበ ፡ ከሓድያን ፡ ዘለሰዓት ፡ እመሂ ፡ በእሳት ፡ ወእመሂ ፡ በመጥባሕት ፡ ወእመሂ ፡ በውግረተ ፡ እብን ፡ ውእቱ ፡ ይትአመር ፡ ወለትዕግሥትከሰ ፡ አአባ ፡ አልቦ ፡ ዘይ ረክቦ ፡ ሕሊና ፡ ሰብእ ፡ ዘእንበለ ፡ ለኢሁ ፡ አምላክከ ፡ የአምር ፡ በዘ እጽንዓከ ። ወንሕነሰ ፡ ኢንክል ፡ ፈክሮቶ ። ወሶበ ፡ ርእዩከ ፡ ሰብእ ፡ እንተ ፡ ዘሥጋ ፡ ወደም ። ሶበሰ ፡ ንሔሊ ፡ ግብረከ ፡ ወትዕግሥተከ ፡ ከመ ፡ መንፈሳውያን ፡ እስተማሰልን ፡ ሕይወተከ ። ስብሐት ፡ ለዘአ ጽንዓከ ፡ ወጸገወከ ፡ ኃይለ ፡ ወትዕግሥተ ። ወንሕነሰ ፡ ድኩማን ፡ ወሀካያን ፡ ሶበ ፡ ንዴረር ፡ ሰርክ ፡ ንርኅብ ፡ ነግሃ ፡ ወሶበ ፡ ንመስሕ ፡ ነግሀ ፡ ካዕበ ፡ ንዴረር ፡ ሰርክ ፡ ወሶበሂ ፡ ንቀውም ፡ አሐተ ፡ ሰዓተ ፡ ንደክም ፡ ወንወድቀ ፡ በጊዜሃ ። ጸሊ ፡ ለነ ፡ አአባ ፡ ለነ ፡ ለድኩማ ን ፡ ለነ ፡ ለንዋምያንነ [1] ። እስመ ፡ ጸሎተ ፡ ጻድቅ ፡ ትክል ፡ ወታሠ ልጥ ፡ ወትረድእ ፡ ወባቲ ፡ ተስፋ ። እፎ ፡ ይበዝኅ ፡ ውዳሴከ ፡ ወት ዕግሥትከ ፡ አአባ ፡ ክቡር ። ዜና ፡ አልባሲከኒ ፡ ከመ ፡ ዜና ፡ ስሒን ፡ ወጸማዕትከኒ ፡ ከመ ፡ ገነት ። አልባሲሁ ፡ ዘሜላት ፡ ዘወረደ ፡ ውስ ተ ፡ ገነት ፡ አወረደ ፡ ቃሎ ፡ ኀቤከ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ናዘዘ ፡ ኪያከ ፡ ውስተ ፡ ማኅደርከ ፡ ወኅበርከ ፡ ሰብሐ ፡ ምስለ ፡ መላእክ ት ፡ መዓልተ ፡ ወሌሊተ ፡ ቀዊመከ ፡ ቅድመ ፡ እግዚእከ ፡ እንዘ ፡ ሀሎከ ፡ በሥጋከ ፡ ዲበ ፡ ምድር ።

ክፍል ፡ ፫ ።

ወእምዝ ፡ ሶበ ፡ ርእየ ፡ ሃይማኖቶ ፡ እኁሁ ፡ ይስሐቅ ፡ ዘውእቱ ፡ አባ ፡ ገሪማ ፡ ለውእቱ ፡ ቅዱስ ፡ አባ ፡ ጸንጠሌዎን ፡ ውእቱኒ ፡ አር እየ ፡ ኀሩዶ ፡ በትዕግሥቱ ፡ ወጸረ ፡ ዘርአ ፡ ወሐረ ፡ ውስተ ፡ ገራህ ቱ ፡ ወዘርአ ፡ ምስለ ፡ ቃለ ፡ እግዚአብሔር ፡ ነግሃ ። ወሶቤሃ ፡ በቄ ለት ፡ ወከነት ፡ ሰብለ ፡ ወፈረየት ፡ ወየብሰት ። ወሜፀደ ፡ ወአስተጋ

[1] Ms. ለንዋምያን.

ብአ ፡ ከላስስቲሁ ፡ ወአሰረ ፡ ወአዕረገ ፡ ዲበ ፡ ዕፀ ፡ ግራር ። ወአዕ
ረጉ ፡ ሀየ ፡ አባዕረ ፡ ወአኬደ ፡ ወበሰርክ ፡ አእተወ ፡ ዓውዶ ። ወለ
አከ ፡ ረድኡ ፡ ጎበ ፡ ጸማዕት ፡ ወአብጽሐ ፡ ለመሥዋዕት ፡ ስንዳሌ ፡
ልቱመ ፡ እስመ ፡ በሃይማኖተ ፡ ክርስቶስ ፡ ገብረ ፡ ዘንተ ።

ክፍል ፡ ፮ ።

ወካዕበ ፡ ቅዱስኒ ፡ ለአከ ፡ ለረድኡ ፡ እንተ ፡ ስቍረት ፡ ከመ ፡ ያ
ምጽእ ፡ ንስቲተ ፡ ዕፀ ፡ እንተ ፡ ኢያውዕአት ፡ አዕፀቀ ፡ ከመ ፡ ያር
ኢ ፡ ንስቲተ ፡ ኂሩተ ፡ ሃይማኖቱ ። ወእምዝ ፡ ሖረ ፡ ወአምጽአ ፡
በነግህ ፡ ንስቲተ ፡ ዕፀ ። ወአዘዘ ፡ ለረድኡ ፡ ከመ ፡ ያንብራ ፡ ጥቃ ፡
f. 119 v. ስቍረት ፡ በየማነ ፡ ጸማዕት ፡ ዲበ ፡ ኰኵሕ ። ወይግበር ፡ ታሕተ ፡
ሥረዊሃ ፡ መሬተ ፡ ወይስቅያ ፡ ማየ ፡ ሥልሰ ፡ ጊዜያተ ። ወገብረ ፡
ውእቱ ፡ ረ*ድእ ፡ ከማሁ ፡ ወበቈለት ፡ ይእቲ ፡ ዕፅ ፡ ወዓብየት ፡ ወገ
ብረት ፡ አዕፀቀ ፡ ነዋኅተ ፡ ወበጊዜሃ ፡ የብሰት ፡ ይእቲ ፡ ዕፅ ። ወ
ሠፀራ ፡ ረ*ድኡ ፡ ወአዘዘ ፡ ቅዱስ ፡ ያንድኅ ። ወአንደኅ ፡ ውእቱ ፡
ረድእ ፡ ወከነት ፡ ፍሕመ ። ወአዘዘ ፡ ያምጽእ ፡ ምርዋየ ፡ ወይዕቀኑ
ር ፡ ባቲ ፡ ወይሰድ ፡ ለማዕጠንት ፡ ለሰዓተ ፡ ሌሊት ፡ እንተ ፡ ባቲ ፡
ተተከለት ፡ ወገብረ ፡ ከማሁ ፡ ወአብጽሐ ፡ ጎበ ፡ ይስሐቅ ፡ ካህን ፡
ቀይስ ፡ ዘመደራ ። ወበጽሐ ፡ ሀየ ፡ ዘእንበለ ፡ የአይ ፡ ጸርቅ ፡ ወተ
መጠዋ ፡ ውስተ ፡ ማዕጠንት ፡ ወዓጠነ ፡ ወኢጠፍአ ፡ እሳቱ ፡ እስ
ከ ፡ ነግህ ፡ ወአዕጠነ ፡ ፫ጊዜያተ ፡ እስመ ፡ በሃይማኖተ ፡ ክርስቶስ ፡
ገብረ ፡ ዘንተ ። ርእዩ ፡ እንከ ፡ አኃዊነ ፡ እሉ ፡ ቅዱሳን ፡ መተንብ
ላን ፡ ከመ ፡ ርቱዓነ ፡ ሃይማኖት ፡ እሙንቱ ፡ እለ ፡ በሃይማኖቶሙ ፡
ያፈልሱ ፡ አድባረ ፡ ወበጸሎቶሙ ፡ ይፈውሱ ፡ ድውያነ ። ወብ
ዙኅ ፡ ተአምሪሆሙ ፡ ወኢይትከሀል ፡ ለተነግሮ ። ወባሕቱ ፡ ምን
ተ ፡ ንዌድሶሙ ፡ ንሕነ ፡ አኮኑ ፡ ዘእግዚአብሔር ፡ ንዕዶ ፡ ብፁዕ ፡
ውእቱ ።

ክፍል ፡ ፯ ።

ወዝንቱሰ ፡ ንጉሥነ ፡ ካሌብ ፡ ኮነ ፡ ጽኑዓ ፡ ወጠቢበ ፡ ወርቱዓ ፡
ሃይማኖት ፡ ወለአከ ፡ ጎቤሁ ፡ ጢሞቴዎስ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ ዘግብ
ጽ ፡ ወዘእለ ፡ እስክንድርያ ፡ በእንተ ፡ ሰብአ ፡ ናግራን ። እስመ ፡ አ
ኅለቆሙ ፡ አይሁዳዊ ፡ ዕልው ፡ ዘስሙ ፡ ፊንሐስ ። ከመ ፡ ይምጻእ ፡
ወይርድኦሙ ። ወሠምረ ፡ በዝንቱ ፡ ወተደለወ ፡ ለፀብዕ ። ወእም

ዝ ፡ ፈነወ ፡ ቀዲሙ ፡ አጋረ ፡ ፵፩ ፡ ወሬተ ፡ ፻ተ ፡ ጸሊማነ ፡ ሐራ ፡ እለ ፡ ይቀድሙ ፡ ፍኖተ ። ወእሙንቱሰ ፡ እምድኅረ ፡ ፈነዎሙ ፡ ከ ሌብ ፡ ንጉሥ ፡ ሞቱ ፡ ኵሎሙ ፡ በጽምዓ ፡ ማይ ። ወሶበ ፡ ነገርዎ ፡ ለካሌብ ፡ ንጉሥ ፡ ከመ ፡ ሞቱ ፡ ሐራሁ ፡ እለ ፡ ቅድመ ፡ ፈነወ ፡ በ እግር ፡ እንተ ፡ የብስ ፡ በሐሩር ፡ ወበጽምዕ ፡ ደንገፀ ፡ ወሐረ ፡ ኀበ ፡ ጸማዕቱ ፡ ለቅዱስ ፡ ጸንጠሌዎን ፡ ለቢሶ ፡ አጽርቅተ ፡ ወተመሲሎ ፡ ካልአ ። ወይቤሎ ፡ ለረድኡ ፤ ሑር ፡ ወጐድጕድ ፡ ጸማዕተ ፡ ወአነ ሂ ፡ ምስሌከ ። ወሐሩ ፡ ክልኤሆሙ ፡ ወተሳለመ ፡ ንጉሥ ፡ ወተአ ምኃ ፡ ለጸማዕት ፡ ወሰአሎ ፡ ወጸርሐ ፡ ኀቤሁ ፡ በአንብዕ ፡ ወይቤ ፤ አባ ፡ ወአባ ፡ ሰላም ፡ ለከ ። ሰአሎ ፡ ለአምላክከ ፡ ወኢትጸመም ፡ ስእለተ ፡ ገብርከ ፡ አአባ ፡ አስምዓኒ ፡ ቃለከ ፡ ክብርተ ። እስመ ፡ ናሁ ፡ እለኒ ፡ ፈኖኩ ፡ ቅድሜየ ፡ እንተ ፡ የብስ ፡ እለ ፡ ይጸይሑ ፡ ፍኖትየ ፡ ጽኑዓን ፡ ሐራ ፡ ወጸሊማን ፡ ሰብአ ፡ አጋር ፡ ዜነወኒ ፡ ከ መ ፡ ሞቱ ፡ በሐሩረ ፡ ጽምዕ ። ወበእንተዝ ፡ ደንገፁ ፡ ኵሎሙ ፡ ሰብአ ፡ ቤትየ ፡ እለ ፡ የአምርዎሙ ። ወመብዝኅቶሙሰ ፡ ገብኡ ፡ ውስተ ፡ ኀዘን ፡ አኮ ፡ በእንቲአሆሙ ፡ ለ፸ወለ፷፱ብእሲ ፡ አላ ፡ በ እንተ ፡ ርእሶሙ ፡ እንዘ ፡ ይብሉ ፤ አኮኑ ፡ ንሕነሂ ፡ ከማሆሙ ፡ ን መውት ። ወበእንተዝ ፡ አአባ ፡ እጸርሕ ፡ ኀቤከ ፡ ከመ ፡ ትንግረኒ ፡ ጥዩቀ ፡ እመ ፡ እክል ፡ ፀቢአ ፡ አው ፡ አልቦ ። አባ ፡ አኮ ፡ በእንተ ፡ ርእስየ ፡ ዘእፀብእ ፡ ከመ ፡ እወስክ ፡ ክብረ ፡ ውበዕለ ፡ ወርቀ ፡ ወ ብሩረ ፡ አላ ፡ ለሊሁ ፡ የአምር ፡ አምላኪየ ፡ ከመ ፡ ቀናዕኩ ፡ በእን ተ ፡ መንግሥተ ፡ ክርስቶስ ፡ አምላኪየ ። ወበእንተዝ ፡ ተደለው ኩ ፡ ለፀብእ ። አባ ፡ ባዕደ ፡ ኢተስእልኩ ። ወበካልእ ፡ ኢተአመ ንኩ ፡ ዘእንበለ ፡ ክርስቶስ ፡ አምላኪየ ፡ ወአምላክከ ። ወናሁ ፡ ተ ስእልኩ ፡ ኪያከ ፡ አበ ፡ ተስእልኩ ፡ ኪያ*ከ ፡ ዓምደ ፡ ተስእልኩ ፡ f. 120 r. ኪያከ ፡ መምህረ ፡ እስመ ፡ ዘበ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ የአምር ፡ ኵ ሎ ፡ ወለቱሰ ፡ አልቦ ፡ ዘየአምሮ ። ወዘንተ ፡ ተናገረ ፡ ንጉሥ ፡ እ ንተ ፡ ይእኪ ፡ ስቍረት ፡ በልብ ፡ ቅጥቁጥ ፡ ወበቃል ፡ ትሑት ፡ ወ አንብዕ ፡ ዘልብ ፡ ከመ ፡ ዘይጸርሕ ፡ ሕፃን ፡ ኀበ ፡ አቡሁ ፡ ወእሙ ። ወይቤ ፤ ርድአኒ ፡ አባ ፡ አባ ፡ አባ ፡ ወአውሥአ ፡ ለወልድከ ።

ክፍል ፡ ፷ ።

ወዘንተ ፡ ሶበ ፡ ይቤ ፡ ካሌብ ፡ ንጉሥ ፡ አውሥአ ፡ በቃል ፡ ቅዱ ስ ፡ ጸንጠሌዎን ፡ ወይቤ ፤ በስመ ፡ ሥሉስ ፡ አብ ፡ ወወልድ ፡ ወመ

ንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ሐር ፡ በሰላም ፡ ወትመውዕ ፡ ፀረ ፡ ክርስቶስ ። ወ
ዘኒ ፡ ትቤ ፡ በእንተ ፡ እሉ ፡ አግብርቲከ ፡ እስመ ፡ ፀብአ ፡ ሰይጣን ፡
ውእቱ ፡ ወለከኒ ፡ አመከረከ ፡ እመ ፡ ትፈርሀ ፡ ወትግብእ ፡ ድኅሬ
ከ ። ይእዜኒ ፡ ኢትፍራህ ፡ ዳእሙ ፡ ጥባዕ ፡ ወጽናዕ ፡ ወሐር ፡ ወፅ
ባእ ፡ ወእግዚአብሔርኒ ፡ ያገብአሙ ፡ ውስተ ፡ እዴከ ፡ ለፀሩ ፡ ወ
ታጠፍአሙ ፡ ለኵሎሙ ፡ ወተሐንፅ ፡ አብያተ ፡ ክርስቲያናተ ፡ ወ
ታፀንእ ፡ ሃይማኖተ ፡ ወትግብር ፡ ሰላመ ፡ ወትገብእ ፡ ገዛየ ፡ በዳኅና ፡
ወበሰላም ፡ ወበዓቢይ ፡ ፍሥሐ ። ወተፈሥሐ ፡ ካሌብ ፡ ወረሰዮ ፡
ለቃለ ፡ ቅዱስ ፡ ጸንጠሌዎን ፡ ከመ ፡ ቃለ ፡ እግዚአብሔር ፡ አምላ
ኩ ። ወካዕበ ፡ ይቤሎ ፡ ንጉሥ ፤ ጸሊ ፡ ላዕሌየ ፡ አአባ ፡ ከመ ፡ ይዕ
ቀበነ ፡ እግዚአብሔር ፡ በፍኖትነ ፡ ወይርድአነ ፡ በኵሉ ፡ ዘሐለይ
ነ ። ወይቤሎ ፡ ቅዱስ ፤ እግዚአብሔር ፡ ዘኵሎ ፡ ይመልክ ፡ የሀሉ ፡
ምስሌከ ። ወካዕበ ፡ ይቤ ፡ ንጉሥ ፤ አባ ፡ አገዘ ፡ ለዝንቱ ፡ ረድእ
ከ ፡ ከመ ፡ ይንሣእ ፡ ሊተ ፡ ጽንሐሐ ፡ በጸሎትከ ፡ ወከመ ፡ በጸሎ
ትከ ፡ ያጸንሕሐ ፡ ሊተ ፡ ኀበ ፡ እግዚአብሔር ። ወአወፈዮ ፡ ንጉ
ሥ ፡ ለረድእ ፡ ፯ተ ፡ ኅብስተ ፡ ዕጣን ፡ ወድፋን ፡ ውስቴቶሙ ፡ ወ
ርቅ ፡ በበ፲ዲናር ። ወአእመረ ፡ ቅዱስ ፡ በውስተ ፡ ጸማዕት ፡ ከመ
በ ፡ ውስቴቱ ፡ ንዋየ ፡ ዓለም ፡ ወገሠጸ ፡ ለረድኡ ፡ ከመ ፡ ኢይን
ሣእ ። ወለንጉሥኒ ፡ ይቤሎ ፤ አእትት ፡ ዓመፃ ፡ እምልብከ ። ወይ
ቤ ፡ ንጉሥ ፤ ምንተ ፡ ገበርኩ ፡ አባ ። ወይቤሎ ፡ ቅዱስ ፤ አኮኑ ፡
ይቤ ፡ እግዚእነ ፡ በወንጌል ፤ ሀበነ ፡ ዮም ፡ ሲሳየነ ፡ ዘለለ ፡ ዕለትነ ፡
ወኅድግ ፡ ለነ ፡ አበሳነ ፡ ወጌጋየነ ። ወአንተሰ ፡ ትሁበ ፡ ለረድእ ፡
ዘይተርፍ ፡ እምሲሳየ ፡ ዕለት ። አኮኑ ፡ ንዋየ ፡ ዓመፃ ፡ ውእቱ ፡ ዘ
ጊብ ፡ ለ፪ወለ፫ዕለት ። ወካዕበ ፡ ይቤለክሙ ፡ ለአብዕልት ፡ እለ ፡ ት
ዘግቡ ፡ ግበሩ ፡ ለክሙ ፡ አዕርክተ ፡ እምንዋየ ፡ ዓመፃ ፡ ወአመ ፡
ሞትክሙ ፡ ይሁበክሙ ፡ ውስተ ፡ ሕፅንክሙ ፡ ዝኅዙኃ ፡ ወንኅኑ
ኃ ። ወይእዜኒ ፡ ሑር ፡ ወግበር ፡ ከማሁ ፡ ወሀብ ፡ ለነዳይ ፡ ከመ ፡
ትትዓሠይ ፡ ብዙኃ ። ወደግመ ፡ ካዕበ ፡ ንጉሥ ፡ ወይቤ ፤ ጸሊ ፡ ላዕ
ሌነ ፡ አአባ ። ወይቤሎ ፡ ቅዱስ ፤ ጸሎቱ ፡ ለቅዱስ ፡ ጢሞቴዎስ ፡ ሊ
ቀ ፡ ጳጳሳት ፡ ዘእለ ፡ እስክንድርያ ፡ ወአንብዓ ፡ ዮስጢኖስ ፡ ንጉሠ ፡
ሮሜ ፡ ወመሥዋዕቶሙ ፡ ለሰማዕት ፡ እለ ፡ ኮኑ ፡ ሰማዕተ ፡ በእንተ ፡
ስመ ፡ ክርስቶስ ፡ በሀገረ ፡ ናግራን ፡ ወዘዓርገ ፡ ከመ ፡ መዓዛ ፡ ጥዑ
ም ፡ ቄና ፡ መሥዋዕቶሙ ፡ ዲበ ፡ ምሥዋዒሁ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ው
ስተ ፡ ሰማያት ፡ የሀሉ ፡ ምስሌከ ፤ ወይርዳእከ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወየ
ሀብከ ፡ ኃይለ ፡ ወመዊዓ ፡ ላዕለ ፡ ጸላእትከ ፡ አሜን ። ወረሰያ ፡ ንጉ

ሥ ፡ ለዛቲ ፡ ቃል ፡ ከመ ፡ ወልታ ፡ ሥሙር ፡ ወኢተአመነ ፡ በእድር
ጎ ፡ አፍራስ ፡ ውስ*ተ ፡ አልጓሚሁ ፡ ወኢሂ ፡ በሂጸተ ፡ ቀስት ፡ ወ f. 120 v.
ኢ ፡ በብዝኃ ፡ አጋር ፡ ከመ ፡ ጥፃ ። አላ ፡ ተአመነ ፡ በእግዚአብሔ
ር ፡ ወበጸሎተ ፡ ቅዱስ ፡ ጳንጠሌዎን ፡ እስመ ፡ ፈድፋደ ፡ ያፈቅሮ ፡
5 ወይትአመን ፡ በጸሎቱ ፡ ወይሬእያ ፡ ለይእቲ ፡ ቃል ፡ እንተ ፡ ባቲ ፡
ባረከ ፡ ሎቱ ፡ በውስተ ፡ ጸማዕቱ ፡ ቅድመ ፡ አዕይንቲሁ ።

ክፍል ፡ ፱ ።

ወእምዝ ፡ ሖረ ፡ ከመ ፡ ይፅበእ ፡ ካሌብ ፡ ንጉሥ ፡ በዓቢይ ፡ ግር
ማ ፡ ምስለ ፡ ብዙኅ ፡ ሠራዊት ፡ ወጸጋ ፡ ክርስቶስ ፡ ተለዎ ፡ እስመ ፡
10 በእንተ ፡ ክርስቶስ ፡ ይፀብዕ ። ወውእቱ ፡ ዕልው ፡ አይሁዳዊ ፡ ገብ
ረ ፡ ገዚፋነ ፡ ሰናስለ ፡ ሐጢን ፡ ወአሰረ ፡ እምለፌ ፡ ወእምለፌ ፡ ከ
መ ፡ ኢይክሀላ ፡ ዓዲወ ፡ እላ ፡ አሕማር ፡ ብዙኃት ፡ መጠነ ፡ ፪፻፸
ወአሐቲ ፡ ዓቢያት ፡ ወንኡሳትኒ ፡ የአክላ ፡ ፯ወ፴ወስእና ፡ አሕማ
ር ፡ ኃሊፈ ። ወመጽአ ፡ ፩በእምሳለ ፡ መነኮስ ፡ ዘጸማዕት ፣ ወአ
15 ዳም ፡ ቆመ ፡ ወገጹ ፡ ብሩህ ፡ ወሥጋሁኒ ፡ ቀይሕ ፣ ወቀጸበ ፡ ለን
ጉሥ ፡ መንገለ ፡ የማን ፡ ወኬዶ ፡ ለሰናስል ፡ ወሰረረት ፡ ሐመር ፡
በፈቃዶ ፡ እግዚአብሔር ። ወዓዶዋ ፡ ድኅረ ፡ ንጉሥ ፡ ፲ወአሐ
ቲ ፡ አሕማር ። ወወፅአ ፡ እንተ ፡ ካልእ ፡ ገጽ ። ወኢርእይዎ ፡ እን
ዘ ፡ ይወፅእ ፡ እምባሕር ፡ ሠራዊቱኒ ፡ ወሰብአ ፡ ሀገርኒ ። ወወፂአ ፡
20 ሶቤሃ ፡ መርሆ ፡ ውእቱ ፡ ራእይ ፡ ጎበ ፡ ሀሎ ፡ ምስለ ፡ ውሑዳን ፡
ሠራዊት ፡ እንዘ ፡ ይሰቲ ፡ በጽዋዓት ፡ ወይን ። ወለመስተቃትላን ፡
ሠራዊቱ ፡ ፈነዎመ ፡ ውስተ ፡ ባሕር ፡ ከመ ፡ ኢያውፅኡ ፡ አሕማ
ረ ፡ ንጉሠ ፡ ኢትዮጵያ ። ወውእቱሰ ፡ ሀሎ ፡ ምስለ ፡ ውሑድ ፡ ሰ
ብእ ። ወወግያመ ፡ ወአኅለቆመ ። ወሖረ ፡ ሀገሮ ፡ ወአጥፍአ ፡ ኵ
25 ሎ ፡ ወአውዓየ ። ወኢያእመሩ ፡ አግብርተ ፡ ንጉሥ ፡ ዘገብረ ፡ እግ
ዚአመ ፣ አላ ፡ ኀዘኑ ፡ እስመ ፡ ርኅቡ ፡ ወጸርሑ ፡ ወጸለዩ ፡ ጎበ ፡
እግዚአብሔር ። ወበ ፡ እለ ፡ ጸርሑ ፡ በጸሎተ ፡ ጳንጠሌዎን ፡ ዘጸ
ማዕት ። ወእግዚአብሔር ፡ ሰምዓ ፡ ጸሎቶመ ። ወተሰምዓ ፡ ዝነገ
ር ፡ ከመ ፡ መነኮስ ፡ መጽአ ፡ ፍጹመ ፡ ወአኀዘ ፡ ዘነበ ፡ ፈረስ ፡ ወ
30 ወግያ ፡ በማዕተቡ ። ወይቤሉ ፡ ዘስመ ፡ ገብርኤል ፡ እስመ ፡ ከማ
ሁ ፡ ስሙ ። ወሶቤሃ ፡ ነትዑ ፡ አይሁድ ፡ ፀረ ፡ ክርስቶስ ፡ ወደገን
ዎመ ፡ እለ ፡ ውስተ ፡ ባሕር ። ወካዕበ ፡ ተቀበሎመ ፡ ንጉሥ ፡ ወ
አኅለቆመ ፡ ፈድፋደ ። ወሶበ ፡ ነበረ ፡ ንጉሥ ፡ ካሌብ ፡ ተናገሩ ፡ ዘ

ኮነ ፡ በውስተ ፡ ባሕር ፡ ወበየብስ ፡ ዘከመ ፡ ረሰይዎሙ ፡ ወዘከመ ፡ አኀዘ ፡ ለንጉሦሙ ፡ ፈንሐስ ። ወይቤ ፡ ንጉሥ ፡ ኢትዮጵያ ፤ ሊተ ኒ ፡ ቀጸበኒ ፡ መነኮስ ፡ ምስለ ፡ እለ ፡ ውስተ ፡ ሐመርየ ፡ ወኬዳ ፡ ለ ሰናስል ፡ እስከ ፡ ትትበተክ ፡ ወአዕደዋ ፡ ለሐመር ፡ ወለኢሁሰ ፡ የ ሐውር ፡ ዲበ ፡ ባሕር ፡ ከመ ፡ የብስ ፤ ወውእቱ ፡ ይመስለኒ ፡ ከመ ፡ መነኮስ ፡ ዘጸማዕት ፡ ዘውስተ ፡ ሀገርነ ፤ ወየሐውር ፡ ቅድሜየ ፡ ወ ይመርሀኒ ፡ እስከ ፡ አብጽሐኒ ፡ ኀበ ፡ ዝንቱ ፡ ዕልው ፡ ወቀደመ ፡ ወአኀዘ ፡ ወመጠወኒ ፡ ወአዘዘኒ ፡ ከመ ፡ አጽንዖ ፡ እስከ ፡ አሐንፅ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ወንሕርዶ ፡ በሀየ ። ወካዕበ ፡ እመ·ንቱኒ ፡ መኳ ንንተ ፡ ንጉሥ ፡ ነገሩ ፡ ለለ ፡ ፩፩ዘከመ ፡ አስተርአዮሙ ፡ ለእለ ፡ ፈቀደ ፡ ይሠጠም ፡ ሐመሮሙ ፡ ወዘከመ ፡ አድኃኖሙ ፡ በከተማ ፡ በትሩ ፡ ወለእንተ ፡ ተሰብረት ፡ ሐመር ፡ ዘከመ ፡ አጽንዓ ፡ በማዕተ
f. 121 *r.* ቡ ። ወኵሉሙ ፡ ኀቢሮሙ ፡ ዘ*ከመ ፡ ርእዩ ፡ ስምዓ ፡ ኮነ ፡ እኂዘ ፡ ዘነበ ፡ ፈረስ ፡ ዘከመ ፡ ወግያ ፡ ፍጽመ ፡ በማዕተቡ ፡ ወነትዐ ፡ ጸር ። ወወሀቡ ፡ ስብሐተ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ዘገብረ ፡ በጸሎተ ፡ ቅዱስ ፡ ጳንጠሌዎን ፡ ዘጸማዕት ።

ርእዩ ፡ አኀዊነ ፡ እሎንተ ፡ ከመ ፡ አምኑ ፡ በእግዚአብሔር ፡ ወ ውእቱኒ ፡ ዘከመ ፡ ይገብር ፡ ፈቃዶሙ ። ወፈድፋደሰ ፡ ዝንቱ ፡ ቅ ዱስ ፡ እንዘ ፡ ሀሎ ፡ በሥጋ ፡ ውስተ ፡ ጸማዕቱ ፡ ፀብአ ፡ ምስለ ፡ ን ጉሥ ፡ በጸሎቱ ፡ እስከ ፡ ይከውን ፡ ንጉሥ ፡ ስምዓ ፡ ምስለ ፡ ሠራ ዊቱ ፡ በውስተ ፡ ባሕር ፡ ወበውስተ ፡ ቀትል ፤ ወሶበ ፡ አተዉ ፡ እ ምፀብእ ፡ ውስተ ፡ ትዕይንት ፡ ኢይትረአይ ። ወበዝየኒ ፡ በጸማዕት ፡ ገብረ ፡ ብዙኃ ፡ ተአምረ ፡ ወመንክረ ፡ እስከ ፡ ፈወሰ ፡ ድውያነ ፡ ወ ከሠተ ፡ አዕይንተ ፡ ዕውራን ፡ ወምውታነ ፡ አስተናገረ ፡ እምድኅ ረ ፡ ተግሀደ ፡ ሃይማኖቱ ።

ክፍል ፡ ፲ ።

ወሀሎ ፡ ፩ብእሲ ፡ በሀገረ ፡ ኢትዮጵያ ፡ በውእቱ ፡ መዋዕል ፡ ዘ ቅሩብ ፡ ለሀገረ ፡ ጸማዕቱ ፤ ወበቱ ፡ ወልድ ፡ መጻጕዕ ፡ ወኢይክል ፡ ሠጊረ ። አላ ፡ ድቡተ ፡ ይድሕክ ፡ ወትረ ። ወሐፀንዎ ፡ ፲ወ፭ዓመ ተ ። ወአንጠየ ፡ አዝማዲሁ ፡ በአብአ ፡ ወአውዕአ ፡ እምቤት ፡ ው ስተ ፡ ገዳም ፡ ወእምገዳም ፡ ውስተ ፡ ቤት ። ወይቤልዎ ፡ ባዕዳን ፤ እምኅየሰ ፡ መዊት ፡ እምይሕየው ፡ ከመዝ ። ወአሐተ ፡ ዕለተ ፡ ሐ ለየ ፡ በልቡ ፡ አቡሁ ፡ ከመ ፡ ይሰዶ ፡ ቅድመ ፡ ጸማዕቱ ፡ ለቅዱስ ፡

ወይግድፍ ፡ ህየ ። ወእምዝ ፡ ጸሮ ፡ ወአብጽሐ ፡ ወገደፎ ፡ ቅድመ ፡ ጸማዕት ፡ ወጎደጎ ፡ ህየ ፡ ወሖረ ። ወይቤ ፡ ውእቱ ፡ መፃጉዕ ፤ አባ ፡ አባ ፡ አባ ፡ ኢትጎድገኒ ፡ በእንተ ፡ እግዚአብሔር ፤ እስመ ፡ ፈርሃ ፡ እምግርማ ፡ ደብር [1] ። ወተመይጦ ፡ አዩሁ ፡ ይቤሎ ፤ ንበር ፡ ዝየ ፡ እስከ ፡ ይሠሃለከ ፡ እግዚአብሔር ፡ በጸሎተ ፡ ዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ አቡነ ። ወጸርሐ ፡ ወኢክህለ ፡ ተዓግሦ ። ወሶቤሃ ፡ ተናገረ ፡ ቅዱስ ፡ በውስተ ፡ ማኅደሩ ፡ ወይቤሎ ፤ ሑር ፡ ምስሌሁ ፡ ወደግኖ ፡ ለአቡከ ። ወሶበ ፡ ይቤሎ ፡ ከመዝ ፡ ቅዱስ ፡ ጸንጠሌዎን ፡ ተንሥአ ፡ ውእቱ ፡ ወልድ ፡ ወሮጸ ፡ ኀበ ፡ አቡሁ ፡ እስመ ፡ አቡሁ ፡ ወረደ ፡ ቅድመ ፡ እስከ ፡ ሕፅነ ፡ ደብር ፡ ዘስሙ ፡ መንድቅ ። ወደግኖ ፡ ወልዱ ፡ ረዊጸ ፡ ፍጡነ ፡ ወረከቦ ፡ እስከ ፡ ደደ ። ወሶበ ፡ አእመረ ፡ ከመ ፡ ጥዩቀ ፡ መጽአ ፡ ድኅሬሁ ፡ ወልዱ ፡ ጠፍሐ ፡ እደዊሁ ። ወቆመ ፡ ወሐቀፎ ፡ ክሳዶ ፡ ወሰዓሞ ፡ ወይቤሎ ፤ ምንተ ፡ ኮንከ ፡ ወልድየ ። ወይቤሎ ፤ ሶበ ፡ ኀደገኒ ፡ ወሖርከ ፡ ጸራኅኩ [2] ፡ ኀቤከ ፡ እስመ ፡ ፈራህኩ ፡ ወርዕደ ፡ ከርሥየ ፡ ወበከይኩ ፤ ወተናገረኒ ፡ እንተ ፡ ውስተ ፡ ንድቅ ፡ ወይቤለኒ ፤ ሑር ፡ ወደግኖ ፡ ለአቡከ ፤ ወተንሣእኩ ፡ ሶቤሃ ፡ ከመ ፡ ዘኢሐመምኩ ፡ ወመጻእኩ ፡ ዝየ ። ወእእኰትዎ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ኵሎሙ ፡ እለ ፡ ርእዩ ፡ ወሰምዑ ፡ ጸሎቶ ፡ ለቅዱስ ፡ ጸንጠሌዎን ።

ወዘንተ ፡ ሰሚዖ ፡ ፩ዕውር ፡ ሖረ ፡ ኀበ ፡ ሕፅነ ፡ ደብር ፡ ወይቤሎ ፡ ለረድኡ ፡ ቅዱስ ፤ እምጽእ ፡ ሊተ ፡ ንስቲተ ፡ መሬተ ፡ እምጸማዕት ። ወሖረ ፡ ረድኤ ፡ ወነገሮ ፡ ለቅዱስ ፡ ዘይቤሎ ፡ ዕውር ። ወአውሥአ ፡ ቅዱስ ፡ ለረድኡ ፡ ወይቤሎ ፤ አከ ፡ ዘእኤዝዘ ፡ አነ ፡ ዳእሙ ፡ ውእቱ ፡ ዘአስተናገሮ ፡ የሀበ ፡ በከመ ፡ ሃይማኖቱ ። ወይእዜኒ ፡ ሑር ፡ ወግበር ፡ *ሎቱ ፡ በከመ ፡ ይቤ ። ወወሰደ ፡ ሎቱ ፡ ውእቱ ፡ ረድኤ ፡ መሬተ ፡ ወገብረ ፡ ውስተ ፡ አዕይንቲሁ ፡ ወርእየ ፡ ሶቤሃ ፡ ወአእኰቶ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ወለጸሎቱ ፡ ለዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ ጸንጠሌዎን ። f. 121 *v.*

ክፍል ፡ ፲ወ፩ ።

ወአሐተ ፡ ዕለተ ፡ ለአከ ፡ ለረድኡ ፡ ቅዱስ ፡ ጸንጠሌዎን ፡ ኀበ ፡ አኃው ፡ ከመ ፡ የሐውጾሙ ፡ በእንተ ፡ ሰላም ። ወእንዘ ፡ የሐውር ፡ በውስተ ፡ ፍኖት ፡ ርእየ ፡ ብእሲተ ፡ እንተ ፡ መሪር ፡ ብካያ ፡

[1] Ms. ደብሩ. — [2] Ms. ጸራኅከ.

ወትትቄረም ፡ ድኅረ ፡ እለ ፡ የዓርሩ ፡ ባሕቲታ ፡ ወኢተዓርፍ ፡ እ
ምብካያ ። ወካዕበ ፡ ሐዊሮ ፡ እንዘ ፡ ይገብእ ፡ ርእያ ፡ ከማሁ ፡ እንዘ ፡
መሪረ ፡ ትበኪ ፡ ምስለ ፡ ደቂቃ ። ወሐተተ ፡ በእንቲኣሃ ፡ እምበዓለ ፡
ገራህት ፡ ወእለ ፡ ያከይዱ ፡ እክለ ። ወይቤልዎ ፤ ሞተ ፡ ምታ ፡ ግብ
ተ ፡ እንዘ ፡ ኢየሐምም ፡ ወበ ፡ ብዙኅ ፡ ወርቅ ፡ ዘአዕቀበ ፡ ዓርኩ ፤ 5
ወይቤላ ፡ ውእቱ ፡ በዓለ ፡ ወርቅ ፤ ሀብኒ ፡ ንዋይየ ፡ ዘወሀብክዎ ፡
ለምትኪ ፡ ወለእመ ፡ ኢወሀብክኒ ፡ እቀንየኪ ፡ ምስለ ፡ ደቂቅኪ ፡
ወእሬስየኪ ፡ ውስተ ፡ ግብርናት ። ወናሁ ፡ ሀለወት ፡ በትሕብይት ፡
ወኢተዓርፍ ፡ እምብካይ ፡ ወኢተአምር ፡ ኀበ ፡ አንበረ ፡ ምታ ፡ ወ
ርቀ ፡ ዘዓርኩ ። ወሰሚያ ፡ ዘንተ ፡ ነገረ ፡ አተወ ፡ ረድእ ፡ ወነገሮ ፡ 10
ለሊቁ ፡ ዘንተ ። ወአውሥአ ፡ ቅዱስ ፡ ለረድእ ፡ ወይቤሎ ፤ ሑር ፡
ነግሀ ፡ ወይእቲ ፡ ታርኢከ ፡ መቃብሪሁ ፡ ወሶቤሃ ፡ ሕትዶ ፡ ወይነግ
ረከ ። ወእምዝ ፡ ሖረ ፡ ነግሀ ፡ ውእቱ ፡ ረድእ ፡ ወበጽሐ ፡ ኀበ ፡ ገራ
ህት ፡ ወረከባ ፡ ከማሁ ፡ ከመ ፡ ትበኪ ፡ መሪረ ፡ ወትትቄረም ። ወት
ብል ፤ በእንተ ፡ ምውትኑ ፡ እበኪ ፤ ዳእመ ፡ በእንቲኣክሙ ፡ ደቂቅ 15
የ ፡ እስመ ፡ ይሬስዩክሙ ፡ አግብርተ ፡ ወሊተኒ ፡ ምስሌክሙ ። ወ
ይቤላ ፤ አይቴኑ ፡ መቃብሪሁ ፡ ለምትኪ ። ወትቤሎ ፡ እንዘ ፡ ትበ
ኪ ፤ እግዚኣየ ፡ ሀለ ፡ ህየ ። ወይቤላ ፡ ረድእ ፤ ንሚ ፡ ወእርኣዮ ፡ አ
ነ ። ወጐዩ ፡ ብዙኃን ፡ ሕዝብ ፡ እደ ፡ ወአንስት ፡ እስመ ፡ አእመሩ ፡
ከመ ፡ መልእክተ ፡ ቅዱስ ፡ ውእቱ ። ወመጽኡ ፡ ካዕበ ፡ ከመ ፡ ይ 20
ርኣዩ ፡ ዘይበሉ ፡ ለመቃብር ፡ ውእቱ ፡ ረድእ ። ወበጺሖ ፡ ህየ ፡ ይ
ቤላ ፤ መኑ ፡ ስሙ ። ወትቤሎ ፤ ተአመነ ፡ እግዚእ ። ወጸውዖ ፡ ሥል
ሰ ፡ በዓቢይ ፡ ቃል ። ወይቤሎ ፡ ምውት ፤ ምንተ ፡ እግዚእየ ። ወይ
ቤሎ ፡ ረድእ ፤ አይቴ ፡ ኃባእከ ፡ ወርቀ ፡ እገሌ ፡ ዘአዕቀበከ ። ወይ
ቤ ፡ ምውት ፤ በየማነ ፡ ኖኅት ፡ ውሣጣይ ፡ ቤትየ ፡ ወክሪ ፡ እመት ፡ 25
ወሀሎ ፡ ህየ ፡ ውስተ ፡ ግምጌ ፡ ምሉእ ። ወሊተሰ ፡ አምጻእኪ ፡ ዝ
የ ፡ እንዘ ፡ እቀውም ፡ እስከ ፡ ያገብኡ ፡ ሊተ ፡ ፍትሐ ፡ ወይትዋቀሉ ፡
ፀበእንቲኣየ ፡ እስመ ፡ ዮም ፡ ፴መዋዕልየ ፡ እምዘሞትኩ ፡ እስመ ፡
ነሰከኒ ፡ ወቢይ ፡ አርዌ ፤ ወይእዜኒ ፡ ሶበ ፡ ሰአለ ፡ መምህርከ ፡ አብጽ
ሑኒ ፡ ዝየ ፡ ፍጡነ ፡ ወነያ ፡ ነፍስየ ፡ ውስተ ፡ እዴሁ ፡ ለመልአክ ። 30
ወበሕቱ ፡ ይእዜኒ ፡ አንተ ፡ እግዚእየ ፡ አፍጥን ፡ ዓሪገ ፡ ውስተ ፡ ጸ
ማዕት ፡ ወአይድዖ ፡ ለመምህርከ ፡ ከመ ፡ ይስአል ፡ በእንቲኣየ ፡ ዘ
እንበለ ፡ ያግብኡ ፡ ላዕሌየ ፡ ፍትሐ ፡ ወኮነኔ ፡ ደይን ። እስመ ፡ ርኢ
ክዎ ፡ ይቀውም ፡ ወይትናገር ፡ ቅድመ ፡ ነበልባለ ፡ እሳት ፡ ወገጹ
ኒ ፡ ፍሡሕ ፡ ወክቡር ፡ ውእቱ ፡ በኀበ ፡ መላእክት ፡ ወቃሉኒ ፡ ከ 35

መ ፡ ቃለ ፡ ንጉሥ ፡ ኃያል ፡ ውእቱ ። ወዘንተ ፡ ብሂሎ ፡ ኖመ ። ወ
ኢያውሥአ ፡ ዳግመ ። ወእምዝ ፡ ሐሩ ፡ ወከረዩ ፡ ወረከቡ ፡ ውእ
ተ ፡ ወርቀ ፡ ወወሀብዎ ፡ ለበዓለ ፡ *ንዋዩ ። ወአግዓዝ ፡ ለይእቲ ፡ ብ f. 122 *r.*
እሲት ፡ ወነገረ ፡ ኵሎ ፡ ለቅዱሳን ።
ወብዙኀ ፡ ተአምሪሁ ፡ ለቅዱስ ፡ ጸንጠሌዎን ፡ ወአልቦ ፡ ዘይክ
ል ፡ ነጊሮቶ ። ወባሕቱ ፡ ጎዳጥ ፡ የአክል ፡ ከመ ፡ ያንብቡ ።
ወዓዲ ፡ ይመጽኡ ፡ ኀቤሁ ፡ መነኰሳት ፡ ወይነግርዎ ፡ ሕሊናሆ
ሙ ፡ ወይሚህሮሙ ፡ ትዕግሥተ ።

ክፍል ፡ ፲፪ ።

ወሀለው ፡ በውእቱ ፡ መዋዕል ፡ ወልደ ፡ ንጉሥ ፡ እኁሁ ፡ ለካሌ
ብ ፡ ወኮነ ፡ መነኰሰ ፡ ዘስሙ ፡ ሙሴ ። ወሖረ ፡ እንተ ፡ ስቍረት ፡ ወ
ነገሮ ፡ ሕሊናሁ ፡ ለቅዱስ ፡ ጸንጠሌዎን ፡ ወአውሥአ ፡ ቅዱስ ፡ ጸ
ንጠሌዎን ፡ ወይቤሎ ፤ አንተሰ ፡ ተመሰል ፡ ከማነ ፡ በከመ ፡ ንሕነ ፡
ነጋድያን ፡ ውስተ ፡ ዘኢኮነ ፡ ብሔርነ ፡ ወከማሁ ፡ አንተኒ ፡ ንግድ ፡
ውስተ ፡ ብሔረ ፡ ባዕድ ፡ እስመ ፡ ኢይትከሀሎ ፡ ለመነኰስ ፡ አሥ
ምሮ ፡ አምላኩ ፡ በውስተ ፡ ሀገረ ፡ አቡሁ ። ወሖር ፡ ኢየሩሳሌም ፡
ወጸሐፍ ፡ ሊተ ፡ ኑባሬ ፡ ሥርዓታ ፡ ወስፍራ ፡ ወፈኑ ፡ ሊተ ፡ ከመ ፡
አአምኃ ። ወይቤ ፤ አሆ ። ወሖረ ፡ ምስለ ፡ ፲ወ፪መነኰሳት ፡ ወጸሐ
ፈ ፡ ወፈነወ ፡ ዝየ ። ወውእቱሰ ፡ በሀየ ፡ ፈጸመ ፡ ገድሎ ፡ ወነሥአ ፡
ዕሤቶ ። ወወሀበ ፡ ዜናሃ ፡ ለኢየሩሳሌም ። ወይቤ ፡ ከመዝ ፤ ሰላም ፡
ለእለ ፡ ውስተ ፡ ጸማዕት ፡ ወለእለ ፡ ይፈቅዱ ፡ ይስምዑ ፡ ዜናሃ ፡
ለሀገር ፡ ቅድስት ። ርእዩ ፡ አኃዊነ ፡ በከመ ፡ ይቤ ፡ እግዚእነ ፡ በወ
ንጌል ፤ ዘየአምን ፡ ብየ ፡ ግብረ ፡ ዘአነ ፡ እገብር ፡ ይገብር ፤ ወዘየዓ
ቢ ፡ እምኔሁ ፡ ይገብር ። አማን ፡ ኢተሐሰወ ፡ ቃሉ ፡ ለእግዚእነ ።
ስብሐት ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ወላዕሌነ ፡ ይኩን ፡ ምሕረቱ ፡ በጸሎ
ቱ ፡ ለቅዱስ ፡ ጸንጠሌዎን ፡ ዘጸማዕት ፡ አሜን ።
ወእምዝ ፡ ሶበ ፡ ፈጸመ ፡ ጸሎተ ፡ ወጸገወ ፡ በረከተ ፡ ለኵሉ ፡ ይ
ቤ ፡ ኀበ ፡ እግዚአብሔር ፤ ተመጠዋ ፡ ለነፍስየ ። ወይቤሎ ፡ እግዚ
አብሔር ፤ ነዓ ፡ ገብርየ ፡ ወፍቁርየ ፡ እስመ ፡ አፍቀርከኒ ፡ ብዙኃ ።
ወናሁ ፡ እብለከ ፡ ለዘጸውዓ ፡ ስመከ ፡ ወገብረ ፡ ተገዝካረከ ፡ ወለዘጸ
ሐፈ ፡ መጽሐፈ ፡ ገድልከ ፡ ወዘንተ ፡ ዜናከ ፡ አዓሥዮ ፡ ምስለ ፡ ጻ
ድቃን ፡ እስመ ፡ አፍቀርከ ፡ ጽድቀ ፡ እምብዙኅ ፡ ንዋይ ፡ ወለዘሐ
ነፀ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ በስምከ ፡ አነ ፡ እሰምዖ ፡ ጸሎቶ ። ወኢይ

ቅረብ ፡ ሰይጣን ፡ ውስተ ፡ ቤትከ ። ወለኃጥኣንሂ ፡ እጼግዎሙ ፡ ጎ
ድገተ ፡ ኃጢኣት ፡ ወአበሳ ፡ በውስተ ፡ ቤትከ ። ወለከሰ ፡ መንግሥ
ተ ፡ ሰማያት ፡ ይኩን ፡ ዕሤትከ ። ወንበር ፡ በሰላም ፡ እስመ ፡ አከለ
ከ ። ወሰበ ፡ ይቤሎ ፡ ከመዝ ፡ ቃለ ፡ እግዚኣብሔር ፡ እንተ ፡ ስቍ
ረት ፡ መትሕተ ፡ ምድር ፡ ሶቤሃ ፡ ነበረ ፡ ወተናቀዋ ፡ አዕፅምቲሁ ፡ 5
ወመጠወ ፡ ነፍሶ ፡ ወአዕረፈ ፡ በሰላም ፡ ዘእንበለ ፡ ደዌ ፡ ወሕማ
ም ። ወእምዝ ፡ ከመ ፡ አዕረፈ ፡ ዝንቱ ፡ ቅዱስ ፡ ጸንጠሌዎን ፡ ነገ
ሮ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ለይስሐቅ ፡ ወበጽሐ ፡ ከመ ፡ ያስተጋብኦ ፡
ወረከበ ፡ በዘአዕረፈ ። ወበከየ ፡ ወይቤ ፤ አባ ፡ ግሩም ፡ ገረምከኒ ።
ወተናገሮ ፡ ቅዱስ ፡ ወይቤሎ ፡ እምድኅረ ፡ ሞተ ፤ ግሩመ ፡ ኩን ፤ 10
ወኖመ ። ወአስተጋብኦ ፡ ይስሐቅ ፡ ምስለ ፡ ረድኡ ።

ወከነ ፡ ዕረፍቱ ፡ አመ ፡ ፶ለካኑን ፡ በሐሳበ ፡ ሮም ። ወበግዕዝ ፡
አመ ፡ ፭ለጥቅምት ። ወእግዚኣብሔር ፡ በጸሎቱ ፡ ወበረከቱ ፡ ለዝ
ንቱ ፡ ቅዱስ ፡ ያድኅነነ ፡ እመዓቱ ። ወይክፍለነ ፡ መንግሥቶ ። በ
f. 122 v. ጸሎተ ፡ እግዝእትነ ፡ ማርያም ፡ ወላዲተ ፡ አምላ*ክ ፡ ጣበጸሎተ ፡ 15
ዮሐንስ ፡ መጥምቅ ፡ ወበጸሎቱ ፡ ለቅዱስ ፡ ጸንጠሌዎን ፡ ወበጸሎ
ተ ፡ ኵሎሙ ፡ ቅዱሳን ፡ ወሰማዕት ። ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ፡
ወአሜን ።

ወከነ ፡ ዕረፍቱ ፡ በመዋዕለ ፡ አውግስጦስ ፡ ንጉሥ ፡ ዘሮሜ ። ወ
በኢትዮጵያ ፡ ሣህል ፡ ንጉሥ ። ወእምዓመተ ፡ ዲዮቅልጥያኖስ ፡ 20
በ፪፻፵፯ዓመት ።

ወዓለምክዋ ፡ አነ ፡ ይስሐቅ ፡ በእንተ ፡ ፍቅረ ፡ ቅዱስ ፡ ጸንጠሌ
ዎን ፡ ጻድቅ ። ጸሎቱ ፡ ወበረከቱ ፡ የሀሉ ፡ ምስለ ፡ ኵሎሙ ፡ ው
ሉደ ፡ ጥምቀት ። ለዓለመ ፡ ዓለም ፡ አሜን ፡ ወአሜን ።

THE INSTITUTE OF MEDIAEVAL STUDIES
ST. MICHAEL'S COLLEGE
LIBRARY

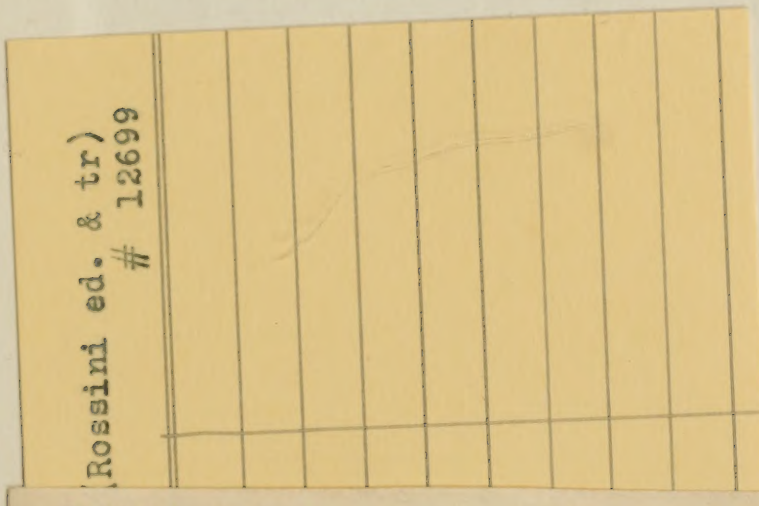

(Rossini ed. & tr)
12699

PONTIFICAL INSTITUTE OF MEDIAEVAL STUDIES
59 QUEEN'S PARK CRESCENT
TORONTO—5, CANADA

12699 .